

ספר

אור האורות

חנכה

◆ המפתח ללקוטי מוהר"ן ◆

פרשת וישב | עניני חנכה | פרשת מקץ

גליון 141 - חנכה תשפ"ב לפ"ק

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפילות

גליון 141

ימי החנכה תשפ"ב

פרשת וישב | עניני חנכה | פרשת מקץ

לזכרון עולם

לעילוי נשמת

הרה"ג איש צדיק תמים

מוהר"ר

אהרן גרשון מנחם

ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע

ח' אלול תשע"ח לפ"ק

תנצב"ה

תָּכֵן הָעֲנִינִים

[א] פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב.....ג

[ב] הַפְּטִרְת פְּרִשְׁת וַיֵּשֶׁב (בְּשָׂאֵינוּ חָל בַּחֲנֻכָּה) ...כב

[ג] לְקוּטֵי תַפְלוֹת לְפְרִשְׁת וַיֵּשֶׁב.....כה

[ד] עֲנִינֵי חֲנֻכָּה.....כח

[ה] עֲנִינֵי ה'מְנוּחָה' ו'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת'.....פד

[ו] הַפְּטִרְת שְׁבַת חֲנֻכָּה.....צ

[ז] לְקוּטֵי תַפְלוֹת לְיָמֵי הַחֲנֻכָּה.....צד

[ח] פְּרִשְׁת מְקַץ.....קד

[ט] הַפְּטִרְת פְּרִשְׁת מְקַץ (בְּשָׂאֵינוּ חָל בַּחֲנֻכָּה) ...קלא

[י] לְקוּטֵי תַפְלוֹת לְפְרִשְׁת מְקַץ.....קכג

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת

בְּאוֹר הַפְּרִשָּׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה

דְּעִרְתִּידָא
לְאִתְגַּלְיָא
לְעִרְתִּיד-לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיִּשָּׁב

"וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן"
(בראשית לז, א)

"בקטש יעקב לישוב בשלוחה, מיד קפץ עליו רגזו של יוסף"
(רש"י: בראשית רבה פד, א)

וּכְתִיב בְּיַעֲקֹב (בראשית לה, ב): "וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל בֵּיתוֹ וְלֹאֲשֶׁר עִמּוֹ" – הֵינֵנו: ה'גֵּרִים' – "הִסִּירוּ אֶת אֲלֹכֵי הַנֹּכְרִי".

א.

(ח"א מז)

אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, עֵקֶר קִבְלָתָהּ, מִבְּחִינַת יַעֲקֹב, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב
(בראשית לז, א): **"וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ"**.

וְהִנֵּה: "כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ נֶזֶן מִשְׁפַּע שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל" (תענית י. זחר תרומה קנב:). וְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּעֵצְמוֹ מְקַבֵּל הַשְּׁפַע מִן אֲמַת, שֶׁהוּא מֵדַת יַעֲקֹב, כְּנֹאמֶר (מִיכָה ז, כ): **"תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב וְכוּ"**.

וְזֶה מִרְמֵז בַּתּוֹרָה (במדבר יג, לב): "אֶרֶץ אֲכָלֹת יוֹשְׁבֶיהָ". "אֶרֶץ אֲכָלֹת" – שְׁאֲכִילָתָהּ וְהַשְּׁפַעְתָּהּ, הוּא מִבְּחִינַת: "יוֹשְׁבֶיהָ" – שֶׁהוּא בְּחִינַת "וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב", שֶׁהוּא מֵדַת אֲמַת – שֶׁהִיא מְקַבֵּלֶת שְׁפַעָה מִבְּחִינַת יַעֲקֹב.

ב.

(ח"א נט, ה)

ה'אָבוֹת' הֵיוּ מְגִירִים גֵּרִים – כְּמוֹ שְׁכָתוֹב גַּבִּי אַבְרָהָם (בראשית יב, ה): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עִשׂוּ".

וּכְתִיב (שם לז, א): **"וַיִּשָּׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו, וְאִתָּא בְּמִדְרָשׁ (בראשית רבה פד, ד): "מְלֻמֵּד שֶׁיִּצְחָק גֵּיר גֵּרִים". וְזֶה: "מְגוּרֵי אָבִיו" [מגורי אביו. מדרש שם].**

ג.

(ח"א צב)

עַל-יְדֵי מָה שְׁאָדָם נֶעֱזָנָד בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, יָכוֹל לְהַחֲיוֹת מֵתִים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב בְּאַלְיִשֶׁעַ בְּשֶׁהֲחִיָּה אֶת בֶּן הַשּׁוֹנְמִית (מלכים ב ד, לה): "וַיִּלֶּךְ אַחַת הַנְּחָ וְאַחַת הַנְּחָ, וּמִזֹּבֵא בַתְּקוֹנִים (תקוני־זחר כז): "אַלְמֻלָּא כְּנַפִּי רָאָה דְנִשְׁבִּי עַל לְבָא, הוּי לְבָא אוֹקִיד כָּל גּוֹפָא".

וְה'רָאָה' וְה'לֵב', הֵם בְּחִינַת יַעֲקֹב וַיִּוֹסֵף.

כִּי יַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת אֲמַת – כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (מִיכָה ז, כ): "תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב", וְאֲמַת הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (מלְאֲכִי ב, ו): "תּוֹרַת אֲמַת". וְ"בַּהֲתוֹרָה יֵשׁ הַמֶּשֶׁה סְפָרִים, כְּנֶגֶד הַמֶּשֶׁה כְּנַפִּי רָאָה" (תקוני־זחר ע.).

וַיִּוֹסֵף הוּא בְּחִינַת לֵב – כִּי נִקְרָא (בראשית מא, מה): "צִפְנַת פְּעִנַח", וּכְתִיב (תהלים קיט, עא): "בְּלִבִּי צִפְנַתִּי" וְכוּ. וְכִשְׁבוֹעֵר הָאִשׁ שֶׁבִלְבָּ, הוּא אוֹקִיד כָּל גּוֹפָא. וְעַל-יְדֵי שֶׁה'חֲמֹשֶׁה כְּנַפִּי רָאָה' נָעִים וְנָדִים – מְנַשְׁבִּי עַל לְבָא, וּמְשַׁכְּכִים הַחֲמִימוֹת שֶׁבִלְבָּ.

לְכֹךְ נֹאמֶר בְּיַעֲקֹב (בראשית רבה פד, א; רש"י בראשית לז, ב): "בְּקִשׁ יַעֲקֹב" – הֵינֵנו: ה'רָאָה' – "לְיִשְׁבַּ בְּשִׁלּוּחַ", "קִפֵּץ עָלָיו רְגָזוֹ שֶׁל יוֹסֵף" – הֵינֵנו: ה'חֲמִימוֹת שֶׁבִלְבָּ'.

נמצא: שעל־ידי מה שאדם, שהוא בחינת 'תורה', כמו שכתוב (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם" - נעִוְנָד אִפְלוּ בְתוֹךְ בֵּיתוֹ - יְכוּל לְשַׁבֵּךְ אֶת הָאֵשׁ, שֶׁהוּא בְחִינּוֹת 'דינים' - וְיְכוּל לְהַחִיּוֹת מֵתִים, שֶׁיְהִיּוּ חַיִּים.

ד.

(ח"א רכח)

דע: שפשהקדוש־ברוך־הוא מסתכל בנשמה שתוכל להחזיר בני־אדם בתשובה ולעשות גרים - אזי הוא יתברך בעצמו כבִּיכּוּל, מִבְּקֵשׁ וְרוֹאֵה שֶׁיְהִיָּה מַחְלֶקֶת עָלָיו.

כי "אין מקבלין גרים לימות המשיח, ולא בימי שלמה, משום שלחן מלכים" (יבמות כד:). - כי אז אינן מתגירין מאהבה, רק מחמת שרואין גדלת ישראל. ועקר הגרים הוא, כשמתגירין בעת שישאל סחופים בעני ודחק וכו'.

ועל־כן בהכרח שיהיה מחלקת על מי שמחזיר בני־אדם למוטב ומגיר גרים - כִּי פְּדִי שְׂלֵא יְהִיָּה לוֹ שׁוּם 'שלוה' - כִּי אִזּ מִי שֶׁמֵתְקָרֵב אֵלָיו, הוּא בְּאֵמֶת, וְאִזִּי יְכוּל לְגִיר גְּרִים בְּאֵמֶת, לֹא מִשׁוּם שָׁלוֹם וְנַחַת כִּנְל.

וזהו (בראשית לז, א): "וישב יעקב בארץ מגורי אביו". ואיתא במדרש (בראשית־רבה פד, ד): "מגורי אביו - שהיה מגיר גרים כמו אבותיו, כמו 'מגירי אביו'".

וזה שאמרו רז"ל (שם פד, א): "וישב יעקב בקש יעקב לישב בשלוה, מיד קפץ עליו רגזו של יוסף".

הינו: מחמת שיעקב היה מגיר גרים, בחינת "מגירי אביו", על־ידי־זה

לא היה יכול לישב בשלוה - כִּי שֶׁיְהִיּוּ הַגְּרִים בְּאֵמֶת. וְאִם יְהִיָּה לוֹ שְׁלוֹה, לֹא יְכוּל לְעֲשׂוֹת גְּרִים, כִּי "אין מקבלין גרים לימות המשיח", כִּנְל.

[ספר־המדות, מריבה ח"ב יח; צדיק ח"ב יז: כשהקדוש־ברוך־הוא רואה איזה צדיק, שיש פה בידו לקרב בני־אדם לעבודתו - אזי מעמיד עליו 'שונאים', כִּי שֶׁיְכוּל לְקָרֵב בְּנֵי־אָדָם. כִּי הַצְּדִיק שֶׁאֵין לוֹ 'שונאים', אֵין יְכוּל לְקָרֵב, כִּמוֹ בַּעַת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ יִשְׁבוּ בְּשְׁלוֹה, וְ"אִזּ אֵין מְקַבְּלִים גְּרִים" (יבמות כד:). (הרב מטשעהרין ז"ל ציון למדרש הנ"ל: בראשית־רבה פד, ד)].

ה.

(ח"ב עט - ראשי־פרקים' של רבנו ז"ל)

"וישב יעקב בארץ" (בראשית לז, א) - "לקים כבוד אב, לבטל פה כבוד של עשו" (בראשית־רבה עו, ב; בעל־הטורים בראשית לז, א). "אלה תולדות" (שם שם, ב) - "פוסל זרעו של עשו" (אור־החיים שם, על־פי בראשית־רבה ל, ג). "יוסף תשובה. תוספות על צדיקים. במקום שבעלי־תשובה עומדים" (ברכות לד:). "בית עשו לקש, בית יוסף להבה" (עובדיה א, יח).

(עין בפנים באור מזהרנ"ת ז"ל על שאר הפרשיות, נמצאים לעיל בפרשיות תולדות־ויצא־וישלח).

ו.

(שיחות־הר"ן רסא)

עקר ה'כפירות' שבאין להאדם ומבלבלין ה'אמונה' - באים מ'גדלות'. כִּי "מי שיש בו גסות, הקדוש־ברוך־הוא אומר: אין אני והוא יכולין לדור" (סוטה ה.).

נמצא: שעל־ידי גדלות, נסתלק הקדוש־ברוך־הוא ממנו, ואזי באין 'כפירות'.

וצריך כל אדם להשגיח בעינא פקיהא, לראות 'שפלותו', וְרוֹמְמוֹת הַשֵּׁם-

יִתְבָּרַךְ, וּבִגְדָי לֹא יָבֹא לְגַדְלוֹת' וְכַפִּירוֹת'.

וְזֶהוּ עַל-יְדֵי שְׁבֹת' - עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שְׁבֹת בְּכַבּוּד גָּדוֹל וּבִקְדוּשָׁה פְּרָאִי וְכוּ'. שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִירַת שְׁבֹת, נִצּוּלִין מִגְּדֻלוֹת, וְזוֹכִין לְאַמוּנָה' (עי' בַּפְּנִים).

וְעַל-יְדֵי אִפְגָּם אֱמוּנָה, דִּינָא שְׂרִיא חֶסֶד וְשָׁלוֹם. וְזֶה בְּחִינַת 'אֱלֹקִים', פְּגִימַת הַלְּבָנָה, כִּי 'אֱלֹקִים' בְּחִינַת 'לְבָנָה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים פד, יב): "שָׁמֶשׁ וּמָגֵן ה' אֱלֹקִים".

וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם זוֹכֵה לְאַמוּנָה יִתְרָה - נִתְקַרֵּב וְנִתְיַחַד יוֹתֵר בְּחִינַת 'הוֹי"ה', לְשֵׁם 'אֱלֹקִים', וְנִכְלָלִים יַחַד, כְּמוֹ שִׁיְהִיָּה לְעֵתִיד. וְיַעֲקֹב הוּא בְּחִינַת 'שָׁמֶשׁ' (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה סח, י; פד, יא; זֶהר וַיִּשְׁלַח קסו), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הוֹי"ה', וְיַצְחָק הוּא בְּחִינַת 'אֱלֹקִים', בְּחִינַת 'לְבָנָה'.

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית לז, א): "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְּדוֹרֵי אָבִיו". דְּהִינּוּ: שְׁנֵת־יֵשֶׁב וְנִתְיַחַד בְּחִינַת 'יַעֲקֹב' בְּבְחִינַת 'יַצְחָק', בְּחִינַת: "ה' הוּא הָאֱלֹקִים" (דְּבָרִים ד, לה'לט) - שְׁנֵת־יַחַד 'הוֹי"ה' עִם 'אֱלֹקִים', 'חֲמָה' וְלְבָנָה'.

וְזֶהוּ: "בְּאֶרֶץ כְּנַעַן" - לְשׁוֹן: הַכְּנַעֲנִי וְשִׁפְלוֹת, כִּי זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי שִׁפְלוֹת, שְׁעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְאַמוּנָה'.

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם, ב): "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" - יוֹסֵף זֶה בְּחִינַת 'תּוֹסֵפֶת' שְׁבֹת, כִּי עַל-יְדֵי שְׁבֹת זוֹכִין לְשִׁפְלוֹת, וְעַל-יְדֵי זֶה זוֹכִין לְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה - שְׁעַל-יְדֵי נִתְמַלֵּא פְּגִימַת הַלְּבָנָה, וְנִתְיַחַד 'הוֹי"ה' עִם 'אֱלֹקִים', בְּחִינַת 'יַעֲקֹב' וְיַצְחָק, כְּנ"ל.

ז.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, בֵּית ח"ב ז)

אֵין אָדָם נִהְנֶה, אֶלָּא כְּשֶׁדָּר בַּמָּקוֹם שְׁדָּרו אָבוֹתָיו.

וְהַרְבֵּי מִטְּשֵׁעֵהֶרִין ז"ל, צִין לְבְּרֵאשִׁית-רַבָּה פד, ה: "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב - כִּד אָמְרוּ חֲכָמִים: לֹא נִהְנֶה יַעֲקֹב אָבִינוּ מִמּוֹשֵׁב, עַד שֶׁגָּר בְּמִגְדוֹרֵי אָבוֹתָיו. וְאִיזוּ זו? - זוּ 'אֶרֶץ כְּנַעַן' שֶׁשָּׁם גָּר יַצְחָק אָבִיו".

"אלה תולדות יעקב יוסף" (בראשית לז, ב)

ח.

(ח"א א)

'יוֹסֵף' הָיָה כְּלוּל בְּיוֹתֵר מִבְּחִינַת 'יַעֲקֹב', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שָׁם לז, ב): "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" - כִּי הוּא הָיָה עֹקֵר תּוֹלְדוֹתָיו, כִּי יַעֲקֹב וְיוֹסֵף כְּחָדָא חֲשִׁיבִי.

ט.

(ח"ב עא)

עֹקֵר ה' הוֹלְדָה, הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'נַעַם-הַעֲלִיּוֹן' וְכוּ'. וְנַעַם-הַעֲלִיּוֹן שׁוֹפֵעַ תְּמִיד, אֲבָל צְרִיכִין כְּלִי לְקַבֵּל עַל-יְדֵי שִׁפְעַת נַעַם-הַעֲלִיּוֹן. וְעַל-יְדֵי 'צְדָקָה', נַעֲשֶׂה ה' כְּלִי לְקַבֵּל עַל-יְדֵי מְנַעַם-הַעֲלִיּוֹן וְכוּ'. וְעֹקֵר הוּא ה' צְדָקָה שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה בְּחִינַת (הוֹשֵׁעַ י, יב): "זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה" - כִּי עֹקֵר ה' הוֹלְדָה עַל-יְדֵי צְדָקָה.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית לז, ב): "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" - הִינּוּ: שֶׁעֹקֵר ה' הוֹלְדָה, עַל-יְדֵי 'יַעֲקֹב' וְיוֹסֵף.

כִּי 'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת 'צְדָקָה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים צט, ד): "מִשְׁפָּט וְצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אֵתָּה עֹשִׂית", וְעֹקֵר ה' הוֹלְדָה עַל-יְדֵי

אָדָקָה, שְׁהִיא ה'פְּלִי' לְקַבֵּל הַשְּׁפָעַת נְעִם-
הַעֲלִיזוֹן בְּנ"ל. וַיֹּסֶף הוּא בְּחִינַת נְעִם וְכוּ'
(עֵינֵן בְּפָנִים).

י.

(ח"ב עט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית לז, א): **"וַיֵּשֶׁב
יַעֲקֹב"**.

יא.

(שִׁיחוֹת-הַר"ן רסא)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית לז, א): **"וַיֵּשֶׁב
יַעֲקֹב"**.

"וַיֵּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה אֶל אָבִיהֶם"

(בְּרֵאשִׁית לז, ב)

יב.

(ח"א פ)

הִנֵּה יָדוּעַ: שִׁגְדוֹל הַשְּׁלוֹם, בְּמֹו שְׁדָרְשׁוּ
רז"ל (עֲקָצִין פ"ג מ"ב): **"שְׁלֵא מִצָּא
הַקְּדוֹשִׁי-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי מַחְזִיק בְּרָכָה אֶלֶּא
הַשְּׁלוֹם"**.

וַיֵּמָה הוּא הַשְּׁלוֹם? שְׁמַחְבֵּר תְּרֵי הַפְּכִים,
כְּמֹו שְׁדָרְשׁוּ רז"ל (זֵהר וַיִּקְרָא יב: עַל אִיּוֹב
כה, ב): **"עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו" - "כִּי זֶה
הַמְּלֹאךְ מֵאֵשׁ, וְזֶה מִמַּיִם, שְׁהֵם תְּרֵי הַפְּכִים,
וְהַקְּדוֹשִׁי-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם
וּמַחְבְּרֵם יחד"**.

וְהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף, שְׁמַחְבֵּר תְּרֵי הַפְּכִים
'חֲסָדִים' וְגִבּוּרֹת'.

לְכָךְ נֶאֱמַר בְּיוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית לז, ב): **"וַיֵּבֵא
יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה" - הוּא בְּחִינַת**

גִּבּוּרֹת, כִּי **"שְׁמַאל דּוּחָה"** (סוּטָה מז. סְנֵהֲדָרִין
קז:).

"אֵת אַחֵי אָנֹכִי מִבְּקֵשׁ" (בְּרֵאשִׁית שָׁם, טז) -
הוּא בְּחִינַת 'חֲסָדִים', כִּי **"יָמִין
מִקְרָבַת"** (סוּטָה וְסְנֵהֲדָרִין שָׁם).

וְזֵהוּ בְּחִינַת 'קְדוּשַׁת-הַשֵּׁם' - כִּי 'קְדוּשַׁת-
הַשֵּׁם' הוּא גַם-כֵּן בְּחִינַת 'חֲסָדִים'
וְגִבּוּרֹת'.

כִּי מִתְחַלָּה הוּא נִתְלַחֵב בְּשִׁלְחוֹבֵיךְ-
דְּרַחֲמֹתָא' - זֵהוּ בְּחִינַת 'חֲסָדִים'.
וְאַחֲרֵיכֵן מִתְגַּבֵּר עַל יִצְרוֹ וּמוֹסַר-נַפְשׁוֹ
לְמוֹת עַל 'קְדוּשַׁת-הַשֵּׁם' - זֵהוּ בְּחִינַת
גִּבּוּרֹת'. שְׁזֵהוּ בְּחִינַת 'שְׁלוֹם', בְּחִינַת 'יוֹסֵף',
בְּנ"ל.

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, שְׁלוֹם י: עֵקֶר הַשְּׁלוֹם הוּא לְחַבֵּר שְׁנֵי
הַפְּכִים. עַל-כֵּן אֵל יִבְהַלּוּךְ רַעֲיוֹנֶיךָ: אִם אַתָּה רוֹאֵה אִישׁ
אֶחָד שֶׁהוּא בְּהַפּוּךְ גָּמוּר מִדַּעְתְּךָ - וַיִּדְמָה לְךָ שְׂאִי-
אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם-אִפֵּן לְהַחְזִיק בְּשְׁלוֹם עִמּוֹ. וְכֵן כְּשֵׂאתָה
רוֹאֵה שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים מִמֶּשׁ - אֵל תֵּאמֶר
שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם.

כִּי אֲדַרְבֵּא: זֵהוּ עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַשְּׁלוֹם, לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה
שְׁלוֹם בֵּין שְׁנֵי הַפְּכִים. כְּמֹו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁ"עוֹשֶׂה שְׁלוֹם
בְּמִרוֹמָיו" בֵּין 'אֵשׁ וּמַיִם' שֶׁהֵם שְׁנֵי הַפְּכִים. וְלִזְכוֹת
לְשְׁלוֹם, הוּא עַל-יַדֵּי 'מְסִירוֹת-נַפְשׁוֹ' עַל 'קְדוּשַׁת-הַשֵּׁם'.
וְעַל-יַדֵּי זֶה זוֹכִין לְהַתְּפַלֵּל בְּפִנְיָהּ].

**"וַיִּשְׂרָאֵל אֶהֱבֵא אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו, כִּי בֶן
זְקֵנִים הוּא לוֹ, וְעֲשֵׂה לוֹ כְּתֻבֹת פְּסִים וְגו'.**
וַיִּשְׁנֹאוּ אֹתוֹ, וְלֹא יָכְלוּ דַבְּרוֹ לְשָׁלֵם"
(בְּרֵאשִׁית לז, ג-ד)

"לְעוֹלָם אֵל יִשְׁנֶה אָדָם בְּנוֹ בֵּין הַבָּנִים, שְׁבִשְׁבִיל
מִשְׁמַל שְׁנֵי סְלָעִים מִילַת שְׁבִתָּן יַעֲקֹב לְיוֹסֵף
יֹתֵר מִשְׂאֵר בָּנָיו, נִתְמַנְאוּ בוֹ אַחִיו, וְנִתְגַּלְגַּל
הַדָּבָר וַיִּרְדּוּ אֲבוֹתֵינוּ לְמִצְרַיִם" (שְׁבִת י: מְגִלָּה טז:)

יג.

(חיי-מוהר"ן, השמטות בסוף הספר - ג'דפס בסוף ספורי-מעטיות דפוס ראשון שנת תקע"ה)

אָמְרוּ רַז"ל (מגלה יח.): "מְלִי בְּסֻלְעַ, מְשִׁתּוּקָא בְּתַרְי". וְזָהוּ מִי שְׂאִינוּ יָכוֹל לְדַבֵּר בְּרֵאוּי, כְּמוֹ שְׂצָרִיכִין לְדַבֵּר בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה, וְאֵז שְׂתִיקוּתוֹ יָפָה מְדַבְּרוֹ. אָבֵל מִי שְׂיִכּוֹל לְדַבֵּר כְּתִקּוּנוֹ - בּוֹדְאֵי דְבוּרוֹ יִקָּר מְאֹד, וְאֵזִי דְבוּרוֹ שׁוֹה שְׁנַי סְלָעִים.

וְזָה בְּחִינַת 'יוֹסֵף' - כִּי 'יוֹסֵף' זָכָה לְ"מַלְכוּת שְׁנִקְרָא פֶּה" (תקוני-זהר יז. פתח-אליהו). הֵינּוּ: כִּי 'יוֹסֵף' הוּא בְּבְחִינַת דְבוּר בְּקִדְשָׁה בְּשִׁלְמוֹת.

וְעַל-כֵּן זָכָה יוֹסֵף לְפִתּוֹר חִלּוּמוֹת, כִּי "כָּל הַחִלּוּמוֹת הוֹלְכִין אַחַר הַפֶּה" (בְּרִכּוֹת נה:). וְ'יוֹסֵף' הוּא בְּחִינַת: "מַלְכוּת פֶּה", כִּנ"ל.

וְזָהוּ (בְּרֵאוּשִׁית מ, ח): "הֲלוֹא לְאֵלֵקִים פְּתַרְנִים סִפְרוּ וְכוּ". "אֵלֵקִים" - הוּא בְּחִינַת 'דִּין', בְּחִינַת 'צֶדֶק', וְ"צֶדֶק מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא" (תקוני-זהר שם), בְּחִינַת "מַלְכוּת פֶּה" כִּנ"ל.

וְעַל-כֵּן אָמַר יוֹסֵף (בְּרֵאוּשִׁית מה, יב): "כִּי כִּי הֵמְדַבֵּר אֵלֵיכֶם" - כִּי הוּא זָכָה לְדְבוּר בְּשִׁלְמוֹת' כִּנ"ל.

וְזָהוּ שְׁנֵאמַר (שם לז, ד-ח): "וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ, עַל חִלְמוֹתָיו וְעַל דְּבָרָיו" - שְׁנֵתְקַנְאוּ בּוֹ עַל דְּבוּרוֹ, שְׁזָכָה לְדְבוּר בְּשִׁלְמוֹת' וְכוּ' כִּנ"ל.

וְזָה בְּחִינַת (דְּבָרִים כא, יז): "כִּי שְׁנִים" - כִּי 'יוֹסֵף' הָיָה 'בְּכוֹר', שְׁזָכָה לְ"כִּי שְׁנִים", בְּחִינַת דְבוּר פֶּה בְּשִׁלְמוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת "כִּי שְׁנִים", בְּחִינַת ה'דְבוּר הַשְּׁלָמ' "שְׁשׁוּה שְׁנַי סְלָעִים".

הַפֶּה ה'דְבוּר שְׂאִינוּ בְּשִׁלְמוֹת' שְׂשִׁתִּיקוּתוֹ יָפָה הֵימְנָה - שֶׁה'שְׂתִיקָה' שׁוֹה שְׁנַי סְלָעִים. אָבֵל ה'דְבוּר הַשְּׁלָמ' שְׂצָרִיכִין לְדַבֵּר וְאִין ה'שְׂתִיקָה יָפָה - אֵזִי בּוֹדְאֵי ה'דְבוּר שׁוֹה שְׁנַי סְלָעִים.

וְזָהוּ שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (שַׁבָּת י: מְגִלָּה טז:): "עַל מְשַׁקֵּל שְׁנַי סְלָעִים מִילַת, נִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר וַיִּרְדּוּ אֲבוֹתֵינוּ לְמַצְרַיִם".

"מְשַׁקֵּל שְׁנַי סְלָעִים מִילַת" - הֵינּוּ בְּחִינַת "מְלִי", בְּחִינַת דְבוּרִים, "שְׁשׁוּיִם שְׁנַי סְלָעִים".

"עַל-יְדֵי-זָה נִתְקַנְאוּ בּוֹ אַחֲיו וַיִּרְדּוּ לְמַצְרַיִם" - כִּי "עַקֵּר גְּלוּת-מַצְרַיִם" הָיָה, לְתַקַּן 'פְּגַם-הַדְּבוּר', שְׁפָגְמוֹ בּוֹ דְזֵר-הַפְּלָגָה' שְׁקִלְקְלוּ בְּדְבוּר' וְאָמְרוּ (בְּרֵאוּשִׁית יא, ג): 'הִבָּה נִלְבְּנָה לְבָנִים'" (שַׁעֲר-הַכְּפֻנּוֹת פֶּסַח).

"וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְגו'. וַיִּוְסְפוּ עוֹד שִׁנְאוּ אֹתוֹ עַל חִלְמוֹתָיו וְעַל דְּבָרָיו וְגו'. וַיִּקְנְאוּ בּוֹ אַחֲיו" (בְּרֵאוּשִׁית לז, ד-ח"א) - עַנְיִן ה'מַחְלָקוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים' -

יד.

(ח"ב עח)

צָרִיכִין לְבַקֵּשׁ מְאֹד מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ: "לְזָכוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַצְּדִיק-הָאֲמֵת!"

כִּי אֲשֶׁרִי לְמִי שְׁזָכָה לְהִתְקַרֵּב בְּעוֹדוֹ בְּחַיִּים חֵיווֹתוֹ לְצְדִיק-הָאֲמֵת, אֲשֶׁרִי לוֹ אֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ. כִּי אַחֲרֵי-כֵן, הֵינּוּ לְאַחַר מִיתָה, קָשָׁה אֵז מְאֹד לְהִתְקַרֵּב.

וְצָרִיכִין מְאֹד לְהִרְבוֹת בְּתַפְלָה וְתַחֲנוּנִים: "שְׁיִזְכָּה בְּחַיִּים חֵיווֹתוֹ לְהִתְקַרֵּב לְצְדִיק-הָאֲמֵת!"

"וְלֹא יִכְלוּ דַבְרוֹ לְשָׁלוֹם" (בראשית לז, ד)

יז.

(ח"א נז, ו-ז-ח)

על-ידי ה'צום', אויביו גופלים לפניו -
אבל בפשוטה לבחינת 'ענג שבת' -
אז אין צריך ל'צום', - כי פועל באכילתו מה
שפעל על-ידי הצום, הינו "להשבית אויב"
(תהלים ח, ג).

ודע: ש'לכבטל ולהכניע האויבים, די
ה'צום', או 'אכילת שבת' לבד; אבל
ל'רב השלום', צריך גם להרבות ב'צדקה'.

ודע: שיש חלוק בין ה'שלום של התענית
של חל', ובין ה'שלום של ענג-
שבת'.

הינו: ה'שלום של תענית', אין לו בחינת
'דבור', בחינת (בראשית לז, ד): "וְלֹא
יִכְלוּ דַבְרוֹ לְשָׁלוֹם".

אבל על-ידי 'ענג אכילת שבת' - נשלים
ה'דבור' ל'שלום', בבחינת (תהלים קכב,
ח): "למען אחי ורעי אדברה נא שלום",
בחינת (ישעיה נח, ג): "וְדַבַּר דָּבָר" - הנאמר
ב'שבת', כי ה'פה' נשלים באור גדול בשעת
'אכילת שבת'.

כי אין דומה 'שלום של התענית', ל'שלום
של שבת', כי זה 'אין לו פה', וזה 'יש
לו פה'.

שבחינת 'שלום שיש לו פה' - הוא
במעלה על 'שלום שאין לו פה',
כמו מעלת 'מדבר' על 'חי'. כי ה'חיות' הם
חיים כמו 'בני-אדם', אבל ה'אדם' יש לו
מעלה, שיש לו 'פה הדברי'.

כי ה'בעל-דבר' שם לבו על זה מאד
עכשו, לבלבל את העולם, כי ישראל
הם עכשו קרובים אל הקץ מאד, ויש עכשו
ל'ישראל געגועים גדולים וכסופין גדולים
להשם-יתברך, אשר לא היתה כזאת בימי
קדם, וכל אחד נכסף מאד להשם-יתברך.

על-כן הערים ה'בעל-דבר' - והכנים
'מחלקת' בין הצדיקים, והקים
בעולם 'מפרסמים הרבה של שקר', וגם בין
ה'צדיקים-האמתיים' הכנים 'מחלקת
גדול', עד שאין אחד יודע היכן האמת.

על-כן צריכין לבקש מאד מהשם-
יתברך: "לזפות להתקרב
להצדיק-האמת!"

טו.

(חיי-מוהר"ן, השמטות בסוף הספר - נדפס בסוף
ספורי-מעשיות דפוס ראשון שנת תקע"ה)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית לז, ד): "וְעָשָׂה
לוֹ כְתָנֶת פָּסִים".

"וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדָּבָר" (בראשית לז, יא)

טז.

(ספר-המדות, חלום ח"ב א)

מי שרוצה שיתקומו חלומותיו, יכתב
אותם בפנקסו - ואת היום, ואת
השעה, ואת המקום.

[הרב מטשעהרין ז"ל, צין ל'בראשית-רבה' פג, יב:
"וְאָבִיו שָׁמַר" - אמר רבי לוי, נטל קולמוס וכתב - באיזה
יום, ובאיזה שעה, באיזה מקום". ועין שם עוד במדרש,
ובמפרשיו].

"ויחלם יוסף חלום" (בראשית לז, ה)

יח.

(שיחות-ה'רן רסב)

דע: שיש 'חן', שמי שיכול להשתמש בזה
ה'חן', הוא יכול לעשות 'שאלת-
חלום', ולידע 'עתידות' על-ידי ה'חלומות'.

כי בכל ה'חלומות' בודאי יש בהם
'עתידות', רק שיש בהן פמה פסלת
ותבן, כמו שאמרו רז"ל (ברכות נה.): "כשם
שאי-אפשר לבר בלא תבן כך אין חלום"
וכו'.

וגם יש 'חלומות' ברורים, כמו שכתוב
(במדבר יב, ו): "בהחלום אדבר בו".

ומי שיש לו 'זה החן' הנ"ל - חלומותיו
צודקים בודאי.

אלא שאפלו פשומע חלום, מאחר
שמספר לו - אזי נופל התבן
והפסלת מן החלום, ועל-ידי-זה שומע רק
החלום המברר, ויכול לפתר החלום ולידע
העתידות מהם.

וי'וסף' היה לו 'זה החן', בחינת (בראשית
מט, כב): "בן פרת יוסף בן פרת עלי
עין" - לשון 'חן', כמו שפרש רש"י.

על-ידי-זה היה חלומותיו צודקים - כי
השתמש תמיד ב'חלומות'
ופתר אותם, מחמת שהיו חלומותיו
צודקים, ונכתבו בתורה. גם-על-ידי-זה
היה יכול לפתר חלומות, כמו שכתוב
בתורה.

"והנה קמה אלמתי" (בראשית לז, ז)

יט.

(ח"א רלד)

ודע: שיש 'שם', שפשוטו לציון לעשות
'מלך', משתמשין בזה ה'שם' -
וה'שם' הוא 'קמ"ה' - ראשי-תבות (דברים כו,
טו): "ה'שקיפה מ'מעון קדשך". וזה בחינת
(דניאל ב, כא): "מהעדה מלכין ומ'הקם'
מלכין". וזה שנאמר ב'יוסף (בראשית לז, ז):
"והנה קמה אלמתי".

"והנה השמש והירח ואחד-עשר פוכבים
משתחווים לי" (בראשית לז, ט)

כ.

(ח"ב א, יג)

כשזוכה ל'תפלה', שהיא בחינת "דבר
ה" (תהלים לג, ו), שהוא השרש
העליון, שכל השרים העליונים וכל צבא
השמים כלם מקבלים בהם ממנו - אזי זה
ה'בעל-תפלה', כלם בחינת לוין אצלו,
בבחינת (תקוני-זחר פב): "כל פוכביא לוין דא
מן דא" וכו'.

נמצא: שכלם הם בחינות 'לוים', עד
ה'שרש העליון' שהוא "דבר ה",
שהוא בחינת ה'בעל-תפלה', שהוא ה'מלוה
הגדול', שכל 'צבא השמים' וכל הפחות
כלם, הם בחינת לוין ממנו.

בבחינת (נחמיה ט, ו): "וצבא השמים לך
משתחווים" - שכל 'צבא
השמים', הם משתחווים ונכנעים ל'שרשם',
שהוא בחינת "דבר ה", בחינת ה'בעל-
תפלה'.

וְזֶה: "וַיִּצְבֹּא ה' שָׁמַיִם לְךָ מ'שָׁתַחֲוִים" - ראשי-תבות 'מלו"ה, כי כלם הם בחינת 'לווין זה מזה וזה מזה, עד ה'מלוה הגדול' שהוא בחינת ה'בעלת-פלה'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נושא חן בעיניהם, בבחינת (מגלה יג): "כָּל אֶחָד וְאֶחָד נִדְמָה לוֹ כְּאֶמְתּוֹ" - וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נִדְמָה לוֹ שֶׁהוּא עוֹסֵק עִמּוֹ לְבַד, כִּי כָּלם מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ.

הָאָדָם מן 'רוח הבהמה', בבחינת (קהלת ג, כא): "מִי יוֹדַע רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הַעֹלָה הִיא לְמַעַלָּה, וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֵּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה".

כִּי זֶהוּ עֵקֶר ה'נגון': לְלַקֵּט וּלְבַרֵר ה'רוח טוֹבָה', כַּמְבָאָר בְּמָקוֹם אַחֵר (לקוטי מוהר"ן ח"א נד). וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי ה'נגון, נִצּוּל מ'רוח הבהמיות'.

"וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף: הֲלוֹא אַחִיךָ רַעִים בְּשַׁכְּם, לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ עֲלֵיהֶם" (בראשית לז, יג)

"וְאָבִיו שָׁמַר אֶת הַדְּבָר" (בראשית לז, יא)

"נטל קלמוס וכתב: באיזה יום, ובאיזה שעה, באיזה מקום" (בראשית דברה פד, יב)

נג.

(ח"א ז, ד-בסוף)

וְדַע: כִּי 'צִיצִית' שְׁמִירָה לְנֹאפָה, כַּמּוּבָא ב'תקונים' (תקוני-זהר לז. על בראשית ט, כג): "וַיִּקַּח שֵׁם וַיִּפֹּת אֶת הַשְּׂמֹלָה, וַיִּשְׁימוּ עַל שַׁכְּם שְׁנֵיהֶם" - זֶה בְּחִינַת 'צִיצִית'. 'עֲרוֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ' - כִּי 'צִיצִית' מְכַסֶּה עַל 'עֲרִיץ'.

וְזֶה (בראשית לז, יג): "הֲלוֹא אַחִיךָ רַעִים בְּשַׁכְּם", הֵינּוּ בְּחִינַת 'צִיצִית' כַּנֵּל, שֶׁהִיא 'שְׁמִירָה לְנֹאפָה', וְהוּא בְּחִינַת 'שְׁמִירַת-הַבְּרִית', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'יוֹסֵף'.

עַל-כֵּן אָמַר 'עֵקֶב' לְיוֹסֵף: "הֲלוֹא אַחִיךָ רַעִים בְּשַׁכְּם", שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלֵחַ: "לָכֵה וְאַשְׁלַחְךָ אֵלֵיהֶם".

"וַיֹּאמֶר אֶת אַחִי אֲנֹכִי מִבְּקָשׁ" (בראשית לז, טז)

"וַיִּלְכוּ אִתּוֹ לְרַעוֹת אֶת צֹאן אֲבִיהֶם בְּשַׁכְּם" (בראשית לז, יב)

נב.

(ח"ב סג)

גַּם ה'נגון' הוא טובה לה'רועה' בעצמו! - כִּי מִחֲמַת שֶׁהוּא תָּמִיד בֵּין בְּהֵמוֹת, הִיָּה אֶפְשָׁר שֶׁיִּמְשִׁיכוּ וַיִּזְרִדוּ אֹתוֹ מִבְּחִינַת 'רוח הָאָדָם' ל'רוח הבהמיות', עַד שֶׁיִּרְעֶה הַרוּעָה אֶת-עַצְמוֹ, בְּבְחִינַת (בראשית לז, יב): "וַיִּלְכוּ לְרַעוֹת אֶת צֹאן אֲבִיהֶם" וְכוּ', וּפְרַשׁ רַש"י: "שֶׁהֲלָכוּ לְרַעוֹת אֶת-עַצְמוֹ".

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (בראשית לז, ב): "וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דְּבַתָּם רָעָה".

וְעַל-יְדֵי ה'נגון' נִצּוּל מְזֵה - כִּי ה'נגון' הוּא הַתְּבַרְרוֹת הַרוּחַ, שֶׁמְבַרְרִין רוּחַ

"וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'. וְשָׁחַת אֶרְצָה לְבַלְתִּי נִתֵּן זֶרַע לְאַחִיו. וַיִּרַע בְּעֵינֵי ה' אֲשֶׁר עָשָׂה" (בראשית לח, ז-ט"ז)

כה.

(ח"א ארה; ח"ב צב)

תִּקְוֶן ל'מְקַרְה־לִּילָה' רַחֲמָנָא לְצַלְךָ: לֹא מֵר עֲשָׂרָה קַפִּיטָל תְּהֵלִים' בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שִׁיקְרָה לֹא חֶסֶד־שְׁלוֹם מְקַרְה בְּלִתי טְהוֹר. כִּי יֵשׁ כַּח בְּאִמֵּרַת תְּהֵלִים, לְהוֹצִיא הַטְּפָה מִהַקְּלָפָה שְׁלֶקְחָה אוֹתָהּ וְכוּ'.

כִּי עֲשָׂרָה קַפִּיטָל תְּהֵלִים, הֵם פְּגָדָה עֲשָׂרָה מֵינֵי נְגִינָה' שֶׁנֶּאֱמָר בָּהֶם סֵפֶר תְּהֵלִים (פְּסָחִים קִיז. זֶהֱר אָמוֹר קֵא. פְּנָחַס רַכְג: תִּקְוֶנִי זֶהֱר כֹז:), שֶׁהֵם: בְּרָכָה, אֲשֶׁרֵי, מְשֻׁבֵּל וְכוּ'. כִּי יֵשׁ לָהֶם כַּח לְבַטֵּל כַּח הַקְּלָפָה וְהַפְּגָם וְכוּ'.

אַחֲר־כֵּן גָּלָה הָעֲשָׂרָה קַפִּיטָל תְּהֵלִים בְּפִרְטִיּוֹת, שֶׁצָּרִיךְ לְאִמְרָם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם. וְאֵלּוּ הֵן: טז. לב. מא. מב. נט. עז. צ. קה. קלז. קנ.

וְאָמַר: שְׁאֵלּוּ הָעֲשָׂרָה קַפִּיטָל תְּהֵלִים, הֵם תִּקְוֶן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְמְקַרְה חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וּמִי שֶׁזֹּכֵחַ לְאִמְרָם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, אֵין צָרִיךְ לְפַחַד עוֹד כְּלָל מִפְּגָם הַנּוֹרָא שֶׁל הַמְּקַרְה חֶסֶד־שְׁלוֹם - כִּי בּוֹדָאֵי נִתְתַּקֵּן עַל־יְדֵי־זָה. וּבְזָכוֹת תִּקְוֶן חֵטָא זֶה, יְבֵא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ לְקַבֵּץ נְפּוּצוֹתֵינוּ.

כו.

(שיחות-ה"ר"ן עא)

בְּעֵנִין מַה שֶׁפְּתוּב בְּזֶהֱר־הַקְּדוּשׁ (וישב קפח. וַיְחִי רֵיט): "שְׁעַל פְּגָם־הַבְּרִית, בְּפִרְט מָאן דְּאוּשִׁיד זֶרְעָא בְּרִיקְנִיָּא [מוֹצִיא זֶרַע לְבַטְלָה] חֶסֶד־שְׁלוֹם וְכוּ', אֵין מוֹעִיל תְּשׁוּבָה!" - אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: "שְׂאִין הַדְּבַר בּוֹ, רַק עַל הַכֹּל מוֹעִיל תְּשׁוּבָה!"

וְאָמַר: "שְׁבוּזָה הַמְּאָמַר זֶהֱר, אֵין שׁוּם אָדָם מִבֵּין הַפְּשָׁט, רַק הוּא לְבַד!"

וְהַכֹּלֵל: שְׁבָאֵמַת מוֹעִיל תְּשׁוּבָה בּוֹדָאֵי עַל חֵטָא זֶה, אֲפִלּוּ אִם הִרְבָּה לְפִשְׁעֵי חֶסֶד־וְשְׁלוֹם בְּזָה!

וּכְבָּר מְבָאָר בְּסִפְרֵים הַנְּדַפְּסִים כְּבָר: שְׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא, לְבַד יַעֲשֶׂה עוֹד מְפָאָן וְלִהְבָּא. וְהוּא מְכַרְח לְעֵבֵר בְּאֵלּוּ הַמְּקוֹמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהֵיָה בְּתַחֲלָה, וְלִהְתַּנְּסוֹת שָׁם. וּכְשֶׁמְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ עֵכָשׁ, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה עוֹד מַה שֶׁעָשָׂה מִקְדָּם, וּמְשַׁבֵּר תְּאֵוֹתוֹ - זֶהוּ עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה.

כז.

(שיחות-ה"ר"ן רמט)

אַחַד עָמַד לְפָנָיו בְּכִפָּר וְשָׁמוּ וְכוּ', וְהָיָה 'מְקַבֵּל גְּדוֹל' וְלְמַדָּן, אֲבָל דְּרַפּוֹ הָיָה: שֶׁהָיָה בְּכַעַס תְּמִיד עַל פּוֹעֲלָיו וּמְשַׁרְתָּיו וְכוּ' וְכוּ', וְהִכָּה אוֹתָם, וְכוּ' וְכוּ' בְּזָה.

עָנָה רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר: מִפְּנֵי מַה פְּתִיב (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי ה'?" - מַדּוּעַ רַע' וְלֹא רַשָּׁע'?! (גם בְּזֶהֱר בְּרֵאשִׁית נו. מְדַבֵּק דְּקָדוּק זָה).

אָךְ מִי שֶׁעוֹבֵר עַבְרָה זֹו שֶׁל 'עַר' חֶסֶד וְשְׁלוֹם, הוּא רַע' תְּמִיד (שְׁקוֹרִין בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכְּנִי: בְּיִיז'), דְּהֵינּוּ: שֶׁהוּא 'אִישׁ רַע' וּבְכַעַס תְּמִיד. וְלֹא אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל יוֹתֵר.

וְתַכְפֵּי כְּשֶׁשָּׁמַע הָאִישׁ הַנַּ"ל דְּבוּרִים אֵלּוּ - נִזְדַּעְזַע לְאַחֲזֵרֵיו, וְנָפַל עָלָיו רֶתֶת וְזִיעַ וּפְחַד וְאִימָה גְּדוֹלָה וְנּוֹרָאָה מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר וְעֵרָה, וְכַפָּף קוֹמָתוֹ, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַגְבִּיחַ רֵאשׁוֹ, וְלֹא הָיָה יָכוֹל עוֹד לְעַמֵּד כְּלָל לְפָנֵי הַדֶּרֶת קְדֻשַׁת רַבֵּנוּ ז"ל.

וְנִשְׁמַט מִן הַבַּיִת אֶל הַחוּץ, וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת, וּבָכָה הִרְבָּה הִרְבָּה מְאֹד

בדמעות שלישי. ובקש מאד מאד מהמלמד ש'לו, שהיה מאנשי רבנו ז"ל: "שיקרר אותי לרבנו ז"ל!"

ואחר-כך ראה רבנו ז"ל: שמנח אצלו על הקורה ספר. ושאל: "איזה ספר הוא?!" - ונודע לו שהוא 'ספר קבלה'. ואמר לו רבנו ז"ל: "שאיך ראוי לו ללמד קבלה" וכו'!

אחר-כך נסע אחרי רבנו ז"ל, וכששב לביתו חזר בתשובה גדולה, ובחר לו חדר מיוחד, וישב שם, ועסק בתורה ותפלה בהתעוררות גדול כמה שבועות. אך אחר-כך חזר לכעסו.

אך אחי-על-פייכן היה ברוב תמיד אחר רבנו ז"ל. ואמר רבנו ז"ל להמלמד הנ"ל: "שישב אצלו עוד [אצל המלמד], כי כשתהיה אצלו, טוב שיהיה איש פשר על-ידך לפעמים שעה אחת ביום!"

אחר-כך כשחזר לרע פעם פנ"ל, היה לו קטטה עם משרתו, ולא רצה לשלם לו. ועמד המשרת והלך רגלי מן הכפר אל העיר למקום רבנו ז"ל, בקבלנא רבה עליו. והקפיד רבנו ז"ל עליו מאד מאד.

אחר-כך התחיל רבנו ז"ל, ללמד עליו זכות לפני המשרת, ואמר לו: "מה לעשות? הלא הוא עני ואין לו לשלם לך" וכו'!

כת.

(שיחות הר"ן קמא; חיי-מוהר"ן רכה)

ב'לקוטי-תנינא' סימן צ"ב: תקון ל'מקרה-לילה' רחמנא-לצלון, לומר עשרה קפיטל תהלים.

בתחלה אמר: שתקון הראשון הוא ה'מקנה', לטבל במקנה [דאם

ערשטע איז מקנה]. ואחר-כך גלה התקון הנ"ל: לומר עשרה קפיטל תהלים.

גם פעם-אחת אמר: שצריכין לזהר מאד לטבל באותו היום שיהיה האדם בלתי טהור. ואפלו אם לא יוכל לטבל בבקר, על-כל-פנים יטבל באותו היום דיקא, אפלו לפנות ערב. [ובשיחות שאחרי ספורי-מעשיות: שטוב מאד לטבל תכף ומיד].

וכך אמר לפני הרב דפח ברסלב (רבי אהרן) ולפני חברי רבי נפתלי מנעמרוזב: היות בענין זה הידוע (הינו ענין מקרה-לילה), נלפדים בודאי שלשה חלקי העולם - אני לוקח אתכם לעדות. ותדעו: שאלו העשרה קפיטל תהלים מועילים מאד מאד ל'תקון-קרי', והם תקון גמור ומועיל מאד מאד.

יש מי שיקרה לו על-ידי רבוי אכילה ושתייה, או על-ידי חלשה ועיפות, או על-ידי שאינו שוכב כראוי, וכליזה אינו כלום (והוא כמו תינוק שמשתיך בשנה).

גם יש ששומרים אותו מלמעלה, ונצול מן המקרה; או שהמזל שומר אותו ונצול.

גם לפעמים נדמה להאדם בשנה בחלום: כאלו הוא נופל, ואחר-כך מתעורר משנתו. גם זה מן-השמים, שמצילין אותו מזה.

רק מי שיקרה לו חסוֹשלוֹם מחמת הרהורים, מזה נבראים ממש קלפות חסוֹשלוֹם. אבל מי שיאמר באותו היום אלו העשרה קפיטל תהלים - בודאי יתקן בזה מאד מאד.

וענין תקון זה על-ידי אמירת העשרה קפיטל תהלים הנ"ל - הוא דבר חדש לגמרי, חדיש נפלא, פי הוא תקון נפלא ונורא מאד מאד.

ומי שיובל לילך למקוה ואחר-כך יאמרם - בודאי מה טוב. אך אפלו אם הוא אנוס' שאי-אפשר לטבל, כגון שהוא חולה, או שהוא בדרך, אף-על-פי-כן אם יאמרם אשרי לו. כי הם תקון גדול ונורא מאד.

ואם יאמרם בכונה פראוי בודאי מה טוב, אך גם האמירה בעצמה מסגל מאד.

ואמר: כי לא נודע זאת מיום בריאת העולם. מסתמא הייתי רוצה לטבל זאת לגמרי, אך אי-אפשר זאת לא בגשמיות ולא ברוחניות וכו'.

גם יחד אותם לעדות, ואמר: שגם כי ימלאו ימיו אחר הסתלקותו, פשיבואו על קברי, ויתנו פרוטה לצדקה בעבורי [און נועט געבן א פרוטה צדקה פון מיינעט נועגן] (בעבור הזכרת נשמתו הקדושה פנהוג), ויאמרו אלו העשרה קפיטל תהלים הנרשמים אצלנו וכו'. אפלו אם גדלו ועצמו עוזנותיו וחטאיו מאד מאד חס-ושלום, אזי אתאמץ ואשתדל [ניח עצמו] לארץ ולרחב להושיעו ולתקנו וכו', ובודאי יושיע לזה האדם.

ואמר: שבהפאות יוציא אותו מהגיהנם, אפלו אם יהיה אותו האדם איך שיהיה, אפלו אם עבר מה שעבר. רק מעתה יקבל על עצמו, שלא ישוב לאולתו חס-ושלום.

ואני חזק מאד בכל הדברים שלי, אך בזה אני חזק ביותר: שאלו העשרה קפיטל מועילים מאד מאד.

ואלו הן העשרה קפיטל תהלים: טז. לב. מא. מב. נט. עז. צ. קה. קלז. קנ. - ויאמרם כסדר שהם פתובים בתהלים.

ואמר: שכל עברה יש לה תקון מיוחד, אבל תקון הנ"ל הוא 'תקון-הכללי'.

גם אמר אז: שענין אלו עשרה קפיטל תהלים, יאמרו ויגלו בפני הכל.

ואמר: אף-על-פי שהוא דבר קל לומר עשרה קפיטל תהלים, אף-על-פי-כן גם זה יהיה כבד מאד לקיים.

ותאמרם בשם רבנו ז"ל, בכדי ש"שפתותיו יהיו דוכבות" וכו' (סנהדרין צ:).

נט.

(ספר-המדות, ענין 'הוצאת זרע לבטלה')

[א] על-ידי הוצאת זרע לבטלה, בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם מתנגדים, וחולקים עליו, ועושין לו יסורין (נאום כו).

[ב] תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדל להחזיר בני-אדם בתשובה (נאום מא).

[ג] המוציא זרע לבטלה, פאלו הביא בניו קרבן לעבודת-זרה, גם נדון בסקילה (נאום מח).

[ד] מי שמוציא קרי, לסוף הולך ערום (קרי ב).

[ה] השכרות, גורם גלות. גם גורם הוצאת זרע לבטלה (קרי ח"ב א; שכרות ח"ב ב).

שאר עניני 'תקון-הברית' ו'מקרה-לילה' - נמצאים בפרשת 'פי תצא' על הפסוק (דברים כג, יא): "פי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה"

”וַיִּכַּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי”
(בראשית לח, כו) – עֲנִין וְדוֹי דְּבָרִים

ל

(ח"א ד, ה)

עֲוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם, הֵם עַל עֲצֻמוֹתָיו, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יחזקאל לב, כז): ”וְתָהִי עֲוֹנָתָם חֻקֹּה עַל עֲצֻמוֹתָם”.

וְכָל ‘עֲבָרָה’ יֵשׁ לָהּ ‘צְרוּף אוֹתִיּוֹת’. וְכִשְׁעֵבֵר אֵיזָה ‘עֲבָרָה’, אֲזִי נִחְקֵק ‘צְרוּף רַע’ עַל עֲצֻמוֹתָיו, וְעַל-יְדֵיֶיזָה מְכַנְּסִים בְּחֵינַת הַדְּבוּר שֶׁל הַלְּאוֹ הַזֶּה שְׁעֵבֵר, בְּתוֹךְ הַטְּמָאָה’.

הֵינּוּ: שְׁמֵכְנִים בְּחֵינַת מְלָכוּת, שֶׁהוּא בְּחֵינַת (סְנֵהֲדִין ח): ”דְּבַר אֶחָד לְדוֹר” – הוּא מְכַנְּסִים אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הָעֶכּוֹם, וְנוֹתֵן לָהֶם מְמֻשְׁלָה’.

וְעַל-יְדֵי וְדוֹי דְּבָרִים – יוֹצֵא מִ‘עֲצֻמוֹתָיו’ הַ‘אוֹתִיּוֹת’ הַחֻקִּים עֲלֵיהֶם, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם הַדְּבוּר שֶׁל הַיְדוּי – כִּי הַדְּבוּר יוֹצֵא מִ‘עֲצֻמוֹתָיו’, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים ל, י): ”כָּל עֲצֻמוֹתֵי תַאמְרָנָה”, וּמַחְרִיב הַבְּנָיִן וְהַצְרוּף הָרַע, וּבוֹנֵה מֵהֶם מְלָכוּת-דְּקֻדְשָׁה’.

וְזֶה שְׁאֵמְרוּ חַז”ל (סוֹטָה ז): ”בְּשַׁעַה שֶׁהָלַכוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, הָיוּ עֲצֻמוֹתָיו שֶׁל יְהוּדָה מְגֻלְגְּלִין, עַד שְׁאֵמַר מֹשֶׁה (דְּבָרִים ל, ז): ”שְׁמַע ה’ קוֹל יְהוּדָה. שִׁבְקֵשׁ מֹשֶׁה מֵהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: ”שִׁיזְכֹּר לִיהוּדָה הַיְדוּי שֶׁהִתְוֹדָה – וְכֵן הָיוּ לִיָּה”.

וְזֶה דוֹקָא: ”עֲצֻמוֹתָיו הָיוּ מְגֻלְגְּלִין” – עַל-שֵׁם: ”וְתָהִי עֲוֹנָתָם חֻקֹּה עַל עֲצֻמוֹתָם”, וְעַל-יְדֵי הַיְדוּי נִתְתַקְּנוּ, וְעַל כָּל חַד לְדוּכְתָה.

וְיְהוּדָה זֶה בְּחֵינַת מְלָכוּת – רְמָז: שְׁבַחֵינַת מְלָכוּת נִתְתַקֵּן עַל-יְדֵי וְדוֹי-דְּבָרִים. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה, שֶׁזְכֹּר מֹשֶׁה הַיְדוּי – כִּי בֵן צְרוּף: שִׁיָּהִי הַיְדוּי לְפָנַי תִּלְמִיד-חֶכֶם וְכו’.

וּבְזֶה שֶׁזְכֹּר מֹשֶׁה הַיְדוּי – נַעֲשֶׂה כְּאֵלוֹ הַתְּוֹדָה עֲכָשׁוּ לְפָנַי מֹשֶׁה. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְתַקֵּן בְּחֵינַת מְלָכוּת, וְנִחְרַב הַצְרוּף הָרַע שֶׁנִּחְקֵק עַל עֲצֻמוֹתָיו’.

”וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל יְדוֹ הַשָּׁנִי, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח” (בראשית לח, ל)

לא

(ח"א כג, ג)

”אֵת תְּקוּנַת חוּט הַשָּׁנִי תִקְשְׂרֵי לָךְ” (יהושע ב, יח). ”תְּקוּנָה” – זֶה בְּחֵינַת אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יְרֵמְיָה ל, טז): ”וַיֵּשׁ תְּקוּנָה לְאַחֲרֵיתֶךָ”. וְ”חוּט הַשָּׁנִי” – זֶה בְּחֵינַת צְרִיחַת אוֹרֵי-הַפְּנִים, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית לח, ל): [וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל יְדוֹ הַשָּׁנִי] ”וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח” וְכו’.

כִּי ”הַחֲשֵׁךְ יִכְפֹּה אֶרֶץ, וְעַלֶיךָ יִזְרַח ה’” (ישעיה ס, ב). כִּי הַחֲשֵׁךְ הוּא בְּחֵינַת ”בְּעֲצֻבוֹן” (בראשית ג, יז), דְּאֵגַת וְתַאֲוֹת הַפְּרִנְסָה, צַעַר ”כְּפָלִים כִּיּוֹלָדָה” (פְּסָחִים קיח), אֲנַפְיֵי-חֲשׂוֹכִין, עֲבוּדָה-זָרָה. ”וְעַלֶיךָ יִזְרַח ה’” – אֲמוּנַת אֱלֻכוֹת, אוֹרֵי-הַפְּנִים’.

"וַיְהִי יוֹסֵף יָפֵה תֹאֵר וַיְפִה מְרֹאֵה", בְּחִינַת (תְּהֵלִים מַח, ג): **"יָפֵה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ"** (זֶהָר וַיִּגֶשׁ ר.ו.). **כִּי זֶה ה'צַדִּיק הָאֲמִתִּי שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יוֹסֵף', הוּא הַהֲדוּר וְהִיפִי שָׁל כָּל הָעוֹלָם.**

וּכְשֶׁזָּה הִיפִי וְהִפְאָר נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם -
 דְּהֵינּוּ: כְּשֶׁזָּה ה'צַדִּיק שֶׁהוּא הִיפִי שָׁל כָּל הָעוֹלָם, נִתְפָּרֵס וְנִתְגַּדֵּל בְּעוֹלָם -
אֲזִי נִפְתַּחֵן הָעֵינַיִם שָׁל הָעוֹלָם.

שָׁפֵל מִי שֶׁנִּכְלָל בְּזֶה ה'חֵן הָאֲמִתִּי שָׁל זֶה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַחֵן וְהִיפִי שָׁל הָעוֹלָם, דְּהֵינּוּ: שְׁמֵת־קָרֵב אֵלָיו וְנִכְלָל בּוֹ - נִפְתַּחֵן עֵינָיו, וַיְכוּל לְרֹאֹת, וְהִעֲקָר לְהִסְתַּפֵּל עַל עַצְמוֹ וְכו'.

וְגַם יְכוּל לְרֹאֹת וּלְהִסְתַּפֵּל בְּגִדְלַת הַשֵּׁם, וּלְהִסְתַּפֵּל בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי שֶׁנִּפְתַּחֵן עֵינָיו עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַפְּאָר שָׁל ה'צַדִּיק הָאֲמִתִּי.

כִּי כְּשֶׁזָּה ה'צַדִּיק נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם -
 זֶה בְּחִינַת 'שֵׁם' - דְּהֵינּוּ: שֶׁנִּתְפָּרֵס וַיֵּשׁ לוֹ 'שֵׁם' בְּעוֹלָם. וּבִתְוֹךְ זֶה ה'שֵׁם שָׁל ה'צַדִּיק הָאֲמִתִּי, מְלַבֵּשׁ וּמְשַׁתֵּף שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ וְכו'.

"וְרַחֵל הִיְתָה יִפֹּת תֹּאֵר וַיִּפֹּת מְרֹאֵה" (בְּרֵאשִׁית כֵּט, יז). **וְעַל-כֵּן עֲקָר הַהוֹלָדָה שָׁל ה'צַדִּיק שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יוֹסֵף', שֶׁהִיא "יָפֵה תֹאֵר וַיְפִה מְרֹאֵה", בְּחִינַת הַפְּאָר וְהִיפִי שָׁל הָעוֹלָם בְּנִל - הוּא מְרַחֵל.**

אָבֵל עֲכָשׁוּ בְּגִלּוֹת אַחַר הַחֲרָבָן - הִיא בְּבְחִינַת (יְרֵמְיָה לֹא, יד): "רַחֵל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ", וְעַל-כֵּן הִיא בְּחִינַת (זֶהָר מְשַׁפְּטִים צֵה).: "עוֹלָמָתָא שְׁפִירְתָּא דְּלִית לָהּ עֵינָיו".

"וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ" (בְּרֵאשִׁית לט, ב)

"וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ" - רַבִּי בְּרַבְיָה אָמַר: גְּבַר קַפּוּז. [מִתְנַבֵּט-קֶהֱנָה: אִישׁ מַקְפִּיז, כְּלוּמַר: צָהַל וְשָׂמַח וְלִב-טוֹב. "מְדַלֵּג עַל הַהָרִים" (שִׁיר-הַשִּׁירִים ב, ח) - תַּרְגוּם: "מַקְפּוּז"]. (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה פו, ד)

לב.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת - שְׁמִמָּה מְסַגֵּל לְהַצְלָחָה)

[א] הַשְּׁמִמָּה תְּמִידִית, מְסַגֵּל לְהַצְלָחָה (מְמוֹן ח"א מז).

[ב] מִי שֶׁהוּא שְׂמִיחַ תְּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מַצְלִיחַ (הַצְלָחָה ח"ב א; שְׁמִמָּה ח"ב א). [הֶרֶב מִטְשַׁעְהֲרִין ז"ל, צִיָּן לְהַמְדַרְשׁ הַנ"ל עִם ה'מִתְנַבֵּט-כֶּהוּנָה].

"כִּי אִם הַלְחָם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל" (בְּרֵאשִׁית לט, ו)

לג.

(ח"א ב, בְּסוּף)

כָּל מַה שֶׁמְרַבִּין ב'תְּפִלָּה, נִבְנָה הַשְּׂכִינָה בְּיוֹתֵר וּמְכִינָה אֶת עַצְמָהּ ל'זוּג'. וְזֶה (בְּבֹא-בְתָרָא עג): "אֲפִינָן וּבְשִׁלְיָנָן" - כִּי 'אֲפִיָּה וּבְשׁוּל', הֵם הַכְּנָה ל'אֲכִילָה, לְבְחִינַת 'זוּג', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לט, ו): "כִּי אִם הַלְחָם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל".

"וַיְהִי יוֹסֵף יָפֵה תֹאֵר וַיְפִה מְרֹאֵה" (בְּרֵאשִׁית לט, ו)

"יָפֵה נוֹף" (תְּהֵלִים מַח, ג) - דָּא אִיהוּ 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק', דְּכְתִיב בֵּיהּ: "וַיְהִי יוֹסֵף יָפֵה תֹאֵר וַיְפִה מְרֹאֵה" (זֶהָר וַיִּגֶשׁ ר.ו.)

לד.

(ח"ב סז)

יֵשׁ 'צַדִּיק' שֶׁהוּא הִיפִי וְהִפְאָר וְהַחֵן שָׁל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית לט, ו):

לה.

(ח"ב עא)

"אף נחלת שפרה עלי" (תהלים טז, ו).
 "שפרה" זה בחינת 'יוסף', בחינת
 (בראשית לט, ו): "ויהי יוסף יפה תאר" וכו'.

"ו'יפה תאר" - זה בחינת "יפה תאר"
 הנאמר ב'דוד' ["ואיש תאר". שמואל-א
 טז, יח], ודרשו רז"ל (סנהדרין צג): "איש תאר -
 שפראה פנים בהלכה". הינו בחינת 'מחין',
 בחינת "נעם" (זכריה יא, ז), בחינת "תלמידי-
 חכמים שבארץ ישראל שמנעימים זה לזה
 בהלכה" (סנהדרין כד).

"ולא חשך ממני" (בראשית לט, ט)

לו.

(ח"א סו, ג בסוף)

"בין שנצרך לבריות, עולם חשך בעדו"
 (ביצה לב): 'חשך' לשון 'מניעה', כמו
 שכתוב: "ולא חשך ממני" (בראשית לט, ט),
 "ולא חשכת את בנה" וכו' (שם כב, יב).

הינו: כשנצרך לבריות - אזי יש לו
 'מניעות' [לעבודת-השם]. וזה: "עולם
 חשך בעדו" - הינו: כשהוא בין העולם אזי
 יש לו 'מניעות', וקשה לו להתפלל 'באמת'.

אבל מי שאינו נצרך לבריות, שאינו
 צריך להם לשום דבר - יוכל לעמד
 בין אלפים אנשים, להתפלל 'באמת' להשם-
 יתברך לבדו, מאחר שאין נצרך לשום בריה,
 לא לפרנסה, ולא לכבוד, ולא לשום דבר, רק
 "שברו על ה' אלקינו" (תהלים קמו, ה).

"ויהי כדברה אל יוסף יום יום, ולא שמע אליה"
 (בראשית לט, י)

לז.

(ח"א עב)

ותדע: שה'יצר-הרע' של רב העולם,
 שהוא 'עכירת הדמים', הוא שטות
 ושגעון וסכלות גדול וכו'.

והלא תראה: שיש כמה בני-אדם שיש
 להם 'הרהורי עבודה-זרה', ויש
 שבשעה שעומד להתפלל, בא לנגדו דמות
 עבודה-זרה, ואף שיודע בעצמו שאין בה
 ממש, אף-על-פי-כן מתגבר עליו מאד,
 ומצטיר ועומד לפניו זה הדמות, וקשה לו
 מאד להעביר זאת מדמיונו ומחשבתו.

ובודאי: מי שמתגברים עליו אלו
 הדמיונות, קשה לו מאד להנצל
 מהם ולהעבירם ממחשבתו, וכל מה
 שמתגבר ומנענע וזורק ראשו הנה והנה,
 מתגברים עליו יותר ויותר. פי זה טבע
 וסגלת אלו היצרים הרעים המזהמים, כל
 מה שרוצים להתגבר עליהם, הם מתגברים
 יותר ויותר.

פי הוא כמו שאדם בורח מדבר, ומסתכל
 מן הצד בלאחר-יד על זה הדבר שברח
 ממנו, ואזי הדבר הזה מתגבר עליו ביותר, פי
 לא הסיח דעתו מזה, רק אדרבא, שמסתכל
 בכל פעם לאחריו על-זאת המחשבה.

ובזה יכול כל אדם להבין: שהוא שטות
 ושגעון גדול, והוא רק מעכירת-
 הדמים, מעכירת ובלבול המח'. פי זה ידוע
 לכל: שעבודה-זרה אין בה ממש, ואף-על-
 פי-כן קשה לו מאד לסלק מחשבתו מהם,
 מחמת שכבר נתעבר ונתבלבל מחו מאד.

בן אלו ה'הרהורי זנות' שיש לרב העולם, בפרט בשרואה בעיניו, כגון בעת שנזדמן לפניו אשה, וכשהוא רוצה להיות איש כשר, ואינו רוצה אלו ה'הרהורים, ואזי מנענע ראשו, ורוצה לסלק המחשבות אלו ממנו, ויותר ויותר הם מתגברים עליו כנ"ל.

ובאמת: מי שיש לו דעה, הוא אצלו שטות גדול, ואינו נחשב אצלו אפלו לשום מעלה, מה שאינו נופל עליו הרהור מזה, ואינו צריך כלל לזרק ולנענע ראשו כלל. וכמו שאצל רב בני-אדם הוא שטות ושגעון אלו ה'הרהורי עבודה-זרה, כן אצלו שטות ה'הרהורי זנות'.

על-כן עקר התקנה: מי שכבר נלכד בזה, ויש לו אלו ה'מחשבות', הן ה'הרהורי זנות', הן ה'הרהורי עבודה-זרה'.

אין לו תקנה: רק שיקדש ויטהר גופו, כדי שיזדכך ויטהר דמיו. וילך אצל 'חכם-האמת', ויורה לו דרכי התשובה, דרכי החכמה, עצות נכונות על כל דבר. "אז יפנע לבבו הערל" (ויקרא כו, מא), "ושב ורפא לו" (ישעיה ו, י).

אבל כל-זמן שעדין לא נתקדש ונטהר גופו - אין שום תקנה מה שמתגבר ומתאמץ, ויש לו יסורים גדולים לסלק המחשבה, כי יותר ויותר הם מתגברים כנ"ל.

גם 'עצבות' הוא מזיק מאד, ונותן פח לזה היצירה העב הגשמי.

על-כן אדרבא: אם רוצה להיות 'ירא-השם', ורוצה להתפלל, ואינו רוצה באלו ה'מחשבות-רעות' - צריך שלא להשגיח עליהם כלל, ושלא יכפת לה מה שעומדים לפניו.

ורק יעשה את שלו במה שהוא עוסק, ב'תורה' או 'תפלה' או 'משא-ומתן' - **ולא ישגיח עליהם כלל.**

וכמו ששמעתי מעשה באחד: שבשעה שעמד להתפלל, היה מזדמן ועומד לפניו בדמיונו עב"ם ערל, והיה לו יסורים גדולים מזה, וכל מה שרצה להתגבר ולסלק המחשבה, התגברה עליו יותר.

ויעץ לו חכם: "שלא יכפת לה! ויעמד העב"ם, ואף-על-פי-כן יעשה את שלו ויתפלל, ובזה יסתלק ממנו!"

אך זה עצה לפי שעה, כל-זמן שלא נתקדש גופו עדין. והעקר לקדש ולטהר עצמו כנ"ל, וילך לחכם, ויתן לו 'עצה נכונה' על כל דבר כנ"ל.

לח.

(ח"ב נא)

ה'יצירה-הרע' נוקש באדם בכל-פעם, ומעוררו למה שמעוררו.

ואף אם אין האדם שומע לו ופונה ערף ממנו - אף-על-פי-כן הוא נוקש בו עוד פעם שני ושלישי ורביעי ויותר.

אבל אם האדם הוא חזק בדעתו ועקשן נגד ה'יצירה-הרע', ואינו פונה אליו כלל - אזי ה'יצירה-הרע' מסתלק והולך לו.

וכן ב'תפלה', בענין ה'מחשבות' הבאים לבלבל - הוא ממש כנ"ל, שהמחשבה באה כמה פעמים פעם אחר פעם לבלבל, וצריך להיות חזק, לבלי להסתפל עליה כלל בשום אופן, ואזי תסתלק.

דָּבָר נִסְתָּר מְאֹד, אֵיךְ הַדְּמוּת נִתְרָאָה, וְהוּא בַּעֲצָמוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ, פִּי בּוֹדֵאֵי יַעֲקֹב לֹא יוֹדֵעַ. וּמַעֲלַת הַנְּסִיוֹן אַף שָׂרָאָה דְמוּת דְיוֹקְנוֹ, הֵם דְּבָרִים נִסְתָּרִים וּמְכַסִּים מִבְּנֵי אָדָם.

מא.

(ספר-המדות, הרהורים ח"ב כג)

לְבַטֵּל 'הַרְהוּרֵי-זְנוּת', יַעֲזִיר 'דְּמוּת אָבִיו'.

(הרב מטשעהרין ז"ל ציין למדרש הנ"ל:

בראשית רבה פז, ז).

"וְהַתְּפִישֵׁהוּ בְּבִגְדוֹ וְגו', וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בַּיְדָה, וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה" (בראשית לט, יב)

מב.

(ח"א כז, ו)

לְהַדְרֵת-פְּנִיָּם' אֵי-אֶפְשָׁר לָבוֹא, אֲלֹא עַל-יְדֵי 'תְּקוּנַת-הַבְּרִית' וְכו'.

זֶה שְׂאֵמְרוּ חַז"ל (סוֹטָה ל:): "כְּשֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַיָּם נָתַנוּ עֵינֵיהֶם לְזִמְרָה שִׁירָה" - פִּי עַל הַיָּם נִתְגַּלָּה בְּחִינַת 'בְּרִית', כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ (בראשית רבה פז, ח - על תהלים קיד, ג; בראשית לט, יב): "הֵיטָב רָאָה וַיֵּנֶס, [בְּזָכוֹת] וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה".

"נָתַנוּ עֵינֵיהֶם" - זֶה בְּחִינַת 'הַדְרַת-פְּנִיָּם', בְּחִינַת (קדושין לב:): "זִמְנוּ, זֶה קָנָה חֲכָמָה".

"לְזִמְרָה שִׁירָה" - זֶה בְּחִינַת 'קוֹל' שֶׁנִּתְגַּלָּה עַל-יְדֵי הַחֲכָמָה'.

לט.

(חיי-מוהר"ן תקלו)

פַּעַם-אַחַת עָמְדוּ לְפָנָיו אֲנָשִׁיו, וּבָא עָרַל אֶחָד מֵהָאֲנָשִׁי חֵיל הָעֶבְרִיִּים הָעוֹמְדִים בֵּינֵינוּ, וְדָפַק עַל הַחֲלוֹן, וְשָׁאֵל: "יֵשׁ פֶּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי חֵיל"?! - הִשִּׁיבוּהוּ: "לֹא, אֵין פֶּה אֶחָד מֵהֶם"! - וְהִלֵּךְ לוֹ.

אַחֲרֵי-כֵן אַחַר אֵיזָה שְׁעָה, חָזַר וּבָא וְדָפַק עַל הַחֲלוֹן יוֹתֵר, וְשָׁאֵל: "אִם יֵשׁ פֶּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי חֵיל"?!

עָנָה רַבֵּנוּ ז"ל: פֶּה הוּא הַיַּצְרֵה-הָרַע' שְׁלָכֶם - שְׁבַת-חֲלָה בָּא וְדוֹפַק עַל הָאָדָם, וּכְשֶׁפּוֹגֵן עֲרַף מִמֶּנּוּ וּמְשִׁיבִין: "אֵין פֶּה אֶחָד מִחֵילוֹתָיו"! וּמְסַלְקִין אוֹתוֹ, וְאֵז הוֹלֵךְ לוֹ. וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן אַחֲרֵי-כֵן חוֹזֵר וּבָא וְדוֹפַק עַל הָאָדָם, אֵף-עַל-פִּי שֶׁכָּבַר סִלְקוּהוּ וְהִשִּׁיבוּהוּ: "אֵין פֶּה אֶחָד מִחֵילוֹתָיו"! שְׂאֵין לוֹ וּלְחֵילוֹתָיו מְקוֹם פֶּה - אֵף-עַל-פִּי-כֵן אֵינוֹ נִמְנָע לָבוֹא עוֹד פַּעַם אַחַר פַּעַם. וְצָרִיכִין לְגַרְשׁוֹ בְּכָל-פַּעַם, עַד שֶׁיִּסְתַּלַּק לְגַמְרֵי.

וְעַיִן בְּמְקוֹם אַחַר מְזִיחַ (לקוטי-מוהר"ן ח"ב תורה נ"א הנ"ל): שְׁצָרִיכִין לְהִיּוֹת עֹקֵשׁ גָּדוֹל כְּנִגְדוֹ פַּעַם אַחַר פַּעַם, וְאֶפְלוּ מֵאָה פְּעָמִים וַיּוֹתֵר. וְאֵז אִם יִהְיֶה חֲזַק כְּנִגְדוֹ כְּמֵה וּכְמֵה פְּעָמִים, יִזְכֶּה לְסִלְקוֹ לְגַמְרֵי.

"וַיֵּבֵא הַבֵּיתָה לַעֲשׂוֹת מְלֶאכֶתוֹ" (בראשית לט, יא)

"שִׁנְרָאִית לוֹ דְמוּת דְיוֹקְנוֹ שֶׁל אָבִיו".
(רש"י, סוֹטָה לו: תנחומא וישב ט; בראשית רבה פז, ז)

מ.

(ח"א קנ)

"דְּמוּת דְיוֹקְנוֹ שֶׁל אָבִיו רָאָה" (סוֹטָה לו: תנחומא וישב ט; בראשית רבה פז, ז). הוּא

מג.

(ח"א עב)

וּכְבֹר מְנַח כָּל־כָּל בְּיַד־נוֹ: שְׁמֵי שֶׁהוּא 'הַכֶּם-
אֲמַת' קֶצֶת - אֵינוֹ נֶחֱשֵׁב אֶצְלוֹ 'זֹאת
הַתְּאֻוָּה' לְשׁוֹם נְפִיּוֹן. אֶפְלוֹ אִם תִּתְבַּע אוֹתוֹ
אֲשֶׁה יָפָה בְּמִקּוֹם סֵתֶר, שִׁיְהִיָּה בְּיָדוֹ לְמַלְאֵת
הַתְּאֻוָּה, הוּא אֶצְלוֹ רַק שְׁטוֹת וְשַׁעֲוֹן, וְאֵינוֹ
נֶחֱשֵׁב לוֹ לְנְפִיּוֹן כָּל־כָּל. (עֵינֵי שְׁבַח־הַרְ"ן ח"א טז-יז-יח).

וַיִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה שְׁבַח 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק'
שֶׁעָמַד בְּנְפִיּוֹן - יֵשׁ בָּזֶה סוּד.

וְעַקֵּר הַנְּפִיּוֹן' - בְּבַחֲיַנַּת 'הַמִּתְקַת
הַגְּבוּרֹת', לְנִצָּחַת הַיִּצְרָה־הָרַע' שֶׁל
מַעֲלָה, אֲבָל לֹא לְנִצָּחַת הַיִּצְרָה־הָרַע' הַגְּשָׁמִי,
שֶׁזֶה אֵינוֹ נְפִיּוֹן כָּל־כָּל. וְכֵן מַה שֶׁפָּגַם 'שְׁלֵמָה',
לֹא הָיָה רַק בְּבַחֲיַנָּה זֹה.

מד.

(ח"א קל)

עַל־יָדֵי 'עֲנָוָה' - נִצּוֹל מ'נְאוּף', וְזוֹכֵה
ל'שְׁמִירַת־הַבְּרִית', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַז"ל (סוֹטָה ד:): "כָּל הַמִּתְנַאֵה, לְסוּף נִכְשָׁל
בְּאִשְׁת־אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר (מְשֻׁלִי ו, כו): 'וְאִשְׁת־
אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְּצוּד'."

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סְנֵה־דְרִין יט:): "תְּקַפּוּ שֶׁל
יוֹסֵף, 'עֲנוּתָנוֹתוֹ' שֶׁל בַּעַז. תְּקַפּוּ שֶׁל
בַּעַז, 'עֲנוּתָנוֹתוֹ' שֶׁל פִּלְטִי בֶן לִישׁ". כִּי הוּא
תְּלוּי ב'עֲנָוָה' - כִּי עַל־יָדֵי 'עֲנָוָה' נִצּוֹל מ'פָּגַם
הַבְּרִית'.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ (סְפָה נב.): "כָּל הַגְּדוֹל מִחֲבָרוֹ" -
שִׁישׁ לוֹ 'גְּדֻלוֹת', 'יִצְרוּ גְּדוֹל מִמֶּנּוּ" -
שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלָיו הַיִּצְרָה־הָרַע ב'תְּאוּת־נְאוּף'.

מה.

(שיחות-הַרְ"ן ק)

"וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ" (בְּרֵאשִׁית לט, יב).
שֶׁה'בַּעַל־דָּבָר' וְה'סְטָרָא'
אֲחֵרָא' תּוֹפְסַת' אֶת הָאָדָם 'בְּבִגְדוֹ', דְּהֵינּוּ:
שֶׁמְטָרִיד אוֹתוֹ בְּטַרְדַּת בְּגָדָיו וּמְלַבּוֹשִׁיו. כִּי
טַרְדַּת הַצְּטָרְכוֹת מְלַבּוֹשִׁים וּבְגָדִים שֶׁל אָדָם,
מְבַלְבְּלִין מְאֹד אֶת הָאָדָם, וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ עַל־
יְדִיָּזָה מַעֲבוֹדַת הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ. וְזֶהוּ
"וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ".

אֲךָ מִי שֶׁהוּא 'בַּעַל־נֶפֶשׁ', וְלִבּוֹ חֶזֶק בְּהַשָּׁם
- אֵינוֹ מְשַׁגֵּיחַ גַּם עַל־זֶה. אֶף־עַל־פִּי
שֶׁאֵינִן לוֹ בְּגַד לְלִבָּשׁ, אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵינוֹ
מְטָרִיד עֲצָמוֹ בָּזֶה, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְהַנִּיחַ עֲצָמוֹ
לְבַלְבָּל בָּזֶה.

וְזֶהוּ (שם): "וַיִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָה וַיִּנָּס וַיֵּצֵא
הַחוּצָה" - שֶׁמְנִיחַ בְּגָדוֹ וּמְלַבּוֹשׁוֹ,
וְנָס וּבּוֹרַח מֵהֶם, וְאֵינוֹ מְשַׁגֵּיחַ כָּל־כָּל עַל־זֶה
- רַק עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בַּעֲבוּדַת־הַשָּׁם כְּפִי מַה
שֶׁיְכוֹל.

מו.

(שיחות-הַרְ"ן קיד)

ה'רֵאשׁוֹנִים' שֶׁעָמְדוּ בְּנְפִיּוֹן, כְּבָר שָׁבְרוּ
כָּל־כָּף קִלְפָה הַזֹּאת שֶׁל
תְּאֻוָּה זֹה, עַד שֶׁעֲכָשׁוּ בְּקַל יְכוּלִים לַעֲמַד
בְּנְפִיּוֹן, וְאֶפְלוֹ 'אִישׁ פֶּשׁוּט לְגַמְרִי' יְכוֹל
עֲכָשׁוּ לַעֲמַד בְּנְפִיּוֹן.

וְעַל־כֵּן אָמְרוּ רַז"ל (סְנֵה־דְרִין יט:): "תְּקַפּוּ
שֶׁל יוֹסֵף עֲנוּתָנוֹתוֹ שֶׁל בַּעַז,
וְתַקְפוּ שֶׁל בַּעַז עֲנוּתָנוֹתוֹ שֶׁל פִּלְטִי בֶן
לִישׁ".

כִּי 'תְּקַף הַנְּפִיּוֹן' שֶׁל 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק'
(בְּרֵאשִׁית לט), הָיָה דָּבָר קַל וּפֶשׁוּט אֶצְלָה

'בעז' שהיה אחרי (רות ג). וכן תקף הנסיון של 'בעז', היה קל ופשוט אצל 'פלטי' (שמואל א כה). כי כל מי שהיה אחרון יותר, הנסיון קל אצלו יותר כנ"ל.

"ויהי אחר הדברים האלה וגו'. שר המשקים ושר האופים ושר הטבחים" (בראשית מ, א-ג)

מד.

(ח"א סב, ה; ח"א קסג; כתב יד רבנו ז"ל השיך לח"א סב, הנדפס בסוף הספר)

לפעמים מנח ה'דבור' ומוכן לצאת, ואינו יוצא דרך ה'פה', פייאם דרך ה'ערה'.

כי יש שלש קלפות' שרוצים תמיד לתפס ה'דבור' לעצמם, בפרט דבור הקדוש מאדם גדול, כי אצלם כל הדבורים יפים ונאים וחשובים ורוצים לתפסם, מכל-שפן כשהדבור נאה באמת וכו'.

ועקר תקוני-הדבור, הוא על-ידי ה'תענית' - כי עקר 'ניקת הקלפות', אינו אלא מ'אחורי-הקדשה'. וכשמתגברים ה'תאוות' על האדם - הוא התגברות ה'קלפות' על הקדשה.

וראשי התאוות' - הם השלש קלפות, שלשה שרי פרעה: שר האופים, ושר המשקים, ושר הטבחים' (בראשית מ, ב-ג) - שהם: 'קנה', וישט', ו'ורידין' (שער-הפסוקים וישב) - שהם בחינת 'תאוות אכילה ושתיה', שהם ראשים, שכל התאוות נמשכים אחריהם.

ויניקתם: מ'פרע"ה' שעומד 'אחורי-הקדשה', שהוא אותיות ה'ערה', הינו 'אחורים' (שער-הפסוקים שם).

ועקר יניקתם: מה'דבורים', בחינת (בראשית שם, א): "אחר הדברים" - כי 'קנה' ו'ישט' ו'ורידין', הם סמוכין ל'חמשת מוצאות הפה' - ותופסין ה'דבור' לה'ערה', וממשיכין ה'דבור' ל'גלות-מצרים', בחינת 'מצר הגרון', בחינת (תהלים סט, ד): "גחר גרוני", ואינו יכול לדבר שום דבור לפני השם-יתברך.

ואזי צריך להדביק ולהסתיר 'אחורי-הקדשה' שלא יינקו.

ו'דבקות אחורי-הקדשה', היא על-ידי ה'תענית' וכו', (עי' בפנים), שהוא עקר הכנעתן של ה'שרים' הנ"ל.

ועל-ידי ה'תענית' שמרעיב עצמו - ממשיך 'מימי החסדים' ללחלח הגרון, ואז יוכל לדבר. [עי' עוד בפנים, ובפרשת לך-לך בפסוק (בראשית יב, י): "ויהי רעב בארץ"].

"ויאמר אלהם יוסף: הלוא לאלקים פתרנים, ספרו נא לי" (בראשית מ, ח)

מה.

(ח"א יט, ד-בסוף)

'יוסף', על-ידי שהיה לו 'שלמות לשון-הקדש', שעקר שלמותו על-ידי "תרדמה" (בראשית ב, כא), בחינת 'תרגום' (עץ-חיים שער לד, פ"ב אות ח; ספר-הלקוטים, לך-לך יג; שער-המצות ואתחנן; פרי-עץ-חיים, הנהגת הלמוד פ"א) - על-ידי-זה היה יכול לפשר חלמין - כי עקר ה'חלום' הוא ב'שנה', הינו ב'תרדמה'.

ועל-כן היה יודע לפשר חלמין שב'שנה' ו'תרדמה', כי זכה

ג.

(תניי-מוהר"ן, השמטות בסוף הספר - נדפס בסוף ספורי-מעשיות דפוס ראשון שנת תקע"ה)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית לז, ד): **"וַעֲשֵׂה לֹא כַתְּנֵת פָּסִים"**.

"שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִיגִים" (בראשית מ, יב)

נא.

(ח"ב ב, ד)

יש דבור של עשירות, דהינו: **עשירים** קרובים למלכות, שהם בחינת (בראשית מ, יב): **"שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִיגִים"**, ודרשו רז"ל (חלין צב.): **"שְׁלֹשָׁה שָׂרֵי גָאִים"** - דהינו: **עשירים** קרובים למלכות" (כמו שפרש רש"י שם), שיש להם בחינת דבור, בבחינת (משלי כב, יא): **"הן שפתיו רעהו מלך"** - הינו: הדבור של קרובים למלכות.

וזו בחינת (שמות ד, י): **"לא איש דברים אנכי וכו', גם משלשם"** - בחינת **"שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִיגִים"** הנ"ל - הינו: הדבור של עשירים קרובים למלכות.

"כי גנב גנבתי מארץ העברים" (בראשית מ, טו)
[וכן לעיל בפְּרֶשֶׁת (בראשית לט, יד-יז): "איש עברי", "העבד העברי"]

נג.

(ח"א סד, ב)

על-כן ישראל נקראים **עבריים**, על-שם שהם **עוברים** באמונתם על כל החכמות, ואפלו על החכמות שאינם חכמות, הינו האפיקורסות הבא מ'חלל-הפנוי'.

לְבַרֵּר אֶת בְּחִינַת לְשׁוֹן ה'תְּרַגּוּם', אֶת בְּחִינַת ה'תְּרַדְמָה'.

דהינו: להעלות ה'טוב' שבו ל'לשון-הקדש', ולהפיל ה'רע' שבו, שזהו בחינת: **שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ** על-ידי לְשׁוֹן תְּרַגּוּם'.

כי הִיָּה יוֹדֵעַ לְבַרֵּר ה'טוב' וְה'אָמֵת' שִׁישׁ בְּה'חִלּוֹם', בְּחִינַת תְּרַדְמָה', בְּחִינַת תְּרַגּוּם'.

ומי שִׁישׁ לֹא שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' - יוֹדֵעַ לְפָשֵׁר הַלְמִין ש'בְּתְרַדְמָה' כְּמוֹ יוֹסֵף'.

כי "החלומות, הם כפי המאכלים שאוכל" (רבינו בחיי בראשית מא, א) - כי בכל-דבר יש **אותיות**, וכששוכב וישן, עולים האדים מה'מאכלים' שאכל, ועולים להמח, ונצטרפין ה'אותיות' שיש בהם, ומזה נעשה ה'חלום'.

נמצא: כשאדם אוכל, אם הִיָּה אוכל הפך השני קדם הראשון - הִיָּה מתראה לו חלום אחר, כי בכל דבר יש **אותיות** אחרים. ואלו הִיָּה אוכל זה הפך תחלה - היו נצטרפין האותיות בצרופים אחרים, והִיָּה מתראה לו חלום אחר.

ומי שִׁישׁ לֹא שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' - הוא יוֹדֵעַ ה'אותיות' שיש בכל דבר כנ"ל, על-כן הוא יכול לְפָשֵׁר הַלְמִין כנ"ל.

מט.

(שיחות-הר"ן רסב)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית לז, ה): **"וַיַּחֲלֵם יוֹסֵף חִלּוֹם"**.

הַפְּטֵרָה פְּרַשְׁת וַיֵּשֶׁב

– בְּשֵׁאינו חל בַּחֲנֻכָּה –

(ההפטרָה ל'שַׁבַּת חֲנֻכָּה, נִמְצָא ב'עֲנִינֵי חֲנֻכָּה')

**"רַק אַתֶּם יִדְעֵתִי מִכֹּל מִשְׁפָּחוֹת הָאָדָמָה,
עַל-כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם"**
(עמוס ג, ב)

**"וְאֲנִי הַשְּׂמַדְתִּי אֶת הָאֱמֹרִי מִפְּנֵיהֶם,
אֲשֶׁר כָּגְבָה אֲרָזִים גָּבְהוּ"**
(עמוס ב, ט)

א.

(ח"א נה, ו)

"אֲרָז" (במדבר יט, ו) – זֶה בְּחִינַת: **"קוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים"**. **"בְּרֹב"** ה'הִנְהַגְוֹת וְאִמּוֹנוֹת פּוֹזְבוֹת, הֵם בְּחִינַת **"דְּרָכֵי הָאֱמֹרִי"** (שַׁבַּת פ"ו מ"י; שַׁבַּת סז: תוֹסֵפֶתָא שַׁבַּת פ"ח, כ"י **"פְּתִי יֵאֱמִין לְכָל דְּבַר"** (משלי יד, טו)).

וְזֶהוּ בְּחִינַת **"אֲרָז"** – בְּחִינַת (עמוס ב, ט): **"וְאֲנִי הַשְּׂמַדְתִּי אֶת הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר כָּגְבָה אֲרָזִים גָּבְהוּ"**.

וְהַגְּבוּהֵי קוֹמָה, עַל-פִּי-הָרֹב הֵן **'כְּסִילִים'**, כִּי מִחֲמַת אֲגָבָה קוֹמָתוֹ, הָעֲשָׂנִים הָעוֹלִים מֵה'לֵב אֶל ה'מֶחֱ לְהַתְּבַשֵּׁל ב'מֶחֱ, וּלְהַתְּהוּוֹת מֵהֶם מִחֲשָׁבוֹת – הָעֲשָׂנִים הָאֵלוֹ, נַחֲלָשִׁים בְּרֹב הַדְּרָךְ שִׁישׁ מֵה'לֵב אֶל ה'מֶחֱ, מִחֲמַת אֲגָבָה קוֹמָתָם, וְאִינֶם בִּיכְלָתָם לְהַתְּהוּוֹת מֵהֶם מִחֲשָׁבוֹת שְׁכָלִיוֹת, וּמִחֲמַת-זֶה: הַגְּבוּהֵי קוֹמָה הֵם **'שׁוֹטִים'**.

וְזֶה בְּחִינַת **"דְּרָכֵי אֱמֹרִי"** – שֶׁאֵין לָהֶם שׁוֹם שְׁכָל, מִחֲמַת **"כִּי כָּגְבָה אֲרָזִים גָּבְהוּ"**, הֵם מֵאֱמִינִים אִמּוֹנוֹת רַבּוֹת כְּזָבִיוֹת'.

"אֲזוֹב" (במדבר שם) – זֶה בְּחִינַת **'קִטְנֵי קוֹמָה וְכוּ'**.

ב.

(ח"א ד, ד)

עֵקֶר הַדַּעַת, הוּא אַחַדוֹת שֶׁל חֲסָדִים וְגִבּוּרוֹת, זֶה נִקְרָא **'דַּעַת'**, הֵינּוּ: שְׁלֹא יִחַלֵּק בֵּין חֶסֶד לְדִין, וַיִּבְרָךְ עַל כָּלֵם **"הַטּוֹב וְהַמְּטִיב"**.

וְזֶה נִקְרָא (זְכַרְיָה יד, ט): **"ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד"**, כְּמֵאִמֵר חֲז"ל (פְּסָחִים נ:): **"שְׁלַעֲתִיד יִהְיֶה אַחַדוֹת גָּמוּר, שִׁיְהִיָּה כָּלֵם הַטּוֹב וְהַמְּטִיב"**.

וְזֶה: **"ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ"** – זֶה בְּחִינַת **'אֱלֹהִים מְלָכוֹת'**, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (שְׁמוֹאֲלֵיב ח, יג): **"וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם"**.

"אֶחָד" – **"גִּימְטְרִיא אֶהֱבֶה"** (עֲבוּדָת-הַקֶּדֶשׁ ח"א כ"ז; עִמְקֵי-הַמְּלֶךְ ש"ה כ"ג; שְׁל"ה הַקְּדוּשׁ; בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת). הֵינּוּ: הֵן **"ה"** שֶׁהוּא **'רַחֲמִים'**, הֵן **'שְׁמוֹ'** שֶׁהוּא בְּחִינַת **'אֱלֹהִים'**, בְּחִינַת **'דִּין'** – כְּלָה לְטוֹבָתָךְ, מִחֲמַת **'אֶהֱבֶה'** שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אוֹתָךְ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (משלי ג, יב): **"אֶת אֲשֶׁר יֶאֱהֵב ה' יוֹכִיחַ"**; וְכַתִּיב (עמוס ג, ב): **"רַק אַתֶּם יִדְעֵתִי מִכֹּל מִשְׁפָּחוֹת הָאָדָמָה, עַל-כֵּן אֶפְקֹד עֲלֵיכֶם עֲוֹנוֹתֵיכֶם"**.

"אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו"
(עמוס ג, ו)

ג.

(ח"א נב, ה)

'קול התקיעות' - הוא בחינת (תהלים קב, ו):
"מקול אנהתי". והוא **'משבר גופו'**
של אדם, בבחינת (עמוס ג, ו): **"אם יתקע**
שופר בעיר ועם לא יחרדו" - ועל-ידם
יוכל לבוא ל**'שבועה הרועים'**, שהם **'כלליות**
הקדשה'.

ד.

(ח"א ס, ט)

'שופר שתוקעין בראש-השנה' - הוא
בחינת **'התעוררות השנה'**, כמובא
(רמב"ם הלכות תשובה פ"ג ה"ד): **"ש'שופר' מרמז**
בחינת: עורו ישנים מתרדמתכם" וכו'.
ועל-ידי-זה נעשה **'פקידות עקרות'**, שזהו
בחינת **'ראש-השנה'**, **"שאז נפקדה שרה"**
(ראש-השנה יא) וכו'.

ועל-ידי 'פקידות עקרות' נתגלה 'יראה'
וכו'. וזה בחינת **'שופר'**, כמו
שכתוב (עמוס ג, ו): **"אם יתקע שופר בעיר**
ועם לא יחרדו".

ה.

(ח"ב א, בסוף)

"תקעו בחדש שופר" (תהלים פא, ד).
'שופר' - הוא בחינת **'יראה'**,
בבחינת (עמוס ג, ו): **"היתקע שופר בעיר ועם**
לא יחרדו".

ו.

(ח"ב ה, יג)

"תקיעה" - זה בחינת (עמוס ג, ו): **"היתקע**
שופר בעיר ועם לא יחרדו" -

בחינת **'חרדת הגוף'**, בחינת **'קר-רוח'**, בחינת
(משלי יז, כז): **"וקר רוח איש תבונה"** - שעל-
ידי-זה הוא **'תקון-האמונה'**, על-ידי **"איש**
תבונה".

"כי לא יעשה ה' אלקים דבר, כי אם גלה"
סודו אל עבדיו הנביאים" (עמוס ג, ז)

ז.

(ח"ב ח, בסוף)

"בכסה ליום חגנו" (תהלים פא, ד). **"בכסא"**
- זה בחינת **'נבואה'**, בחינת
(בראשית יח, יז): **"המכסה אני מאברהם אשר**
אני עשה" - שזה בחינת **'נבואה'**, בחינת
(עמוס ג, ז): **"כי לא יעשה ה' אלקים דבר, כי**
אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים".

"אריה שאג מי לא יירא" (עמוס ג, ח)

ח.

(ח"ב א, ד)

'בנין ירושלים', הוא בחינת **'הלב'**, כי
"ירושלים בחינת יראה שלם"
(בראשית רבה נו, י), הינו: **'שלמות היראה'**
התלויה ב'לב' וכו'.

אך יש 'שלש מדות', שהם **'מחריבי**
ירושלים', הינו **'שפסידין היראה'**
התלויה ב'לב', ו**'השלש מדות' הם: א)**
'תאות-ממון', ב) **'ותאות-אכילה'**, ג)
'ותאות-משגל' - כי **'שלש מדות' אלו הם**
ב'לב' וכו'.

וזו פרוש (ברכות ג): **"שלש משמרות הוי**
הפילה" וכו'. **"לילה"** - זה בחינת
'השד', הינו: **'מניעות'**, והם בחינת: **"שלש"**

מְשֻׁמְרוֹת" - הִינֵנו: בְּחִינַת 'שְׁלֹשׁ מִדּוֹת' הַנ"ל
 וְכוּ'.
 וְשׂוֹאֵג כְּאֲרִי" (בְּרִכּוֹת ג.) - הִינֵנו: עַל 'הַפֶּסֶד
 הַיְרָאָה', בְּחִינַת (עֲמוּס ג. ח): "אֲרִיָּה שָׂאֵג מִי

לֹא יִירָא".

וְזָהוּ שְׂאֵמְרוֹ רַז"ל (שם): "וְעַל כֵּן כָּל מְשֻׁמֵּר
 וּמְשֻׁמֵּר, יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

לקוטי תפלות

פרשת וישב

**תפלות בענין: מחלקת על הצדיקים האמתיים |
"וימאן" - "שמירת הברית" בזכות 'יוסף הצדיק'**

אבל הבעל-דבר הניח עצמו לארכו
ולרחבו, ובלבל את העולם מאד
מאד, והכניס מחלקת גדול בעולם,
ונעשה קטגוריא גדולה בין התלמידי
חכמים, ורבים מ"בני פריצי עמך,
מתנשאים להעמיד חזון, ונכשלו".

ואפלו בין התלמידי-חכמים האמתיים,
נעשה מחלקת ובלבול גדול,
עד אשר אין אחד יודע היכן האמת.

רחם עלינו למען שמך, וזכנו, שלא
יהיה לנו שום חלק במחלקת על
הצדיקים והפשרים האמתיים.

ותאיר עלינו בחסדיך חנם, ותגלה לנו
האמת לאמתו, שנזכה לידע
מהצדיקים והפשרים האמתיים שבדור
הזה, ולהתקרב אליהם, ולהכליל בהם,

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"ב לט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עח,
'ואתחנן, אוצר מתנת חנם')

"וישנאו אתו וגו'. ויקנאו בו אחיו"

(בראשית לז, ד-ח"א)

- מחלקת שבין הצדיקים האמתיים -

שנזפה שלא יהיה לנו שום חלק במחלקת על
הצדיקים והפשרים האמתיים, ונזפה
להתקרב עליהם בתמימות ופשיטות

רבנו של עולם, מלא רחמים, אתה
יודע מעמד ומצב של ישראל
כעת בסוף הגלות המר הזה, אשר קרוב
לבא עת קצנו, ואתה מצפה בכל יום
ובכל עת ורגע שיבא גואל צדקנו.

ונפשות עמך בית-ישראל מתגעגעים
ומשתוקקים ונכספים אליך
ולעבודתך בכלות-הנפש, אשר לא היתה
כזאת מעולם.

וְלִילְךָ בְּדַרְכֵיהֶם בְּאֶמֶת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת
וּבְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, בְּתַמִּימוֹת גָּמוֹר.

כִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים בְּחַרְתָּ בָּנוּ מִכָּל
הָאֲמוֹת, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת,
וְהַבְדַּלְתָּ אוֹתָנוּ מִכָּל טְמְאוֹתֵיהֶם וּמִכָּל
תּוֹעֵבוֹתֵיהֶם. כַּאֲשֶׁר כָּתַבְתָּ לָּנוּ בְּתוֹרָתְךָ:
”וְאַבְדַּל אֶתְכֶם מִן הָעַמִּים לְהִיּוֹת לִי”.

וְקָרָאתָ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ בְּשֵׁם ‘צַדִּיקִים’,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: ”וְעַמְּךָ כָּלָם
צַדִּיקִים”.

אָנָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, אֵל תַּעֲשֶׂה תוֹרָתְךָ
הַקְדוּשָׁה פְּלִסְתֵּר חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כִּי
דְבַרְךָ אֶמֶת וְקַיָּם לְעַד.

עַל כֵּן עֲשֵׂה עִמָּנוּ בְּחֶסֶדְךָ, וְעֲזֹר לָנוּ,
שְׁנֵהֲיָה בְּאֶמֶת בְּכֹלֵל ‘צַדִּיקִים’, עַל-
יְדֵי שְׁתּוֹכְנֵנוּ לְהִיּוֹת מְשׁוּמְרֵי-הַבְּרִית’.

אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה לְבַד יָאוֹת לָנוּ לְהִיּוֹת
נִקְרָא בְּשֵׁם ‘צַדִּיק’, כְּמוֹ
שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְדוּשִׁים:
”שְׂאִין נִקְרָא בְּשֵׁם ‘צַדִּיק’, כִּי אִם מֵאֵן
דְּנָטִיר בְּרִית”.

וּבְכֵן, כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתָּ אֶת ‘יוֹסֵף צַדִּיקְךָ’
בְּשַׁעַה שֶׁבָּא לִידֵי נְסִיוֹן, וְהַצַּלְתָּ
אוֹתוֹ, וְנָתַתָּ לוֹ כַּח לְהַתְּגַבֵּר עַל יִצְרוֹ.

כֵּן יִהְיֶה נָא מַעֲיָךָ וּרְחַמֶיךָ עָלֵינוּ,
וְתִזְכְּנוּ בְּזִכּוֹת וְכַח ‘יוֹסֵף הַצַּדִּיק’,
וְתִתֵּן לָנוּ שֶׁכָּל חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת, וְכַח
וּגְבוּרָה דְקַדְשָׁה, בְּאֶפְן שֶׁנוֹכַל לְהַנְצִיל
מִכָּל מִינֵי ‘פְּגַם הַבְּרִית’, וְנוֹכַל לְהַתְּגַבֵּר
עַל יִצְרָנוּ.

☉ [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ב ☉

(על-פי לקוטי-מוה"ר"ן ח"א ב, 'אמר אל הכהנים')

”וַיִּמָּאן וְגו’ . וַיְהִי בַדְבָרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם,
וְלֹא שָׁמַע אֵלֵיהָ לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּה”
(בראשית לט, ח"י)

שְׁנֵזְכָה לְשִׁמִּירַת-הַבְּרִית, בְּזִכּוֹת וְכַח ‘יוֹסֵף
הַצַּדִּיק’ – וְלִהְיוֹת מִכָּל מִינֵי ‘פְּגַם-הַבְּרִית’

וּבְכֵן רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, ”נִהַג כְּצֵאֵן
יוֹסֵף, יֹשֵׁב הַפְּרוּבִים, הוֹפִיעָה”
עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אֹר וְקִדְשָׁתְךָ,
שִׁימְשֵׁךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁה וְטְהָרָה, בְּאֶפְן
שֶׁנוֹכַל לָכַף וְלִהְיוֹת וּלְשַׁבֵּר אֶת יִצְרָנוּ-
הָרַע.

וְנִזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּחְסָדֶיךָ
הַגְּדוֹלִים, שְׁנֵהֲיָה כְּלָנוּ אֲנַחְנוּ
וְזַרְעֵנוּ, שׁוֹמְרִים אֶת הַבְּרִית-קְדֹשׁ.

וְתַעֲזֹר לָנוּ תָמִיד, וְתַצִּיל אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים וּחְסָדֶיךָ
הַגְּדוֹלִים, מִכָּל מִינֵי ‘פְּגַם הַבְּרִית’ חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, הֵן בְּמַחְשָׁבָה, הֵן בְּדַבּוּר, הֵן
בְּמַעֲשֵׂה, בֵּין בְּשׁוֹגֵג, בֵּין בְּמִזִּיד, בֵּין
בְּאוֹנֵס, בֵּין בְּרִצּוֹן, הֵן בְּחוּשׁ הָרְאוּת, הֵן
בְּחוּשׁ הַשְּׁמִיעָה, הֵן בְּשִׂאָר חוּשִׁים.

בְּכָלֵם נִהְיָה קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים
בְּקִדְשַׁת-הַבְּרִית, בְּלֵי שׁוֹם פְּגַם
וְהִרְהוּר כָּלֵל.

שְׁעַמְדוּ בְּנִסְיוֹנוֹת רַבּוֹת אֵין מִסְפָּר וְכַפּוֹ
אֶת יִצְרָם לְמַעַן שְׂמֹךְ, יִגְנוּ עָלֵינוּ.

וּבְזֻכוֹתֵם וְכַחַם תַּעֲזֹר לִי מַעֲתָה, יְהוָה
אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׂאֲזֹכָה
גַם-כֵּן לְכַף אֶת יִצְרֵי וְתַאֲוֹתַי.

וְתַצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ, מִכָּל מִיַּי 'פָּגַם-
הַבְּרִית' שְׁבַעוּלָם, וְלֹא אֲבוֹשׁ
וְלֹא אֶכְשַׁל בְּשׁוֹם מְכַשׁוּל וְהִרְהוּר רָע
כָּלֵל מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

וְתַזְכֵּנִי מְהֵרָה לְתִקּוּן-הַבְּרִית, בְּאִמַּת
וּבְשָׁלְמוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב,
וְאֲזַכֶּה לְתִקּוּן בְּשָׁלְמוֹת 'בְּרִית הַלְשׁוֹן'
וּבְרִית הַמַּעֲוֵר.

❁ [ג] לְקוּטֵי-תַפִּלוֹת ח"א לַד ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לד,
'זאתם תהיו לי ממלכת כהנים')

"וַיִּמְאֵן וְגו'. וַיְהִי בְּדַבְּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם,
וְלֹא שָׁמַע אֵלָיָה לְשׁוֹב אֶצְלָה לְהִיּוֹת עִמָּה"
(בראשית לט, ח"י)

שְׂנֹזְכָה ל'שְׁמִירַת-הַבְּרִית', בְּזֻכוֹת וְכַח 'יוֹסֵף
הַצַּדִּיק' - וְלִהְיוֹת מִכָּל מִיַּי 'פָּגַם-הַבְּרִית'

וְתַעֲזֹרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שְׂנֹזְכָה מְהֵרָה
ל'קִדְשַׁת הַבְּרִית' בְּאִמַּת,
וְנֹזְכָה לְתִקּוּן כָּל מִיַּי 'פָּגַם הַבְּרִית'
שְׂפַגְמָנוּ עַד הַנְּהָ.

וְזֻכוֹת 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק' שְׁעַמְד בְּנִסְיוֹן,
וְזֻכוֹת כָּל הַצַּדִּיקִים אֲמַתִּיִּם

חֲנֻפָּה

– 'שִׁבַּת חֲנֻפָּה' אֶצֶל רַבֵּנוּ ז"ל –

[א] דַּרְבְּנוּ הָיָה: לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל 'רֹאשׁ־הַשָּׁנָה', וְעַל 'שִׁבַּת חֲנֻפָּה', וְעַל 'חֵג הַשְּׁבוּעוֹת'. וּבְאֵלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה זְמַנִּים הָיִינוּ אֶצְלוֹ תְּמִיד מִיּוֹם שֶׁקָּבַע דִּירְתוֹ פֹּה בְּרֶסֶלֶב. וְהָיָה מְצוּהָ וּמְזַהִיר לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ בְּאֵלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה זְמַנִּים.

וְהָיָה תְּמִיד אֹמֵר תּוֹרָה נִפְלְאָה בְּאֲרִיכוֹת גְּדוּלָּה בְּאֵלוֹ הַזְּמַנִּים וְכוּ'. וּבְשִׁבַּת חֲנֻפָּה אָמַר הַתּוֹרָה בְּ'סֵעֲדָה־שְׁלִישִׁית' וְכוּ'. אֵף בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר הַזְּהִיר לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵי הֵעֵת, אֲשֶׁרֵי הַשְּׁעָה, אֲשֶׁרֵי הַרְגַע – שֶׁזְּכִינוּ לְעַמֵּד לְפָנָיו, לְשִׁמְעַת הַבֶּל־פִּיּוֹ הַקְּדוֹשׁ. מִי יִתֵּן לָנוּ עֲכָשׁוֹ שְׁעָה כְּזוֹ – הָיִינוּ מִתְגַּלְגְּלִים אֶלְפִים פְּרִסְאוֹת בְּעֵפֶר, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְבֹא לְפָנָיו, לְשִׁמְעַת הַבֶּל־פִּיּוֹ הַקְּדוֹשׁ, הָעוֹלָה עַל כָּל הַקְּדוּשׁוֹת. (חַיִּי־מֹהֲרָן וְכוּ')

[ב] הָיָה מִתְלוֹצֵץ מְאֹד מֵהַחֹלְקִים עָלָיו וְאוֹמְרִים: שִׁתּוּרְתוֹ קָבַל מִזְכָּנוּ רַבִּי נַחֲמָן הָאֲרִידֵעֲנָקִיר ז"ל. וְאָמַר בְּדֶרֶךְ־צַחוּת: כַּמָּה הֵיטִיב עָמִי זְקַנִּי שֶׁהַשְּׂאִיר לִי תּוֹרוֹת כְּאֵלוֹ מִכֵּן מִמֶּשׁ לְכָל עַנְיָן וְעַנְיָן שִׁיְהִיָּה מֵעַנְיָנָא דְיּוֹמָא. וְכַפִּי מֵהַשְּׂאִירִין הָאֲנָשִׁים הַשׁוֹמְעִים, כִּגוֹן עַל 'שִׁבַּת חֲנֻפָּה' מ'חֲנֻפָּה', וְעַל 'שִׁבַּת נַחֲמוּ' פִּיּוּצָא בּוֹ וְכוּ', וְכָל הָאֲנָשִׁים עִם כָּל הַצְּטֻרְכוּתָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת יְהִיּוּ נִכְלָלִים בְּזֹאת הַתּוֹרָה בְּאוֹתוֹ הֵעֵת, וְכָל מֵהַ שֶׁעָבַר בְּעוֹלָם אִזְ וְכוּ'.

כְּלוּמַר: הֲלֹא בְּתוֹרְתוֹ הָיָה כְּלוּל כָּל מֵהַ שֶׁהָיָה צְרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַשׁוֹמְעִים, כִּי אֲשֶׁר רָאִינוּ בְּעֵינֵינוּ בְּפִשְׁטוּת כַּמָּה וְכַמָּה מַעֲשִׂיּוֹת נוֹרְאוֹת בְּעַנְיָן זֶה, אִיךָ מֵהַ שֶׁהָיָה צְרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּגִשְׁמִיּוֹת וּרוּחָנִיּוֹת וְכָל מֵהַ שֶׁעָבַר בְּעוֹלָם אִזְ, הַכָּל נִכְלָל בְּתוֹרְתוֹ. וְגַם הַתּוֹרָה דְּבָרָה מֵעַנְיָנָא דְיּוֹמָא. מִלְּבַד שְׂאֵר עַנְיָנִים וְחִדוּשִׁים נִפְלְאִים שֶׁרָאִינוּ בְּשַׁעַת אֲמִירַת תּוֹרְתוֹ הַנּוֹרְאָה. שֶׁכָּל מִי שֶׁהָיָה לוֹ מִחַ בְּקוֹדֶקְדוֹ רָאָה שֶׁהֵם דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים שֶׁנִּתְגַּלְּוּ לוֹ עִתָּה מִן הַשָּׁמַיִם מִמְּקוֹר עֲלִיוֹן קְדוֹשׁ וְנוֹרָא וְנִשְׁגָּב מְאֹד מְאֹד. כִּי הָיָה חִדוּשִׁים חִדוּשִׁים שֶׁלֹּא נִשְׁמַעוּ בְּעוֹלָם (שִׁיחַת־הַרְ"ן רִיא)

[ג] פֶּעַם־אַחַת סִפֵּר רַבֵּנוּ ז"ל מֵעַנְיָן 'עוֹלָם הַתְּהוֹ' (עֵינִי חַיִּי־מֹהֲרָן ק"א); וְאִז אָמַר עֲצָה לָזֶה: "שִׁי־שִׁבַּע בְּנִקִּיטַת חֶפֶץ בָּשָׂר: שֶׁכָּל יָמֵי חַיָּיו לֹא יַעֲבֹר עָלָיו אֶחָד מִשְׁלֹשָׁה זְמַנִּים הַקּוֹבְעִים לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ. הֵינּוּ: עַל רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וְעַל שְׁבוּעוֹת, וְעַל שִׁבַּת חֲנֻפָּה!" – כִּי אִז הָיָה זְמַן קַהֲלָה לְכָל.

וְהַשְּׁנֵי זְמַנִּים אֲחֵרִים – הָיָה הַחַיּוּב רַק עַל אוֹתָם שֶׁאֵינָם רְחוּקִים מִמְּקוֹמוֹ כָּל כָּף. וְהַרְחוּקִים – הָיָה לָהֶם זְמַנִּים אֲחֵרִים, הֵינּוּ: שִׁבַּת־שִׁירָה וְשִׁבַּת־נַחֲמוּ, כִּי אִז הָיָה הוּא ז"ל נוֹסֵעַ אֲלֵיהֶם.

וְגַם לְהַשְׁבִּיעַ: "שִׁיתְּכֶף אַחֵר הַמִּיתָה וְהַסְתַּלְקוּת, הוּא מִכְרַח לְבַא אֲלָיו ז"ל!" – וְאִז יְהִיָּה הַכָּל עַל נִכּוֹן.

וְסִפֵּר מֵעֲשִׂיָּה לְעַנְיָן זֶה וְכוּ' (עֵינִי־שֵׁם).

אָמַר הַמוֹצִיא־לְאוֹר (סִפֵּר 'כּוֹכְבֵי־אוֹר', ר' שְׁמוּאֵל הוֹרוֹבִיץ ז"ל): שֶׁמֵּעֵתֵי בְּאוֹמִין מֵאֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ: שֶׁרַבְּנוּ ז"ל סֵיִם כָּף: "אֲבָל מִי שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת אֶצְלֵי הַשְּׁלֹשָׁה פְּעָמִים בְּשָׁנָה, הֵינּוּ: רֹאשׁ־הַשָּׁנָה, שְׁבוּעוֹת, שִׁבַּת חֲנֻפָּה – יִנְצַל מ'עוֹלָם־הַתְּהוֹ"! הַשֵּׁם יִצְלֵנוּ אָמֵן.

(כּוֹכְבֵי־אוֹר, כְּתִבְיָד הַרֵב מִטְּשַׁעְהָרִין ז"ל)

[ד] בְּחַיֵּי רַבֵּנוּ ז"ל, כְּשֶׁהָיָה חִלּוֹת בְּחֻנְפָּה שְׁתֵּי שִׁבְּתוֹת, הָיָה זְמַן הַקּוֹבֵץ אֶצְלוֹ בְּשִׁבַּת הַשָּׁנָה ב'פְּרִשְׁתִּי מִקֹּץ', הִיא שִׁבַּת 'זֹאת חֲנֻפָּה'. (שִׁיחַ־שְׂרָפִי־קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשׁ ח"א רַמְד)

[ה] בְּחַיֵּי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, הָיָה אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ נוֹסְעִים וּמִתְקַבְּצִים אֲלָיו לְעִיר בְּרֶסֶלֶב, עַל 'שִׁבַּת חֲנֻפָּה' וְשְׁבוּעוֹת, כִּי הִנְסִיעָה אֲלָיו הִיתָה מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׁנוֹסְעִים לְרַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ (וְכֵן מוֹבֵן מִמִּכְתָּבָיו ב'עֲלִים־לְתוֹרָפָה). אוֹלָם לְאַחַר הַסְתַּלְקוּתוֹ נִפְסַק הַדְּבַר, וּמֵעַט מֵעַט הִתְחִילוּ לְבֹא אִז לְאוֹמָאן. וּבְזְמַן רַבִּי לֹוִי יִצְחָק בְּעַנְדְּעֹר ז"ל, כְּבָר הָיָה שָׁנִים כְּאֵלוֹ שֶׁהִגִּיעוּ לְאוֹמָאן עַל 'שִׁבַּת חֲנֻפָּה' צְבוּר רַב, עַד שֶׁהָיָה נִקְרָא בְּפִי אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ: "רֹאשׁ־הַשָּׁנָה קֹסֵן".

(שִׁיחַ־שְׂרָפִי־קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשׁ ח"א תַרעט)

– עניני חנכה –

א.

ח"א יד, א"ב-י"ג – נאמרה
ב'שבת חנכה' שנת תקס"ד

לְהַמְשִׁיךְ 'שְׁלוֹם' בְּעוֹלָם – צְרִיף לְהַעֲלוֹת
'כְּבוֹד' הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא'
לְשִׁרְשׁוֹ, הֵינּוּ לְיִרְאָה'.

וְעַקֵּר 'כְּבוֹד' הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ הוּא:
כְּשֶׁהֲרַחוּקִים בְּיוֹתֵר מִקְרָבִים עֲצָמָן
לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ – כִּי אִז "אֶסְתַּלַּק וְאֶתִּיקֵר
שָׁמָּה דְקָדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא עֲלָא וְתַתָּא" (זֵהָר
יֵתְרוֹ סט.), וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד.

זָהָּ בְּחִינַת 'מְצוֹת נֵר חֲנֻכָּה', "שְׂמֵצוֹתָהּ
לְהַדְלִיק סָמוּךְ לְפֶתַח הַבַּיִת" (שְׁבַת
כא:).

כִּי 'הַדְּלָקַת הַנֵּר' הוּא בְּחִינַת 'הָאֵרֶת
הַכְּבוֹד', בְּחִינַת (יִחְזַקְאֵל מִג, ב): "וְהָאֲרִץ
הָאֵרֶת מִכְּבוֹדוֹ". וְעַל-כֵּן "מְצוֹתָהּ לְהַדְלִיק
סָמוּךְ לְפֶתַח הַבַּיִת" – דָּא "פֶּתַח אֲעֲלָא,
בְּחִינַת יִרְאָה" (הַקִּדְמַת הַזֵּהָר ז:), הֵינּוּ: לְהַחְזִיר
ה'כְּבוֹד' לְשִׁרְשׁוֹ, דְּהֵינּוּ לְיִרְאָה, כַּפ"ל.

וְאִימְתִי עוֹלָה הַכְּבוֹד? – כְּשֶׁמְחַזְרִין בְּנֵי-
אָדָם בְּתִשׁוּבָה, וְעוֹשִׁין בְּעֲלִי-
תִשׁוּבָה וְגֵרִים, שְׂזָה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ.

זָהָּ: "שְׂזָמֵן הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה" – שֶׁהוּא
'הָאֵרֶת הַכְּבוֹד' – הוּא "מְשַׁעֵת
יְצִיאַת הַכּוֹכָבִים, עַד שֶׁתְּכַלֵּה רְגַל מִן
הַשּׁוּק" (שְׁבַת כא:).

"יְצִיאַת הַכּוֹכָבִים" – זָה בְּחִינַת (דְּנִיָּאל יב, ג):
"מְצַדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים" –
דְּהֵינּוּ: שֶׁהֵם "מְצַדִּיקֵי הָרַבִּים", וְעוֹשִׁין
בְּעֲלִי-תִשׁוּבָה וְגֵרִים, שְׂעַל-יְדֵי-זָה מְאִיר

מִפְתַּח הַתּוֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מִסֵּפֶר-הַקְּדוֹשׁ
'לְקוֹטֵי-מוֹהֲרָן' שְׂנֵאמְרוּ בְּשַׁבַּת חֲנֻכָּה,
וְשָׂאֵר הַשִּׁיחוֹת שְׂנֵאמְרוּ בְּחֲנֻכָּה'

א. ח"א ה – "רְאִיתִי מְנוֹרַת זָהָב" – שְׁבַת
חֲנֻכָּה תַקְס"ג (חֵי-מוֹהֲרָן ד; נט; רסג)

ב. ח"א יד – "לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם בְּעוֹלָם" –
שְׁבַת חֲנֻכָּה תַקְס"ד (חֵי-מוֹהֲרָן נט; שִׁיחוֹת-הֲרָן
קלב)

ג. ח"א יז – "וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׂקִיהֶם" –
שְׁבַת חֲנֻכָּה תַקְס"ו (חֵי-מוֹהֲרָן ז; נט)

ד. ח"א ל – "מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַבִּינָא" – שְׁבַת חֲנֻכָּה
תַקְס"ז (חֵי-מוֹהֲרָן כא; נט)

ה. ח"א נד – "וַיְהִי מְקַץ – זָכְרוֹן" – שְׁבַת
חֲנֻכָּה תַקְס"ה (חֵי-מוֹהֲרָן נט)

ו. ח"ב ב – "יְמֵי חֲנֻכָּה" – שְׁבַת חֲנֻכָּה
תַקְס"ט (חֵי-מוֹהֲרָן נט; עט; קכד)

ז. ח"ב ז – "כִּי מְרַחֲמִים יִנְהַגֵּם" – שְׁבַת
חֲנֻכָּה תַק"ע (חֵי-מוֹהֲרָן נט)

ח. ח"ב סח – "עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הַצְּדִיק" – קִדְּם
חֲנֻכָּה תַק"ע (חֵי-מוֹהֲרָן נט)

ט. שִׁיחוֹת-הֲרָן מ – "עֲנִין הַדְּרִידָל" –
חֲנֻכָּה תַק"ע (חֵי-מוֹהֲרָן נט)

י. חֵי-מוֹהֲרָן פה – "מְעַשֶּׂה מְאוֹרַח" – א'
דְּחֲנֻכָּה תַקְס"ט

יא. חֵי-מוֹהֲרָן רמה – "אֲנִי אֵילָן נָאָה
וְנִפְלָא" – חֲנֻכָּה תַקְס"ג

ה'כבוד' וחוזר ל'שרשו', שהוא ה'יראה' כנ"ל.

ועל-ידי-זה זוכין ל'שלוש', ונתבטל ה'מחלקת'.

וזהו: "עד שתכלה רגל מן השוק". ה"שוק" - הוא 'מקומות החיצונים'. "רגל" - זה בחינת (משלי טז, כח): "גרנן מפריד אלוף", דהינו: בעלי לשון-הרע ומחלקת, ההולכים ומרגלים ומדברים רכילות ולשון-הרע, ועושין מריבה ומחלקת בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, בחינת (תהלים טו, ג): "לא רגל על לשונו".

[קצור-לקוטי-מוהר"ן, אות כ: וזה בגשמיות ממש. וכן ברוחניות יש גם-כן בחינה זו - שהם הסטרא-אחרא והקלפות שמתדללים לפתות את האדם, ולעשות מחלקת עצום בין גופו ונפשו, עד שהוא בבחינת (תהלים לח, ד): "אין שלום בעצמי מפני חטאתי".

ועל-ידי שזוכין לקרב הרחוקים לעבודת השם-יתברך, שעל-ידי-זה מאיר כבודו יתברך, וחוזר ועולה ל'שרשו' הינו ל'יראה' - על-ידי-זה נתבטלין בעלי לשון הרע ורכילות הנ"ל, ונתברכה השלוש בעולם. וכן על-ידי מצות הדלקת נר חנפה בזמנו, נמשך גם כן בחינה זאת].

ועל-ידי ה'שלוש' זוכין לתפלה, ועל-ידי-זה זוכין ל'שלוש-הכללי', שלום בכל העולמות.

ואזי יתבטל כל ה'משא-ומתן' מן העולם - כי כל ה'משא-ומתן' שבעולם, הוא מ'העדר השלוש', כי אי-אפשר שיהיה רצון המוכר והקונה שוה, כי זה רוצה למכר וזה רוצה לקנות, ואם היה רצונם שוה, לא היה אפשר שיהיה נעשה שום 'משא-ומתן'.

נמצא: שכל ה'משא-ומתן' וה'סחורות', הוא רק על-ידי בחינת 'מחלקות', שאין שלום בין הרצונות.

אבל לעתיד-לבוא שיהיה השלוש המפלא בעולם וכו', אזי יתבטל ה'משא ומתן' וכו'.

וזהו גם-כן בחינת: "עד שתכלה רגל מן השוק" - הינו: "שמצוה להדליק נר חנפה, עד שתכלה רגל מן השוק" - הינו: בחינת 'שלוש' שנעשה על-ידי 'החזרת הכבוד' כנ"ל, עד שיתבטל כל ה'משא-ומתן' כנ"ל.

וזהו: "עד שתכלה רגל מן השוק" - שלא ישאר שום רגל ב'שוק' - כי יתבטל כל ה'משא-ומתן' על-ידי ה'שלוש' כנ"ל.

[לקוטי-עצות, מועדי-השם חנפה א: על-ידי מצות נר חנפה, מכיר כבוד השם-יתברך, ונתעלה ונתגדל כבודו בעולם, ומעוררין הרחוקים לשוב להשם-יתברך, וזוכין ליראה ולשלוש-בית ולתפלה, ונתבטל המחלוקות ולשון-הרע, ונמשך שלום-הכללי בכל העולמות].

גם בעת אמירת התורה הנ"ל הזכיר רבנו ז"ל, מאמר רז"ל (שבת כא:): "אין מספידין בחנפה". ואיני זוכר מה שפרש בו.

[והנראה לעניות-דעתי (מוהרנ"ת ז"ל): כי ה'הספד' הוא בשביל לתקן 'הסתלקות הכבוד', שנפגם על-ידי 'הסתלקות הצדיק הזה' שהיה מצדיק את הרבים, שעל-ידי-זה עקר 'הארת הכבוד', וכמו שאמרו רז"ל (סנהדרין מו:): "הספדא יקרא דחיי, או יקרא דשכבי".

ועל-כן "בחנפה אין מספידין בו" - כי אז מאיר הכבוד על-ידי 'נר חנפה' כנ"ל].

[שיחות-הר"ן קלב: התורה הנ"ל אמר ב'שבת חנפה', ואז באותו העת נפטר הרב הקסיד המפרסם מורנו הרב

רבי גדליהו זצ"ל, אב-בית-דין דקהלת ליניץ. נרמז באותה התורה הספד להרב הנ"ל. פי הזכיר אז בתוך התורה מה שאמר רבותינו ז"ל: "אין מספידין בחנכה".

ב.

(ח"א יז, ה"ז - נאמרה ב'שבת חנכה' שנת תקס"ו)

**כְּשֶׁמְדַבֵּר זֶה שֵׁיכוֹל לְדַבֵּר דְּבוּר
הַיִּשְׂרָאֵלִי, הֵינּוּ: דְּבוּר**

**הַקְּדוּשׁ' - אֲזִי זֶה הַדְּבוּר נִכְתָּב וְנִחְקַק
בְּהָאוֹר, וְהוֹלֵךְ הַדְּבוּר וְנִשְׁמַע לְמֶרְחוֹק.**

כי מחמת שהאור נח וזך, יכולים לשמע למרחוק. ואזי זה הדבור נכתב בספריהם של העכו"ם, ומוצאים בספריהם הפך אמונתם, כמו שמצינו כמה גרים שנתגירו מחמת זה.

**אֵךְ מֵאִין בָּא שְׂאֵלוֹ דִּיקָא יִמְצְאוּ
בְּסִפְרֵיהֶם הַפֶּךְ אֱמוּנָתָם, וְיִחְזְרוּ
וְיִבְרִיאוּ אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל, וְהָאֲחֵרִים אֵינָם
מוֹצְאִים כָּלֵל וְנִשְׂאָרִים בְּאֱמוּנָתָם!?**

**אֵךְ דַּע: שְׂזֵה מַחְמַת בְּחִינַת ה'טוֹב
הַכְּבוֹשׁ' תַּחַת יָדָם, הֵינּוּ בְּחִינַת חֲלָקִי
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַכְּבוֹשׁ אֶצְלָם.**

כי כל ה'טוב, הוא רק בחינת נשמות ישראל, הינו: כשמתגברים העכו"ם ואינם מניחים לישראל לעשות מצוות, כמו שהיה נמצא שגזרו: "שלא ימולו את בניהם, ושיחללו את השבת" (ראש-השנה יט).

בבא-בבא ס: מעילה יז).

**נִמְצָא: שֶׁה'טוֹב' שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין
לַעֲשׂוֹת, הוּא כְּבוֹשׁ תַּחַת יָדָם.**

וכן פשמונעין את ישראל מעבודת השם-יתברך, על-ידי גרמא שגזרמין, על-ידי הפסים וארנוניות שמטילין עליהם, וכן על-ידי שמונעין טובות מישראל, שעל-ידי-כל-

**זֶה, נִכְבָּשׁ הַטוֹב תַּחַת יָדָם, דְּהֵינּוּ: חֲלָקִי
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.**

**וּבִתְחִלָּה, זֶה ה'טוֹב הַכְּבוֹשׁ' אֶצְלָם זוֹכֵר:
שָׂבָא מִמְּקוֹם קְדוּשׁ וְעֵלְיוֹן
מָאד, אֵךְ אַחֲר־כֵּן הֵם מִתְגַּבְּרִין עַל זֶה הַטוֹב,
וְכוֹבְשִׁים אוֹתוֹ תַּחַת יָדָם, עַד שֶׁנִּתְפָּס וְנִקְשָׁר
אֶצְלָם, עַד שֶׁהַטוֹב בְּעֶצְמוֹ שׁוֹכַח מֵעֲלָתוֹ.**

**וְעַל-יְדֵי ה'דְּבוּר הַיִּשְׂרָאֵלִי' שִׁיּוּצָא וְנִכְתָּב
בְּסִפְרֵיהֶם כְּנ"ל - אֲזִי זֶה ה'טוֹב
הַכְּבוֹשׁ' שָׁם, מוֹצָא אוֹתוֹ בְּסִפְרֵיהֶם, דְּהֵינּוּ
שְׁמוּצָא שָׁם הַפֶּךְ אֱמוּנָתָם.**

**וְאֲזִי נִזְכָּר זֶה הַטוֹב אֶת מֵעֲלָתוֹ: "אֵיךְ
שָׂבָא מִמְּקוֹם עֵלְיוֹן מָאד!" - דְּהֵינּוּ:
שֶׁהוּא חֲלָקִי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל הַעוֹלָמוֹת
נִבְרָאוּ בְּשִׁבְלָם וְכו'.**

**וְאֲזִי מִתְחִיל זֶה ה'טוֹב' לַהֲצַטֵּעַר
וְלַהֲתַגַּעֵגַע: "עַל אֲשֶׁר נָפַל מִמְּקוֹם
גְּבוּהַ כְּזֶה, וְעַתָּה הִיא כְּבוֹשָׁה בְּיָדָם, וְיָבֵא
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם לְכֻלְיָן וְהַפְּסֵד!" - וְרוֹצֵה
לַהֲמַשִּׁיךְ וְלַחְזֹר לְמִקְוָמוֹ.**

**וּמַחְמַת שׁוֹכֵר נִקְשָׁר וְנִתְפָּס מָאד הַטוֹב
אֶצְלָם בְּקִשְׁרֵי-קִשְׁרִים, עַל-פִּי
כְּשֶׁמִּתְחִיל הַטוֹב לַחְזֹר - אֲזִי מוֹשֵׁף וְתוֹלֵשׁ
עִמּוֹ עוֹד מִהֲרַע שְׁלָהֶם.**

**וְזֶה הוּא בְּחִינַת ה'גְּרִים' שְׂבָאִים לַהֲתַגִּיר
- שֶׁהֵם בְּחִינַת הֲרַע שֶׁנִּתְלָשׁ מֵהֶם
עִם הַטוֹב, עַל-יְדֵי שֶׁחֲזַר הַטוֹב לְמִקְוָמוֹ, כִּי
אֵי-אֶפְשָׁר לַהֲטוֹב לַחְזֹר בְּעֶצְמוֹ, מִחְמַת גְּדֹל
הַהֲתַקְשָׁרוֹת שֶׁנִּתְקַשָּׁר וְנִתְהַדַּק שָׁם מָאד,
וּבְהִכָּרַח שֶׁיִּתְלָשׁ עִמּוֹ מִהֲרַע, וְזֶה הוּא בְּחִינַת
ה'גְּרִים'.**

[חיי-מוהר"ן ז: כשאמר התורה הנ"ל בשבת חנכה תקס"ו - באותה השנה נתגירו גרים הרבה מאד, מחמת

שְׁמָצָאוּ בְּסִפְרֵיהֶם הַפֶּה אֲמוֹנָתָם. וְזֶה הָעֵינָן מִבְּאֵר הַיֵּטֵב שֶׁם בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה הֵנִ"ל וְכוּ'.

כִּי כָבֵד נִשְׁמָעוּ דְּבָרִים כָּאלֹו מִפִּי כַּמָּה גֵרִים, וּבִפְרֹט בְּאוֹתָהּ הַשְּׁנָה שָׁאֵמֵר רַבְנֵי ז"ל הַמְּאָמֵר הַזֶּה, אִזְּ הָיָו בְּעוֹלָם מַעֲשֵׂיוֹת הַרְבֵּה כָּאלֹו: שֶׁפֶתָאֵם אַחֵר 'שֶׁבֶת חֲנֻפָה' שָׁאֵמֵר אִזְּ הַמְּאָמֵר הֵנִ"ל, אִזְּ נִתְגַּיֵר פֶּתָאֵם כַּמֵּר אַחַד מִכַּפֵּר. וְהוּא הָיָה אַחֵר כֶּף אֲצֻלֹו ז"ל, וְסִפֵּר לְפָנָיו: "שְׁמָצָא בְּדִבְרֵיהֶם הַפֶּה אֲמוֹנָתָם!"

וְכֵן אִשָּׁה אַחַת עִם בְּנִיָּה נִתְגַּיְרוּ אִזְּ, וְסִפְרָה: "שְׁבָנִי מִשְׁפַּחָתָהּ נִתְגַּיְרוּ גַם־כֵּן, מִחֻמַּת שְׁמָצָאוּ מִבְּאֵר בְּסִפְרֵיהֶם הַפֶּה אֲמוֹנָתָם!" - וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים וְכוּ'.

ג.

(ח"א נד, א-בסוף - נאמרה
ב'שבת חנפה' שנת תקס"ה)

צְרִיכִין לְשַׁמֵּר מְאֹד אֶת הַזְּכָרוֹן, שְׁלֹא יִפֹּל לְשִׁכְחָה, בְּחִינַת 'מִיתַת־הַלֵּב'. וְעֵקֶר הַזְּכָרוֹן - הוּא לְזַכֵּר תָּמִיד בְּעֵלְמָא־דְּאֵתִי וְכוּ'.

זֹאת הַתּוֹרָה נְאֻמְרָה בְּ'שֶׁבֶת חֲנֻפָה'. וְאַחֵר שָׁאֵמֵר הַתּוֹרָה הַזֹּאת אָמַר: אֲנִי אֲמַרְתִּי עֵתָה אֵיךְ מִדְּלִיקוֹן 'נֵר חֲנֻפָה' [אָמַר אִזְּ בִּלְשׁוֹן־אֲשַׁכְנֵז בְּזֶה־הַלְשׁוֹן: "אֵיךְ הָאֵב אֵי־צִטְעֵר גְּעֻזָּאֵט, וְוִיאֻזִּי מְצִינְדֵט אֵן אַ חֲנֻפָה לִיכְטֵל" (בְּאוֹר־הַלְקוּטִים ח"א נד)].

בְּחִינַת: "לְאִמְשָׁכָא מְשַׁח רַבּוֹת קִדְשָׁא, וְלֹאֲדַלְקָא בּוֹצִינָא" (זֵהֵר וַיִּקְרָא ז: אָמֹר פַּח: קִד: וְעוֹד), "שְׁמֹן מְשַׁחַת קִדְשׁ" (שְׁמוֹת ל, כה), שֶׁהוּא הַדְּעַת'. הֵינּוּ: בְּחִינַת 'הַגְּדֻלַּת הַדְּעַת', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'זְכָרוֹן'. וְלֹא בְּאֵר יוֹתֵר.

[לְקוּטֵי־עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי־הַשֵּׁם חֲנֻפָה ב: עַל־יְדֵי מִצּוֹת 'הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻפָה', מִמְּשִׁיכִין עַל־עֲצָמוֹ הַדְּעַת־הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהִיא בְּחִינַת: "שְׁמֹן הַטּוֹב", שֶׁהִיא בְּחִינַת 'זְכָרוֹן', דְּהֵינּוּ: לְזַכֵּר תָּמִיד בְּעֵלְמָא־דְּאֵתִי בְּכֻלָּל וּבִפְרֹט].

ד.

(ח"ב ב, א-ב-ד-ה-ו - נאמרה
ב'שבת חנפה' שנת תקס"ט)

'יְמֵי חֲנֻפָה' הֵם 'יְמֵי הוֹדָאָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (וְעַל־הַנְּסִים): "וְקִבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻפָה אֵלֹו לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵ" וְכוּ'.

ו'יְמֵי הוֹדָאָה' זֶה בְּחִינַת 'שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא', כִּי זֶה עֵקֶר 'שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא' - לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵ לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרֵךְ, וּלְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה סְמוּכִים וְקְרוּבִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

כִּי כָּל מַה שִׁיּוֹדְעִין וּמִפְרִינִין אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּיוֹתֵר, סְמוּכִין אֵלָיו בְּיוֹתֵר, כִּי שָׂאֵר כָּל הַדְּבָרִים יִתְבַּטְּלוּ לְעֵתִיד כָּלָם, בְּבְחִינַת (וַיִּקְרָא־רַבְּהַ ט, ז): "כָּל הַקְּרֻבָּנוֹת בְּטִלְיוֹן, חוּץ מִקְרַבֵּן תּוֹדָה".

שְׁלֹא יִשָּׂאֵר לְעֵתִיד - רַק בְּחִינַת 'תּוֹדָה וְהוֹדָאָה', לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵ וּלְדַעַת אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה יא, ט): "כִּי מִלְּאֵה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת ה', כַּפְּמִים לַיָּם מְכַסִּים" - שְׁזֶה כָּל 'שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא'.

וּבְחִינַת 'תּוֹדָה', שֶׁהוּא 'שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא', זֶה בְּחִינַת 'הַלְכוֹת' וְכוּ', שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זּוֹכִין לְשִׁלְמוֹת הַדְּבוּר, עַל־יְדֵי 'הַתְּגֻלוֹת הָאֻמַּת'.

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׁמֹן שֶׁל נֵר חֲנֻפָה, בְּבְחִינַת (דְּבָרִים לג, ח): "תְּמִיָּה וְאוֹרִיָּה לְאִישׁ חֲסִידְךָ". שְׁעַל־יְדֵי הַחֲסִדִּים, בְּחִינַת 'הַלְכוֹת', נִתְגַּלָּה 'אוֹר־הָאֻמַּת', בְּחִינַת: "תְּמִיָּה וְאוֹרִיָּה".

וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׁמֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אוֹר־הָאֻמַּת', בְּחִינַת (תהלים מג, ג): "שִׁלְחַ אוֹרְךָ וְאֻמַּתְךָ".

ו"צריף לתנו סמוך לפתח" (שבת כא:),
 בחינת (מיכה ז, ה): "פתחי פיך",
 הינו הדבור - כי האמת מאיר בהדבור,
 בבחינת (תהלים קיט, קל): "פתח דבריך יאיר".

ואזי נמשך השמחה של שבת, לששת ימי החל, על ידי לשון הקודש שהוא שלמות הדבור.

וזה בחינת (תקוני-זהר כט:): "חנופה - הנ"ו כ"ה", בחינת שבת, ניהא, שבו מקשר לשון הקודש, שהוא בחינת (במדבר ו, כג): "פ"ה תברכו" - בלשון הקודש" (סוטה לח.) בנ"ל.

והשמחה של שבת - מאיר לששת ימי החל, שהם גם בן בחינת חנפה, בחינת חנוה, מט"ט, עבד, ששלטנותה בימי החל" (תקוני-זהר קיט. שער-ההקדמות צה), בבחינת (בראשית ה, כט): "זה ינחמנו ממשנו ומעצבון ידינו" - בחינת שמחה של שבת, שנמשך לששת ימי החל.

[לקוטי-עצות, מועדי-השם חנפה ג; קצור-לקוטי-מוהר"ן ח"ב ב, יב: על-ידי הדלקת נר חנפה, ועל-ידי החלל וההודאה של חנפה, שזה עקר שעשוע עולם-הבא - על-ידי-זה זוכין שיאיר האמת, דהינו: להתפלל באמת, וללמד תורה באמת מפי רב אמת, ולעשות שדוכים אמתים].

שפליזה, הם שלשה קווי האמת, והם מאירין לכל חלקי הדבור, ומשלימין הדבור. ועל-ידי-זה זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, שעל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט ותרבו, מתוך פעלות המשתנות. אשרי הזוכה לחנפה כזה, להמשיך בו כל תקונים הנוראים האלו].

[חיי-מוהר"ן עט: התורה ימי חנפה הם ימי הודאה, בחינת תודה וכו', בלקוטי-תניינא פסימן ב - אמר בשבת חנכה (שנת תקס"ט), ובאותה שנה בא מלעמבערג, ולפי עניות-דעתי המשיך בזה בחינת תקון קרבן-תודה שהיה צריך להביא על שחזר משם בשלום לביתו!]

פי זה ישועה גדולה ונפלאה מאד לנו ולכל ישראל, כי אם היה נשאר שם בלעמבערג, אפשר האור היה מסתלק לגמרי מסושלום, ולא היינו שומעין כל הנוראות שהיה מגלה לנו אחר-כך בתורותיו ושיחותיו שאמר אחר-כך. בפרט המעשיות, שפקר המעשיות הגדולות גלה לנו אחר-כך, בפרט המעשה של השבעה בעטלערס. ובודאי ראוי להביא קרבן-תודה על ישועה כזאת.

גם כפה פעמים אחר שבא מלעמבערג שמענו מפני זכרוננו-לברכה: "שנתן שבח והודיה גדולה להשם-יתברך, על שחזר משם וכו'".

[שיח-שופי-קדש ח"ב רפב: יש-אומרים: שבעת אמירת תורה ח"ב ב' ימי חנכה, שנאמרה בשבת חנכה תקס"ט - היה אז אצל רבנו ז"ל, אביו רבי שמחה. ושם בתורה הזכיר רבנו ז"ל מענין שמחה, ומענין בן, ומענין הפתוב "זה ינחמנו ממשנו" וכו', וכדרכו בן בכל התורות, כמבאר בחיי-מוהר"ן שצ; ובשיחות-הר"ן ריא].

ה.

(ח"ב ב - נאמרה בשבת חנפה שנת תקס"ט)
 על-ידי ההודאה של חנפה, בא הולדה בנקל.

ו.

(ח"ב ז, ב-יא-בסוף; לקוטי-עצות, מועדי-השם חנפה ד - נאמרה בשבת חנפה שנת תק"ע)
 כפי מה שזוכה כל אחד לפעל ביום-כפור בקשת "סלח נא" וכו', כמזכיר כן הוא זוכה לקדשת חנפה, פי על-ידי "סלח נא" נעשה חנפה!

כי קדשת חנפה נמשך על-ידי הסליחה של יום-הכפורים, פי חנפה הוא בחינת חנפת הבית-המקדש - שעל-ידי מצות חנפה אנו ממשיכין על עצמנו קדשת הבית-המקדש - שזה זוכין על-ידי הסליחה על העוונות שפועלין ביום-הכפורים.

כי משה-רבנו בקש: "סלח נא" (במדבר יד, ט), על חטא המרגלים שגרמו חרבן

בית המקדש, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תענית כט. סוטה לה. סנהדרין קד): "אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות". כי "אותו הלילה, ליל תשעה באב היה, שבו נחרב הבית המקדש" (גמרא שם). שבוזה החטא והפגם תלויים כל העונות, כי על ידי זה הפגם נחרב הבית המקדש.

ובזמן שבית המקדש היה קיים היינו נקיים מעונות, כי "תמיד של שחר היה מכפר על עברות של לילה, ותמיד של בין הערבים היה מכפר על עברות של יום" (במדבר רבה כא, כא; תנחומא פנחס יג).

כי ישראל עם קדוש לפי גדל רוחניותם ודקותם, אין יכולין לשא עליהם המשא של עון אפלו יום אחד. על כן אנו צריכין את הבית המקדש, שיכפר עלינו בכל יום.

ומעת אשר הרב בית מקדשנו - אין אנו יכולים לנקות עצמנו מן העונות, כי אין מי שיכפר בעדנו.

ומשה רבנו עליו השלום שידע כל זאת, על כן מסר נפשו על ישראל, ובקש: "סלח נא לעון העם הזה" וכו' - כי ידע שבוזה החטא תלוי 'חרבן הבית', שהוא כולל כל החטאים בנ"ל.

וכשזכה לפעל בקשתו - מזה נעשה בחינת "חנפת הבית" (תהלים ל, א), בחינת חנפה, הפך חרבן הבית.

וכן כל אחד כפי מה שזוכה לפעל בקשת "סלח נא" ביום הכפורים, שעל ידי זה נתתקן פגם חרבן הבית - כמו כן נעשה בחינת "חנפת הבית", בחינת חנפה.

ועל כן רמז משה רבנו עליו השלום 'צרוף חנופה', בפסוק "סלח נא": "סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה" וכו', ראשי תבות "חנוכה" - כי חנפה נעשה על ידי "סלח נא".

ועל כן מצות חנפה בשמן - כי חנפה הוא בחינת חנפת הבית - שעל ידי זה נמשך 'פרנסה', ונתגלה 'אור הפנים', בחינת 'לחם הפנים', בחינות (תהלים קד, טו): "להצחיל פנים משמן ולחם" וכו'.

וזה בחינות (במדבר ו, כח): "יאר ה' פניו אליך ויחנך". "ויחנך" - זה בחינות חנפה - שעל ידו נתגלה 'אור הפנים', בחינת: "יאר ה' פניו".

ומשה רבנו זכה ל'סוד חנפה' - על ידי שמסר נפשו בשביל ישראל ונתן לבו עליהם להסתכל בצרתם, ועקר צרת ישראל הוא ה'משא של עונות' - כי הוא היה רחמן ומנהיג אמת. ועל כן בקש עליהם: "סלח נא". ועל ידי זה נעשה בחינת חנפה, בחינת חנפת הבית.

וזהו (תקוני יזר כט.): "חנופה, חנוכה" - הינו: כ"ה בכסליו. 'פסלי"ו' - הוא אותיות (שמות ג, ד): "ו'י'א י'י' כ'י ס'ר לראות". כי משה רבנו נתן לבו להסתכל בצרתן של ישראל. וזהו: "כי סר לראות", לשון: "סר וזעף" (מלכים א כ, מג; כא, ד).

והשם יתברך כשראה שהוא נותן לבו על זה, קראו אליו: "ויאמר: משה משה, ויאמר הנני" (שמות ג, ד). "הנני לכהנה, הנני למלכות" (שמות רבה ב, ו). "הנני לכהנה" - זה בחינת חנפת הבית.

כי "משה שמש ב'שבעת ימי המלוואים, כמו שכתוב (תהלים צט, ו): 'משה ואהרן בכהניו'" (זבחים קב.). - "הנני למלכות" וכו'.

ועקר קדשת הבית המקדש' שממשיכין ב'חנפה':

הוא לזכות: לדעת הקדוש', לידע ולהודיע, כי "ה' הוא האלקים" (דברים ד, לה'לט).

ולזכות: לצאת על-ידי-זה מעוונות' - שזהו עקר הרחמנות על ישראל.

ולהמשיך: הארת הדעת הקדוש' לבנים ותלמידים לדורות לנצח.

ולזכות על-ידי-זה: להשגת המקיפין הקדושים', שהם עקר 'שעשוע עולם-הבא' - שהם נמשכין על-ידי 'הדלקת השמן הקדוש של נר חנפה'.

ולזכות על-ידי-זה: ל'פרנסה קדושה' הנמשכת מ'רצון העליון' - ש'יכולין לזכות על-ידיה בשעת האכילה, ל'הארת הרצון המפלג, ש'יכסף ו'שתוקק להשם-יתברך ברצון מפלג בלי שעור.

ומאליו יבין האדם: ש'חנפה כזה' אי-אפשר לזכות - ב'אם על-ידי התקרבות לרב ומנהיג שהוא רחמן אמת. אשרי הזוכה למצא אותו.

ויש עוד צדף של 'חנפה', שהוא מרמז בפסוק (דברים לה, ט): "ויהושע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו", ב'סופי-תבות' יש צדף 'חנופ'ה' -

כי בזה הפסוק מרמז כל הבחינות של התורה הנ"ל.

ז.

(שיחות-הר"ן מ - נאמרה ב'חנפה' שנת תק"ע)

מה שמשחקין בחנפה ב'דריידל'! - כי כל העולם פלו הוא בחינת 'גלגל-החוזר', שקורין 'דריידל'. והכל חוזר חלילה ונתהפך - מ'אדם' מ'לאד', ומ'מלאך' אדם, ומ'ראש' רגל, ומ'רגל' ראש'.

וכן שאר כל הדברים שבעולם - בלם חוזרים חלילה, ומתגלגלים ומתהפכים, מזה לזה, ומזה לזה, מ'עליון' ל'תחתון', ומ'תחתון' ל'עליון'.

כי באמת בהשרש הכל אחד. ועל-כן כל העולם פלו הוא בחינת 'גלגל-החוזר' שקורין 'דריידל', והכל חוזר חלילה, והכל חוזר ונתהפך.

שעתה זה הדבר הוא בבחינה עליונה בבחינת ראש', ודבר אחר בבחינה שפלה בבחינת רגל'. ואחר-כך נתהפך וחוזר, ונעשה מבחינת רגל', בחינת ראש', ומ'ראש' רגל'.

וכן נתהפך מ'אדם' מ'לאד', ומ'מלאך' אדם, כמו שמצינו בדברי רבותינו ז"ל. ובאמת בהשרש פלו אחד כנ"ל.

וזה בחינת מה שמשחקין בחנפה ב'דריידל'!

כי 'חנפה' - הוא בחינת ה'בית-המקדש'. ועקר 'בנין בית-המקדש', היא בחינה הנ"ל, בחינת 'גלגל-החוזר'.

כי ב'בית-המקדש' היה בחינת (פסחים נ, בבא בתרא י): "עליונים למטה ותחתונים

למעלה", כי השם-יתברך השרה שכינתו במשכן ובבית-המקדש, בחינת: "עליונים למטה".

וכן להפך: "כל ציורא דמשכנא, הכל היה רשום למעלה" (תקוני-זהר יב.), בחינת: "תחתונים למעלה" שזה בחינת דריידל, בחינת גלגל-החוזר - שהכל חוזר ונתהפך פנ"ל.

כי על-פי 'חקירה' - הוא דבר רחוק מאד: שהשם-יתברך יהיה מצמצם שכינתו בכלי המשכן. ואף-על-פי-כן הראה השם-יתברך, שהוא דוקא להפך מדעתם! כי באמת השרה שכינתו במשכן.

וכן להפך - הוא דבר רחוק: שהאדם שהוא בריה שפלה יהיה לו כח לעשות רשם למעלה, או בהמה שפלה יהיו מקריבין אותה לקרבן, שתעלה לריח ניחוח לנחת-רוח לפניו יתברך שאמר ונעשה רצונו, ואיך שיד רצון אצלו יתברך!?

אבל באמת הראה השם-יתברך להפך מדעתם, כי באמת השרה שכינתו למטה במשכן ובבית-המקדש, והבהמה עלתה לריח ניחוח וכו'.

וזה בחינת: "עליונים למטה ותחתונים למעלה", בחינת גלגל-החוזר בחינת דריידל.

וזה בחינת האותיות החקוקים על ה'דריידל' שהם: 'הנג"ש' - ראשי-תבות: ה'יולי ג'בדל ג'לגל ש'פל, שהם בכלל כל הבריאה פנ"ל, שכלם חוזרים חלילה ומתגלגלים ומתהפכים מזה לזה ומזה לזה פנ"ל.

שזה מרמז ב'חנפה', שהוא בחינת 'חגבת הבית-המקדש', ששם היה בחינת: "עליונים למטה ותחתונים למעלה", בחינת דריידל, בחינת גלגל-החוזר, שנתהפך מבחינה זו לבחינה זו ומזו לזו פנ"ל.

וזה בחינת הגאולה - פי זהו עקר הגאולה, שיהיה בחינת: "עליונים למטה ותחתונים למעלה" שהיה בבית-המקדש.

ח.

(שיחות-הר"ן רסא)

ה'שמן של נר חנפה', מרמז על 'שכל' ו'חכמה' - כי 'שמן' הוא בחינת 'חכמה', בחינת 'עינים', כמו שכתוב (בראשית ג, ז): "ותפקחנה עיני שניהם", ופרש רש"י: "על-שם החכמה נאמר". ועל-ידי עיני החכמה, זוכין לראות 'שפלותו'. ועל-ידי-זה זוכין ל'אמונה שלמה'.

וזהו: "ששעור נר חנפה, עד שתכלה רגל מן השוק" (שבת כא:).

"רגל" - זה בחינת 'אמונה'. וצריך להשגיח בעיני שכלו, עד שיברר ה'אמונה', שהוא בחינת רגל - "מן השוק", שהוא מקומות החיצונים, בחינת 'כפירות'.

כי על-ידי בחינת 'שמן של נר חנפה', בחינת 'שכל' - זוכה לראות 'שפלותו', ועל-ידי-זה זוכין ל'אמונה-שלמה' - ועל-ידי-זה נמשך שפע טובה וברכה.

ט.

(תני-מוהר"ן ד)

כשאמר התורה "ראיתי מנורת זהב" בסימן ח', בשבת חנפה תקס"ג -

ושם מדבר איך להפיל ולהשפיל הרשעים, בחינת (תהלים קמז, ו): "משפיל רשעים עדי ארץ", עין-שם.

ואז באותה העת, הפיל והשפיל רשע אחד מפרסם שהיה בנעמירוב, שהיה לאנשי-שלוֹמנו יסורים ממנו, וספרו לפניו. ואחר חנכה אחר שאמר התורה הנ"ל ב'שבת חנכה' - היה להרשע הנ"ל מפלה גדולה.

גם אז אמר הלצה: "בשתסעו וישאלו אתכם מה פעלתם, תאמרו רוח" וכו'! - והאמת בן הוא: שפעלנו 'רוח-חיים', שקבלנו ממנו להשלים כל החסרונות! - כמבאר בהתורה הנ"ל.

גם אחר אמירת התורה, רקד הרבה - כי באותה השנה רקד הרבה כמה פעמים. (עין ימי-מוהרנ"ת ח"א ג)

י

(חיי-מוהר"ן פה - מעשה מאורח)

"אנשי-שלוֹמנו היו רגילים ללמד זאת בימי החנכה". (שיח-שופי-קדש החדש ח"ג גתסג)

[שנת] תקס"ט, א' דחנכה, אחר הדלקת נר חנכה בלילה (ספר רבנו ז"ל מעשה): אורח נכנס לבעל-הבית. ושאל לבעל-הבית: "מאין פרנסתך"? - והשיב לו: "אין לי פרנסה קבוע בביתי רק מחיתי מן העולם!" - ושאל לו: "מה אתה לומד"? - והשיב לו.

והיו משיחים יחד, עד שנכנסו בתוך שיחת דברים היוצאים מן הלב. והתחיל הבעל-הבית להשתוקק ולהתגעגע מאד: "איך משיגים ומגיעים לאיזה דבר מעלה שבקדשה"? - אמר לו האורח: "אני אלמד עמך!"

ותמה הבעל-הבית, והתחיל לחשב: "אולי אינו בן-אדם כלל"?! - אך חזר וראה: "שהוא מדבר עמו בדרך בני-אדם!"

אך תכף נתחזק האמונה אצלו להאמין בו. והתחיל תכף לקראו: "רבי"! - ואמר לו: "קדם כל אני מבקש ללמד מכם, איך להתנהג בכבודכם, ואין-צריך-לומר שאפגם ממש בכבודכם חסו-ושלום, רק אף-על-פי-כן בן-אדם קשה לו להזהר לגמרי בראוי, על-כן אני רוצה שתלמדוני איך לנהג בכבודכם!"

והשיב לו: "כעת אין לי פנאי, בעת אחר אבוא אצלך ואלמדך זאת, וכעת אני צריך לילך מכאן!"

ואמר לו: "גם עליזה אני צריך ללמד מכם, פמה אני צריך ללמוד אתכם"? - ואמר לו: "עד אחר הפתח!"

והתחיל לחשב: "איך אצא עמו, כי בעת אני עמו בין הבריות. ואם אצא עמו לבדו, מי יודע מי הוא"?! - ושאל לו ואמר לו: "יש לי פחד לצאת עמכם!"

השיב לו: "אם אני יכול פזאת ללמד עמך. גם עתה אם ארצה לעשות לך איזה דבר, מי ימחה בידי"?!

ויצא עמו מן הפתח. ואזי תכף חטף אותו, והתחיל לפרח עמו. והיה קר לו, ולקח מלבוש ונתן לו. ואמר לו: "קח זה המלבוש, וייטב לך, ויהיה לך אכילה ושתיה וכלי-טוב, ותשוב לביתך (נסח-אחר: ותשב בביתך)"! - ופרח עמו.

בתוך-כך הסתפל: "והנה הוא בביתו!" - ולא היה מאמין בעצמו שהוא בביתו. אך הסתפל: "והנה הוא מדבר עם בני-אדם, ואוכל ושותה, בדרך העולם!"

בתוך-כך חזר והסתפל: "והנה הוא פורח
בבתחלה!" - חזר והסתפל:
"והנה הוא בביתו!" - חזר והסתפל: "והנה
הוא פורח!" - וכן היה מתנהג זמן רב.

אחר-כך הוריד אותו בין שני הרים בגיא,
ומצא שם ספר, והיו בו 'צרופי'
אותיות, אז"ח הוא ד' וכו'.

והיה מציר בה'ספר, 'כלים'. ובתוך
ה'כלים' היו 'אותיות'. גם היה בתוך
ה'כלים', 'אותיות' של ה'כלים', שיכולין
לעשות על-ידם אלו ה'כלים'. והיה לו חשק
מאד, ללמד את ה'ספר'.

בתוך-כך הסתפל: "והנה הוא בביתו!" -
חזר והסתפל: "והנה הוא שם!"

והתישב עצמו: "לעלות אל ההר, אולי
ימצא שם איזה ישוב!"

וכשבא אל ההר - ראה עומד שם, איך
של זהב, עם 'ענפים' של זהב.
ועל ה'ענפים' תלויים 'כלים', כמו אלו
ה'כלים' המצוין ב'ספר'. ובתוך ה'כלים',
היו 'כלים' שעל-ידם עושים אלו ה'כלים'.

והיה חפץ לקח משם ה'כלים' - ולא היה
יכול, מחמת שהיו נסבכים שם על
ה'ענפים' שהיו בעקמימות.

בתוך-כך הסתפל: "והנה הוא בביתו!"

והיה לו פליאה גדולה: "מה זאת שהוא
פעם בכאן ופעם שם"!

והיה חפץ לספר זאת לבני-אדם, אך איך
מספרין פליאה כזו לבני-אדם, מה
שאינו ראוי להאמין.

בתוך-כך הסתפל מן החלון, וראה את
האורח הנ"ל. והתחיל לבקש

אותו מאד: "שיבוא אצלו!" - ואמר לו: "אין
לי פנאי, כי אני הולך אצלך!"

אמר לו: "זה בעצמו נפלאות בעיני, הרי
אני כאן, ומה זה שאתם הולכים
אצלי"?

השיב לו: "בשעה שנתרצית לילך עמי,
ללנות אותי מן הפתח, אז לקחתי
ממך הנשמה, ונתתי לה לבוש מן הגן-עדן
התחתון, והנפש רוח' נשאר אצלך; ועל-
כן כשאתה מדבק מתשבתך לשם, אתה
שם, ואתה ממשיך הארה ממני אליך,
וכשאתה חוזר לכאן, אתה כאן; ואיני יודע
מאיזה עולם הוא, מעולם טוב הוא
בודאי".

ועדין לא נגמר ולא נסתים.

יא.

(חיי-מוהר"ן פט)

סדר הזמנים של כל השנה, דהיינו: ראש-
השנה, יום-כפורים, סכות, הושענא-
רבא, שמיני-עצרת, חנכה, ופורים וכו' -
בכל זמן מאלו הזמנים, אין אני כמו מקדם
(אז ס'קומט די צייט, בין איך נישט דאס וואס פריער).

המוכן מדבריו היה: שבכל אלו הזמנים
הוא בא על השנה ודעת חדש
לגמרי, ואינו עובד השם-יתברך באלו
הזמנים, עם העבודה שעבד כבר באלו
הזמנים בשנים שעברו, רק בכל שנה
ושנה, הוא בא על השנה חדשה לגמרי,
ויש לו עבודה חדשה.

ב'חנכה' של אשתקד, הייתי מדליק
הנרות ושאר הנהגות חנכה,
בכונות של התורה שנאמר אז. וכן בראש-
השנה ויום-כפור וכו', היתה עבודתו בהם,

על־פי הפונות של התורה שנאמרה בראש־
השנה זה, רק שהיתה בדקות יותר ממה
שנאמר בהתורה הנ"ל.

יב.

(חיי־מוהר"ן קנד)

בשבת חנכה תקס"ט, שהיה סמוך
לביאתו מלעמבערג, ואז
באותו החנכה אמר התורה המתחלת: "ימי
חנכה הם ימי הודאה" (ח"ב ב). [בהתורה הזו
המשיך בחינת תקון 'קרבת־תודה' שהיה צריך להביא על
שחזר משם בשלום לביתו (חיי־מוהר"ן עט)].

ואז צוה לומר על השלחן (תהלים קנד):
"שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה
לנו". וזמרו לפניו זה המזמור בליל־שבת
כמה פעמים אין מספר. וגם פעם אחת
בהיותו יושב במעדוועדיווקע היה מזמר גם־
כן המזמור "לולי ה'" כמה־פעמים.

ואחר־כך הפך פניו אל העולם ואמר:
"עדין אין אתם נחשבים
מאנשים שלי, כי יהיה עת שכל העולם
כלו יעמדו עלי ויחלקו כלם עלי, ואז מי
שיתחזק ויהיה נשאר אצלי, זה יהיה
נחשב מהאנשים שלי באמת!" (אין לנו על מי
להשען אלא על אבינו שבשמים, כי רבים קמו עליו
ועלינו, ולולי ה' שהיה לנו נכו').

יג.

(חיי־מוהר"ן רמה)

שמעתי מפיו־הקדוש בימי חנכה
תקס"ג, ענה ואמר: "אני איך
נאה ונפלא מאד, עם ענפים נפלאים מאד,
ולמטה אני מנח בארץ ממש".

יד.

(ספר־המדות, בנים נד)

על־ידי 'חנכה' ו'גר שבת' - הוי לה בנים
תלמידי־הכמים.

טו.

(לקוטי־הלכות, ראש־חדש ז, יא)

עקר המשכת הנס והישועה של חנכה
בכל דור, הוא על־ידי קדשת ראש־
השנה ויום־כפור, כמו שאמר אדמו"ר ז"ל.
(עין באריכות להלן בהמפתח ללקוטי־הלכות).

טז.

(לקוטי־הלכות חנכה א, ב)

היו נוהגים גם הצדיקים הקדמונים
לשחק בחנכה, במיני שחוק של
היתר. אך שבעונותינו־הרבנים עכשו באין
לידי עברה, כי משחקין בשחוק של אסור.

יז.

(לקוטי־הלכות 'ראש־חדש' ז, בסופו 'אמר המעתיק':
עלים־לתרופה, מכתב הסתלקות מוהרנ"ת ז"ל)

במעט ברגע האחרונה של הסתלקותו
שמענו מפניו חדושי־תורה, אך לא
היה בכחו לכתב עוד, ואפלו לדבר כל מה
שהיה במחו, לא היה באפשר.

וכך אמר בעת שנכנסו עם הנרות שהכינו
אז לכבוד שבת, וכשראה אותם
נתלהב מאד, ומגדל התלהבותו הורם מעט
מפטתו ונשאר מושב מעט, והתחיל לומר
בהתלהבות נורא מאד בזה־הלשון: "נרות
של שבת! נרות של שבת!" - ואמר זאת
בהתלהבות נורא כמה וכמה פעמים.

וגלה לנו אז תורה נפלאה מענין הנרות
דקדשה'. וכלל כלם בפרוש: "גר
שבת, וגר יום־טוב, ונרות של חנכה - הוא

ענין אחד! וכו' וכו'. ואחר-כך אמר: "יש לי עתה בזה תלי תלין של הלכות, פלאי פלאות, אך אין לי כח לדבר יותר!" - ובמעט זמן קצר לערך שעה - נסתלק.

יח.

(שיח-טרפיקודש החדש ח"ג תקז)

ספרו לפני רבנו ז"ל על אחד מהצדיקים: "שמגדל הדבקות שהיתה לו בהדלקת גרות החנכה - עלה השמן על גדותיו ונשפך!"

ונענה רבנו ז"ל ואמר: "כשאנו מכינים עצמנו מקדם, אזי לא בא הדבר באפן נסער כלי-כף!" [אז מיר גרייטן זיך אן פון פריער, קומט דאס נישט אזוי האסטיג די זאך].

יט.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הבקר ד, י"ב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישראל דספינא')

'הדלקת גר חנכה' - הוא בחינת המשכת 'השגת-אלקות' על-ידי הצמצומים, שמשם עקר הדלקת כל האורות והגרות דקדשה, בחינת (זהר ויקרא ז: אמור פח: קד: ועוד): "לאנהרא שרגין ולאדלקא בוצינין", בחינת (סדר הנחת תפלין): "ושמן הטוב תריק על שבעה קני המנורה".

שנמשך 'שמן הטוב, ה'דעת הקדוש', לתוך 'כלים וצמצומים', שהם ה'שמן' וה'כלי' וה'פתילה' שבהם נתלה ה'אור', שנמשך מבחינת 'השגת אלקות', שמשם כל ה'אורות', פי הוא 'אור כל האורות', כמו שכתוב (תהלים כז, א): "ה' אורי וישעי".

וזהו תקף הגם חנכה - פי "מלכות יון הרשעה עמדה על ישראל,

להשפיהם תורתך" (ועל-הנסים), על-ידי התגברות ה'חכמות-חיצוניות', 'חכמת יון' - הפך התורה והמצוות, שהם שעורים וכלים להמשיך על-ידם 'השגת-אלקות' - בחינת התגברות 'מלכות דסטרא-אחרא' על 'מלכות-דקדשה'.

אבל השם-יתברך הקדים רפואה למכה, ועשה עמנו גם גדול ונפלא, אז בימי מתתיהו בן יוחנן כהן-גדול. עד שלא די שהכניעו והפילו מלכות יון לגמרי, אף גם המשיכו אור נפלא בעולם לדורות, שיהיה לנו כח על-ידי-זה, ולהמשיך אור הנ"ל, כל אחד בביתו ובמקומו, אפלו אם הוא כמו שהוא.

וזהו בחינת: שאנו "מדליקין גר חנכה", שכולל כל היהודים הקדושים - כל אחד בביתו, אפלו אם הוא למטה בדיוטא התחתונה מאד, בחינת "למטה מעשרה טפחים" (שבת כא:).

ושם דיקא ממשיכין הצדיקים הגדולים מאד, תקונים נפלאים באלה, ומאירין בכל אחד מישראל 'השגת-אלקות' על-ידי הצמצומים, לכל מי שרוצה לקבל, אפלו להגזוע שבגרועים.

פי מגדל כחם יכולים להאיר אפלו להקטנים במעלה מאד, ולרפאות אפלו החולים הגדולים ביותר.

ועל-כן היה הגם של חנכה על-ידי הפתנים - פי 'פתן' הוא בחינת 'חסד', שעל-ידי-זה חותכין את ה'מלכות-דקדשה', מה'מלכות דסטרא-אחרא', ומחייין אותה מ'אור-הפנים' שמאיר ב'שלש-רגלים'.

כי אדרבא: כל מה שהצדיקים ממשיכין אור גדול ונוסף ביותר ויותר, כמזכר צריכין להאיר לכל באי עולם יותר ויותר, ולקרב ולהאיר ולרפאות כל הרחוקים והקטנים והנמוכים והחולים הגדולים ביותר רחמנא-לצלן.

כי אף-על-פי שבודאי צריכים להעלים האור הגדול - אף-על-פייכן הם מתקנים תקונים פאלה, ומלבישים האור בצמצומים נפלאים פאלה, עד שמאירים גם בהקטנים במעלה מאד.

ועל-ידי-זה הם מוסיפים והולכים ומאירים האור למטה בכל יום יותר ויותר, בבחינת: "מוסיף והולך" - כי "מעלין בקדש ולא מורידין".

וקשה, וכי יעלה על הדעת להוריד את הקדשה חסו-שלום? - אך שיש צדיקים גדולים בחינת 'בית-שמאי', שמעצם קדשתם אינם יכולים לסבל העולם, על-כן הם מרחקין ומורידין אותם חסו-שלום.

אבל השם-יתברך אינו רוצה בזה - "כי חפץ חסד הוא" (מיכה ז, יח), ורוצה שהצדיקים ירחמו על ישראל תמיד ויקרבו אותם, אפלו אם הם כמו שהם.

וזהו בחינת: "מעלין בקדש" - שכל מה שמשיגין השגת-אלקות יותר, צריכין להיות מעלין נפשות יותר ויותר, ולקרב נפשות רבות יותר ויותר, ולרפאות אפלו הגרועים והחולים מאד מאד - בחינת "נר חנפה שמדליקין למטה מעשרה טפחים" (שבת כא:).

ועל-כן נקרא 'חנפה', על-שם "חנפת בית-המקדש" שהיה בימים ההם - כי עקר 'אורי-הפנים' הוא בבית-המקדש - שזהו בחינת 'חנפה', להחיות ה'מלכות' מ'אורי-הפנים', כדי לזפות על-ידי-זה להשגת-אלקות, שזה עקר 'הדלקת נר חנפה, כנ"ל'.

ג.

(לקוטי-הלכות, השבמת-הבקר ד, יא - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

"נר חנפה, בית-שמאי אומרים פוחת והולך, ובית-הלל אומרים מוסיף והולך. וטעמא דבית-הלל, דמעלין בקדש ואין מורידין" (שבת כא:).

שניהם מודים: שצריכים להוסיף ולהרבות אור בכל יום שבא אחריו, כי הגם של חנפה, "לא היה בו להדליק בי-אם יום אחד, ודלק שמונה ימים" (שם). ובודאי כל יום שבא אחריו, הגם גדול ונפלא ביותר - על-כן בודאי צריכין אור גדול ביותר בכל יום שבא אחר-כך.

אך 'בית-שמאי' סוברים: "פוחת והולך" - כי מחמת גדל האור שנמשך בכל יום ביותר - אין הרשעים והרחוקים פדאי להשתמש עם זה האור.

וכל מה שהצדיקים משיגים אור גדול ביותר, צריכים יותר ויותר להעלים זה האור - ו'בית-שמאי' לטעמייהו שהיו מתלמידי 'שמאי' ש"היה קפדן" (שבת לא), ועל-ידי-זה היה מרחק הגרים מלהתקרב.

אבל 'בית-הלל' שהם מתלמידי 'הלל', שהיה עוסק לקרב הרחוקים מאד - על-כן אזלי לטעמייהו ואומרים: 'מוסיף והולך'.

"ולא מורידין" - שיזהרו, שלא יהיו מורידים הנפשות על ידי גדל קדשתם. (עין עוד לקמן, הלכות ראש-החדש' ז).

כא.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הבקר ד, יד-טו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישראל דספינא')

ימי החנכה - הוא בחינת מצות בקור חולים. פי מעצם חללינו הפבד, אין אנו יכולים לעלות ולראות בשלשרגלים לקבל אור-הפנים, אור השכינה הקדושה, בבית-המקדש.

על-כן המל עלינו בעל הרחמים, ונתן לנו ימי החנכה הקדושים, שהם דיקא בימי החול - כדי להמשיך לנו אור-הפנים' לתוך ביתנו, בתקף גלותינו, שיזכה כל אחד בביתו בחנכה, להדליק נר חנכה, בחינת אור-הפנים, בחינת השגת אלקות.

וזוה בחינת (שבת יב: נדרים מ.): "שכינה למעלה מראשותיו של הזכה" - פי 'פנסת-ישראל' נקראת 'חולה', בחינת (שיר-השירים ב, ה): "פי חולת אהבה אני" - שהמלך [הקדוש-ברוך-הוא] בעצמו מרחם עלינו והולך לבקרנו, ומאיר לנו אור פניו הקדושים בתקף גלותינו.

וזוה בחינת (מגן-אברהם ארח-חיים ריש סימן תרע): "מה שמסבבין העניים בחנכה לקבל מעות חנכה" - זה בחינת שהשם-יתברך מאיר פניו לתוך ביתנו ושולח לנו העניים, מאנין תבירין דיליה, לתוך ביתנו, כדי לזכות בהם, לקבל על-ידם אור-הפנים' שמאיר אז לתוך ביתנו.

כב.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הבקר ד, יד-טו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישראל דספינא')

"מלכות יון הרשעה עמדה על ישראל להשפיתם תורתך" (ועל-הנסים), פי ידעו, שעקר ההתגברות כנגדם - כנגד מלכות הרשעה והסטרא-אחרא, שממנה נמשכין כל הצרות והיסורין וכל הבלבולים - הוא רק על-ידי התורה.

אבל הצדיקים שבאותו הדור, מתתיהו בהן-גדול ובניו, בטלו עצמם בתכלית הבטול אל השם-יתברך, והשליכו נפשם מנגד, ומסרו נפשם בשביל ישראל, שזהו בחינת 'בטול'.

ועל-ידי-זה זכו אחר-כך להמשיך מהרשימו של ה'בטול', בחינת 'התחדשות-התורה', שעל-ידי-זה מבטלין כל הצרות והסטרא-אחרא - שמהם ניקת 'מלכות-הרשעה'.

ומגדל ההארה הזאת - זכו להמשיך לדורות, הארה גדולה, בכל שנה בימים ההם בזמן הזה. וקבעו לנו שמונת ימי חנכה אלו, ותקנו להדליק בהם נר חנכה.

שיזאת ההדלקה הקדושה - היא בחינת המשכת האור והזריחה של הרשימו מהבטול, שמשם כלל קבלת-התורה, שהיא כלל כל האורות הקדושים, בחינת (משלי ו, כג): "פי נר מצוה ותורה אור" - שעל-ידי-זה מתגברין כנגד כל הקמים עלינו.

ועל-כן הם 'שמונת ימי חנכה' - כדי להמשיך הארת 'קבלת-התורה'

מִשְׁרָשָׁה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת יוֹם הַשְּׁמִינִי, בַּחֲנִינָת 'בִּינָה' שְׁפָלוּל מ'שֶׁלֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת, שְׁשֵׁם נֶאֱחָז וְנִתְפָּס 'אור הזריחה' של ה'רְשִׁימוֹ'.

כִּי "בִּינָה לְבָא" (תְּקוּנַיִיזָהּ יז. 'פֶּתַח אֱלֹהִים'), בַּחֲנִינָת 'שְׂמֻחָה', בַּחֲנִינָת (תְּהִלִּים ד, ה, ח): **"נִתְתָּה שְׂמֻחָה בְּלִבִּי"**, שֶׁהוּא 'כְּלִי לְקַבְּלַת-הַתּוֹרָה', שְׂנַמְשֵׁךְ לְתוֹךְ 'שִׁבְעַת יָמֵי הַבְּנִיָן', בַּחֲנִינָת ה'שִׁבְעַת מִדּוֹת', בַּחֲנִינָת 'כָּל־הַתּוֹרָה'.

כג.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, בְּרֵפֶת-הַשַּׁחַר ג, טז יז-מב - עַל-פִּי 'סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת' מַעֲשֵׂה יֵא, 'מִבְּן-מֶלֶךְ וּבֶן-שִׁפְחָה שֶׁנִּתְחַלְפוּ')

עֵקֶר הַגֵּם שֶׁל חֲנֻפָה - שְׂנַכְנַע מַלְכוּת-הַרְשָׁעָה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'שְׂקָר', בַּחֲנִינָת 'עֲבָד', 'זְהֻמַּת-הַנְּחָשׁ'. וְנִתְגַּבֵּר וְנִתְעַלָּה קַמְלֻכוֹת-דְּקִדְשָׁה' שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בַּחֲנִינָת 'בְּן-הַמְּלֶכֶד', בַּחֲנִינָת 'אַמֶּת'.

וְזֶה עֵקֶר מַצּוֹת נֵר חֲנֻפָה - שֶׁהִיא: לְהַדְלִיק וּלְהַאִיר אור הָאֱמֶת בְּעוֹלָם, שְׂיִזְבוּ הַכֹּל לִידַע הֵיכָן ה'אֱמֶת', בַּבְּחִינָת (תְּהִלִּים מג, ג): **"שֶׁלַח אֹרֶךְ וְאִמְתָּךְ"** וְכו', כְּמוֹ שֶׁפָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל בַּהַתּוֹרָה (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"ב, ב) **"יָמֵי חֲנֻפָה הֵם יָמֵי הוֹדָאָה"**.

וְנִזְכָּה לִידַע וּלְהַפִּיר וּלְהַבְחִין, בֵּין בַּחֲנִינָת 'בְּן-הַמְּלֶכֶד' וּבֵין בַּחֲנִינָת 'בְּן-הַשִּׁפְחָה', וּלְבַרֵר נִשְׁמוֹתֵינוּ מִבַּחֲנִינָת הַשְּׂקָר שֶׁל 'הֵיכְלֵי-הַתְּמוּרוֹת', שְׁמֻשֵׁם כָּל הַבְּלָבוּלִים שֶׁל הָאָדָם - מַה שְׁמֻסְפֵּק עַל-פִּירֵב וְאִינוּ יוֹדַע הֵיכָן הָאֱמֶת, מַחֲמַת גְּדֹל הַתְּגַבְרוֹת הַחֲלוּפִים וְהַתְּמוּרוֹת, "הָאֲמָרִים לְרַע טוֹב, וְלְטוֹב רַע" (ישעיהו ה, כ).

עַד שְׁלִפְעָמִים, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה קַטְגוֹרִיא גַם בֵּין הַתְּלִמֵי-חֻכְמִים, לְחַלֵּק עַל ה'צַדִּיק-הָאֱמֶת' שֶׁהוּא נִקְדַּת-הָאֱמֶת שֶׁבֵּין הַצַּדִּיקִים.

כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם עוֹבְדִין לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּאֱמֶת - אֶף-עַל-פִּי-כֵן יָדוּעַ: כִּי יֵשׁ אֱמֶת לְמַעַלָּה מְאֹמֶת, וְלֹא כָּל מַדְרָגוֹת הַצַּדִּיקִים שׁוֹיִן, וְהַבַּעַל-דָּבָר וְהַהֵיכָלִי-הַתְּמוּרוֹת מִתְגַּרֵּין כָּל-כָּף - עַד שְׂנַדְמָה לָהֶם עַל הַצַּדִּיק שֶׁהוּא מְבַחֵר הָאֱמֶת: **"כָּאֵלוֹ הוּא נוֹטָה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם מִדְּרֹךְ-הָאֱמֶת!"** - שֶׁזֶה בַּחֲנִינָת מַחְלָקַת הַשְּׁבָטִים עַל יוֹסֵף הַצַּדִּיק.

וְזֶה שְׂאֵנו קוֹרִין אֹז בִּימֵי הַחֲנֻפָה, הַפְּרָשִׁיּוֹת 'וַיִּשְׁבֵּי-מִקֶּץ' - שְׂמַדְבָּרִים מ'מְכִירַת-יוֹסֵף', וְגַדְלָתוֹ אַחֲרֵי-כֵן.

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְכוּן ב'הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻפָה': שְׂנַזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְהַמְשִׁיךְ 'הָאֲרֵת-הָאֱמֶת', וְנִזְכָּה לְהַתְּקַרֵּב ל'נִקְדַּת-הָאֱמֶת' תָּמִיד.

וְזֶהוּ שְׂמַבְאָר בְּכוּנוֹת (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חֲנֻפָה פ"ד): **"שְׂשִׁמוֹנָת יָמֵי חֲנֻפָה, הֵם כְּנֻגַד שְׂמוֹנָה פְּעָמִים 'אַמֶּת' שְׂבִ'אַמֶּת-וַיִּצִיב" - שְׂחֹזְרִין וּמְגַלִּין הָאֱמֶת פְּעַם אַחַר פְּעַם עַד שְׂמוֹנָה פְּעָמִים.**

וְהַפְּעַם הַשְּׁמִינִית אֹמְרִים: "אַמֶּת מִמְּצָרִים גְּאֻלְתָּנוּ, וּמִפִּית עֲבָדִים בְּדִיתָנוּ" - שְׂזָכִינוּ לְבַרֵר נִשְׁמוֹתֵינוּ מִבַּחֲנִינָת 'עֲבָד', וְזָכִינוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, בַּחֲנִינָת 'מַלְכוּת', בַּחֲנִינָת 'בְּן-הַמְּלֶכֶד'.

וְעַל-כֵּן הֵם שְׂמוֹנָה יָמֵי חֲנֻפָה, כְּנֻגַד שְׂמוֹנָה מַלְכִּים דְּקִדְשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל - כִּי עַל-יְדֵי קִדְשַׁת שְׂמוֹנָה יָמֵי חֲנֻפָה, מִמְּשִׁיכִין 'אוֹר-הָאֱמֶת', לְהַגְבִּיר שְׂמוֹנָה מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל עַל שְׂמוֹנָה מַלְכֵי אָדוּם, שְׂמַלְכוּ "לִפְנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל" (בְּרֵאשִׁית לו, לא).

לְהַכְנִיעַ הַשִּׁקְרָה שֶׁהוּא ה'עֶבֶד', וְלַהֲגִבִיר
הַאֲמֵת שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת 'מַלְכוּת-
דְּקִדְשָׁה' שֶׁל 'בְּנֵי-הַמֶּלֶךְ הַאֲמֵת', בַּחֲנִינַת
'מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל'.

כד.

(לקוטי הלכות, ברפת השחר ג, לז-לט-מג-מו - על-פי ספורי-
מעשיות מעשה יא, 'מבן-מלך ובן-שפחה שנתחלפו')

"מַלְכוּת יוֹן הִרְשָׁעָה עִמָּדָה עַל יִשְׂרָאֵל
לְהַשְׁפִּיחַם תּוֹרָתוֹ" (ועל-הנסים),
וְלַהֲעֵלִים שְׁמוֹ יִתְבַּרַךְ וְשֵׁם יִשְׂרָאֵל מִן
הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי הַתְּגַבְרוֹת הַחֲלוּפִים
וְהַתְּמוּרוֹת שֶׁל הַשִּׁקְרָה שֶׁלָּהֶם, כִּי עָקַר
הַשִּׁקְרָה וְהַחֲלוּף הוּא רַק בְּה'שֵׁם', שְׂאוֹמְרִים
עַל טוֹב רַע, וְלַהֲפֹךְ.

כִּי עֵצֶם הַדָּבָר אִי-אֶפְשָׁר לְהַחֲלִיפוֹ
וְלִשְׁנוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב הוּא בְּעֵצֶם טוֹב,
וְהָרַע הוּא בְּעֵצֶם רַע, רַק שֶׁהֵם יְכוּלִין
לְהַחֲלִיף וְלוֹמַר הַהֲפֹךְ מִכַּאֲשֶׁר הוּא בַּאֲמֵת,
כַּגּוֹן לֹאֵמַר עַל צְדִיק רָשָׁע, וְעַל רָשָׁע צְדִיק,
וְכִיזָא.

וְעַל-כֵּן רָצוּ אֲזִי לְשַׁקֵּר בְּשֵׁמָא דְּמַלְכָּא
קְדִישָׁא, וְלַהֲשַׁפִּיחַם הַתּוֹרָה
שֶׁהוּא שְׁמָא דְּקִדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (זהר יתרו
צ: - כִּי עָקַר הַתְּגַלּוֹת שְׁמוֹ יִתְבַּרַךְ, הוּא עַל-
יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהוּא "שְׁמָא דְּקִדְשָׁא-בְּרִיךְ-
הוּא" (תקוני-זהר כה:), כִּי הָעָקַר הוּא ה'שֵׁם'
כַּנ"ל.

כִּי אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית-דָּבָר ב, ד): "כַּתְּבוּ לָכֶם עַל
קֶרֶן הַשּׁוֹר שְׂאִין לָכֶם חֶלֶק בְּאַלְקֵי
יִשְׂרָאֵל" - כִּי רָצוּ לְהַתְּגַבֵּר דִּיקָא לְהַעֲבִיר
מֵהֶם 'שֵׁם הַשֵּׁם' חֲסִידֵי-שְׁלוֹם, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה
כַּנ"ל,

וְזֶה בַּחֲנִינַת 'הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻפָּה' - שְׁנַתֵּן לָנוּ
הַשֵּׁם-יִתְבַּרַךְ מִצְוַה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת,

"לְחַיּוּתָנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה" (על-פי דברים ו, כד),
בְּעֵמֶק הַגְּלוּת הַמֹּר הַזֶּה שְׂמַתְגַּבֵּר הַשִּׁקְרָה
בְּיֹתֵר.

כִּי אֲזִי בַתְּחִלַּת 'בֵּית שְׁנִי', כְּבָר הָיָה בַּחֲנִינַת
'גְּלוּת', וְלֹא הָיְתָה 'צֹאֵלָה שְׁלֵמָה', כִּי הָיוּ
מְשַׁעֲבָדִים תַּחַת 'מַלְכֵי פָּרַס וַיּוּן'.

עַל-כֵּן צָפָה הַשֵּׁם-יִתְבַּרַךְ: שֶׁהַעוֹבְדֵי-
כּוֹכָבִים מִתְּגַבְּרִים עַל יִשְׂרָאֵל,
וְיִשְׂרָאֵל יִהְיוּ בְּגְלוּת זְמַן רַב מְאֹד, וּמִתְּגַבֵּר
'בְּנֵי-הָעֶבֶד' עַל 'בְּנֵי-הַמֶּלֶךְ' חֲסִידֵי-שְׁלוֹם, עַד
שֶׁגַּם בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעֵצְמָן מִתְּגַבֵּר הַשִּׁקְרָה עַל
הַאֲמֵת, "וְהַאֲמֵת תִּהְיֶה נְעֻדְרַת" (על-פי ישעיה
נט, טו), וְאִין יוֹדְעִין הֵיכָן הַאֲמֵת.

עַל-כֵּן נָתַן לָנוּ מִצְוַה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת
שֶׁל 'חֲנֻפָּה' - שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ
כַּח לְהַמְשִׁיךְ 'אוֹרֵי-הַאֲמֵת' בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה,
כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ וְלַהֲגַדִּיל 'שֵׁם הַאֲמֵת' בְּעוֹלָם,
לְבַטֵּל 'זְהַמַּת-הָעֶבֶד' שֶׁהוּא הַשִּׁקְרָה,
וְלַהֲגַדִּיל שֵׁם 'בְּנֵי-הַמֶּלֶךְ הַאֲמֵת', שֶׁהֵם 'שֵׁם
יִשְׂרָאֵל' בְּכֻלּוֹ, וְ'שֵׁם-הַשֵּׁם', וְ'שֵׁם
הַצְּדִיקִים-הָאֲמֵתִיִּים' - אֲשֶׁר "שְׁמוֹ יִתְבַּרַךְ
מְשַׁתֵּף בְּשֵׁמָם" (ירושלמי תענית פ"ב ה"ו).

וְעַל-כֵּן עָשָׂה הַשֵּׁם-יִתְבַּרַךְ הַנֵּס, דִּיקָא
עַל-יְדֵי נֵרוֹת הַמְּנוֹרָה - שֶׁהֵם
בַּחֲנִינַת אוֹר הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ וְכְבוֹדוֹ יִתְבַּרַךְ,
בַּחֲנִינַת 'אוֹרֵי-הַאֲמֵת'. וְ'שְׁמֹן' שֶׁל הַמְּנוֹרָה,
הִיא בַּחֲנִינַת 'שֵׁם', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (קְהֵלֶת ז, א):
"טוֹב שֵׁם מְשֻׁמֵן טוֹב", וְכְמוֹ שְׁכַתּוֹב (שִׁיר-
הַשִּׁירִים א, ג): "שְׁמֹן תּוֹרַק שְׁמוֹד".

כִּי עָקַר 'אוֹר הַנֵּר שֶׁל חֲנֻפָּה', הוּא 'אוֹר-
הַתּוֹרָה', בַּחֲנִינַת 'הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ', כִּי
"אוֹרֵיתָא שְׁמָא דְּקִדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (תקוני-
זהר כה:), בְּבַחֲנִינַת (מְשַׁלֵּי ו, כג): "כִּי נֵר מִצְוַה

ותורה אור". כי עקר ה'אור', הוא ה'שם', שהוא 'כבודו יתברך' שמאיר בכל העולמות.

ועל-ידי 'הדלקת נר חנפה' - ממשיכין אור האמת בשלמות, ומגלין ומפרסמין שמו וכבודו יתברך בעולם, על-ידי 'פרסום הנס של חנפה', כמו שאומרים (ועל-הנסים): "ולך עשית שם גדול וקדוש בעולמך".

וזוה בחינת ה'הלל' שאומרים בחנפה, בחינת (תהלים קיג, א): "הללו עבדי ה', הללו את שם ה'".

כי על-ידי 'עבודת-השם', בחינת "עבדי ה'" - נכנע ונתבטל 'עבדות דסטרא-אחרא'. ואז נגדל 'שם-השם', כי "אין הדין נמתק אלא בשרשו". על-כן עתה צריכין לעבד את השם ב'עבודות' דיקא.

וזוהו (שם שם, ב): "יהי שם ה' מברך מעתה ועד עולם" - כי על-ידי 'בטול העבודות דסטרא-אחרא', על-ידי-זוה יתגדל ויתברך שמו-יתברך עד עולם.

וזוהו (שם שם, ג): "ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם ה'" - מקצה העליון עד קצה התחתון, מיום עד לילה, מן תכלית האור עד תכלית החשך - "מהלל שם-ה'".

כי על-ידי 'עבדי השם', ה'צדיקים-האמתיים' - בלם חוזרים בתשובה ושבין אליו יתברך, להודות ולהלל 'שם-השם' באמת תמיד.

ועל-כן נקרא 'חנפה', על-שם חנפת הבית-המקדש - כי בחנפה ממשיכין קדשת הבית-המקדש, ששם ה'יה כל 'עבודת הקרבנות', שזוה נקרא ביותר בשם 'עבודה', יותר משאר כל המצות

שבתורה, כמו שאומרים: "והשב את העבודה לדביר ביתך" (תפלת שמונה-עשרה), "והשב פהנים לעבודתם" (תפלת שלש-יגלים).

כי על-ידי ה'קרבנות', מכניעין 'רוח-הבחינות', בחינת 'זהמת-העבד'. כי על-ידי 'עבודה-דקדשה', נכנע ה'עבודות' דסטרא-אחרא, בנ"ל.

נה.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר, ג, מ - על-פי 'ספורי-מעטיות' מעשה יא, 'מבן-מלך ובן-שפחה שנתחלפו')

בכל השנה בימות-החול, אין זוכין להמשיך 'התגלות-האמת' בשלמות, כי-אם ב'שבת'.

כי ב'שבת' שמרמז על 'לעתי-לבא', אז עקר 'הגדלת שם-השם' ו'הארת-האמת'. על-כן בכניסת שבת, מדליקין 'נר של שבת' - שאז נתבטלין הקלפות הנאחזין ב'מאורי-אש', ונמשך ה'אש-דקדשה'.

ומ'האש-דקדשה' הזאת - מדליקין 'נר של שבת', וכן 'נרות המנורה', ו'נר חנפה', ו'כל הנרות של מצוה'. ועל-ידי-זוה דיקא נכנעין ונתבטלין בחינת הקלפות שנאחזין ב'מאורי-אש', כי "מהאש יצאו והאש תאכלם" (יחזקאל טז, ז).

אבל בחנפה - על-ידי תקוף הנס, אנו זוכין להמשיך 'הארת-האמת', 'הגדלת שם-השם', אפלו בימי-החול, ומכניעין ומבטלין 'זהמת-העבד' במקומו בעצמו, שהוא ב'ששת ימי החול' - בחינת 'עבד'.

וממשיכין אז בחינת ה'קדשה של שבת' על-ידי 'הדלקת נר חנפה' - לגלות 'אור-האמת' בעולם, לברר 'אמתת-השם', לידע מי ראוי לקרותו באמת

בבחינת 'שם בן־העבד', ומי ראוי לקרותו באמת ב'שם בן־המלך'.

וזוה בחינת (שבת כא:): "שמדליקין גר חנכה למטה מעשרה טפחים" - שגם ב'חשכת לילה', בחינת 'מי־החול', מגלין 'אורי־האמת'.

בו.

(לקוטי־הלכות, ברפת־השחר ה, מד־מה - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א רטו, 'כ"ד מיני פדיונות')

ב'חנכה' - ממשיכין כל אחד בביתו קדשת גרות המנוחה, שהם בחינת 'הארית תקף הרצון־דקדשה'.

כי ה'נשמה' קרויה 'גר', כמו שכתוב (משלי כ, כז): "גר ה' נשמת אדם", ועקר 'שרש הנשמה' הוא בחינת 'רצון'. ועל־כן נקראת 'נפש', לשון 'רצון'.

ועל־כן נקראת 'גר', כי 'תקף־הרצון' הוא כמו 'גר דולק', כי 'תקף האהבה והרצון' להשם־יתברך, בוער כמו "רשפי אש שלהבת־יה" (שיר־השירים ח, ו), שממנו נדלקין כל הנרות הקדושים, בבחינת: "לאנהרא בוצינין לאדלקא שרגין" (זמר ויקרא ז: אמור פח: קד: ועוד).

ו'תקף־הרצון', הוא בחינת 'אור' ו'גר', שמאיר להאדם בכל מיני חשך וצלמות והומות ברזל המפסיקים בינו ובין אביו שבשמים.

שהאדם צריך להתחזק: שאיך שהוא, איך שהוא, בכל מה שעובר עליו, לבלי להניח את הרצון־דקדשה, ולהתחיל בכל יום מחדש ברצונות חזקים חדשים' להשם־יתברך.

ואי־אפשר לזפות לזה, כי־אם על־ידי שמקשרים עצמו לצדיק־אמת, שהם כלולים בבחינת 'משה' שנסתלק ברעוא־דרעוין וברצון־שברצונות. ונכלל בתכלית הבטול ברצון העליון, שהוא עומד בין 'שמד' ל'רצון'. ומאיר ומכניס תקף הרצון דקדשה בכל אחד ואחד, לבל יניח את הרצון הטוב לעולם.

ואפלו אם נפל הסו־שלום למקום שנפל, הוא מכניס בו גם־כן שיתגבר ב'תקף הרצון הטוב'.

וזוהו (במדבר ח, ב): "בהעלותך את הנרות" - כשתרצה להדליק ולהעלות את ה'נרות הקדושות', שהם בחינת 'נפשות ישראל', שיבערו להשם־יתברך, וגרם יהיה הולך ומאיר בכל מיני חשך. אזי (שם): "אל מול פני המנוחה יאירו שבעת הנרות".

שכלל הנשמות הפלולים בשבע פתות, וכל נשמה כלולה משבע מדות; יעלה ויקשר בלם "אל מול פני המנוחה", שהוא ה'צדיק' בחינת 'משה', שכל ה'מנוחה הטהורה', 'כלל נשמות ישראל' - מאירים ממנו. כי הוא 'שרש בלם', ומכניס 'תקף הרצון־דקדשה' בלב כל אחד.

ועל־ידי־זה יעלו וידליקו ויאירו, ושום חשך לא יוכל להחשיך להם, כי גרם לא תכבה, כי מקשרים בה'צדיק' בחינת 'משה', שהוא בחינת 'משיח' שנאמר עליו (ברפת הפטרה): "כי בשם קדשה נשבעת לו שלא יכבה גרו לעולם ועד".

ועל־ידי־זה מכניעין בכל שנה מלכות הרשעה שרצו להשפית תורתו, וגזרו שמדות על ישראל - כי כל-

זֶה מִבְּטָלִין עַל-יְדֵי 'קִדְשֵׁת נֵר חֲנֻפָּה', שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'קִדְשֵׁת נֵרוֹת הַמְּנוֹרָה', בְּחִינַת
'הָאֲרֶת-הָרָצוֹן, וְכֵן"ל.

וְזֶה בְּחִינַת: שְׁנֵם בְּיָמֵי נֶחַ תִּכְּף אַחַר
הַמְּבוּל, בָּאָה הַיּוֹנָה "וְהִנֵּה עָלָה זֵית
טָרֶף בְּפִיהָ" (בְּרֵאשִׁית ח, יא), "שְׁמֵרְמֵז עַל
'שְׁמֹן הַמְּנוֹרָה', בְּחִינַת 'שְׁמֹן נֵר חֲנֻפָּה"
(אֲהַר־חֻדֶּשׁ נח).

בְּחִינַת 'הָאֲרֶת-הָרָצוֹן' שְׁמַאִיר בְּכָל מִינֵי
חֶשֶׂךְ, אִפְלוּ בְּחֶשֶׁכֶת מִי הַמְּבוּל,
וּמִצִּיל מִ"שֵׁטֶף מַיִם רַבִּים" (תְּהִלִּים לב, ו),
בְּחִינַת 'מִימֵי הַמְּבוּל', הַמְּתַגַּבְרִים בְּכָל דּוֹר
בְּכָל-פַּעַם לְהַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם חֹסֵי-שְׁלוֹם.

וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת מְבֹאֵר בְּזֶהֱר (שם) עַל פְּסוּק
"וְהִנֵּה עָלָה זֵית" הֵנ"ל: "שְׁלוּלָא
נֵרוֹת הַמְּנוֹרָה, בְּחִינַת 'נֵר חֲנֻפָּה', כְּבָר אָבְדָה
פְּלִטַת יְהוּדָה מִן הָעוֹלָם" - כִּי עָתָה עֹקֵר
קִיּוּמָנוּ, עַל-יְדֵי 'הָאֲרֶת-הָרָצוֹן', בְּחִינַת 'נֵרוֹת
הַמְּנוֹרָה'.

בז.

(לְקוּטֵי-הַלְלוּת, בְּצִיעַת-הַפֶּתַח, יְגִיד-טוֹטֵי-יִזְיִיח-נְגִד-נְה-
כֹר-נֹכַח-כַּט - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מִזְהָר"ן ח"א יד, לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם)

תִּקְוָה הֵנֶס שֶׁל חֲנֻפָּה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּכָל שָׁנָה
וְשָׁנָה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר - הוּא לְהַכְנִיעַ
"מַלְכוּת יוֹן" הָרִשְׁעָה" שֶׁמְתַגַּבֶּרֶת בְּכָל פַּעַם,
בְּחִינַת "יוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעַמָּד", בְּחִינַת
"טִיט הַיּוֹן" (תְּהִלִּים מ, ג).

שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים
מֵעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא-יִתְבָּרֵךְ,
שֶׁמְשַׁתְּטָחִים לְפָנָיו וּמִפְסִיקִין מְאֹד מְאֹד כְּמוֹ
'נֶהָר' מִמָּשׁ, הַנִּמְשָׁכִין מִ"בְּגָדִים הַצְּאִים"
(זְכַרְיָה ג, ד), שֶׁיֵּשׁ לְכָל אָדָם כָּל זְמַן שֶׁלֹּא תִקֵּן
חֶטְאָיו - שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַנְּפִילוֹת וְהַהֲתַרְחַקוֹת
מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-זֶה צָעַק דָּוִד (תְּהִלִּים סט, גִּטו): "טָבַעְתִּי
בֵּינוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעַמָּד",
"הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאֵל אֶטְבְּעָה".

וְעֹקֵר הֵנֶס וְהִישׁוּעָה לְהַנְצִיל מֵהֵם - הוּא
עַל-יְדֵי ה'בְּהִינִים', בְּחִינַת ה'צְדִיקֵי-
אֵמֶת' שֶׁנִּקְרָאִים 'בְּהִינִים'.

הַיְנוּ: עַל-יְדֵי ה'צְדִיקִים' שְׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה
תָּמִיד, וּמְעוֹרְרִין בְּכָל-עֵת 'שְׂרִישֵׁי
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוֹרְרִין הַכָּל
לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְתַגַּבְרִין בְּכָל
פַּעַם לְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת הֵנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת 'חֲנֻפָּה', בְּחִינַת "חֲנֻפַת הַבַּיִת-
הַמְּקֹדֵשׁ", בְּחִינַת גְּדֹל הַמַּעֲלָה שֶׁל
בְּתֵי-כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי-מִדְרָשׁוֹת שְׁעוֹסְקִים בָּהֶם
בַּתּוֹרָה.

כִּי עֹקֵר הַטְּהָרָה מִ"בְּגָדִים הַצְּוֹאִים" - הוּא
עַל-יְדֵי ה'תּוֹרָה-הַקְּדוֹשָׁה', שֶׁנִּקְרָאת:
"בְּאֵר מַיִם חַיִּים" (בְּרֵאשִׁית כו, יט; שִׁיר-הַשִּׁירִים ד,
טו).

כִּי ה'תּוֹרָה' הִיא "מְקוֹר מַיִם חַיִּים" (יְרֵמְיָה ב,
יג; יז, יג), שֶׁמְטַהֶרֶת מְכָל הַגְּלוּלִים
וְהַטְּנוּפִים, בְּחִינַת (יִחְזָקָא לז, כה): "וְזַרְקֵתִי
עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים" וְכוּ', כִּי 'מִימֵי הַתּוֹרָה'
מְטַהֲרִים מֵהֵם, וְזוֹכִין לְבְּגָדִים נְקִיִּים, בְּחִינַת
'בְּגָדִים-לְבָנִים'.

וְזֶה בְּחִינַת "נֵר חֲנֻפָּה", בְּחִינַת (מְשָׁלִי ו, כג):
"כִּי נֵר מְצוּהָ וְתוֹרָה אֹר" - כִּי עֹקֵר
ה'כְּבוֹד', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֹר הַנֵּר שֶׁל חֲנֻפָּה' -
עֹקֵר עֲלֵיתוֹ עַל-יְדֵי ה'תּוֹרָה' (כְּמִבְּאֵר בַּתּוֹרָה י"ד
'לְהַמְשִׁיךְ שְׁלוֹם').

וְצָרִיךְ לְזַהֵר: שֶׁיִּהְיֶה עֶסֶק הַתּוֹרָה
בְּקַבִּיעוֹת גְּדוּל, וְאִפְלוּ מִי שֶׁאִינוֹ
עוֹסֵק בַּתּוֹרָה כָּל הַיּוֹם, כִּי-אִם אֵיזָה עֵתִים

ושעות - על-כָּל-פְּנֵים צָרִיף לְזָהר: שִׁיחִיה
אלו העתים והשעות בקביעות גדול בכל יום,
חק ולא יעבר; כְּדִי שִׁיבְרַח בְּכָל פֶּעַם,
ל"מקור מים חיים", המטהרים מכל
הטמאות וה"בגדים הצואים".

וְזֶה בְּחִינַת ה'שָׁמֶן שֶׁל נֵר הַנֶּחֱפֵה' - שֶׁעַל-
יְדֵי ה'הִדְלָקַת נֵר הַנֶּחֱפֵה', אָנוּ זֹכִינ
לְהַמְשִׁיךְ ה'דַּעַת-הַקְּדוּשָׁה' שֶׁל ה'תּוֹרָה',
בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל, כה-לא) "שָׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ",
הַנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי ה'צַדִּיקֵי-אֲמֵת'.

שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נִטְהָרִים מֵה"בגדים
ה'צואים" שֶׁמֵּהם כָּל
ה'פְּנִיעוֹת', וְזֹכִינ ל'בגדים-לְבָנִים', בְּבְחִינַת
(קֹהֶלֶת ט, ח): "בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים,
וְשָׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אַל יִחָסֵר" - שֶׁעַל-יְדֵי
ה'שָׁמֶן שֶׁל נֵר הַנֶּחֱפֵה', זֹכִינ ל'בגדים-
לְבָנִים'.

וְזֶהוּ: "אַל יִחָסֵר" דִּיקָא - שֶׁצָּרִיכִין לְזָהר:
שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִחְסָר ה'שָׁמֶן' שֶׁהוּא
עֵסֶק הַתּוֹרָה לְעוֹלָם - שִׁיעֶסֶק בַּתּוֹרָה
"כִּנְהָר שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק, וּכְמַעֲיָן הַמִּתְגַּבֵּר" (אֲבוֹת
פ"ו מ"א).

וְזֶה מֵה שֶׁכְּתוּב בְּכֹנּוֹת (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חֲנֻכָּה
פ"ד): "שֶׁעֵקֶר הָאָרֶת נֵר הַנֶּחֱפֵה, הוּא
עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַשֵּׁם נַח"ל, שֶׁהוּא רֵאשִׁי-
תְּבוֹת: ל'הִדְלִיק נֵר הַנֶּחֱפֵה".

הֵינּוּ: בְּחִינַת ה'תּוֹרָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת "נַחַל
נוֹבַע" (מִשְׁלֵי יח, ד), בְּחִינַת "כְּנַחֲלִים
נְטִיּוֹ" (בַּמִּדְבָּר כד, ו), "שֶׁמִּטְהָרִין אֶת הָאָדָם
כְּמוֹ נַחַל נוֹבַע" (בְּרִכּוֹת טז.) - שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת
"רְבִבּוֹת נַחֲלֵי שָׁמֶן" (מִיכָה ו, ז).

כִּי עֵקֶר ה'הִדְלָקָה': לְהַמְשִׁיךְ קֹדֶשֶׁת
הַשָּׁמֶן, שֶׁהוּא בְּחִינַת קֹדֶשֶׁת דַּעַת
הַתּוֹרָה' - בְּלֵי הַפֶּסֶק. דְּהֵינּוּ: שֶׁלֹּא יִפְסַק

וַיִּתְבַּטַּל חֶסֶד-וְשְׁלוֹם מִדְּבַר-יִתְוָרָה, בְּכָל מָה
שִׁיעֵבֵר עָלָיו.

שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר ח, ד): "וְזֶה מַעֲשֵׂה
הַמְּנֹרָה מִקִּשָּׁה זָהָב עַד יִרְכָּה עַד
פְּרָחָה מִקִּשָּׁה הִיא" - שֶׁהִיא לְשׁוֹן 'קִשִׁי'
וְעִקְשָׁנוֹת, "שֶׁצָּרִיכִין לְהִיּוֹת עִקְשָׁן גְּדוֹל
בַּעֲבוּדַת-הַשֵּׁם מִתְחַלָּה וְעַד סוּף", כְּמִבְאֵר
בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּטֵי-מוֹהָר"ן ח"ב מ"ח).

וְזֶה בְּחִינַת: שֶׁבְּפִרְשַׁת "וְאַתָּה תִּצְוֶה",
נִסְמָךְ 'שָׁמֶן הַמְּנֹרָה' (שְׁמוֹת כז, כ"א),
לְפָרֶשֶׁת 'בְּגָדֵי-בְּהֵנָה' (שָׁם כח) - שֶׁעַל-יְדֵי
'שָׁמֶן הַמְּנֹרָה', בְּחִינַת 'נֵר הַנֶּחֱפֵה' - זֹכִינ
ל'בגדים-לְבָנִים', בְּחִינַת 'בְּגָדֵי-בְּהֵנָה'.

וְעַל-כֵּן הָיָה הַנֵּס שֶׁל חֲנֻכָּה, עַל-יְדֵי
הַכְּהֻנִים שֶׁלּוֹבְשִׁין בְּגָדֵי-בְּהֵנָה.

וְעַל-כֵּן הֵם 'שְׁמוֹנָה יָמֵי חֲנֻכָּה', כְּנֶגֶד
'שְׁמוֹנָה חוּטִים שֶׁבְּצִיצִית', שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'בגדים-לְבָנִים', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'שְׁמוֹנָה
בְּגָדֵי כְּהֵן-גְּדוֹל'.

וְזֶה בְּחִינַת (שֶׁבַת כא:): "נֵר חֲנֻכָּה מוֹסִיף
וְהוֹלֵךְ" - שֶׁעַל-יְדֵי 'תִּקְוָה הַנֵּס שֶׁל
חֲנֻכָּה', זֹכִינ לְהוֹסִיף וְלִילֵךְ וּלְהָאִיר בְּכָל יוֹם
יֹתֵר וְיֹתֵר.

עַד שֶׁזֹּכִינ ל'יוֹם הַשְּׁמִינִי', בְּחִינַת 'בֵּינָה'
'אֲמָא עֲלָאָה', שֶׁהוּא 'שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה',
שֶׁכְּלוּלָה מ'שְׁבַעַת יָמִים', 'שְׁבַע מִדּוֹת',
בְּחִינַת 'שְׁבַעַת קִנֵּי הַמְּנֹרָה' (שְׁמוֹת כה, לא-לו),
שֶׁשְׂרֵשֶׁם ב'בֵּינָה', שֶׁהוּא 'שְׂרֵשׁ נִשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל'.

שֶׁצָּרִיכִין לְעֶסֶק בַּתּוֹרָה, עַד שִׁיעוֹרְרוּ עַל-
יְדֵי 'שְׂרֵשֵׁי הַנִּשְׁמוֹת שֶׁבְּבֵינָה',
"אִם כָּל חַי" (בְּרֵאשִׁית ג, כ), 'שְׂרֵשׁ הַתּוֹרָה'.

ועל-ידי-זו זוכה כלא-אחד להאיר בביתו:
 בחינת: קדשת הדלקת
 "המנורה הטהורה" (שמות לא, ח; לט, לו; ויקרא
 כד, ד), שהוא בחינת המשכת ההארה משרש
 נשמתו, שנמשך על-ידי הצדיק-האמת.

וזוה בחינת "חנפת הבית-המקדש"
 שנמשך בחנכה - פי בבית-המקדש,
 שם שרש התורה, שהם הלוחות והספר-
 תורה שהיה מנח בקדשי-קדשים, ושם היו
 יושבין הסנהדרין, "פי מציון תצא תורה"
 (ישעיה ב, ג; מכה ד, ב), ושם נטהרין מכל
 החטאים ו"הבגדים הצואים", על-ידי
 ה'תורה' היוצאת משם.

ומצות הדלקת נר חנכה, הוא "מחוץ
 לפרכת" (שמות כז, כא), כנגד "ארון
 העדות" (שמות כה, כב) - ששם ה'לוחות'
 שרש התורה, ששם עקר שרשי נשמות
 ישראל.

פי עקר הדלקת המנורה - כדי להמשיך
 על ישראל, הארת שרשי נשמותיהם'
 שבתורה, שנמשך על-ידי הצדיק.

ובבית-המקדש - לא היה יכול להדליק
 הדלקה קדושה זאת,
 כיון שהיה בהיכל על "המנורה הטהורה".

ועתה - על-ידי שה'ספרא-אחרא', בחינת
 מלכות יון הרשעה, רצו לבטל
 עבודת בית-המקדש לגמרי, ולהשכיח
 תורתו וכו' - חמל עלינו השם-יתברך, ועמד
 לנו בעת צרותינו, עד שנתהפך מהפך אל
 הפך.

פי אדרבא: על-ידי תקוף הנס, נתוסף לנו
 מצות הדלקת נר חנכה בכל שנה -
 שעל-ידי-זו זוכה כל אחד מישראל: להאיר

בביתו בחינת: קדשת הדלקת "המנורה
 הטהורה", בחינת: המשכת ההארה משרש
 נשמתו, כנ"ל.

ועל-כך נקרא: 'חנכה' - פי זה עקר
 ה'חנוד', לכנס לעבודת השם-
 יתברך, על-ידי שממשיכין על-עצמו
 ההארה, משרש נשמתו שבתורה, שנמשכת
 על-ידי הצדיק-האמת, שזהו בחינת
 'הדלקת נר חנכה, כנ"ל.

וזוהו בחינת מצות הדלקת נר חנכה,
 בכל אדם, בכל דור - שצריכין לכון:
 שעל-ידי מצות ההדלקה הקדושה הזאת,
 ימשיך על-עצמו ההארה, משרש נשמתו
 שבתורה, שמאירה בתוך כלל נשמות
 ישראל הכשרים, על-ידי עסק התורה של
 הצדיק-האמת, שמההארה הזאת, נדלק
 ומאיר נר חנכה הקדוש.

פי גדולי מבחרי הצדיקים הקדושים שהיו
 אז - לא די שהכניעו ובטלו אז מלכות
 יון הרשעה, על-ידי קדשת תורתם. אף גם
 קבעו הנס לדורות, וצוו עלינו להדליק נר
 חנכה בכל שנה.

להורות: שהמשיכו עלינו הארה נפלאה,
 ותקון נורא לנצח - עד שכל
 אחד מישראל, בכל מה שעובר עליו, יכול
 להדליק נר חנכה הקדוש בביתו, ולהמשיך
 על-עצמו הארת התורה משרשה, שנמשך
 על-ידי צדיקי-אמת שבכל דור.

שעל-ידי-זו זוכין לשוב להשם-יתברך,
 ולהשיב אחרים בתשובה,
 שעל-ידי-זו עולה ה'כבוד', שהוא בחינת
 'אור', ומשלים את ה'יראה' וכו'.

וזוה בחינת (שם כז, כ): "ויקחו אליה שמן
 זית זך". "אליה" דיקא - שצריך כל

אחד לקח ולהביא לה' צדיק, בחינת "שמן זית זך". הינו בחינת ה'טוב שבדעתו ומחו', שנקרא: "שמן משחת קדש" (שם ל, כה-לא). הינו הנקדה-טובה שבדעתו שנמצא בו עדין.

כי אפלו ב'פושעי-ישראל' - נמצא בו עדין איזה נקודה-טובה, בחינת "שמן זית זך", שצריך להכין עצמו להביאו להצדיק, על-ידי שיכריח עצמו לעסק בתורה ותפלה ומצוות.

וכל פונתו יהיה: כדי שיהיה נתפס בו אור הצדיק, כדי שתהיה נשמתו גדלקת ומאירה כמו 'נר' ממש, בבחינת (משלי כ, כז): "נר ה' נשמת אדם".

וזהו בחינת (במדבר ח, ב): "בהעלתך את הנרת, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - שהזהיר 'אהרן הכהן' שעוסק לקרב ישראל להשם-יתברך: שפשתרצה להעלות ולהאיר את 'שבעת הנרות', בחינת 'כלל נשמות ישראל'.

"אל מול פני המנורה" - בחינת ה'צדיק-האמת, בחינת 'משה', 'פני המנורה', 'פני התורה', כי הוא כלול מכל ה'שבעים פנים לתורה'.

'יאירו שבעת הנרות' - ש'כל הכתות שבישראל' שכלולים ב'שבע כתות'. כלם 'יאירו אל מול פני המנורה' - שכלם יכינו דעתם, אל 'הארת הצדיק-האמת', שמשם מאיר נשמותיהם.

וזה שבזכריה' (פרק ד) ב'הפטרות שבת חנכה' - נסמך שם "מראה המנורה", לענין (זכריה ג, ג-ד): "ויהושע היה לבש בגדים צואים", "ואמר: הסירו הבגדים הצואים".

כי בחינת ה'מנורה', הוא תקון וטהרה להסיר "הבגדים הצואים", ולזכות ל'בגדים-לבנים', בבחינת (קהלת ט, ח): "בכל עת יהיו בגדיך לבנים, ושמן על ראשך אל יחסר".

וזה שכתוב ב'הפטרות הנ"ל, בעת שראה 'מראה המנורה הקדושה' (זכריה ד, א): "ויעירני פאיש אשר יעור משנתו".

כי 'מראה המנורה', שהוא להביא הארה מ'שרשי נשמות ישראל' שבתורה וכו' - זה בחינת 'התעוררות השנה', להעלות הנשמות מבחינת: "אני ישנה" (שיר-השירים ה, ב - הנזכר שם בהתורה).

נח.

(לקוטי-הלכות, ברפת-המזון ג, ט"א-יב-יג-יד-טו-טז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לד, ואתם תקויו לי ממלכת כהנים')

בכל דור ובכל זמן, מתגברת מלכות-הרשעה לבטל אותנו מעבודתו יתברך, להשפיע תורתו וכו', כמו שהיה בימי מלכות יון הרשעה'.

ועקר התגברותם: הוא על-ידי ה'תאוות-רעות, שהם 'אהבות-הנפולין', הבאים מ'שבירת-כלים'.

ועל-כך עקר הכנעתם: על-ידי ה'צדיק', שהוא בחינת הנקדה הקדושה של 'כלל-ישראל', ששם שורה אור האהבה-הקדושה, שעל-ידיה נהפך לבין כל החרפות וכל ה'שבירת-לב'.

ועל-כך רצו היונים לבטל את ישראל מן התורה לגמרי - כי התורה היא בחינת אור הנקדה הנ"ל, והם רצו להשפיע ולהעלים אור הנקדה לגמרי חסו-ושלום.

ועל-כן היה הנס של חנפה, על-ידי
ה'פנהגים' - שהם בחינת
ה'צדיקים' שזוכין ל'אור האהבה-הקדושה',
שהוא בחינת 'פהן'.

ועקר הנס היה, על-ידי השמן "שהיה
התום בחותמו של פהן-גדול"
(שפת כא:) - הינו: פי אף-על-פי שהסטר-א-
אחרא מטמאת כל השמנים, שהם בחינת
ה'מחין' שיש בכל אחד מישראל, שמשם
נמשך 'אור נקדתו הקדושה', שהוא בחינת
'צדיק'.

אף-על-פי-כן השם-יתברך מרחם על
ישראל, ושולח לנו בכל
דור 'צדיק-אמתי', שהוא 'שומר הברית'
בתכלית השלמות, והמחין שלו שלמים
בתכלית, בחינת "חותם ברית קדש".

והם בחינת "השמן החתום בחותמו של
פהן-גדול", שהיה נמשך מבחינת:
"שמן משחת קדש" (שמות ל, כה-לא), דהינו:
ה'מחין' שחתומים ב'חותם-דקדשה'.

ועל-כן נקרא 'פהן-גדול' - פי זכה
ל'אהבה גדולה'.

ועל-ידי-זוה אנו זוכין בכל שנה
ל'הדלקת נר חנפה' - פי
אף-על-פי שהם מתגברים חסין-שלום
לטמאות כל השמנים, ועל-ידי-זוה אין כח
בהנקדה של כל אחד להאיר ולעזור.

אף-על-פי-כן, ה'נקדה הכללית' של
בחינת 'אהבה-דקדשה'
של ה'צדיק-האמתי', בחינת 'פהן-גדול'
הנ"ל - יש לה כח להאיר ולעזור ה'נקדה'
שיש בכל אחד מישראל. ועל-ידי-זוה
מבטלין 'חרפת ושבירת הלב', ואזי נתבטל
'מלכות-הרשעה' לגמרי.

ועל-כן רצו היונים לבטל את ישראל מן
התורה לגמרי - פי ה'תורה' היא
בחינת 'אור הנקדה הנ"ל, והם רצו להשפיע
ולהעלים 'אור הנקדה' לגמרי, חסין-שלום.

וזוהו בחינת "הדלקת נר חנפה", בחינת:
"לאמשכא משח רבות קדשא" (זהר
ויקרא ז: אמור פח: קד: ועוד) - שמשוך בחינת:
"שמן משחת קדש", בחינת 'הארתי-
המחין', מה'נקדה-הכללית' שהוא
ה'צדיק'.

ועל-ידי-זוה מדליק 'אור הנקדה
הקדושה' שמאירה בבחינת
'אור' ו'נר', בחינת (משלי ו, כג): "נר מצוה
ותורה אור" - פי ה'נקדה-הקדושה', היא
בחינת "תורה אור", ומבטלת כל ה'חשכות'
וכל 'אהבות-הנפולין', ומקשרת הלב
להשם-יתברך.

וזוה בחינת "קרבות הנשיאים שקורין
בחנפה" (שלחן-ערוך ארז-חיים תרפד, א) -
בחינת ה'קרבות' - שכלם היו על-ידי
ה'פהן' שהוא בחינת 'אהבה'.

שהיה לו כח - להעלות ה'חיות',
מ'אהבות-הנפולין', 'אהבות-
הבהמיות', שמהם באים כל ה'חטאים' - אל
'אור הנקדה-הקדושה', ששם שורה 'אהבה-
דקדשה', בחינת 'פהן', שעל-ידי-זוה
נתבטלין כל ה'תאוות' וכל ה'חטאים', בחינת
(שם י, יב): "על כל פשעים תכסה אהבה".

וזוה בחינת שהקריבו אותם ה'נשיאים'
דיקא - פי ה'נשיאים' הם בחינת
'צדיקי-הדור', בחינת 'נקודה-הכללית',
שמהם מאירין הנקדות של כל אחד.

ועל-כן עקר ה'חנוך' על-ידם - פי 'חנכת
המזבח" (במדבר ז, יח), דהינו לחנכו

בְּקִדְשָׁהּ וְלִהְיוֹתוֹ מֵחַל לְקִדְשׁ, זֶה נַעֲשֶׂה רַק
עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אֹרֶה-הַנְּקֵדָה' הַנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה מְקַשְׂרִין ה' לֵב, וּמְכַנְיַעִין וּמְבַטְלִין חַיּוֹת
הַסְטֵרָא-אַחְרָא, וְנִתְחַנְכֵּין וְעוֹלִין מֵחַל
לְקִדְשׁ.

וְזֶה בְּחִינַת 'חֲנֻפָּה', לְשׁוֹן 'חֲנוּךְ' - כִּי עֵקֶר
הַחֲנוּךְ שֶׁל כָּל אָדָם בְּעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם,
הוּא עַל-יְדֵי 'אֹרֶה-הַנְּקֵדָה-הַקְדוּשָׁה' הַנ"ל.

דְּהִינּוּ: (א) שְׁמִקְבַּל מֵאֹרֶה הַנְּקֵדָה שֶׁל
הַצְּדִיק. (ב) וְאַחֲרֵיכֵן מְקַבֵּל כָּל
אֶחָד מִנְּקֻדַּת חֲבֵרוֹ. (ג) וְאַחֲרֵיכֵן מַנְיָה וּבִיָּה,
עַל-יְדֵי שְׁמִדְבַר בִּינּוּ לְבִין קוֹנּוּ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה מֵאִיר ה'נְקֵדָה', וּמְקַשֵּׁר
ה'לֵב' לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ -
וְנִתְבַטְּלִין כָּל ה'חֲרָפוֹת' וְה'שְׁבִירוֹת', דְּהִינּוּ
'אַהֲבוֹת-דְּעוֹת' - וְעוֹלָה מֵחַל לְקִדְשׁ.

נִמְצָא: שְׁעֵקֶר ה'חֲנוּךְ' לִכְנֶס אֶל הַקְדְּשָׁה
- הוּא עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה
בִּינּוּ לְבִין-קוֹנּוּ.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְׁחָשְׁבוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבָּת
כ"א): 'שְׁלֹשׁ בְּחִינּוֹת' בְּמִצְוַת 'הַדְּלָקָה'
נֵר חֲנֻפָּה' - כְּנֶגֶד 'שְׁלֹשׁ נְקוּדוֹת' הַנ"ל.

'נֵר חֲנֻפָּה אִישׁ וּבֵיתוֹ' - זֶה בְּחִינַת
'נְקוּדַת-הַכְּלִיט'. כִּי כָּל אִישׁ בְּבֵיתוֹ,
הוּא בְּחִינַת 'נְקוּדַת-הַכְּלִיט' נֶגֶד הָאֲנָשִׁים
שֶׁתַּחְתּוּ.

'וְהַמְהַדְרִין נֵר לְכָל אֶחָד' - זֶה בְּחִינַת
ה'נְקֵדָה' שֶׁיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד,
לְהֵאִיר וּלְעוֹרֵר לֵב חֲבֵרוֹ.

'וְהַמְהַדְרִין מִן הַמְהַדְרִין מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ'
- זֶה בְּחִינַת ה'נְקֵדָה' שֶׁל כָּל
אֶחָד שְׁמֵאִיר מַנְיָה וּבִיָּה.

וְזֶהוּ: "מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ" - שְׁעַל-יְדֵי
שְׁמֵעוֹרֵר תָּמִיד בְּעִצְמוֹ 'אֹרֶה נְקֵדָתוֹ',
עַל-יְדֵי-זֶה אֹרֵז "מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ" וּמֵאִיר
בְּכָל יוֹם יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

עַד שְׂזוּכָה לְיוֹם הַשְּׁמִינִי, בְּחִינַת
'שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֲנֻפָּה' - שֶׁהֵם 'שְׁלֵמוֹת'
אֹרֶה-הַנְּקֵדָה, בְּחִינַת 'צְדִיק', בְּחִינַת 'מִיכָה'
שֶׁנִּתְנָה לְשְׁמִינִי, בְּחִינַת 'אֹרֶה-הַנְּקֵדָה' הַנ"ל.

וְזֶה גַם-כֵּן בְּחִינַת ה'שְׁלֹשָׁה יְחוּדִים'
הַכְּלוּלִים ב'הַדְּלָקָה נֵר חֲנֻפָּה', כְּמִבְּאֵר
בְּכַוֵּנוֹת (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חֲנֻפָּה פ"ד) - כְּנֶגֶד 'שְׁלֹשׁ'
נְקוּדוֹת' הַנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (שַׁבָּת שָׁם): "מִצְוַת נֵר חֲנֻפָּה,
מִשְׁעַת יְצִיאַת הַכּוֹכָבִים, עַד שֶׁתְּכַלֶּה
רְגַל מִן הַשּׁוּק".

"יְצִיאַת הַכּוֹכָבִים" - זֶה בְּחִינַת (דְּנִיָּאל יב.
א): "מִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כּוֹכָבִים" -
הֵינּוּ 'אֹרֶה-הַנְּקֵדוֹת' הַנ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
"מִצְדִּיקֵי הָרַבִּים" - כִּי עַל-יְדֵם נִכְנָסִין אֶל
הַקְדְּשָׁה, וְהֵם בְּחִינַת 'צְדִיק', וְעַל-כֵּן נִקְרָאִים
"מִצְדִּיקֵי הָרַבִּים".

וְזֶהוּ: "כּוֹכָבִים" - בְּחִינַת "כּוֹכְבֵי אֹרֶז"
(תְּהִלִּים קמח, ג), כִּי ה'נְקֵדָה' מֵאִירָה
'כּוֹכָבִים'.

וְזֶהוּ: "עַד שֶׁתְּכַלֶּה רְגַל מִן הַשּׁוּק" -
שְׁעַל-יְדֵי 'אֹרֶה-הַנְּקֵדָה', נִתְבַטְּלָת
'שְׁבִירוֹת-לֵב', וְעוֹלִין רְגְלֵי הַקְדְּשָׁה,
מֵהַסְטֵרָא-אַחְרָא שְׁמִקוּמָה ב'שּׁוּק'.

וְעַל-כֵּן 'יְמֵי חֲנֻפָּה' הֵם יְמֵי 'תְּפִלָּה'
וְהוֹדָאָה, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים (וְעַל-
חֲנֻפָּה): "וּקְבַעוּ שְׁמוֹנֵת יְמֵי חֲנֻפָּה אֵלַי
לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵי" וְכו' - כִּי עֵקֶר ה'תְּפִלָּה'
וְהוֹדָאָה, הוּא בְּחִינַת 'אֹרֶה-הַנְּקֵדָה' הַנ"ל,

שְׁמַאֲרִין "פִּי יְדַבֵּר חֲכָמוֹת" (תהלים מט, ד), אֶל הַלֵּב.

וּבְשִׁבְלֵי־זָה קוֹרִין 'פְּרִשֶׁת מִקֶּץ' בַּחֲנֻפָה - בִּי זֹאת הַפְּרִשָּׁה מְדַבֶּרֶת מִ"יוֹסֵף הַצַּדִּיק" שְׁזָכָה לַהֲיִוֹת 'מֶלֶךְ', בַּחֲנִינֵת (בְּרֵאשִׁית מֵב, ו): "יוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט".

וְכָל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּאוּ אֵלָיו - בִּי כָלֵם צְרִיכִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, בִּי הוּא בַּחֲנִינֵת 'נְקוּדַת־הַכְּלִית'.

וְזֶה בַּחֲנִינֵת "הַצְּדָקָה שְׁנוֹתֵנִין בַּחֲנֻפָה" (מְגוֹר־אֲבָרָהֶם אֲרַחֲחִיִּים רִישׁ סִימָן תִּרְע) - זֶה בַּחֲנִינֵת "צַדִּיק הוֹנֵן וְנוֹתֵן" (תהלים לז, כא).

בִּי אֶצֵּל 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק', שֵׁם שׁוֹרֵה 'אֶהְבֵּה' דְקָדְשָׁה, בַּחֲנִינֵת "אֶהְבֵּת חֶסֶד" (מִיכָה ו, ח), בַּחֲנִינֵת 'אֲבָרָהֶם'.

וְעַל־כֵּן הוּא גּוֹמֵל חֶסֶד עִם הַכֹּל, בַּחֲנִינֵת "וַיִּבְלָכֵל יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת אָחָיו" (בְּרֵאשִׁית מו, יב).

וְעַל־כֵּן בַּחֲנֻפָה שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ 'אוֹר־הַנְּקֻדָּה' עַל־יְדֵי 'נֵר הַחֲנֻפָה', שֶׁתֵּאִיר בַּחֲנִינֵת הַנְּקֻדָּה אֶצֵּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד - עַל־כֵּן מֵרַבִּין אִזּוּ בַּצְּדָקָה.

נט.

(לְקוּטִי־הַלְכוּת, בְּרֵפֶת־הַמְּזוּן ג, י - עַל־פִּי לְקוּטִי־מִוְהַר"ן ח"א לֵד, וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכֶּת כְּהַנִּים')

עַל־כֵּן אָמְרוּ הַיּוֹנִים (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה ב, ד): "כִּתְבוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשּׁוֹר שְׂאִין לָכֶם חֶלֶק בְּאֵלֵקֵי יִשְׂרָאֵל" - בִּי 'יִשְׂרָאֵל' נִקְרָאִין "חֶלֶק אֵלֹזֶק מִמַּעַל", בַּחֲנִינֵת (דְּבָרִים לֵב, ט): "בִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ"; וְכֵן הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ נִקְרָא 'חֶלְקֵנוּ וְגוֹרֵלֵנוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים טז, ה): "ה' מִנֵּת חֶלְקֵי וְכוֹסֵי", בַּחֲנִינֵת (בַּמִּדְבָּר יח, כ): "אֲנִי חֶלְקֵךְ וְנַחֲלָתֵךְ".

בִּי עַל־יְדֵי שְׁפָחַר בְּנוֹ וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ - עַל־יְדֵי־זֶה מְסַר רְצוֹנוֹ בְּיַדְנוּ, וְהַמְּשַׁלָּה בְּיַדְנוּ, שִׁיְהִיָּה רְצוֹנוֹ כְּרְצוֹנֵנוּ, בַּחֲנִינֵת (תהלים קיד, ב): "יִשְׂרָאֵל מִמְּשַׁלּוֹתֵינוּ", בַּחֲנִינֵת (מוֹעֵד־קָטָן טז): "מִי מוֹשֵׁל בִּי צַדִּיק".

וּכְמוֹ שֵׁישׁ לְאָדָם 'חֶלֶק וְנַחֲלָה' שֶׁהוּא מוֹשֵׁל בּוֹ לַעֲשׂוֹת כְּרְצוֹנוֹ, כְּמוֹ־כֵן כְּבִיכּוֹל יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁלִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־כֵּן נִקְרָא "חֶלְקֵם וְנַחֲלָתָם".

וְעַל־כֵּן רְצוֹ, שִׁיִּכְתְּבוּ יִשְׂרָאֵל: "שְׂאִין לָהֶם חֶלֶק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ" - שְׂאִין לָהֶם 'מִמְּשַׁלָּה' בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, בַּבְּחִינֵת 'חֶלֶק וְנַחֲלָה' - בִּי רְצוֹ חֶסֶד־וְשָׁלוֹם לְבַטֵּל הַמְּשַׁלָּה שֶׁל יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי שֶׁהִתְגַּבְּרוּ "לְהַשְׁפִּיחַ תּוֹרָתוֹ".

שְׁעַקֵּר הַמְּשַׁלָּה שְׁלָנוּ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ - הוּא עַל־יְדֵי שְׁמֶסֶר בְּיַדְנוּ 'תּוֹרָתוֹ', שֶׁהוּא 'רְצוֹנוֹ'.

ל.

(לְקוּטִי־הַלְכוּת, בְּרֵפֶת־הַמְּזוּן ד, טִי־יֵאֱי־יִב־טוֹיֵח - עַל־פִּי לְקוּטִי־מִוְהַר"ן ח"ב מ, 'מִי שִׁיּוֹדַע מֵאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל') 'מִצְוֹת הַדְּלָקַת נֵר הַחֲנֻפָה' - הוּא לְהַמְשִׁיךְ וּלְגַלּוֹת: 'אוֹר הַהִתְפָּאָרוֹת', שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִתְפָּאֵר תָּמִיד עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בִּי "מַלְכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה עִמָּדָה עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁפִּיחַם תּוֹרָתוֹ" (וְעַל־הַנְּסִים) - בִּי הִתְקַנְּאוּ בַּהִתְפָּאָרוֹת שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִתְפָּאֵר בְּנוֹ עַל־יְדֵי קִיּוֹם הַתּוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת, וּבַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁאֵנוּ מִתְפָּאֲרִין וְשִׁמְחִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל־כֵּן "כְּשֶׁנִּגְבְּרָה מַלְכוּת בֵּית הַשְּׂמוֹנָאִי וְנִצְחוּם" (שַׁבָּת כֵּא): "נַעֲשֵׂה הַיֵּס

בְּנֵרוֹת הַמְּנוֹרָה, וְקָבְעוּ לְדוֹרוֹת לְהַדְלִיק נֵר
חֲנֻכָּה" (שם)

כִּי עֵקֶר הָ'אֹר' נִמְשָׁךְ מ'אֹר הַהִתְפָּאוֹרוֹת'
הַזֹּאת שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל
בְּמַעֲשֵׂיהֶם־הַטּוֹבִים - שָׂאז מֵאִיר אֹר גָּדוֹל
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְנִדְלָקִין וּמֵאִירִין כָּל הַנֵּרוֹת
וְהָאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים.

וּמ'אֹר הַהִתְפָּאוֹרוֹת' הַזֹּאת, אָנוּ
מִמְשִׁיכִין אֹר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא
הַזֶּה שֶׁל נֵר חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשׁ - עַל־יְדֵי תַקְוָה
הַנֵּם שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ עִמָּנוּ אַז, שֶׁעַל־
יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה ה'הִתְפָּאוֹרוֹת' שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ
מִתְפָּאֵר בָּנוּ עַדִּין בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, וְעוֹשֶׂה נִסִּים
וְנִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת בְּשִׁבְלֵנוּ.

וְעַל־יְדֵי 'הַתְּגַלּוֹת הַהִתְפָּאוֹרוֹת', מֵאִירִין
כָּל הָאוֹרוֹת, וּמִשָּׁם אָנוּ מִמְשִׁיכִין
'אֹר הַנֵּר שֶׁל חֲנֻכָּה'.

וְזֶה "הָאֹר הַקְּדוֹשׁ שֶׁל נֵר חֲנֻכָּה, מִצּוּה
לְרֵאוֹתוֹ" (רמ"א אר"ח חיים תרעז, ג; עין
תוספות ס"ה מו.) - כִּי עֵקֶר 'הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה'
- הוּא לְהַמְשִׁיךְ לְמִטָּה 'אֹר הַהִתְפָּאוֹרוֹת'
הַזֹּאת, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְרֵאוֹת 'אֹר הַהִתְפָּאוֹרוֹת'
הַזֹּאת, כְּדֵי לְזַכּוֹת עַל־יְדֵי־זֶה לְהַרְגִּישׁ 'טַעַם
הַמֵּתוֹק וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' (כַּמְבָּאָר
בַּפְּנִים הַתּוֹרָה).

כַּמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל: "שְׂמִי שְׂרוּאָה
'זֹאת הַהִתְפָּאוֹרוֹת' אֲזִי גַם בְּכָל
מְקוֹם שֶׁהוּא מִסְתַּכֵּל, נַעֲשֶׂה הָאוֹר בְּבַחֲנֵית
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְנִתְעוֹרֵר תְּשׁוּקָה חֲדָשָׁה
וְחֶשֶׁק נִמְרָץ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל".

כִּי ב'חֲנֻכָּה', צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ קְדֻשַׁת
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - לְתַקֵּן פָּנֵם הַמְּרַגְלִים

שֶׁהוֹצִיאוּ דָבָה עַל הָאֶרֶץ, וּפְגַמּוּ בְּאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל.

כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ בְּהַתּוֹרָה "כִּי מִרְחַמִּם
'נִהְגַּם" (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲרִין ח"ב ז): "שֶׁכְּפִי
ה'סִלַּח נָא' שְׂפוּעֵלִין בְּיוֹם־הַכַּפּוּרִים, כֵּן
זוֹכִין ל'קְדֻשַׁת חֲנֻכָּה'. כִּי מִשָּׂה רַבֵּנוּ עָלִי־
הַשְּׁלוֹם בְּקֶשׁ 'סִלַּח נָא' עַל 'הַטָּא הַמְּרַגְלִים'
וְכוּ".

נִמְצָא: "שֶׁבְּחֲנֻכָּה - צְרִיכִין לְתַקֵּן 'הַטָּא
הַמְּרַגְלִים' שֶׁדָּבְרוּ עַל אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל". עַל־כֵּן אָנוּ צְרִיכִין עַכְשָׁיו לְגַלּוֹת
ה'טַעַם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי 'הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה' -
שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה 'אֹר הַהִתְפָּאוֹרוֹת'
שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מִתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל־יְדֵי־
זֶה נִמְשָׁךְ 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' בְּכָל מְקוֹם
שֶׁמִּסְתַּכְּלִין בּוֹ - כִּי נִמְשָׁךְ בְּחֵינַת (בְּבֵא־בַתְּרָא
קנח): "אֹיֶרָא דְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מַחֲפִים" וְכוּ'
עַל־יְדֵי 'אֹר הַהִתְפָּאוֹרוֹת'.

כִּי 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' מִקְבֵּלַת קְדֻשַׁתָּהּ מ'אֹר
הַהִתְפָּאוֹרוֹת' הַזֹּאת. וְעַל־כֵּן נִקְרָא:
"אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל", בְּחֵינַת (שְׁעִיָּה מ"ט, ג): "יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

וְעַל־כֵּן "מִצּוּה לְרֵאוֹת וּלְהַסְתַּכֵּל בְּנֵר
חֲנֻכָּה" - כִּי עַל־יְדֵי־זֶה שְׂזוֹכִין
לְרֵאוֹת וּלְהַסְתַּכֵּל עַל 'אֹר הַהִתְפָּאוֹרוֹת',
שֶׁהוּא בְּחֵינַת 'תְּפִלִּין שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ' (בְּרִכּוֹת
ו.) - זוֹכִין לְקַבֵּל גַּם־כֵּן 'הַתְּנוּצָצוֹת־הַמּוֹחִין',
בְּחֵינַת 'תְּפִלִּין'.

שְׂזֶה בְּחֵינַת ה'שֶׁמֶן שֶׁל נֵר חֲנֻכָּה', בְּחֵינַת
(קַהֲלֵת ט, ח): "וְשֶׁמֶן עַל רֵאשֶׁה אֵל
יְחָסֵר", "הַנֶּאֱמָר בְּתְפִלִּין" (שַׁבָּת קנג.). כִּי
ה'מּוֹחִין' הֵם בְּחֵינַת: "שֶׁמֶן מִשְׁחַת קְדֻשׁ"
(שְׁמוֹת ל, כה־לא).

וְזֶה בְּחִינַת: "אִישׁ וּבֵיתוֹ" - שֶׁהַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ הוּא ה'בַּעַל-הַבַּיִת' שֶׁל הָעוֹלָם.

"וְהַמְהַדְרִין נֵר לְכָל אֶחָד וְאֶחָד" - זֶה
בְּחִינַת 'אֹר' הַהֲתַפְּאוֹרוֹת'
שֶׁנִּתְגַּלָּה אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, עַל-יְדֵי שְׁזוּכָה
לְרֹאוֹת 'אֹר' הַהֲתַפְּאוֹרוֹת' הַזֹּאת, עַל-יְדֵי
שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּהַצְדִּיק' שֶׁהוּא 'עֶקֶר
הַהֲתַפְּאוֹרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל' (בַּעַת הַקְּבוּץ שֶׁמִּתְקַבְּצִים
אֵלָיו).

וְזֹאת הַהֲתַפְּאוֹרוֹת' מֵאִיר יוֹתֵר - שֶׁגַּם
אֲנַחְנוּ זוֹכִין לְבְּחִינַת 'עֵינַיִם' אֵלָיו.

וְאִז מֵאִירָה קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר וְיוֹתֵר
- כִּי כָּל מִה שֶׁנִּמְשָׁךְ 'קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'
בְּיוֹתֵר, אֶפְלוּ לְחוּץ-לְאֶרֶץ, מֵאִירָה אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ בְּאוֹר גְּדוֹל וְנִפְלָא יוֹתֵר,
וּמִשְׁתַּוְּקָקִים וּמִתְנַעֲנְעִים בְּיוֹתֵר לְאֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל.

"וְהַמְהַדְרִין מִן הַמְהַדְרִין מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ"
- זֶה בְּחִינַת 'אֹר'
הַהֲתַפְּאוֹרוֹת' שֶׁל הַצְדִּיק בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוּא
כְּלוּל מִכָּל ה'הֲתַפְּאוֹרוֹת' שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כִּי הוּא
מְקַרֵּב כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְגַם הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בּוֹ בְּיוֹתֵר מִכָּל יִשְׂרָאֵל, מִחֲמַת
גְּדֹל צְדָקָתוֹ וְתוֹרָתוֹ וּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים.

וְגַם הַצְדִּיק זוֹכֵה לְרֹאוֹת ה'הֲתַפְּאוֹרוֹת' שֶׁל
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, וְעַל-כֵּן הוּא עֶקֶר
ה'הֲתַפְּאוֹרוֹת' שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, וְהוּא
זוֹכֵה בְּיוֹתֵר לְבְּחִינַת 'עֵינַיִם', וְעַל יְדֵי עֶקֶר
'הַמְשַׁכֵּת קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

וְזֶה בְּחִינַת: "מְהַדְרִין מִן הַמְהַדְרִין מוֹסִיף
וְהוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם" - שֶׁעֶקֶר ה'הַדְּדוֹר'
וְה'הֲתַפְּאוֹרוֹת' עַל-יְדֵי.

שֶׁהַצְדִּיק' הוּא עֶקֶר ה'יָפִי' וְה'פֶּאֶר' - כִּי
הוּא מְגַלָּה כָּל ה'הֲתַפְּאוֹרוֹת'

וְה'מַחֲיֵן-הַקְּדוּשִׁים' בּוֹקְעִין בְּעֵינַיִם/
וְאִז עֵינָיו בְּבְחִינַת
'עֵינֵי ה'" (דְּבָרִים י"א, י"ב) - שֶׁבְּכָל-מְקוֹם
שֶׁמִּסְתַּכֵּל בְּעֵינָיו, נִמְשָׁךְ שֵׁם 'קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל'.

וְאִז מְרַגִּישִׁין טַעַם אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וְחוֹזְרִין
וּמִשְׁתַּוְּקָקִין בְּאֶמֶת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.
וְזֶה מִתְקַנֵּין 'פְּגַם הַמְרַגְּלִים' שֶׁהוֹצִיאוּ דְבָה
עַל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וּפְגַמוּ עַל-יְדֵי-זֶה בְּקֹדֶשֶׁת
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

*

וְעַל-כֵּן "קוֹרִין בְּחִנְכָה פְּרֻשֶׁת
הַנְּשִׂאִים" (שְׁלַח-עֲרוּךְ אַרְבַּח-חַיִּים
תְּרַפְּד, א) - כִּי ה'נְשִׂאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הֵם
בְּחִינַת 'צְדִיקֵי-הַדּוֹר', שֶׁעֶקֶר ה'הֲתַפְּאוֹרוֹת'
כְּלוּל בָּהֶם (כְּמִבְּאֵר בְּפָנִים הַתּוֹרָה) - וְאִז מְגַלִּין
'אֹר' הַהֲתַפְּאוֹרוֹת' הַזֹּאת.

*

וְזֶה בְּחִינַת ה'שֵׁלֶשׁ מְדַרְגּוֹת שֵׁשׁ
בְּמִצּוֹת נֵר חֲנֻכָּה" (שֶׁבַת כ"א:) - דְּהֵינּוּ:
(א) "נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ". (ב) "וְהַמְהַדְרִין נֵר לְכָל
אֶחָד". (ג) "וְהַמְהַדְרִין מִן הַמְהַדְרִין מוֹסִיף
וְהוֹלֵךְ".

כְּנֶגֶד 'שֵׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת שֶׁל הַמְשַׁכֵּת קֹדֶשֶׁת
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' - דְּהֵינּוּ: (א) בְּחִינַת
'הַסְתַּכְּלוֹת אֹר' "עֵינֵי ה'" (דְּבָרִים י"א, י"ב). (ב)
ו'הַסְתַּכְּלוֹת הַעֵינַיִם שֶׁל כָּל מִי שְׁזוֹכָה
לְרֹאוֹת אֶת הַצְדִּיק'. (ג) ו'הַסְתַּכְּלוֹת הַצְדִּיק'
שֶׁהוּא 'כְּלָלִיּוֹת הַהֲתַפְּאוֹרוֹת'.

"נֵר אִישׁ וּבֵיתוֹ" - זֶה בְּחִינַת שֶׁמִּשְׁיַכֵּין
'אֹר' הַהֲתַפְּאוֹרוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת
'קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' שֶׁמִּתְגַּלָּה עַל-יְדֵי
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעֶצְמוֹ, עַל-יְדֵי ה'הֲתַפְּאוֹרוֹת'
שֶׁמִּתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל.

וה'פְּבוֹד' שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר וּמִתְכַבֵּד בְּיִשְׂרָאֵל.

וְזֶה בַּחֲנִינְתָּ: "מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ" - שֶׁהוּא מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ וּמִתְחַדֵּשׁ בְּעִבּוּדְתוֹ בְּכָל יוֹם.

וּכְשֶׁהַצְּדִיק מִקְרַב הָרְחוּקִים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ - זֶה עֵקֶר הַשְּׁעוֹשֵׁי־מַעֲלָה, וְהַתְּפָאֲרוֹת שֶׁל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, דִּהְיִנוּ: בְּשֵׁעוֹלָה הַתְּפָאֲרוֹת הַדָּשׁ לְמַעֲלָה, בְּשִׁנְת־קֶרֶב וְנִתְוַסֵּף 'עוֹד אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְכֵן מוֹבֵן מִרַבְּנוּ ז"ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת: "שֶׁכָּל הַתְּפָאֲרוֹת שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל, אֵינּוּ עוֹלָה כָּלֵל - כִּנְגַד הַתְּפָאֲרוֹת הַחֲדָשׁ שֶׁעוֹלָה לְמַעֲלָה, כְּשִׁמְת־קֶרֶב אֶחָד מִחֲדָשׁ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְרוֹצֵה לְעַבְדּוֹ".

כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בְּכָל עֵת בְּלְבוּשֵׁי חֲדָשִׁים, הַנֶּעֱשִׂים עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת הָרְחוּקִים - שִׁמְת־קֶרֶבִּין בְּכָל־פַּעַם עַל־יְדֵי 'צְדִיק־הַדּוֹר', שִׁמְת־חֵיל בְּעֶצְמוֹ בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, כְּאִלוֹ לֹא הִתְחִיל בְּעִבּוּדְתוֹ מֵעוֹלָם כָּלֵל.

וּמִחֲמַת־זֶה יֵשׁ לוֹ כַּח לְקֶרֶב רְחוּקִים מִמֶּשׁ בְּכָל־עֵת לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ - בְּכַח הַתְּגַבְּרוֹתוֹ שִׁמְת־חֵיל בְּעֶצְמוֹ בְּכָל־פַּעַם מִחֲדָשׁ.

וְזֶה בַּחֲנִינְתָּ: "הַמְּהַדְרִין מִן הַמְּהַדְרִין" - 'הַדּוֹר הַדּוֹר', 'הַתְּפָאֲרוֹת דִּהְיִנוּ, בַּחֲנִינְתָּ: הַצְּדִיק שֶׁמוֹסִיף וְהוֹלֵךְ וּמִתְחִיל בְּעִבּוּדְתוֹ מִחֲדָשׁ בְּכָל־פַּעַם, שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּפָאֲרוֹת, כִּנְ"ל.

וְזֶה עֵקֶר 'קִדְשַׁת חֲנֻפָה' - כִּי עַל־שֵׁם זֶה נִקְרָא 'חֲנֻפָה', לְשׁוֹן 'חֲנוּךְ', בַּחֲנִינְתָּ (מִשְׁלֵי כב, ו): "חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דְרָכּוֹ".

דִּהְיִנוּ: כְּשִׁמְת־חֲנֻךְ אֶחָד מִחֲדָשׁ, וּמִתְחִיל לְכַנֵּס בְּעִבּוּד־תְּהִשָּׁם - שֶׁזֶה עֵקֶר הַתְּפָאֲרוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וּמִשָּׁם עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הָאֹר שֶׁל 'נֵר חֲנֻפָה' - כִּי עֵקֶר הָאֹר עַל־יְדֵי הַתְּפָאֲרוֹת, וְעֵקֶר הַתְּפָאֲרוֹת הוּא עַל־יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת הָרְחוּקִים שִׁמְת־חֵילִים לְהַתְּחַנֵּךְ בְּעִבּוּדְתוֹ יִתְבָּרַךְ.

*

וְזֶה בַּחֲנִינְתָּ (בַּמְדָּבָר ח, ד): "וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנַרְהַ מִקְשָׁה זָהָב".

"מַעֲשֵׂה הַמְּנַרְהַ" - זֶה בַּחֲנִינְתָּ 'כָּלֵל הַתְּפָאֲרוֹת' שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל.

"מִקְשָׁה זָהָב" - זֶה בַּחֲנִינְתָּ: "שֶׁצְרִיכִין לְהִיזוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל בְּעִבּוּד־תְּהִשָּׁם" (לְקוּטֵי־מוֹדֵרֵן ח"ב מו), וּבִפְרָט לְנִסְעַ וּלְבוֹא לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, "שֶׁזֶה עֵקֶר קִדְשַׁת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְהוּא עֵקֶר נִצְחוֹן הַמְּלַחְמָה" (שֵׁם ח"א ט). וּבּוֹדֵאֵי אִי־אֶפְשֵׁר לְנִצְחַת מְלַחְמָה זֹאת, כִּי־אִם עַל־יְדֵי עֵקֶשׁנוֹת גָּדוֹל מְאֹד.

וְזֶה עֵקֶר הַתְּפָאֲרוֹת שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מִתְפָּאֵר בְּיִשְׂרָאֵל - בְּהַעֲזוֹת וְהַעֲקֵשׁנוֹת שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי שֶׁמְפִילִין אוֹתוֹ בְּכָל פַּעַם, וְהוּא מִתְחַזֵּק בְּכָל־עֵת, וְהוּא עֵקֶשׁן גָּדוֹל, וְאֵינּוּ מְנִיחַ לְהַפִּיל עֶצְמוֹ בְּשׁוּם אֶפֶס; וְעַל־יְדֵי הַעֲקֵשׁנוֹת בְּעֶצְמוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה זוֹכֵה בְּאֵמֶת לְנִצְחַת הַמְּלַחְמָה וּלְבוֹא לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה בַּחֲנִינְתָּ: כָּל הַצְּיוּרִים הַנִּפְלְאִים שֶׁהֵיוּ בְּמִנְזֵרָה, 'גְּבִיעִים', וְכִפְתּוֹרִים

ה'שמן' הוא בחינת 'מחין', 'ועלידי המוח והדעת, אין חסר לאדם שום חסרון' (גדרים מא.).

וזו בעצמו בחינת "הנס של חנכה, שנשלח ברכה במעט השמן שדלק שמונה ימים" (שבת כא:) - הינו בחינת: 'ברכה ושפע בפולח' הנמשך מ'ארץ-ישראל', כי בחנכה אנו עוסקין להמשיך 'קדשת ארץ-ישראל'.

לא.

(לקוטי הלכות, ברכת הודאה ו, יט-כא-נב-נז-נח-נט-ל - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א כד, 'אמצעותא דעלמא')
 'ימי חנכה' הם 'ימי הודאה', כמו שאומרים (ועל-הנפים): "וקבעו שמונת ימי חנכה אלו, להודות ולהלל לשמן הגדול".

שזהו בחינת 'שמחה' - שממשיכין ה'שמחה' מ'מקור השמחה', מקץ האחרון, מבחינת 'שלמות הגאולה' שתבוא על-ידי 'משיח צדקנו' - שאז עקר הגדלת השמחה, שעל-ידי-זו נשלם הקדשה.

וזוכין להעלות השכינה מגלותה, ומעלין החיות והקדשה מהקלפות. עד שזוכין להשיג 'אור האין-סוף' שהוא למעלה מנפשין ורוחין ונשמתין, בבחינת (זהר נח סה.): "מטי ולא מטי" [משיג ולא משיג].

ועל-ידי-זו נתברך המסדר והמישב את המחין, שהוא בחינת 'פתר'. ואזי על-ידי הרדיפה והמעבב - אזי מכין המחין בהמישב והמסדר, ואתעבידו 'תשע היכלין' וכו'.

וזוהו בחינת "נר חנכה" - פי מלכות הרשעה התגרו בישראל, ורצו לבטל

משקדים, ו'פרחים' (שמות כה) - כל-זה מרמז על כמה מיני 'גוני ההתפארות' שהשם-יתברך מתפאר בישראל, שכלולים מגונין סגיאין.

וזוהו בחינת (במדבר שם): "עד ירכה עד פרהה, מקשה היא" - דהינו: שכל הצוירים והפרחים שבמנורה, שהוא כלל ה'התפארות' של ישראל, הכל זוכין על-ידי עקשנות דיקא.

ועל-כן היה ה'נס-חנכה' ב'פניהם' - שהם לובשים בגדי ההתפארות.

ועל-כן הם 'שמונת ימי חנכה' - פנגד שמונת בגדי פהונה-גדולה, שהם 'כלל ההתפארות', שמשם עקר האור של 'נר חנכה'.

ועל-כן נסמך פרשת "בגדי כהנה" (שמות כח), לפרשת "ויקחו אליה שמן זית זך" (שם כז, ככא), שהוא בחינת 'נר חנכה' - הינו פנ"ל.

וזוהו (ועל-הנפים): "וקבעו שמונת ימי חנכה אלו, להודות ולהלל לשמן הגדול" - פי 'ההודאות וההלל', הם ה'התפארות' שמהללין ומשבחין ומפארין אותו יתברך, שעל-ידי-זו השם-יתברך מתפאר ומתגדל ומתקדש בכל העולמות - שזה עקר 'קדשת חנכה'.

וזוהו בחינת "הצדקה שנותנין בחנכה" (מגן-אברהם ארח-חיים ריש סימן תרע) - להמשיך בחינת ה'שפע בפולח' הנמשך מ'ארץ-ישראל' ששם 'מקור הברכה'.

בחינת ה'שמן של חנכה', בחינת: "ושמן על ראשה אל יחסר", "אל יחסר" דיקא - דהינו: שאין שם שום חסרון; כי

עבודת בית-המקדש ששם עקר השמחה, וגם רצו לבטל כל המצוות, שהם כל שמחתנו.

"וּטְמְאוּ כָּל הַשָּׁמַיִם" (שבת כא:) - שהם 'כל השכליות והמחין', פי הם בחינת ה'היכלי-התמורות והחליפין', שמתגברין על האדם בעצבותו. וכל מה שה'עצבות' מתגבר, נתקלקל ה'מח', שהוא בחינת (שמות ל, כה-לא): "שמן משחת קדש".

אך הנס היה, על-ידי: "שמן, שהיה חתום בחותמו של כהן-גדול" (שבת שם), ועל-ידי 'מעט שמן' הזה, חזרו ודלקו 'כל הנרות' - פי נעשה בו גם נפלא ונורא בגשמיות ורוחניות, "שלא היה בו להדליק ביי-אם יום אחד, ודלק שמונה ימים" (שם).

וכן ברוחניות: לא היה יכול להאיר ביי-אם 'מעט' לפי שעה. אבל ה'צדיקים' בחינת 'כהן', מתגברים בעצם כחם - עד שזה 'מעט אור השמן' של 'יום אחד', מאיר בכל ה'שבעת ימים', בחינת 'שבע מדות'.

עד שנעשין בחינת 'שמונת ימי חנכה', בחינת 'חנכת הבית-המקדש', שהוא 'כלל הדעת', ושם עקר השמחה וכל התקונים הנ"ל.

כי על-ידי 'מעט השמן' - מאירין בחקמתם בלב איש הישראלי, שישמח נפשו וכו'. פי 'אור נר' שמאיר על-ידי ה'שמן' - זה בחינת 'שמחה', פי ה'אור' משמח הכל, וכמו שכתוב (משלי טו, ל): "מאור עינים ישמח לב"; וכמו שאומרים (תפלת שחרית): "והתקין מאורות משמח עולמו" וכו'.

ועקר ה'אור של כל האורות' שבעולם, נמשך מ'גדולי-הצדיקים' שהם

בחינת 'משיח', בחינת: "אור צדיקים 'ישמח' (משלי יג, ט).

כי עקר ה'אור' בשלמות, יתגלה על-ידי 'משיח' שיבוא במהרה בימינו, בבחינת: "ערכתני נר למשיחי" (תהלים קלב, יז).

ואפלו עתה במרירת הגלות - כל קיומנו, הוא רק על-ידי 'אורו הגדול' שמאיר בנו בהעלם והסתר, על-ידי 'גדולי-הצדיקים' שהם בחינת 'משיח' - פי עקר שם 'משיח', הוא על-שם ה'שמן', שנמשח בשמן-המשחה'.

ועל-ידי 'נקודת השמחה' הזאת - מעלה אותו לפי בחינתו עד ה'תשעה-היכלין', שכל 'אורות השכליים' שמקבלים עתה, בלם נמשכים משם, מה'אור-הגנוז' שיתגלה לעתיד. ומשם מאיר עליו השמחה מ'מקור השמחה' שנמשך משם.

ואזי כשמאירה השמחה יותר, ומתגברין יותר בשמחת המצוה - הוא חוזר ועולה יותר ויותר מ'היכלי-התמורות', ועולה יותר לבחינת 'תשעה-היכלין' ל'מקור השמחה', וזוכין ל'השגת אור-הגנוז' שיתגלה לעתיד. וכן חוזר חלילה לטובה.

וזה בחינת (שבת שם): "נר חנכה מוסיף והולך" - פי עקר הוא ה'התחלה', ובכל יום "מוסיף והולך" על-ידי ה'ארת-השמחה' שמקבל בכל-פעם מ'מקור השמחה', על-ידי שהתגבר תחלה להמשיך על-עצמו 'שמחה' בכל מקום שהוא, בתקופה גלות נפשו.

שזהו בחינת (שם): "שמדליקין נר חנכה למטה מעשרה טפחים", שהוא בחינת 'מקומות הנמוכים מאד', ולשם

דִּיקָא מְמַשִּׁיכִין אור הקדוש והנורא הזה, שנמשך בשרשו מ'אור-הצדיקים' שזכו להשגת ה'תשעה-היכלין' וכו'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְתוֹדָה וְהוֹדָאָה בְּשִׂמְחָה, לומר 'הלל' וכו' בְּשִׂמְחָה, וְאֵז נְתוּסָף 'אור-השמחה'.

וְעַל-כֵּן בְּיוֹם שְׁנֵי דְחִנְפָּה, הוא מוסיף והולך ומדליק שני נרות - כי נתוסף האור. וכן ביום שלישי וכו'.

וְעַל-כֵּן גַּם עֵתָה שֶׁנֶּחְרַב הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ - לֹא נִשְׁאָר לָנוּ מִכָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ, כִּי-אֵם בְּחִינַת 'אור שמן המנורה', שהוא בחינת 'אור נר חנפה'.

שִׁזָּה בְּחִינַת: שֶׁגַם עֵתָה בְּתַקְוָה גְּלוּתָנוּ, אָנוּ מְמַשִּׁיכִין עָלֵינוּ 'אור-השמחה' מִהַ'קֵּץ הָאֲחֵרוֹן', בְּכַח הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים. שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵאִין מִ'הֵיכַל-הַתְּמוּרוֹת', עַד שֶׁנִּזְכָּה לְצֵאת מִהַגְּלוּת לְגִמְרִי, וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה שֶׁל לְעֵתִיד, "כִּי בִשְׁם קֹדֶשׁ נִשְׁבַּעְתָּ לָנוּ, שֶׁלֹּא יִכָּבֵה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד" (בְּרַפְת הַפְּטָרָה).

וְעַל-יְדֵי קֹדֶשֶׁת הַדְּלָקַת נֵר חִנְפָּה - מְמַשִּׁיכִין דְּרֹךְ זֶה עַל כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה, שִׁירְגִיל בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת: לְהַמְשִׁיךְ עַל-עַצְמוֹ 'שִׂמְחָה', עַל-יְדֵי עֲמֻקּוֹת הָעֲצוֹת-הָאֲמִתִּיּוֹת' שֶׁגָּלוּ הַצְּדִיקִים, שֶׁנִּמְשָׁכִין מִמְּקוֹר עֲלִיּוֹן מְאֹד, מִבְּחִינַת 'תְּשַׁעֲהֵיכֵלִין' הַנִּלְ.

עַד שִׁיזְכָּה לְהַעֲלוֹת נַפְשׁוֹ מִמְּקוֹם שֶׁהוּא, מִ'הֵיכַל-הַתְּמוּרוֹת', עַד שִׁיעֲלָה וְכוּ', בְּנִלְ.

*

וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁפְּתוּב בְּיַעֲקֹב אָבִינוּ (בְּרַאשִׁית לֵב, לֵב): "וַיִּזְרַח לּוֹ הַשֶּׁמֶשׁ",

וְאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בְּרַאשִׁית-רַבָּה עח, ה; ילקוט-שמעוני רמז קלב): "שֶׁהָאִיר לּוֹ הַשֶּׁמֶשׁ שִׁיאִיר לְעֵתִיד", בְּחִינַת 'אור-הַגְּנוּז לְעֵתִיד' - הֵינּוּ בְּחִינַת 'אור' הַנִּלְ שֶׁמְשַׁיֵּין עַל-יְדֵי 'שִׂמְחָת הַמְּצוּה'.

וְזֶה בְּחִינַת (חֲלִין צא.): "שֶׁחֲזַר יַעֲקֹב עַל פְּכִים קִטְנִים" - "שֶׁמְרִמֵּז עַל פֶּה הַשָּׁמֶן, שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְשָׁחוּ בַּהֲנִים וּמְלָכִים וְכֻלֵּי-שָׂרָת, וְכָלֹ קָיָם לְעֵתִיד-לְבֹא" (ש"ך עַל-הַתּוֹרָה פְּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח).

כִּי כִלְזָה בְּחִינַת 'שָׁמֶן שֶׁל נֵר חִנְפָּה' (שֶׁל"ה-הַקְּדוֹשׁ פְּרָשַׁת וַיִּשֶׁב) - שֶׁהִיָּה הַנֶּס נִפְלָא עַל-יְדֵי בְּחִינַת זֹאת, שֶׁדֹּלֵק שָׁמֶן מֵעַט שֶׁמוֹנָה יָמִים. שֶׁבְּשִׁבְלִי-זֶה טָרַח יַעֲקֹב אֵז לְהַמְשִׁיךְ עַל יִשְׂרָאֵל בְּחִינַת 'בְּרַפְת הַשָּׁמֶן', שֶׁהוּא 'בְּרַפְת הַשֶּׁכֶל' וְכוּ'.

*

וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַשִּׂמְחָה הוּא: שֶׁצְרִיכִין לְהַפִּיךְ הַיְגוֹן וְאֲנָחָה עֲצֻמוֹ לְשִׂמְחָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר הַבְּרוּר מִ'הֵיכַל-הַתְּמוּרוֹת'. וְכִלְזָה זֹכִיךְ עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אֲמַת'.

כִּי לְפִי 'נְקֻדַּת-הָאֲמַת' שֶׁבְּלֵב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל - בּוֹדָאֵי רְאוּי לּוֹ לְשִׂמְחָה מְאֹד בְּשַׁעַת עֲשִׂית אִיזָה מְצוּה, אֲפֹלוּ אִם כָּבֵד עָבַר עָלָיו מַה שֶׁעָבַר, וְגַם עִכְשׁוֹ נַעֲשֶׂה עִמּוֹ מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה - אֲפִי-עַל-פִּי-כֵן סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר מִמֶּנּוּ מְאוּמָה, כִּי אִם 'נְקֻדַּת הַמְּצוּה'.

וְאֲדַרְבָּא: כָּל מַה שִׁיּוֹדַע יוֹתֵר שֶׁמַּעֲשִׂין אֵינָם עוֹלִים יָפָה, בּוֹדָאֵי רְאוּי לּוֹ לְשִׂמְחָה בְּיוֹתֵר, מַה שֶׁאֲפִי-עַל-פִּי-כֵן אַחַר כָּל אֵלֶּה, זֹכָה לְחֻטָּף טוֹב כְּזֶה בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר זֶה עַקֵּר תְּכִלִּיתוֹ וְהוֹיָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְבָרַר 'הֵיכְלִי-
 הַתְּמוּרוֹת', עַד שְׁזֹכָה
 לְמִקּוֹר הַשְּׂמֻחָה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'פְּתֵר', שֶׁזֶה
 בְּחִינַת נֵר הַנְּכֵפָה'.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂמֵבְאָר בְּכּוֹנֵנוֹת (פְּרִיעֵצִי-חַיִּים,
 חֲנֻכָּה פ"ד): "שְׂצָרִיךְ לְכוֹן בְּחֲנֻכָּה בְּכָל
 לַיְלָה, שֵׁם אֱהִי"ה פְּעָמִים אֱהִי"ה, שֶׁעוֹלָה
 'אֵמֶת'."

הֵינּוּ כֵּן: כִּי 'אֱהִי"ה' הוּא בְּחִינַת 'פְּתֵר'
 כִּידוּעַ, וְשֵׁם 'מִקּוֹר-הַשְּׂמֻחָה' כֵּן לְ,
 וְשֵׁם 'שָׂרֵשׁ אֹרֶךְ הַשְּׂמֻחָה' שֶׁל נֵר הַנְּכֵפָה, שֶׁהוּא
 'אֹרֶז' שֶׁל מְשִׁיחַ, בְּחִינַת 'אֹרֶז-הָאֵמֶת',
 בְּחִינַת "שְׁלַח אֹרֶךְ וְאֵמֶתְךָ" (תְּהִלִּים מ.ג. א),
 שֶׁפָּרְשׁוּ רַז"ל (רש"י שָׁם; מְדַרְשׁ תְּהִלִּים מ.ג.): "עַל
 אֹרֶז שֶׁל מְשִׁיחַ" - הֵינּוּ לְהָאִיר 'נִקְדַּת-
 הָאֵמֶת שְׁבַלְב', שֶׁזֶה 'מִקּוֹר-הַשְּׂמֻחָה'.

וְזֶה בְּחִינַת (זֶהר וְיִקְרָא יא. עַל שְׁמוֹת ג. יב):
 "אֱהִי"ה - דָּא אֲנָא זְמִין לְמַהוּי" [אֲנִי
 עֲתִיד לְהִיּוֹת]. כִּי כָל הַיּוֹת הָאָדָם בְּעוֹלָם-הַזֶּה,
 הוּא 'הֶבֶל וְרִיק' אֲפֹלוּ בְּחַיּוֹ, וּמִכָּל-שֶׁפֶן
 אַחֲרֵי-כֵן. רַק עֵקֶר הַשְּׂמֻחָה: מַה שֶּׁעֲתִיד
 לְהִיּוֹת לוֹ אֵיזָה בְּחִינַת 'הַיּוֹת בְּעוֹלָם-הַבָּא',
 שֶׁזֶה רַק עַל-יְדֵי 'נִקְדַּת הַמְּצוֹת' שְׁחוּטָף
 בְּעוֹלָם-הַזֶּה אֵיךְ שֶׁהוּא.

וְזֶה בְּחִינַת מַה שְּׂאֲנֵנו אֹמְרִים בְּכָל יוֹם
 (תְּפִלַּת שְׁחֵרִית): "מָה אָנּוּ מָה חַיֵּינוּ וְכוּ'
 כִּי הֶבֶל הֶבֶל, לְבַד הַנְּשָׂמָה וְכוּ', אֲשֶׁרֵינוּ מַה
 טוֹב חֲלָקֵנוּ וְכוּ'."

כִּי בְּאֵמֶת הֶבֶל הֶבֶל, וְאֵין שׁוּם הַיּוֹת
 בְּעוֹלָם, כִּי אִם "אֲשֶׁרֵינוּ" וְכוּ' - דֵּהֵינוּ
 'שְׂמֻחַת קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל', שֶׁזּוֹכִין לְיַחַד שְׂמוֹ
 יִתְבָּרַךְ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם, שֶׁזֶה בְּחִינַת 'שְׂמֻחַת
 הַמְּצוֹת', כִּי "כָּל מְצוֹתֶיךָ אֱמוּנָה" (תְּהִלִּים קיט,
 פ"ו).

וְכַל-זֶה מִמְּשִׁיכִין עֲתָה עַל-יְדֵי 'מְצוֹת
 הַדְּלָקַת נֵר הַנְּכֵפָה' - שֶׁהוּא
 לְהַמְשִׁיךְ 'קִדְשַׁת הַשְּׂמֻחָה שֶׁל שַׁבַּת'
 לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, כַּמְבָּאָר בְּהַתּוֹרָה 'יָמֵי
 חֲנֻכָּה' (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן ח"ב ב) - בְּחִינַת: לְהַמְשִׁיךְ
 'שְׂמֻחַת הַמְּצוֹת' מְעוֹלָם-הַבָּא לְעוֹלָם-הַזֶּה.

וְכַל-זֶה זּוֹכִין עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אֵמֶת', שֶׁהוּא
 'עֵצֶם הַשְּׂמֻחָה שְׁבַלְב', כֵּן לְ.

וְזֶה בְּחִינַת (פְּרִיעֵצִי-חַיִּים שָׁם): "מַה שְּׂצָרִיכִין
 לְכוֹן בְּכָל לַיְלָה שֵׁם אֱהִי"ה הַנֵּל
 בְּצִרוּפָה אַחֵר'."

כִּי ה'הֵיכְלִי-הַתְּמוּרוֹת' מִתְגַּבְּרִין בְּכָל פְּעַם,
 בְּשִׁקְרִים וְחֲלִיפִין וְתְמוּרוֹת אַחֲרוֹת.
 וְצָרִיכִין לְהַתְּגַבֵּר לְבָרַח מֵהֶם, עַל-יְדֵי שִׁמְשׁוֹךְ
 עַל עֵצְמוֹ 'אֵמֶת הָאֵמֶת', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זּוֹכִין
 לְ'שְׂמֻחָה', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַבְּרוּר
 מ'הֵיכְלִי-הַתְּמוּרוֹת'.

וְהֵנָּה: אֵף "שֶׁהָאֵמֶת הוּא אֶחָד", כַּמְבָּאָר
 בְּמִקּוֹם-אַחֵר (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן ח"א נא), כִּי
 אֵין בּוֹ שׁוּם שְׁנוּי וְחֲלוּף - אֵף-עַל-פִּי-כֵן, גַּם
 בְּהָאֵמֶת בְּעֵצְמוֹ, יֵשׁ בּוֹ גַּם-כֵּן כַּמָּה שְׁנוּיִים
 לְטוֹבָה מִצַּד הַמְּקַבְּלִים, שֶׁזֶה בְּחִינַת
 הַצְּרוּפִים שׁוֹנִים שֶׁל שֵׁם אֱהִי"ה הַנֵּל,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֵמֶת'.

כִּי צָרִיכִין לְהַפְּךְ הַכָּל לְטוֹבָה, עַד שֶׁגַם
 הַיְגוֹן וְאַנְחָה יִתְהַפְּךְ לְשְׂמֻחָה, וְכַפִּי
 הַתְּגַבְּרוֹת הָעֵצְבוֹת' עַל-יְדֵי 'הֵיכְלִי-
 הַתְּמוּרוֹת', כֵּן צָרִיכִין לְהַפְּךְ הַכָּל לְשִׁשׁוֹן
 וְלְשְׂמֻחָה, בְּחִינַת "עוֹזְנוֹת נִתְהַפְּכִין לְזִכִּיּוֹת"
 (יזמא פ"ו):.

וְעַל-כֵּן בְּכָל יוֹם מִמְּשִׁיכִין צְרוּפִים
 מִיחָדִים שֶׁל שֵׁם אֱהִי"ה שֶׁהוּא
 בְּחִינַת 'אֵמֶת' - וְכַל-זֶה כַּפִּי הַתְּקוֹן וְהַבְּרוּר

כי עקר ה'עצבות', שהיא עקר 'גלות-
השכינה', נמשך מבחינת 'פגומת-
הלבנה', 'קטרוג-הירח'.

וישראל עם קדוש, עוסקים בזה
בעבודתם, למלאות 'פגומת-
הלבנה', שהעקר על-ידי 'עשית המצוות
בשמחה'.

וז'הו בחינת (בראשית ד' טו): "מה שנתן
להלבנה את הכוכבים, להפיק
דעתה" - זה בחינת (דניאל יב, ג): "ומצדיקי
הרבים בפוכבים", שהם הצדיקים
המצדיקים ומזכים את הרבים, שמכניסים
בהם 'שמחה', על-ידי שמוצאים בהם
נקודות-טובות של המצוות, אפלו בהגרוע
שבגרועים.

ש'זהו בחינת: "ומצדיקי הרבים בפוכבים"
- שהם בחינת 'נקודות' המאירים
ומשמחים לב ישראל, שהם מפיסין דעתה
של הלבנה על 'פגומתה', שהיא בחינת
'עצבות' ו'מרה-שחורה'. כי על-ידיהם
נתמלא אורה.

וז'ה בחינת: ש'הדלקת נר חנפה', בחינת
'המשכת שמחת המצוות' כנ"ל, הוא
"מעט יציאת-הפוכבים" - בחינת:
"ומצדיקי הרבים בפוכבים", שהם הצדיקים
המשמחים לב ישראל על-ידי 'נקודת-
המצוות' כנ"ל.

וז'ה בחינת: "עד שתכלה רגל מן השוק"
- שהוא 'מקום אחיזת החיצונים',
להעלות ה'רגלין' מ'ניקת הסטרא-אחרא',
בחינת 'עצבות'.

ש'זה עקר התקון הנעשה על-ידי 'שמחת
המצוה', בחינת 'הדלקת נר חנפה'.

שצריכין לברר מ'שנוי-התמורות', וכמוכן גם
בפשיטות - כי לפעמים מחיין את עצמו על-
ידי 'תורה ומצוות', ולפעמים על-ידי 'תפלה',
ולפעמים על-ידי 'שיחה עם חבריו', והעקר
שיהיה פונתו בשביל ה'אמת'.

"ושם 'אהי"ה' הנ"ל בשלשה צדופים,
בגימטריא 'חותם'" (עץ-חיים לה, ג; לט,
יא; ועוד) - הינו" בחינת ה'"שמן חנפה שהיה
חתום בחותמו של כהן-גדול".

ועקר ה'חותם' הוא 'אמת', כי "חותמו
של הקדוש-ברוך-הוא אמת" (שבת
נה. יומא סט; סנהדרין סד).

כי 'אהי"ה' בחינת 'פתר', בחינת 'המסדר
והמישב', בחינת 'הפריסא והמעבב',
ש'זהו בחינת 'חותם' - שחותם בעד המחין
ומעכבם, שימתינו עד שיתישבו, שעל-ידי-
זה דיקא עקר 'השגת-המחין'. נמצא: שעקר
האור, נמשך על-ידי בחינת ה'חותם'.

וז'הו בחינת (פרי-עץ-חיים שם): "מה
שצריכין לכון להמשיך ולעורר
בכל לילה, מדה אחת משלש-עשרה
מדות של רחמים".

כי על-ידי אלו ה'שלש-עשרה מדות',
ה'עונות' נתהפכין ל'זכויות', שהם
בחינת 'שמחה'.

ש'זה בחינת ה'נס של חנפה' - שהצדיקים
בגדל פחם, מהפכין הכל לטובה
לששון ושמחה, עד שכל אחד יכול
להמשיך על-עצמו 'אור השמחה' הזאת,
ש'זהו בחינת 'הדלקת נר חנפה'.

*

וז'ה בחינת (שבת שם): "מצות נר חנפה,
משעת יציאת הפוכבים, עד שתכלה
רגל מן השוק"

שְׁמַעְלִין הַמְּלָכוֹת וְכוּ, עַד שֶׁהַמְצִיָּה הוֹלֶכֶת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת לְעוֹרָרָם לְהַשִּׁיב-יָתֵבָרָה. וְזֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי: "וּמַצְדִּיקֵי הַרְבִּים בְּכּוֹכְבִים", וְכַנ"ל.

וּבְרוּחוֹ-הַקְּדוֹשׁ, יְכוֹל לְנַפֵּחַ הָעִפְרוּרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲצָבוֹת', מְלַב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, עַד שִׁיתְלַהֵב 'אוֹר נִקְדַּת-הָאֵמֶת' שֶׁבְּלִבּוֹ, שְׂזָה בְּחִינַת (עוֹבְדֵי א. יח): "וְהָיָה בֵּית יַעֲקֹב אִשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבְהָה" - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְכַלִּין וְשׁוֹרְפִין כָּל "אֲלוֹפֵי עֵשׂוֹ" (בְּרֵאשִׁית לו. מ), שֶׁהֵם 'כָּלֵל הַסְטֵרָא-אֲחֵרָא' וְהֵיכְלֵי-הַתְּמוּרוֹת'.

לב.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הוֹדָאָה, לַד־לַה-לוֹ-לַז - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א כד, 'אֲמָצְעוּתָא דְעֵלְמָא') מְבַאֵר בְּכוּנוֹת (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חֲנֻכָּה פ"ד): "שְׂצָרִיכִין לְכוּן בְּכָל לַיְלָה, מְדָה אַחַת מִתְּלִיסַר מְכִילִין דְּרַחֲמֵי, עַד יוֹם שְׁמִינִי, שְׂאֵז נִמְשָׁךְ הַמְּדָה שֶׁל 'נוֹצֵר', וְכוּ נִכְלָלִין גַּם שְׂאֵר הַתְּקוּנִים עַד 'וְנִקְה'".

וְעַקֵּר הָאֵרֶת הַתְּלַהֲבוֹת-הָאֵמֶת שְׁמַאִיר הַצְּדִיק' בְּחִינַת 'יוֹסֵף' - הָעַקֵּר הוּא הָאֵרֶת-הַרְצוֹן, כִּי "נוֹצֵר" הוּא אוֹתִיּוֹת רְצוֹ"ן" (נִמְצָא חֲרֵבָה בְּהַאֲרִיז"ל).

וְהִנֵּה: "תְּלִיסַר מְכִילִין אֵלוֹ - הֵם בְּחִינַת 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה פְּעָמִים שֵׁם הַיְי"ה בְּרוּךְ הוּא" (פְּרִיעֵץ-חַיִּים; שַׁעַר הַסְּפִיחוֹת ה; וַיִּקְהַל-מִשָּׁה, בַּהֲתַחֲלוֹתוֹ) - שְׂזָה בְּחִינַת 'יעֲקֹב וְיוֹסֵף', כִּי "יעֲקֹב וְיוֹסֵף, גִּימַטְרִיא י"ג פְּעָמִים שֵׁם הַיְי"ה", כִּידוּעַ (לְקוּטֵי-תוֹרָה, סוּף פְּרֶשֶׁת וַיְרָא; מִצַּת-שְׂמוּרִים, שַׁעַר הַצִּיצִית; קוֹל-בְּרָמָה קיט).

כִּי "הָעַקֵּר הוּא הַרְצוֹן - שֶׁהָאֵמֶת יֵאִיר וְיִלְהִיב בְּלִבּוֹ תָּמִיד, עַד שִׁיכַסֵּף וְיִשְׁתַּוְּקַק תָּמִיד לְהַשִּׁיב-יָתֵבָרָה וּלְתוֹרָתוֹ וּלְצְדִיקוֹ בְּרְצוֹן חֲזַק מְאֹד, שְׂזָה הָעַקֵּר", כְּמִבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר (שִׁיחוֹת הַר"ן נא; לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַשַּׁחַר ה; וְעוֹד).

וְעַל-כֵּן בְּשִׁבְעַת יָמִים הָרֵאשׁוֹנִים, מְמַשִּׁיכִין ה'שְׁבַעַה מְדוֹת, שֶׁהֵם עַד "וְאֵמֶת", שְׂזָה בְּחִינַת 'אִשׁ הָאֵמֶת' הַמְּשֻׁדָּשׁ בְּלֵב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שְׂזָה ה'אֵמֶת' הוּא בְּחִינַת 'יעֲקֹב' כִּידוּעַ, בְּחִינַת "תִּתֵּן אֵמֶת לְיעֲקֹב" (מִיכָה ז. ט). "וְיַעֲקֹב, גִּימַטְרִיא ז' פְּעָמִים שֵׁם הַיְי"ה" (שם) - שְׂזָה בְּחִינַת ה'שְׁבַעַה מְדוֹת' עַד "וְאֵמֶת".

וְעַל-כֵּן אַחֵר ה'שְׁבַעַה יָמִים, שְׁמַמְשִׁיכִין ה'שְׁבַעַה מְדוֹת' הָרֵאשׁוֹנוֹת עַד "וְאֵמֶת", שְׂזָה בְּחִינַת 'אוֹר קִדְשַׁת יַעֲקֹב' - צְרִיכִין אַחֲרֵי-כֵן עוֹד לְהַמְשִׁיךְ 'הָאֵרֶת יוֹסֵף', "שְׁגִימַטְרִיא שֵׁשׁ פְּעָמִים הַיְי"ה" (לְקוּטֵי-תוֹרָה, סוּף פְּרֶשֶׁת וַיְרָא; מִצַּת-שְׂמוּרִים, שַׁעַר הַצִּיצִית; קוֹל-בְּרָמָה קיט), בְּחִינַת ה'שִׁשָּׁה תְּקוּנִים אַחֲרִים, מִתְּקוּן "נוֹצֵר" עַד "וְנִקְה" - שְׂזָה בְּחִינַת 'הַתְּלַהֲבוֹת אוֹר-הָאֵמֶת, שֶׁמְתַלְהֵב עַל-יְדֵי ה'צְדִיק' בְּחִינַת 'יוֹסֵף'. וְהָעַקֵּר לְזָכוֹת לְבְּחִינַת רְצוֹן, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּקוּן 'נוֹצֵר' - אוֹתִיּוֹת רְצוֹ"ן.

אֵף אֶף-עַל-פִּי-כֵן: עַקֵּר הַתְּלַהֲבוֹת אוֹר נִקְדַּת-הָאֵמֶת הַזֶּה, עַד שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׂרְפוּ וְיִכְלוּ כָּל הַסְטֵרָא-אֲחֵרָא שֶׁהֵם בְּחִינַת 'הֵיכְלֵי-הַתְּמוּרוֹת' לְגַמְרֵי - זוֹכִין רַק עַל-יְדֵי ה'צְדִיק-הָאֵמֶת' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יוֹסֵף', שֶׁהוּא "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" (בְּרֵאשִׁית מא, לח).

נִמְצָא: שְׁבִי'וֹם הַשְּׁמִינִי, מְמַשִּׁיכִין אוֹר בְּחִינַת יוֹסֵף, שֶׁמְלַהֵיב אוֹר-הָאֵמֶת, בְּחִינַת 'מְשִׁיחַ'.

וְאֵז: אֵין צְרִיכִין, וְגַם אִי-אֶפְשֵׁר, לְהַדְלִיק עוֹד יוֹתֵר בְּאַתְגְּלִיא - מִחֲמַת כִּי גָמַר

התקון, אי־אפשר להאיר עתה באתגליא, עד גמר הגאולה שיהיה על־ידי־זה, שזהו בחינת: "מלבי לפמי לא גלי" (קהלת־רבה יב ט), וגם שלא יתלהב האור יותר מדי, שזהו בחינת (שמות יט, כא): "פן יהרסו".

על־כן ממשיכין רק תקון נוצר, שהוא בחינת התחלת התגלות אור יוסף, שהוא מלהיב האמת, עד שמאיר הרצון, וממילא גם שאר התקונים נכללין בזה.

לג.

(לקוטי־הלכות, שבת ו, יגיד־טו־טז־יח־יט - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נז, שאלו את רבי יוסי בן קסמא)

עקר התגברות מלכות יון הרשעה, שעמדו על ישראל להשפיעם תורתך" (ועל־הנסים) - הכל על־ידי פגם אמונת־חכמים.

כי כל העוסקים בחכמות־חיצוניות שנקרא: "חכמת יון" (סוטה פ"ט מ"ד; בבא־קמא פג. מנחות סד: צט:) - עקר בפירתם הוא ב'אמונת־חכמים', הינו ב'תורה־שבעל־פה'. כי תורה־שבכתב, הינו 'תנ"ך', הם לומדים קצת.

ובאמת: כשפונים ב'תורה־שבעל־פה' וב'אמונת־חכמים' - בופרים גם ב'תורה־שבכתב'. כי אין יודעין דבר מהתורה, כִּי־אם על־ידי ה'חכמים־אמתיים' שפרשו לנו את התורה. ועל־כן רצו אז להתגבר ב'חכמת־יון' ולהשפיע התורה לגמרי, על־ידי פגם אמונת־חכמים.

ועל־כן כשהשם־יתברך ברחמיו הרבים עמד לנו בעת צרותינו, והכניע והשפיל אותם - קבעו לנו חכמינו ז"ל: "שמונת ימי חנפה" אלו, וזכו אז לחנפת

הבית־המקדש' - ששם עקר מקור תקון אמונת־חכמים, בחינת 'תורה־שבעל־פה' - על־ידי נדרים־ונדבות' שמביאין לשם, וגם ה'בית־המקדש' בעצמו נבנה על־ידי נדרים־ונדבות' של ישראל.

ועל־כן שם היו יושבים ה'סנהדרין' ובררו כל הלכות התורה, ועליהם נאמר (דברים יז, יא): "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך" - שזה עקר 'יסוד אמונת־חכמים'.

וזוה בחינת נר חנפה' - פי עקר ה'אור הגדול של נר חנפה', בחינת נרות הפנורה' - נמשך מ'אור־הצדיק', על־ידי אמונת־חכמים' שנתתקן אז כשהכניעו מלכות יון הרשעה, שהוא פגם אמונת־חכמים.

כי ה'צדיק' הוא אור המאיר בכל העולמות, ומאורו הגדול מדליקין כל ישראל נר חנפה הקדוש' - להאיר עלינו אור השם־יתברך ותורתו הקדושה, בתוך חשכת אפלתנו.

וזוה בחינת ה'שמן של נר חנפה' - הינו: על־ידי ה'שמן' שהוא בחינת נדר', בחינת (תהלים פט, כא): "בשמן קדשי משחתיו", המובא שם בהתורה (באות ג - שהוא בחינת 'עקב' וכו') - על־ידי־זה מדליקין נר חנפה' הקדוש, שהוא בחינת 'אור־הצדיק' שאנו ממשיכין עלינו על־ידי אמונת־חכמים, שאזכים על־ידי נדר' שהוא בחינת 'שמן'.

ועל־כן היה ה'נס' (שבת כא:): על־ידי ה'שמן, שהיה חתום בחותמו של ביהן־גדול" - פי ה'פנהים' עוסקים בעבודת הבית־המקדש' ב'נדרים־ונדבות'

של ישראל, וה'פהר-גדול' הוא עקר 'כלל' הפהנים' - ועל-כן הוא בבחינת 'תקון הנדר'.

ועל-כן נמשך ב'שמך-המשה' (ויקרא כא, י).

ועל-כן ה'פהנים' הם בבחינת 'אמונת-חכמים' - כי עליהם נאמר (דברים יז, ט"א): "ובאת אל הפהנים וכו', לא תסור וכו'".

ועקר תקף הנס היה (שבת כא:): "שמעט שמן שלא היה בו להדליק כי אם יום אחד, ונעשה נס ודלק שמונה ימים" - זה בחינת נפלאות 'תקון הנדר' - שעל-ידי שממשיכין על-עצמו 'פרישות מעט' על-ידי ה'נדר' - זוכין ל'אמונת-חכמים-אמתיים', שיאירו בו ויתקנו אותו לנצח.

וזוה בחינת: "שלא היה בו להדליק כ"א יום אחד" - כי ה'שמך' בחינת 'נדר', הוא 'מעט', כי הוא 'פרישות בעלמא ליום אחד', דהינו ל'זמן מעט'.

אבל ה'נדר' - הוא בחינת 'פלא' (תקוני-סוד קמג), בחינת 'נס' - שיש לו כח להאיר בו 'אמונת-חכמים' - שהוא בחינת: "ונעשה נס ודלק שמונה ימים" - שהוא מ'חכמה' עד 'אמונה', שהוא 'שמונה בחינות' (עי' ספר-הפרדס' כג, כא).

שזכו על-ידי 'מעט השמן' בחינת 'נדר' - ל'אמונת-חכמים' שהוא תקנתו לנצח - בחינת: "ומנותר קנקנים, נעשה נס לשושנים" (פיוט מעוז-צור).

ועקר הדבר צריך האדם לידע: שכל-זמן שיש בו איזה 'נקדה-טובה' מה'אמונה-הקדושה' - יש לו תקנה גדולה לחזר ולתקן הכל.

ועל-כן "קורין בחנכה בפרשת הנשיאים" (שלחן-ערוך ארח-חיים תרפד, א) - כי ה'נשיאים', הם בחינת 'הצדיקים והחכמים-הקדושים' שאנו צריכים להאמין בהם ולהמשיך אורם עלינו. הינו: בחינת 'תקון אמונת-חכמים', כנ"ל.

וגם כל 'קרבנות הנשיאים' היו 'נדרים-ונדבות' שהתנדבו, כדי להמשיך 'תקון אמונת-חכמים' על ישראל על-ידי נדריהם. וגם הם צריכין להאמין בעצמם - שגם זה בכלל 'תקון אמונת-חכמים', כמו שכתוב בהתורה "חדי רבי שמעון" (ח"א סא).

על-כן הביאו 'נדרים' הרבה ל'חנכת המזבח' בעת 'הקמת המשכן', שהוא 'תקון אמונת-חכמים', כנ"ל.

וזוה בחינת (במדבר ח, ב): "בהעלתך את הנרות" שנסמך לזה - כי 'שמן המנורה' הוא גם-כן בחינת 'נדר' כנ"ל. ועל-כן קורין כל זאת בחנכה, וכנ"ל.

ועל-כן נקרא 'חנכה', לשון 'חנוך בעבודת-השם' - כי עקר ה'חנוך בעבודת-השם', הוא על-ידי 'אמונת-חכמים'.

כי כמו שהתינוק צריך: שאביו ואמו יחנכו אותו בתורה ותפלה. כמו כן צריכין אנו יותר ויותר: שהצדיקים-אמתיים יחנכו אותנו בעבודתו יתברך. כי אי-אפשר לכנס לעבודת-השם, כ"אם על-ידיהם.

גם: כמו שה'חנוך' הוא על-ידי דבר קטן וקל שמחנכין את הקטן לעשותו, ואף-על-פי שהוא דבר קטן - הוא יקר מאד, מאחר שעל-ידי-זה מחנכין אותו.

כמו־כן הוא בחינה הנ"ל: שעל־ידי איזה פרישות בעלמא' שמקבלין עליו על־ידי גדר', על־ידי־זה מתחנכין בעבודת־השם, וזוכין ל'אמונת־חכמים', ול'אור־האבות', ול'שבת', ול'כל־טוב' (כמבאר שם בהתורה).

וזה בחינת ה'הלל של חנכה', בחינת (ועל־הנפסים): "וקבעו שמונת ימי חנכה אלו להודות ולהלל לשמו הגדול".

כי פשוטין ל'אמונת־חכמים' המדריכין אותו בדרך הישר והאמת - בודאי צריכין להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך הרבה הרבה מאד, כל ימי חייו - אשר גמל עמו חסדים פאלה, לקרבו ל'חיים־נצחיים', שהם ה'צדיקי־אמת' "שנקראים חיים" (ברכות יח. מענית ה: כהבות קג. ועוד).

וכפשוטה ל'אמונת־חכמים', שזה בחינת 'חנכה' - הוא נפדה ונצול מפל מיני צרות שבעולם.

כי כל הנפסים והנפלאות שהשם־יתברך עושה ומסבב עם האדם בכל יום ובכל עת - הכל הוא מה שחושב עליו מחשבות, שלא יהיה נדחה חסו־שלו, שיזכה לתכלית טוב.

וכל אלו הנפסים ונפלאות' - זוכין רק על־ידי 'צדיקי־אמת', שמחיינן כל העולם ב'חיים־נצחיים'.

וכל־אחד כפי קרובו אליהם - בן השם־יתברך מגדיל חסדו עמו, ומרבה נפלאותיו ונסיו ונוראותיו עמו.

ועל־ידי 'תקון אמונת־חכמים' - מכניעין "שער של אדם, שנופל בנפלה אחר נפלה" (סנהדרין צח.), ומקימין 'שער־הקדשה' "עד שפן־דוד בא" (שם).

וזה בחינת (שבת כא): "נר חנכה סמוך לפתח" - להקים 'שער ופתח דקדשה' - פי עקר ה'שער־דקדשה', נבנה על־ידי ה'צדיקים', בחינת (תהלים קיח, ט): "זה השער לה' צדיקים יבאו בו".

וזה (שם שם, כא): "אודה פי עניתני" - פי זה 'עקר ההודאה': שזכה להתקרב לצדיקים שמוציאין אותו מפל ה'שערי־טמאה', ומכניסין אותו לכל ה'שערי־קדשה'. וזה בחינת (שם שם, טו): "קול רנה וישועה באהלי צדיקים".

לד.

(לקוטי־הלכות, שבת ו, כא - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו את רבי יוסי בן חסמא

מבאר בכונות (פרי־עצ־חיים, חנכה פ"ד): "ש'נר חנכה' ו'נר שבת' הוא בבחינה אחת - שממשיכין כלליות כל השלשה יחודים שעולין ג"ר".

רק שהחלוק הוא: שבי'חנכה' - אין עליה לשכינה - רק ממשיכין לה האור הגדול שהוא בחינת 'נר', על־ידי ההדלקה למטה במקומה. אבל ב'שבת' - היא עולה למעלה, ושם מאירין בה האור הגדול שהוא בחינת 'נר'. עין־שם.

ועל־כן "צריכין בשבת להדליק מקדם נר חנכה, ואחר־כך נר שבת" (שלחן־ערוך ארבע־עשר תרעט, א) - פי ראוי להעלותה מעט מעט, ממטה למעלה, ממדרגה למדרגה.

אבל אם הדליק של שבת קדם שפבר עלתה למעלה עד הראש - איך ידליק של חנכה וכו'? - עין־שם.

וכל ה'אורות הגדולים', שהם 'כלליות היחודים', שהם בחינת 'הדלקת הנר

של מצוה' שממשיכין בחנכה ובשבת - כלם נמשכין מ'אור הצדיק הגדול', שהוא 'אור כל האורות', דהינו בחינת 'אמונת-חכמים', שעל-ידיה מאיר בו 'אור-הצדיק', שזוכין לזה על-ידי 'גדר', שהוא ה'שמך של הגר'.

והענין: על-פי מה שמבאר (לקוטי-מוה"ר ח"ב לח): "שלפעמים הצדיק הולך ונוסע להתלמידים להאיר בהם, ולפעמים התלמידים באים אצלו".

וזה שהצדיק נוסע לתלמידים - הוא מחמת גדלת הצדיק, שאורו גדול מאד, עד שאי-אפשר להתלמידים לקבל ממונו במקומו, מחמת 'דבוי-אור' וכו'. על-כך מברח הצדיק להוריד ולהכניע עצמו לילך אליו - כדי שיתמעט האור, כדי שיוכל התלמיד לקבלו וכו'. ובענין זה יש חלוקים רבים. עי' שם.

ומובן מזה: שכמו שיש חלוקים בענין זה - שמצד גדלת הרב שהוא גדול מאד, בהכרח שיוצא עצמו להתלמיד וכו'. כמובן יש חלוקים רבים מצד קטנות המקבלים.

שלפעמים: מחמת שהתלמידים המקבלים, קטנים במעלתם מאד - על-כך אי-אפשר שיעלו אל הרב לקבל אורו הגדול במקומו, על-כך מברח הרב להוריד עצמו אליהם למקומם בכמה תחבולות, כדי שיוכל להחיותם להאיר בהם במקומם. עי' שם.

וזהו החלוק הנ"ל שבין 'גר שבת' ל'גר חנכה' - כי 'גר חנכה' מדליקין בחל, שאז אין עליה, ואז העולם בקטנות גדול: רק על-ידי תקף הנסים שהיה אז, תקנו תקון

הזה שנוכל להמשיך 'אור-הצדיק' למטה למטה - שזהו בחינת: מה שהצדיק נוסע והולך להעולם, שהוא מכניע ומוריד עצמו, באופן שיוכל להאיר בהם במקומם.

אבל בשבת - אז היא עלית כל העולמות ביצוע, אז יכולים לעלות מחמת 'קדשת-שבת', ולקבל 'אור-הצדיק' במקומו, וכו'.

אבל עתה בגלותנו - לא היינו יכולים לעלות ל'קדשת-שבת' לקבל 'אור-הצדיק' במקומו - לולא השם שהיה לנו, שעשה עמנו נסים ונפלאות בימי מתתיהו וכו', שתקנו לנו 'הדלקת גר חנכה'.

פי אז "עמדה מלכות יון הרשעה" (ועל-הנסים), שהיא בחינת 'פגם אמונת-חכמים', שרצו לבטל 'קדשת-שבת' שהוא 'כלל התורה' מישראל - כי "גזרו שיחללו את השבת" וכו' (ראש-השנה יט. מעילה יז).

כי כשיש 'פגם אמונת-חכמים' חס-ושלום - אי-אפשר לקבל בחינת 'קדשת ענג-שבת', כמבאר שם בהתורה (ח"א נז): "שעקר 'קדשת-שבת', בחינת 'ענג-שבת', זוכין על-ידי 'תקון אמונת-חכמים'".

אבל מתתיהו ובניו שהיו צדיקים גוראים - בגדל כחם הכניעו והפילו את 'מלכות יון הרשעה', והמשיכו בחינת 'תקון אמונת-חכמים', על-ידי 'גדר', שהוא בחינת 'תקון הדלקת גר חנכה' שתקנו לנו.

דהינו, שתקנו לנו לדורות: שאפלו בתקף הגלות הפור הזה שאנו בחלישות גדול מאד - נוכל להמשיך עלינו 'אור-הצדיק' למקומנו, על-ידי 'הדלקת גר חנכה'.

שהוא בחינת ש'אור-הצדיק' מוריד עצמו אלינו בכמה דרכי נפלאותיו - באפן שיכול להאיר בנו גם עתה, בבחינת ימי-החל', בשפילנו. שזהו בחינת: מה שהצדיק נוסע והולך ומקטין עצמו להאיר בהמקבלים, וכנ"ל.

ועל-ידי-זה יש לנו פה לחזור ולעלות ל'אור-שבת', שזוכין לזה על-ידי תקון אמונת-חכמים, כנ"ל.

פי על-ידי שהצדיק הוריד עצמו והאיר בנו אורו הגדול למטה במקומו - שזהו בחינת 'הדלקת נר חנפה'. על-ידי-זה יש לנו פה אחר-כך, לעלות אל 'אור-הצדיק', לקבל האור במקומו - שזה בחינת 'הדלקת נר שבת' - שהוא בחינת: שהולכין ועולין אל 'אור-הצדיק', כנ"ל.

וזה בחינת מעלת 'שבת חנפה' - שאז מקימין מצות 'הדלקת שני הנרות הקדושות', שהם 'נר חנפה' ו'נר שבת'.

ולכאורה היה די ב'הדלקת נר שבת' לבד, שהיא גדולה יותר, שעולין אז למעלה וכנ"ל!

אך באמת צריכין להדליק מקדם 'נר חנפה' - כדי להמשיך 'אור-הצדיק' למטה במקומו, בדרך פמה לבושין ותחבולות. שזה התקון המשיכו בנו 'מתתיהו' והצדיקים שבאותו הדור, לדורות, על-ידי תקוף הנס של חנפה, כנ"ל.

ואחר-כך אנו יכולים להדליק 'נר שבת' - פי אחר-כך יכולים לעלות אל 'אור-הצדיק' - שזהו בחינת: מה שהתלמידים נוסעים אל הצדיק, כנ"ל.

וכן מתנהגים הצדיקים האמתיים עמנו - שבשרואים חלישות העולם לקבל אורם הגדול - אזי מקטינים עצמם בכמה הקטנות ובכמה בחינות, ונוסעים והולכים להעולם, כדי להחיותם ולעוררם.

ואחר-כך יש פה בהעולם, לילך ולנסע אליהם, לקבל אורם במקומם.

וזהו בחינת (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה" - שבתחלה מוריד עצמו השם-יתברך לישראל, ואחר-כך הוא מעלה אותם על-ידי-זה בעליה אחר עליה, בבחינת: "אעלה גם עלה".

וזה צריך כל אדם לידיע: שכל הרמזים והמחשבות של תשובה שבאים עליו בכל יום - נמשך מאור השם-יתברך והצדיקים האמתיים שמורידין עצמם אליו להאיר בו במקומו.

ואם יתעורר איזה התעוררות - יוכל אחר-כך לעלות אל 'אור-הצדיק' למקומו.

לה.

(לקוטי-הלכות, שבת ו, כב - על-פי לקוטי- מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו את רבי יוסי בן קסמא')

מבאר ב'כונות חנפה' (פרי-עץ-חיים, חנפה פ"ד): "שיש 'שלשה יחודים' - א) 'יחוד הוי"ה אהי"ה'. ב) 'יחוד הוי"ה אדנ"י'. ג) 'יחוד הוי"ה אלקי"ם'. וכלם יחד עולים ג"ר" - שזהו פונת הדלקת נר קדש של חנפה ושל שבת - אלא שיש חלוק, וכנ"ל.

'תקון-הנדר' - זה בחינת 'יחוד הוי"ה אהי"ה'. פי 'אהי"ה' היא בחינת 'בינה' (זהר בפר קח:), שהיא 'כלליות

לו.

(לקוטי-הלכות, ראש-חדש ז, יא-יב-יג-כז-כח-ל-לא-גגנד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

עקר התגברות מלכות דסטר-א-אחרא, מלכות יון הרשעה - הוא לפגם ב'אמונת-חכמים' ובספריהם-הקדושים, שהם בחינת כולל תורה-שבעל-פה.

כי הם רוצים להכניס בישראל, לעסק בכתובת ולמוד ספריהם הרעים, שהם 'חכמת-יון' - הפך 'אמונת-חכמים' הקדושה, שהוא כולל התורה-הקדושה, כולל אמונתנו הקדושה.

ועל-כן אמרו (בראשית-רבה ב, ד): "כתבו לכם על קרן-השור, שאין לכם חלק באלקי ישראל" - "כתבו" דיקא.

כי רצו להפך מהפך אל הפך - להחליש ולבטל חסו-ושלום 'כתב-דקדושה', בחינת 'פתיבת ספרי התורה-שבכתב ובעל-פה'. ולהגביר 'כתב דסטר-א-אחרא', בחינת "כתבו לכם".

שזהו בחינת 'פתיבת ספרי חכמי-יון', שמהם כל ה'חכמות-היצוניות', שנקראים בדברי רז"ל (סוטה פ"ט מ"ד; בבא-קמא פג. מנחות סד: צט): "חכמות יונית" - שהם כנגד ה'תורה-הקדושה', והעקר כנגד 'תורה-שבעל-פה'.

שזהו בחינת עצם הצרה שבדורות אלו - שמתגברים הכחות רעות העוסקים ב'חכמות-היצוניות', ומרבים ספרים הרעים של הבל ושל אפיקורסות, ומתלווצצים מכל 'ספרי-אמת' המיסדים על-פי על-פי חכמי התלמוד והזהר-הקדוש וכו'. ומי שבקי בהם, רואה שברב דבריהם הם נוטים אחרי 'פת הקראים', פידוע.

השלב ראשונות, ששם הוא בחינת 'גדר' וכו', בחינת 'פלא' (תקוני-זהר קמג:).

'אורות האבות' - זה בחינת 'יהוד הוי"ה' אדנ"י. כי עקר הארת האבות היה מ'אברהם', שהיה ראשון לכלם, וזהו הראשון שגלה 'אדנותו' בעולם, וקראו להשם-יתברך 'אדנ"י' (ברכות ז:). ובדרך זה הלכו אחריו בניו 'יצחק ויעקב'.

ועל-ידי-זה זוכה לשבת, וזוכה לשלום - זה בחינת 'יהוד הוי"ה אלהים', שהוא "שם שלם" (זהר תרומה קסא:).

כי עקר ה'שלום', הוא בבחינת 'יהוד הוי"ה אלהים' - בחינת 'כלליות מדת-הדין במדת-הרחמים', בחינת (דברים ה, לח): "ה' הוא האלקים", "שזה עקר השלום", פידוע (עין הקדמת-זהר יב:).

כי עקר 'שרש המחלקת' נמשך, כשאינ 'הכרעה ושלום' בין 'מדת-הרחמים' ל'מדת-הדין'.

ועל-ידי 'תקונים הנ"ל' - זוכין ל'שלום' - שהוא בחינת 'שלום בין המדות', בין ה'רחמים' ל'דין' - שה'רחמים' ימתיקו כל ה'דינים' - שזהו בחינת 'יהוד הוי"ה אלהים'.

וזה (תהלים פט, כא): "בשמך קדשי משחתיו", סופי-תבות 'יון' - כי על-ידי בחינת "בשמך קדשי משחתיו", שהוא בחינת 'גדר' - מכניעין 'מלכות יון', שהוא בחינת 'פגם אמונת-חכמים' - כי עקר 'תקון אמונת-חכמים' הוא על-ידי 'גדר' - שכל-זה הוא בחינת 'חנכה'.

כי 'שנים-עשר נשיאים' של ה'שנים-עשר שבטים', הם בחינת 'שנים-עשר חדשי השנה' (תקוני-זהר נט.).

כי ה'נשיאים' הם בחינת 'חכמי-הדור' שעוסקין לתקן 'פגימת-הלבנה' - שהוא בחינת קדשת 'שנים-עשר ראשי-חדשים'.

ועל-כן נקבע חנפה בסוף חדש כסלו, ובראש-החדש, ותחלת החדש טבת - מה שלא מצינו בשום יום-טוב! - כי אז הוא בחינת 'תקון פגימת-הלבנה' - שעקר תקונו: בשמתמעטת בתכלית המעוט בסוף החדש, וחוזרת ומתמלאת בראש-החדש.

ועל-כן נקבע חנפה בכסלו - כי עקר קביעת השנה תלוי בחשון וכסלו, בידיע לבקיאים בחשבון הלוחות.

נמצא: כשיוצא כסלו ונכנס ראש-החדש טבת, ויודעים קביעתם - כבר נשלם הקביעות של השנה - כי אחר-כך מתנהגים כל החדשים כסדר, אחד מלא ואחד חסר!

ועל-כן מחמת שעקר תקון קביעות השנה שנמשך מ'סוד העבור', בחינת 'קדשת ראש-החדש', נמשך על-ידי 'תקון אמונת-חכמים' שנתתקן בחנפה פנ"ל - על-כן סבב השם-יתברך שיהיה נקבע חנפה בכסלו וטבת - שאז עקר קביעות השנה.

*

וזוה בחינת תקף הנס של חנפה, שתקנו לנו "להדליק נר חנפה למטה מעשרה טפחים" (שפת כא:) - שמבאר

ועל-כן עקר 'קדשת חנפה', והמשכת הנס והישועה של חנפה בכל דור - הוא על-ידי 'קדשת ראש-השנה ויום-עבור', כמו שכתב אדמו"ר ז"ל (לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז).

הינו: על-ידי הפשרים השבים בתשובה על 'פגם אמונת-חכמים' - שעל-ידי זה נתרבין ספרי-קדושים הרבה, שזה התקון נעשה בראש-השנה ונגמר ביום-עבור - שאז עוסקין ישראל לשוב בתשובה, ולתקן 'פגם אמונת-חכמים' (עין בפנים אות ט"ו).

ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג; פסחים מב.) - שנופלים על-ידי זה ספרי המורים שלהם, ועוקרים דעותיהם הרעות, ונמחין מלב בני-ישראל.

שזה בחינת 'קדשת חנפה' - להכניע 'חכמות-יון', ולהגביר 'אור ספרי התורה-הקדושה' - שזהו בחינת 'נר חנפה', "בחינת אור-התורה" (שפת כג; וברש"י שם דבור המתחיל: בנים-תלמידי-חכמים), בחינת (משלי ה, כג): "כי נר מצוה ותורה אור".

בחינת (שפת כא:): "נר חנפה מוסיף והולך" - שמוסיפין בכל-פעם שתאיר ביותר 'אור התורה-הקדושה', על-ידי רבוי הספרי-הקדושים, שהם עקר 'שלמות אור-התורה'.

ועל-כן "קורין בחנפה בפרשת שנים-עשר נשיאים" (שלחן-ערוך ארח-חיים תרפד, א) - כי אז הוא בחינת 'תקון אמונת-חכמים', בחינת 'קדשת ראש-החדש', בחינת 'סוד העבור'.

בפונות (פרייזע-חיים, חנכה פ"ד): "שִׁמְמֵי־יְהוּדִים, כָּל־הָאָרֶץ הַשְּׁלֵשָׁה יְהוּדִים, לְמַטָּה מְאֹד" וכו'.

הֵינּוּ: שְׁבַעֲצָם רַחֲמֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, שְׂרָאָה ש'מְלֻכּוֹת־הַרְשָׁעָה מִתְגַּבֵּר מְאֹד מְאֹד, שְׂרָצוּ לְהַשְׁפִּיחַ תּוֹרָתוֹ לְגַמְרֵי - וְצָפָה שְׂאֲחֵר־כֶּךָ יִתְאַרְךָ הַגְּלוּת הַזֶּה בְּיִתְרָה.

עַל־כֵּן חָמַל עָלֵינוּ, וְעָשָׂה לָנוּ נִסִּים נִפְלְאִים בְּיָמֵי חֲנֻכַּת הַקְּדוּשִׁים, וְהוֹסִיף גַּם עַל גַּם, שְׂדֵלֶךְ "מֵעֵט שֶׁמֶן שֶׁהָיָה חָתוּם בְּחוֹתָמוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל - שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ לְהַדְלִיק בִּי אִם יוֹם אֶחָד, וְדָלֶךְ שְׁמוֹנָה יָמִים" (שַׁבַּת ש"ס).

עַד שֶׁתִּקְנוּ עַל־זֶה מְצוֹת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה - שֶׁהוּא שֶׁבַח הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הַנּוֹרָאִים, נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ 'אֹרֶחַת הַתּוֹרָה' גַּם לְמַטָּה לְמַטָּה - שִׁיתְרַבּוּ סְפָרִים קְדוּשִׁים כְּאֵלֶּה בְּעוֹלָם, בְּחֻכְמָה עֲמֻקָּה כְּזֹאת, שִׁיאִירוּ פָנָי תֵּבֵל - עַד שִׁיוּכְלוּ לְהָאִיר גַּם לְמַטָּה לְמַטָּה בְּתַקְוָה הָעֲשִׂיָּה.

וְגַם שֶׁם יִתְיַחֲדוּ 'תּוֹרַת־שֶׁבַכְתָּב' עִם 'תּוֹרַת־שֶׁבַע־לְפָה' בְּשִׁלְמוֹת נִפְלְאָה בְּאַחַדוֹת גָּמוּר - עַד שֶׁתְּכַלֵּל הַתּוֹרָה בְּ'אֲבוּ־שֶׁתִּיָּה קְדוּשִׁי־קְדוּשִׁים'.

שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִמְתְּקִין כָּל הַדֵּינִים שְׁבַעֲעוֹלָם, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה תִּהְיֶה נִשְׁלָמַת הָעֲצָה, שֶׁאִפְלוּ הַנְּמוּכִים וְהִירוּדִים מְאֹד מְאֹד יוּכְלוּ לְמַצֵּא עֲצָה לְנַפְשָׁם לְמַלֵּט נַפְשָׁם מִנִּי שַׁחַת "לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים" (אִיּוֹב ל"ג, ל).

וְעַל־כֵּן "הָיָה הַשֶּׁמֶן חָתוּם בְּחוֹתָמוֹ שֶׁל כֹּהֵן־גָּדוֹל" - כִּי ה'כֹּהֵן־הַגָּדוֹל' הָיָה נִכְנָס לְפָנָי וּלְפָנָי בְּיוֹם־כַּפּוֹר, לְבַחֲנֵינָה

'קְדוּשֵׁי־קְדוּשִׁים', שֶׁשֵּׁם 'שְׁלֻמוֹת הַתּוֹרָה', וּמִשָּׁם כָּל הַהִמְתָּקָה.

כִּי "הַמְּנוּרָה הַטְּהוֹרָה" (שְׁמוֹת ל"א, ה; ל"ט, לז; וַיִּקְרָא כ"ד, ד) שְׁבַבִּית־הַמְּקוּדָשׁ - גְּרוֹת הַמְּנוּרָה - כָּל הָאָרֶתָם מִשָּׁם, מִ"לִּוְחֹת הָעֵדוּת" (שְׁמוֹת ל"א, יח) שְׁבַבִּית־קְדוּשִׁים, מִ'שְׁלֻמוֹת־הַתּוֹרָה' שֶׁהָיָה בְּבֵית 'קְדוּשֵׁי־קְדוּשִׁים'. אָבֵל כָּל זֶה לֹא זָכִינוּ רַק בְּבֵית־הַמְּקוּדָשׁ וּבַמִּשְׁכָּן.

אָבֵל עָתָה בְּתַקְוָה הַגְּלוּת, חָמַל הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ עָלֵינוּ, וְתַקֵּן לָנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה - לְהַמְשִׁיךְ הָאָרָה זֹאת, בְּחֵינַת 'שְׁלֻמוֹת הַתּוֹרָה־שֶׁבַכְתָּב' עַל־יְדֵי 'תּוֹרַת־שֶׁבַע־לְפָה' - גַּם לְמַטָּה לְמַטָּה.

לְהָאִיר גַּם־כֵּן לְכָל הִירוּדִים בְּתַקְוָה הָעֲשִׂיָּה, 'עֲצוֹת עֲמֻקוֹת' מְאֹד - עַל־יְדֵי רַבּוֹי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁנַּעֲשׂוּ מִ'חֲדוּשֵׁי־תּוֹרָה' כְּאֵלוֹ - עַד שֶׁנִּמְתְּקִין כָּל הַדֵּינִים, עַד שֶׁמְאִירָה 'עֲצוֹת עֲמֻקוֹת' גַּם "לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה־טַפְּחִים" וְכו'.

כִּי "חֲנֻכָּה בְּחֵינַת תִּקּוּן הַנְּצִיחַ" (פְּרִי־עֵץ חַיִּים, חֲנֻכָּה פ"ד), "שֶׁשֵּׁם עֵקֶר מְקוּם הָעֲצָה" (תַּקּוּנֵי־זֶהַר פ"ה), בְּחֵינַת 'רִגְלִין'.

נִמְצָא: שֶׁעֵקֶר בְּחֵינַת 'חֲנֻכָּה' הוּא: לְזָפוֹת לְתַקּוּן־הָעֲצָה בְּשִׁלְמוֹת. וְעַל־כֵּן הֵם 'שְׁמוֹנָה יָמֵי חֲנֻכָּה' - בְּחֵינַת 'שְׁמוֹנָה תַּקּוּנִין' מִ'חֻכְמָה־בִּינְה־דַעַת' עַד 'נְצִיחַ וְהוֹד', כִּי "נְצִיחַ וְהוֹד הֵם בְּחֵינַת רִגְלִין" (תַּקּוּנֵי־זֶהַר י"ז), בְּחֵינַת 'עֲצוֹת' (לְקוּטֵי־מוֹתָר"ן ח"א כ"ב) - כִּי שֵׁם עֵקֶר הָעֲצָה.

*

וְזֶה עֵקֶר הַתִּקּוּן: שִׁיְהִיו נִמְשָׁכִין 'עֲצוֹת־טוֹבוֹת שְׁלֻמוֹת', לְמַטָּה בְּתַקְוָה

הַעֲשִׂיהָ, בְּבַחֲנֵת רִגְלֶיךָ, שְׁשֵׁם 'אַחִיזַת
הַקְּלָפוֹת'.

לְהַצִּיל וּלְהַעֲלוֹת הַנְּשָׁמוֹת וְהַנִּיצוּצוֹת
שֶׁנִּפְּלוּ לָשָׁם, לְהַצִּילֵם מִכָּל מִינֵי
קְלָפוֹת הַרְבִּים וְהַעֲצוּמִים מְאֹד שֶׁנִּתְאַחֲזוּ
בָהֶם בְּעוֹנוֹתֵיהֶם, הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ יִרְחֵם.

שְׂזָהוּ בַּחֲנֵת 'עֲבוֹדַת הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים'
- שְׁעוֹסְקִין בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת לְהַחֲזִיר
בְּתִשׁוּבָה הַגְּרוּעִים וְהַרְחוּקִים מְאֹד, עַל-יְדֵי
'עֲצוֹתֵיהֶם הָעֲמֻקּוֹת מְאֹד'.

וְזֶה בַּחֲנֵת (שְׁבַת כּא:): "בֵּית שְׁמַאי
אוֹמְרִים, פּוֹחַת וְהוֹלֵךְ, וּבֵית הַלֵּל
אוֹמְרִים, מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ" וְכו'.

כִּי "שְׁמַאי הָיָה קַפְדָּן, וְעַל-כֵּן רַחַק הַגְּרִים
שָׁבְאוּ לְהַתְגַּיֵר שְׁלֹא בְּדִין" (שְׁבַת לּא.).
אָבֵל "הַלֵּל שֶׁהָיָה עָנּוּ מְאֹד" (שָׁם), קָרַב אוֹתָם
גַּם-כֵּן.

כִּי 'שְׁמַאי' הָיָה צְדִיק גְּדוֹל - אָבֵל הָיָה
הוֹלֵךְ בְּבַחֲנֵת מִדַּת-הַדִּין, וְאָמַר: שְׂאִינוּ
רְאוּי לְקָרֵב הַגְּרוּעִים בְּיוֹתֵר.

עַל-כֵּן 'בֵּית-שְׁמַאי' שֶׁהָיוּ תַלְמִידָיו -
הוֹלְכִין בְּדַרְכּוֹ וְסוֹבְרִים: שְׁבִיּוֹם-
רֵאשׁוֹן צְרִיכִין לְהַדְּלִיק כָּל הַשְּׂמוּנָה גְרוֹת,
לְהַמְשִׁיךְ כָּלֵל כָּל הַתְּקוּנִים.

כִּי סוֹבְרִין: שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְהַאִיר 'אוֹר-
הַתּוֹרָה' 'אוֹר-הָאֵמֶת' בְּעוֹלָם, לְהַחֲזִיר
נַפְשׁוֹת בְּתִשׁוּבָה - כִּי-אִם כָּשְׂמַאִירִין בָּהֶם
הָאֵמֶת בְּשִׁלְמוֹת - עַד שֶׁיָּבֹאוּ לְהַתְגַּיֵר וְלָשׁוּב
בְּתִשׁוּבָה בְּכָל לֵבָם, וּלְקַבֵּל עֲלֵיהֶם כָּל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה עִם כָּל הַדְּקוּקִים בְּשִׁלְמוֹת.

וְזֶה בַּחֲנֵת הַצְּדִיקִים שְׂאִינָם עוֹסְקִים כִּי-
אִם עִם זְקֻנִים וְצְדִיקִים קְדוֹשִׁים, כִּדִּי

לְהַעֲלוֹתָם בְּמַעֲלָה יִתְרָה וּלְזַכְּכֶם מְאֹד. אָבֵל
עִם הַרְחוּקִים, אֵינָם יְכוּלִים לְעֶסֶק - מַעֲצֵם
קְדָשְׁתָּם.

וְעַל-כֵּן "בֵּית-שְׁמַאי סְבָרֵי פּוֹחַת
וְהוֹלֵךְ" - שְׁצְרִיכִין לְהַתְחִיל
תְּחִלָּה מִהַדְּלִיק כָּל הַשְּׂמוּנָה גְרוֹת - לְהַאִיר
בְּנַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל הָאָרֶת הַתְּקוּנִים
בְּשִׁלְמוֹת, וְאִזּוּ דִּיקָא יוּכְלוּ לְקָרֵבָם.

עַל-כֵּן בְּאֵמֶת אֵינָם מְקַרְבִּים, כִּי-אִם
הַהֲגוּנִים לָזֶה, וּמְאִירִים בָּהֶם כָּל
תּוֹרָתָם.

אָבֵל הַגְּרוּעִים וְהַרְחוּקִים, הֵם מְרַחֲקִים
מַעֲצֵם קְדָשְׁתָּם. רַק שְׁסוֹבְרִים
שְׂאֲחֵר-כֶּף יוּכְלוּ לְקָרֵב אוֹתָם גַּם-כֵּן, שְׂזָהוּ
בַּחֲנֵת: "פּוֹחַת וְהוֹלֵךְ".

שְׂאֲחֵר שְׁכָבֵר הֵאִירוּ כָּל הַשְּׂמוּנָה תְּקוּנִים,
בַּחֲנֵת הַדְּלִיקַת הַשְּׂמוּנָה גְרוֹת
בְּיוֹם-רֵאשׁוֹן לְדַעְתָּם - אַחֲרֵכֶף צְרִיכִים
לְפָחוֹת הָאוֹר, לְהַדְּלִיק בְּיוֹם שְׁנֵי רַק שְׁבָעָה,
וְאַחֲרֵכֶף שֶׁשָּׁה וְכו' - כִּדִּי לְמַעַט הָאוֹר בְּכָל-
פַּעַם - בְּאֶפֶן שִׁיּוּכְלוּ לְקָרֵב אַחֲרֵכֶף גַּם
הַרְחוּקִים.

כִּי מִגְדֵּל הַתְּקוּן שֶׁהִמְשִׁיכוּ בְּיוֹם אֶחָד -
שֶׁהֵאִירוּ כָּל הַתְּקוּנִים בְּתַלְמִידֵיהֶם
הַקְּדוֹשִׁים, עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ צְדִיקִים גְּמוּרִים - עַל-
יְדֵי-זֶה יוּכְלוּ אַחֲרֵכֶף לְקָרֵב גַּם הַרְחוּקִים
הַקְּטָנִים בְּמַעֲלָה, וְאַחֲרֵכֶף הַרְחוּקִים יוֹתֵר,
שְׂזָהוּ בַּחֲנֵת: "פּוֹחַת וְהוֹלֵךְ".

אָבֵל 'בֵּית-הַלֵּל' שֶׁהָיוּ מִתְלַמְּדֵי 'הַלֵּל'
שֶׁהָיָה עָנּוּ מְאֹד - סוֹבְרִים לְהַפְּךְ:
שְׁצְרִיכִין לְהַתְחִיל מִמַּטָּה לְמַעֲלָה, לְהַדְּלִיק
תְּחִלָּה גַר אֶחָד, וְאַחֲרֵכֶף לְהִיּוֹת "מוֹסִיף
וְהוֹלֵךְ".

כי אם חס־ושלום לא יתְרצו הצדיקים לקרב, כִּי־אם ההגונים השלמים וכו' - כמעט אבדה חס־ושלום פלטת ישראל, בפרט שהסתכלו ברוח־קדשם על הדורות האחרונים האלה.

על־כן הם אומרים להפך: "שצריכין להתחיל ממשטה למעלה, מפל נקדה ונקדה טובה של כל אחד מישראל!" - כי יודעים: "שזה עקר גדלתו של השם־יתברך, לקרב המרחקים ביותר" (לקוטי־מזהרן ח"א י, ח"א יד).

על־כן עוסקים העקר להמשיך תקון כזה - עד שיוכלו להתחיל מעט מעט, להמשיך ביום ראשון תקון אחד, ולקרב נפשות הרחוקים מאד - על־ידי איזה תקון אחד שמאירין בו, אף־על־פי שעדין הוא מקלקל הרבה. רק שהאירו בו איזה תקון אחד.

ועל־ידי־זה מוסיפין והולכין בכל יום ובכל פעם, לקרב אלנו הנפשות, עם עוד נפשות רבות יותר.

עד שביום השמיני ממשיכין כל התקונים שכלולים בהם כל התליסר תקונא דיקנא, שהם 'כלל הרחמים והחסדים', בחינת 'כלל השלש־עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן' (זהר פנחס רכח), שהם 'כלל הספרים־הקדושים' וכו'. שעל־ידי־זה מתקרבין הכל להשם־יתברך.

כי "מעלין בקדש ולא מורידין" (שבת שם) - שצריכין להתחיל ממשטה למעלה, בבחינת (תהלים קיח, ה): "מן המצר קראתי יי־ה, ענני במרחב יי־ה" - שזהו בחינת 'תקונא דיקנא' (זהר נשא קלט: - לקוטי־מזהרן ח"א ס).

כי הם למדו מהשמונה הזאות של הפה־הגדול ביום־כפור, שהיה מתחיל מ'אחת' דיקא, "אחת, אחת ואחת, אחת ושתיים" וכו' (יומא נג: - מוסף יום־כפור) - כי צריכין להתחיל ממשטה למעלה. (עיין עוד בפנים, אות לא־לב־לג: ועיין לעיל, הלכות השכמת־הבקר ד, יא).

*

וזה בחינת (שבת כא:): "שזמן הדלקת נר חנכה הוא: משעת יציאת־הכוכבים, עד שתכלה רגל מן השוק".

"זמן יציאת הכוכבים" - זה בחינת 'תקון פגימת־הלבנה', בחינת 'סוד־העבור' הנ"ל. כי ה'כוכבים' הם בחינת 'תקון פגימת־הלבנה', כמו שאמרו רז"ל (בראשית רבה ג, ד): "שנתן לה הכוכבים להפיש דעתה" וכו'.

"עד שתכלה רגל מן השוק" - זה בחינת 'תקון־העצה' שזוכין על־ידי 'סוד־העבור', כנ"ל.

כי 'רגל' בחינת 'עצות', בבחינת (שמות יא, ח): "העם אשר ברגלך" - "ההולכים אחר עצתך" (רש"י שם - לקוטי־מזהרן ח"א יז; ח"א כב) - שזהו עקר בחינת תקון "הדלקת נר חנכה למטה מעשרה טפחים" (שבת כא: - להאיר בחינת 'שלמות העצה', 'למטה', שהיא בחינת 'רגלין').

וזהו: "עד שתכלה רגל מן השוק" - להעלות העצה, בחינת "רגל" - "מן השוק".

כי עקר פגם חלקת־העצה, הוא ב'שוק', 'מקום המשא־ומתן' - ששם צריכין לזהר מאד מ'טרדת תאות־מזון' וכו'.

לז.

(לקוטי-הלכות, חל-המועד ד, ח-ט-יא-יב-יג
- על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

אחר ה'חרבן' ראוי: שהסטרא-אחרא
מתגברת מאד מאד. וידעו: שאף-
על-פי שיהיה נבנה הבית-שני, לא יהיה
גאלה-שלמה וכו', והגלות יתארך מאד בגוף
ונפש.

על-כן הוסיפו בנפלאותיהם, וקבעו לנו
עוד שני ימים-טובים קדושים,
בימי החל ממש, שהם 'חנפה ופורים',
שמטרים בכל המלאכות, ואף-על-פי-כן הם
קדושים כל-כך.

ועל-ידי-זה יש לנו כח לקדש ימי-החל
ממש' - דהינו: לקדש
ה'ל'ט מלאכות' בעצמן, שהם 'כלל כל
המשא-ומתן', ו'כל מיני גשמיות ותאוות
העולם-הזה, שיהיה לנו כח גם שם לדחות
'זהמת-הנפש', ולזכר בהשם-יתברך - ועל-
ידי-זה עקר הקיום שלנו בגלות הארץ הזה.

וכל-זה על-ידי גדל כחם של הצדיקים
'בעלי-כח' - כי כל מה שהבעל-
דבר והסטרא-אחרא מתגברים ביותר, הם
מתגברים יותר ויותר בגדל כחם, ומתפללים
ה'תפלה בבחינת דין' בכח וגבורה יתרה -
עד שממשיכין הקדשה לכל הרחוקים
ממש, בכל המקומות הרחוקים מאד, כמו
ש'רואין (שבת כא:): "שמדליקין גר חנפה
למטה מעשרה טפחים", "אשר מעולם
לא ירדה שכינה לשם" (ספ"ה).

וזוה בחינת 'הדלקת גר חנפה' - שהוא
להמשיך אור הצדיקי-אמת שיש
להם רוח-נבואה, בחינת 'אור-התורה'
שכלולה מ'כל המדרגות של נבואה'.

שנמשך מבחינת (בראשית ג, יז): "בעצבון
תאכלנה", שנגזר על-ידי 'פגם-העצה',
שנפגם על-ידי 'עצת-הנחש' וכו'.

כי 'עקר יגיעת הפרנסה' - הוא מחמת
'חסרון העצה'. ועקר התקון - לבקש
מהשם-יתברך: "ותקננו בעצה-טובה
מלפניך" (תפלת-ערבית - עין שיחות-הר"ן רלח).

על-כן צריכין להדליק גר חנפה, בחינת
'הארת שלמות-העצה' - "משעת
יציאת הפוכבים", בחינת 'סוד-העבור',
בחינת 'תקון-העצה', כנ"ל.

"עד שתכלה רגל מן השוק" - להוציא
ה'עצה', מ'אחיזת הסטרא-אחרא'
שהוא ב'שוק', ששם 'טרדת-המזון'
שנמשך מ'פגם-העצה', כנ"ל.

וזוהו בחינת: "שהדלקת גר חנפה, הוא
עד שתכלה רגל מן השוק" - כי
על-ידי גר חנפה, ממשיכין 'קדשת-שבת'
ל'ששת ימי-החל', כמובן בהתורה "ימי
חנפה" (ח"ב ב).

כי ב'שבת' עקר 'תקון-העצה' שהוא
בחינת 'שוקין ורגליו' - שזהו בחינת
(ישעיה נח, יג): "אם תשיב משבת רגלך" וכו'.

*

וזוה בחינת "שבעה קניי המנורה" (שמות
כה, לב; לז, יח) - כי "המנורה הטהורה"
(שמות לא, ה; לט, לו; ויקרא כד, ד), זה בחינת 'אור-
התורה' - שעקר קיומה על-ידי ה'קנים',
שהם בחינת ה'קלמוסים' הכותבים 'ספרי
חדושי-התורה', שעל-ידם עקר התקון,
שהוא 'תקון-העצה' - בחינת 'גר חנפה',
כנ"ל.

ומשם מדליקין ומאירין גרות המנורה' בבית המקדש, ומשם מאיר אור גר חנכה' - שאנו זוכין על-ידי תקף הנס, להמשיך אור-הצדיקים ו'אור-התורה', גם בעמק הגלות הזו, כל אחד ואחד בביתו אפלו במקום שהוא.

*

והעקר: לברר ה'מדמה', כדי לזכות ל'אמונה-שלמה', להאמין ב'חדושי-העולם' וכו'. (עין שם היטב בהתורה).

וזו עקר מצות גר חנכה' - כי עקר שליטת המדמה הוא ב'לילה', כי ה'מדמה' הוא בחינת 'שנה', בחינת 'השבת לילה', כי כל הערבובים והבלבולים שבאים על-ידי ה'מדמה', הם בחינת 'השד' וכו' - ש'יכול לטעות עצמו ולערבב הדעת להטות מן האמת'.

ואז בלילה צריכין להדליק גר - כדי להאיר בחשה, לברר כל הדברים.

וזו ידוע: שכל הדברים שעושין למטה - יש להם שרש למעלה בהתורה-הקדושה, שהוא הרוחניות והחיות והקיום של כל העולם ומלאה. והנה 'הדלקת הגר בלילה', נמשך מבחינת מה שצריכין להאיר מ'אור-יום' ל'חשכת-לילה'.

וזו עקר מצות הדלקת הנרות בבית-המקדש' בכל לילה, שמשם נמשך אור הגר לכל העולם בלזו וכו', בחינת אור-התורה' וכו'.

וצריכין לברר ה'מדמה', בחינת 'השבת-לילה' - על-ידי ה'תורה', שהיא בחינת אור-יום', בחינת 'כלליות הנבואה' שעל-ידה עקר 'ברור-המדמה' וכו'.

וזו עקר בחינת גר חנכה' - כי מלכות יון הרשעה עמדה על ישראל להשפיעם תורתך" (ועל-הנסיים), כי הם הם 'חכמי-יון' שמהם מתפשטים כל הפירות והאפיקורסות בעולם וכו'. ורצו להשפיעם תורתו - מחמת שעל-ידי ה'תורה' עקר הכנעתם, כי בה'תורה' מפרש הפך דעתם הרעה.

ועל-כך "בשגברו מלכות בית השמונאי ונצחום - היה הנס ב'נרות-המנורה" ד'יקא (שבת כא:), "ותקנו להדליק גר חנכה כל אחד בביתו" (שם).

כי עקר הכנעת מלכות יון הרשעה' - היה על-ידי בחינת ה'תפלה בבחינת דין של הבעל-ב'ח' הנ"ל.

כי 'מתתיהו ובניו' היו 'צדיקים גדולים', גבורים בעל-יב'ח' מאד. וצעקו אל השם בחזקה, ומסרו נפשם על קדושי-השם, כי סבנו נפשם למות חס-ושלום במלחמה בין הערלים והטמאים, בשביל קדשת שמו יתברך, כדי להציל את ישראל - שכל זה הוא בחינת 'תפלה-בבחינת-דין של הבעל-ב'ח' הנ"ל.

וזו בחינת 'הדלקת גר חנכה' - כי בגדל ב'חם המשיכו תקון כזה, עד שכל-אחד יכול להאיר בביתו 'הארת הצדיקי-אמת', 'הארת-התורה', בחינת 'נבואה' - לברר ה'מדמה' בשעתו, דהינו 'בלילה'.

לידע גם בעמק השבת הגלות המר הזו - 'אמתת האמונה-הקדושה', שיש 'יחיד קדמון יתברך-שמו', שפרא את העולם יש מאין המחלט, דהינו: 'אמונת חדושי-העולם', שהוא העקר.

ועל-ידי-זה נדחה ז'המת-הנחש', שהם
 'אמונות-פוזביות' של
 'המנחשים והקוסמין' - שמהם נמשכין כל
 ה'כפירות' וכו'.

*

כי 'הדלקת הנר-דקדושה', בחינת 'נר
 הנפה', שהוא להמשיך הארת 'אור
 יום' לתוך 'חשכת לילה', לברר ה'מדמה'
 בשעתה ובמקומה, פנ"ל - זהו בחינת
 'המשכת קדשת שבת לתוך ימי החל',
 שהוא עקר עבודת האדם בזה העולם. כי
 ה'עולם-זה' וה'עולם-הבא' הם בחינת
 'ששת ימי-החל' ו'יום השבת' וכו'.

וזוה זוכין על-ידי ה'תפלה-בבחינת-דין'
 הנ"ל - שעל-ידי-זה נתקדשו כל
 הימים-טובים וחל-המועד - עד שזכינו גם
 ל'חנכה' ו'פורים' - שעל-ידי-זה יש פח
 להמשיך 'קדשת-שבת', גם ב'ימי-החל'
 בעצמן.

וכל-זה הוא בחינת 'הדלקת הנר
 דקדושה' - להמשיך 'אור-יום',
 גם ב'תקף חשכת-לילה'. דהינו: להמשיך
 'אור דעת התורה-הקדושה', לברר
 ה'מדמה', לזכות ל'אמונה-הקדושה'.

שזהו בחינת: 'הדלקת נרות המנורה
 הקדושה' בבית-המקדש.

ועכשיו אנו זוכין: להמשיך ההארה
 הקדושה הזאת, למטה למטה
 יותר, ולהאיר בעמק חשכת אפלת הגלות
 של כלל-ישראל, ושל כל אחד ואחד
 בפרטיות.

להאיר גם שם 'הארת הצדיקי-אמת',
 שהוא 'הארת התורה-הקדושה'

- לברר ה'מדמה' - שעל-ידי-זה עקר
 'שלמות האמונה-הקדושה'.

שכל-זה הוא בחינת 'הדלקת נר הנפה' -
 להכניע ה'כפירות' של 'מלכות
 יון הרשעה', על-ידי 'תקף הנס של חנכה'
 ש'מפרסמין על-ידי ה'הדלקה דקדושה'
 הזאת.

ועל-כן "מדליקין נר חנכה שמונה
 ימים" - כי זה העקר: שצריכין
 להדליק ולהאיר 'אור-הצדיק' ו'התורה'
 הקדושה, עד שיאיר עלינו 'אור שבעת
 ימים' שכלול ב'שבת' - עד שימשיכו
 ה'קדושה', על 'ימי-החל' ממש - שהוא
 בחינת 'יום השמיני'.

כי יום הראשון שאחר 'שבת-בראשית',
 הוא 'יום שמיני' לבריאה. כי השם-
 יתברך ברא כל הבריאה ב'ששת ימי
 בראשית', ושבת בשבת. ואז נכללו כל
 הששה ימים בשבת - שזהו בחינת ש'נמשך
 'קדשת-שבת', על ימי החל ש'לפניו - עד
 ש'כלם נכללין בשבת'.

אבל אחר שעבר 'שבת ראשונה', ונגזז
 האור הראשון ב'חטאו' - עדין צריכין
 להמשיך 'קדשת-שבת' על כל ימי החל
 הבאים, שיהיו נקיים מ'זהמת-הנחש' מ'פגם-
 האמונה', פנ"ל.

וזוהו בחינת סוד 'הבדלה במוצאי-שבת' -
 שהוא פדי להמשיך 'קדשת-שבת'
 על ימי החל, פדי להבדיל ולברר ה'טוב'
 מה'רע', ה'קדש' מה'חל' וכו' - פדי לברר
 ה'מדמה' שבו תלויה עקר ה'אמונה-
 הקדושה', פנ"ל.

נמצא: שעקר המשכת 'קדשת-שבת'
 ל'ימי החל' - הוא בבחינת 'יום

השמיני' - שהוא יום הראשון שאחר שבת-
בראשית, שהוא יום שמיני ליצירה' - שבו
נברא האור, שממנו מדליקין הנרות
הקדושים של ימי חנפה.

וזוה בחינת 'חנפה' - בחינת "חנפת הבית-
המקדש" (פסיקתא רבתי ב"ו). כי עקר
ה'נבואה' נמשכת מה'בית-המקדש', "מבין
שני הפרובים" (שמות כה, כב; במדבר ז, פט), ושם
עקר ה'אמונה', 'אמונת הדושי-העולם', כי
"שם האבן-שתיה, שממנה השתת העולם"
(יומא נד:).

וב'חנפה' - אנו ממשיכין עלינו 'קדשת
הבית-המקדש', על-ידי
'הדלקת נר חנפה' - שזהו גם-כן בחינת:
המשכת 'קדשת הבית-המקדש', גם בגלות
בחויץ-לארץ אחר החרבן.

כי עקר 'קדשת הבית-המקדש' נמשך
מ'שבת', ועל-כן על-ידי קדשת
'הדלקת נר חנפה', שהוא להמשיך 'קדשת-
שבת' לימי-החל' - ממשיכין 'קדשת הבית-
המקדש' גם בחויץ-לארץ' - כי 'שבת'
ו'ארץ-ישראל' ו'בית-המקדש', הם בבחינה
אחת וכו'.

ועל-כן מכל עבודת המשכן, לא נזכר
אצל 'חנפת המזבח', כי אם
'הדלקת נרות המנורה', שהם בחינת 'נר
חנפה'.

כי עקר 'חנפת המשכן', שהוא לקדשו
בקדשה גדולה עד שנוכל להמשיך
קדשתו גם במדבר, ואחר החרבן בחויץ-לארץ
- כליזה נמשך על-ידי 'הדלקת-נר
הקדושה' דיקא, שהוא בחינת 'הדלקת
נרות המנורה', בחינת 'נר חנפה'.

וכל-זה הוא בחינת 'חנפה', שהוא 'חנפת
הבית-המקדש' - כי אז ממשיכין
הארה גדולה על-ידי 'הדלקת נר חנפה' -
עד שמאירין 'הארת הצדיק והתורה', בכל
העולם בלו.

עד שמקדשין כל 'המקומות הרחוקים
והנמוכים ביותר', בחינת 'ימי החל'
ממש. שזהו בחינת 'המשכת קדשת-שבת,
לימי החל', 'המשכת קדשת הבית-המקדש
לחויץ-לארץ' לכל המקומות הרחוקים מאד.

כי על-ידי בחינת ה'הארה הגדולה של
חנפה' - מאירין בכל הרחוקים
ה'אמונה-הקדושה'. עד שבאים כל
הרחוקים, ונתוספין על ה'קבוץ-הקדוש',
שעל-ידי-זה נתרבין הבתים לאין קץ, שעל-
ידי-זה נמשך 'בנין הבית-המקדש'.

לח.

(לקוטי-הלכות, חנפה א, א"ב - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א כה, 'אתוי לן מנא')

"חנפה - הוא הארה ראשונה מהאורות
שבכל השנה", כמובא בספרים
(קדשת-לוי, חנפה קדושה-ראשונה), ומרמז על:
התחלת חנוך האדם בעבודת-השם.

וזוהו לשון 'חנפה', מלשון 'חנוך' -
שמתחנך בעבודת-השם.

ואי-אפשר להתחיל בעבודת-השם' -
ביאם פשיש לו מתחלה

מלחמה לשבר 'פח-המדמה', 'פח-
הבהמיות', שמתפשט עליו למנעו ולהעבירו
חסוֹן-שלום מתורת-השם - בחינת: 'מלחמת
יון הרשעה', שרצו להשפיח התורה.

ואז מתחילין להדליק נר חנפה - שזוכין
לעלות אל השכל, בחינת 'נר הדולק'.

'קטנות', כדי לעלות אל ה'מדרגה השנייה', בבחינת: "ירידה תכלית העליה", כי בחנפה עולין מדרגא לדרגא, בבחינת: "מוסיף והולך" כנ"ל.

לט.

(לקוטי-הלכות, חנפה ב, א - על-פי לקוטי-מורה"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')

בימי חנפה - צריכין לעמד כנגד רשעים הרוצים למנע ולבטל מעבודת-השם.

כמו שאז בזמן הנס חנפה "עמדה עלינו מלכות יון הרשעה להעבירנו חס-ושלום על הקי רצונו" - כמו-כן אנו צריכין עכשו בימי החנפה, לעמד ולהתגבר כנגד הרשעים העומדים עלינו לבטל אותנו חס-ושלום מעבודתו יתברך - על-ידי פח הצדיק שנקרא 'אור'.

וזו בחינת "נר חנפה", שאנו ממשיכין ומקבלין 'פח הצדיק' שנקרא 'אור'.

וצריכין להדליק הנר חנפה "למטה מעשרה טפחים" (שבת כא:) - זהו בחינת שיורד פח הצדיק לתוך אחיזת הרשע, להכניעה ולהשפילה.

ועל-כן הוא ב'טפח הסמוך לפתח" (שבת כב.) - להכניעם ולשברם במקום אחיזתם, כי אחיזתם הוא רק בבחינת ה'פתח', כי בפנים אינם יכולין לפגם.

מ.

(לקוטי-הלכות, חנפה ב, ב-ג - על-פי לקוטי-מורה"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')

'נר חנפה' - זה בחינת המשכת ה'רוח-החיים של הצדיק'.

"ובכל יום מוסיף והולך" (שבת כא:) - להוסיף קדשה בנפשו בכל יום ויום, שיהיה שכלו מוסיף והולך.

"ובכל לילה מוסיפין על הנר הראשון, והנר הראשון קיים בכל הימים" - שהנר הראשון של לילה הראשונה, הולכת עם כל הנרות שבכל הלילות.

זה בבחינת: "כל התחלות קשות" (מכילתא יתרו) - מחמת שהוא יוצא מהפך אל הפך.

ואחר-כך כל מה שהולך ומתקדש יותר, כל העבודות של כל הימים מקבלין פח מה'התחלה', ו'כח ההתחלה' הולכת עם כל הימים.

כי כל הימים מקבלין פח מן 'התחלת חנוף העבודה' שהתחיל לעלות אל ה'שכל', שהוא נר הראשון של חנפה'.

וזו שאומרים 'הלל בחנפה' - זה בחינת 'שבח השם יתברך', כדי לגלות גדלת הבורא יתברך-שמו' - כדי להכניע על-ידי זה 'פח-המדמה' שמתפשט בכל פעם שרוצין לעלות מדרגא לדרגא.

וזו בחינת ה'צדקה' - "שמרבין לתן מעות חנפה לעניים" (מגן-אברהם ארח-חיים ריש סימן תרע) - כדי לשבר 'פח-המדמה' שבכל מדרגה, על-ידי 'התגלות-הגונין', שהיא בחינת גדלת-הבורא שנתגלין על-ידי 'צדקה'.

וזו בחינת ה'שחוק', שהיו נוהגים גם הצדיקים הקדמונים לשחק בחנפה, במיני שחוק של היתר (אף שבעונותינו הרבים עכשו באין לידי עברה, כי משחקין בשחוק של אסור) - זה בחינת מה שמורידין עצמן לבחינת

מג.

(לקוטי הלכות, חנפה ג, א"ב ג"ד ה"ו - על פני לקוטי מוהר"ן ח"א לג, מ"י הא"ש החפץ חיים')

"מלכות יון הרשעה, טמאו כל השמנים" (שבת כא:) - בחינת ה'דעת' וה'תורה' של ה'ימי טוב', על ידי אחיזת ה'ימירע'. והתגברו על ישראל לבטל ולהעלים את התורה חסוֹשֵׁלֹם.

ועקר ה'נס חנפה' היה: על ידי "מתתיהו כהן גדול ובניו, שמצאו

צלוחית של שמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול" (שם) - הינו: ה'דעת העליון, 'אור האהבה שבדעת, בחינת 'סתרי תורה'.

שעל ידי שהיו "גבורי כח" (תהלים קג, כ), וזכו להתגבר על יצרם - וזכו

על ידי זה ל'אור האהבה העליונה שבדעת, בחינת 'כהן גדול, באהבה גדולה' - זכו על ידי זה להכניע ולהשפיל ולבטל 'מלכות יון הרשעה' - כי ה'רע' נפל נגדם. והיו יכולים לגלות ה'טוב', דהינו ה'תורה'.

ועל ידי זה נתוספו 'אור רב' מלעילא, בחינת 'אור האהבה שבדעת, בחינת 'אור ה'אהבה דעתיקא סתימאה', ו'אור הצדיקים הגנוזים והצפונים' - לתוך ה'אהבה שבפנים', שהוא ה'תורה הנגלה'.

וזה בחינת: ההלל של חנפה - בחינת 'שלום' שזוכין על ידי ה'תורה' שמגלין ובונים מעמקי הקלפות' על ידי 'כפית היצר'.

כי זה עקר ההלל - כשזוכין למצא את השם יתברך בכל מקום, בין בטיבו בין בעקו, בחינת (תהלים נו, יא): "בה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר" (כמבאר בפנים התורה).

וזה בחינת: "שמצאו שמן שהיה חתום בחותמו של כהן גדול" (שבת כא:) - דהינו: 'שמן קדש' של ה'שכל', שנמשך על ידי ה'רוח החיים' ו'אריכת הנשימה' של ה'צדיק', שהיה חתום בקדשה בלי מגע זר.

מא.

(לקוטי הלכות, חנפה ב, ג - על פני לקוטי מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')

שמונת ימי חנפה - זה בחינת השמונה אותיות של השני שמות 'יאהדונה"י'. שעל ידי שמונת ימי חנפה, נתיחד שמו יתברך.

מב.

(לקוטי הלכות, חנפה ב, ה"ו - על פני לקוטי מוהר"ן ח"א ח, 'ראיתי מנורת זהב')

"מדליקין נר חנפה עד שתכלה רגל מן השוק" (שבת כא:) - הינו: להעלות כל ה'פדרגות' התחתונות, שהם 'רגלי הקדשה', המלבשין ומשתלשלין ב'מקומות החיצונים', בחינת 'שוק', בחינת 'רשות הרבים' - להעלות ה'קדשה' מן ה'סטרא אחרא', להכניע ה'רע' ולברר ה'טוב'.

וזה בחינת 'קריאת ההלל' ו'קריאת התורה' של חנפה - זה בחינת 'תורה' ו'תפלה', שעל ידי מבררין הטוב מן הרע.

וכן מה שקוראין בחנפה "חנפת המזבח" - הוא כדי לטהר את ה'מזבח' מ'אחיזת הרע', לברר ה'טוב' מן ה'רע'.

וְזֶה בַּחֲנִינֶת: "הַדְּלִקְתָּ נֵר חֲנֻפָּה לְמִטָּה
מֵעֲשָׂרָה טַפָּחִים" (שַׁבָּת כ"א:) - שְׁנַתְנַגְּלָה
אוֹר־הַתּוֹרָה לְתוֹךְ מְקוֹם רְשׁוּת־הַרְבִּים'
אֲחִיזַת הַחִיצוֹנִים, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְנַגְּלָה אוֹר
הָאֱהָבָה שְׂבַדְעַת, כַּנ"ל.

וְזֶה הָיָה הַנֶּס חֲנֻפָּה: "שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ
לְהַדְלִיק כִּי־אֵם יוֹם אֶחָד, וְנַעֲשֶׂה נֶס
וְדַלֵּק שְׁמוֹנֵה יָמִים" (שַׁם) - שֶׁהַשְּׁמֹן שֶׁל
כַּהֲנָנִים, בַּחֲנִינֶת אוֹר הָאֱהָבָה שְׂבַדְעַת,
שֶׁעַקֵּר הָאֲרָתוֹ הוּא רַק לְעֵת־דִּלְבָּא, בַּחֲנִינֶת
(זְכָרִיָּה י"ז): "יוֹם אֶחָד הוּא יִנְדַע לָהּ".

"נַעֲשֶׂה נֶס וְדַלֵּק שְׁמוֹנֵה יָמִים" -
שֶׁהַאוֹר שֶׁל לְעֵת־דִּלְבָּא, הָאִיר
בְּאֱהָבָה שְׂבִימִים, בְּתוֹךְ הַזְּמַן וְהַמְּדוּת,
שֶׁהֵם שְׂבַעַת יָמֵי בְּרֵאשִׁית.

וְזֶה בַּחֲנִינֶת: "שְׁמוֹנֵת יָמֵי חֲנֻפָּה" - שֶׁהֵם
כַּנְגֵד הַשְּׁמוֹנֵה הַזְּאוֹת שֶׁהִזָּה הַכַּהֲנָן
גָּדוֹל בְּיוֹם־הַכַּפּוֹרִים כְּשֶׁנִּכְנַס לְפָנָיו וְלְפָנֵים
- שֶׁשֶׁם עַקֵּר אוֹר הָאֱהָבָה שְׂבַדְעַת.

וְזֶה בַּחֲנִינֶת: "הַצְדָּקָה שְׁנוֹהֶגֶן לְתַן
בַּחֲנֻפָּה" - כִּי עַל־יְדֵי 'צְדָקָה' זוֹכִין
גַּם־כֵּן לְבַטֵּל הַיְמִירָע, בַּחֲנִינֶת 'עֲנִיּוֹת',
וְלַגְלוֹת הַיְמִירָע, וְלַזְכוּת לְאוֹר הָאֱהָבָה
שְׂבַדְעַת - וְהַעֲקָר: לְתַן לְעֵנִי הַגּוֹן הָעוֹסֵק
בַּתּוֹרָה וּמְצוּוֹת.

מד.

(לְקוֹטִי־הַלְכוּת, חֲנֻפָּה ד, א-ב-ג-ה-ו - עַל־פִּי לְקוֹטִי־
מוֹהַר"ן ח"ב סז, בְּרֵאשִׁית לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל)

"מְלַכּוֹת יוֹן הַרְשָׁעָה עֲמָדוֹ עַל יִשְׂרָאֵל,
לְהַשְׁפִּיחֵם תּוֹרָתוֹ" (וְעַל־הַנְּסִים),
וְלַהֲעֵלִים שְׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ. וְרָצוּ לְהַעֲלִים
הַפָּאָר וְהַיְפִי שֶׁל יִשְׂרָאֵל, בַּחֲנִינֶת הָעֲלָמַת
מְאוֹרֵי־אוֹר.

"וְטָמְאוּ כָּל הַשְּׂמָנִים" (שַׁבָּת כ"א:) - בַּחֲנִינֶת
'שֵׁם הַקְּדוֹשׁ'.

"וְכִשְׁנִבְרָה מְלַכּוֹת בֵּית חֲשֵׁמוֹנָאִי
וְנִצְחוּם, עֲשָׂאוּם יוֹם־טוֹב
וְקִבְעוּם בְּהַלֵּל וְהוֹדָאָה" (שַׁם), "לְהוֹדוֹת
וְלַהֲלֵל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל" (וְעַל־הַנְּסִים), לְהַגְדִּיל
וְלַקְדֵּשׁ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ, בַּחֲנִינֶת: "וְלִקְדֵּשׁ
עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ" (שַׁם).

וְזֶה בַּחֲנִינֶת: נֵר חֲנֻפָּה, שֶׁהוּא נֵר שֶׁל
שְׁמֹן - לְהַדְלִיק וְלַהֲאִיר בַּחֲנִינֶת
מְאוֹרֵי־אוֹר, בַּחֲנִינֶת 'שֵׁם הַקְּדוֹשׁ'.

כִּי הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת כַּבִּיכּוֹל: "אֵשׁ אֲכָלָה"
(דְּבָרִים ד, כ"ד), "דְּאֲכָלִי כָּלֹא וְשָׂעִי כָּלֹא"
(זִהְרָ בְּרֵאשִׁית נ"ג). כִּי לְגַבֵּי 'אֲמוֹת־הָעוֹלָם', הוּא
בַּבְּחִינֶת מְאוֹרֵי־אֵשׁ.

"אֲבָל יִשְׂרָאֵל הַדְּבָקִים בָּהּ, מְקַבְּלִים
חַיּוֹת מְמַנָּה, בַּבְּחִינֶת (דְּבָרִים שַׁם, ד):
'אֲתֵם הַדְּבָקִים בָּהּ' אֲלֵכֶיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם
הַיּוֹם, בַּבְּחִינֶת מְאוֹרֵי־אוֹר" (זִהְרָ שַׁם).

וְזֶה בַּחֲנִינֶת הַנֶּס חֲנֻפָּה "שֶׁלֹּא הָיָה בּוֹ
לְהַדְלִיק רַק יוֹם אֶחָד, וְדַלֵּק שְׁמוֹנֵה
יָמִים" (שַׁבָּת כ"א:) - כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ הִרְאָה
בְּזֶה: שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל
הַדְּבָקִים בָּהּ אֵינָם נִאֲכָלִים, רַק מְקַבְּלִים חַיּוֹת
מְמַנָּה, בַּחֲנִינֶת מְאוֹרֵי־אוֹר, בַּחֲנִינֶת 'שֵׁם־
הַקְּדוֹשׁ'.

כִּי זֶה הַשְּׁמֹן הָיָה רְאוּי שִׁישְׂרָף בְּלִילָה
אֶחָד, וּבְנֶס הָיָה דוֹלֵק כָּל־כַּף -
לְהוֹרוֹת: שְׂאִין שְׁלִיטָה לְמְאוֹרֵי־אֵשׁ, כִּי
'יִשְׂרָאֵל' דְּבָקִים בְּמְאוֹרֵי־אוֹר, וְנִתְגַּדֵּל 'שֵׁם
הַקְּדוֹשׁ יִתְבָּרַךְ, וְנִתְגַּבְּרוּ מְאוֹרֵי־אוֹר,
וְנִכְנְעוּ מְאוֹרֵי־אֵשׁ'.

וְזֶה גַם בְּחִינַת קִדְשֵׁי "נֵר הַמְּעֵרְבִי", וְ"נֵר שַׁבָּת", וְכֵן כָּל הַנְּרוֹת שֶׁל מִצְוֵה וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן "זְמַן הַדְּלָקַת נֵר הַנְּכֵה, מִשְׁתַּשְׁקַע הַחֶמֶה" (שַׁבַּת כ"א:)

שֶׁאֵז מִתְעוֹרְרִין 'מְאוּרֵי-אֵשׁ', בְּחִינַת שְׂקִיעַת הַמְּאוּרֵי-אֹר, וְאֵז דִּיקָא מְדַלִּיקִין נֵר הַנְּכֵה - לְהָאִיר 'מְאוּרֵי-אֹר', וְלִהְיֵע 'מְאוּרֵי-אֵשׁ' - כִּי עַל-יְדֵי גְדֻלַּת הַנֶּס הַנְּכֵה, אֵין שְׁלִיטָה עֲבָשׁוֹ לְמְאוּרֵי-אֵשׁ.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'הַנְּכֵה' - עַל-שֵׁם "הַנְּכַת הַמְּזַבַּח", בִּימֵי בֵּית שְׁנֵי וְכֵן "קוֹרִין בְּחַנְכַּה פְּרֻשַׁת הַנְּשִׂאִים מֵה שְׁהַקְרִיבוּ בְּעַת הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן" (שְׁלַח-עֲרוּךְ אַרְחֵ-חַיִּים תִּרְפ"ד, א) - כִּי 'הַקָּמַת הַמִּשְׁכָּן וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, זֶה בְּחִינַת 'מְאוּרֵי-אֹר', כִּי שֵׁם מְאוּרִין 'מְאוּרֵי-אֹר'.

מה.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, הַלְכוּת חַנּוּכָה ה - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר "ח"א כ"א, 'עַתִּיקָא טְמִיר וְסִתִּים')

'הַדְּלָקַת נֵר הַנְּכֵה' - הוּא בְּחִינַת הָאֶרֶת הַמְּקִיפִים לְפָנִים.

כִּי "מְלָכוּת יוֹן הַרְשָׁעָה עֲמָדָה עַל יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחַם תוֹרָתָם" (וְעַל-הַנְּסִים) - עַל-יְדֵי הָאֶפִיקוֹרְסוֹת שֶׁל הַכְּמוֹת יוֹנִית, 'הַכְּמוֹת-חִיצוֹנִית'.

"וְטָמְאוּ כָּל הַשְּׂמָנִים" (שַׁבַּת כ"א:) - 'הַדְּעַת וְהַשְּׂכַל דְּקִדְשָׁה' - עַל-יְדֵי הַחְכְּמוֹת-חִיצוֹנִית - שְׁהַשְּׁלִיכוּ אֶפִיקוֹרְסוֹת וְקִשְׁיוֹת בְּתוֹךְ הַשְּׂכָלִיּוֹת דְּקִדְשָׁה.

"וְנַעֲשֶׂה נֶס, וּמִצְאוּ צְלוּחִית שֶׁל שֶׁמֶן, חֲתוּם בְּחֻתְמוֹ שֶׁל כְּהֵן-גְּדוֹל"

(שם) - שְׁמִצְאוּ: דְּעַת חֲתוּם וְנַעֲלָם, הֵינּוּ שְׁמִצְאוּ וְהַשִּׁיגוּ: שְׂכַל הַקִּשְׁיוֹת וְהַפְּרִירוֹת נְמֻשְׁכִּין: עַל-יְדֵי שֵׁשׁ 'שְׂכַל-עֲלוּן' בְּחִינַת 'מְקִיף', שְׂאִי-אֶפְשֵׁר לְהַשִּׁיגוּ עֲבָשׁוֹ בְּעוֹלָם-הַזֶּה.

וְכָל כַּחַם וְחִיוֹתָם: מְבַחֲנִית 'אִיה', שֶׁהוּא סָתוּם וְנַעֲלָם, בְּחִינַת: "חֲתוּם בְּחֻתְמוֹ שֶׁל כְּהֵן-גְּדוֹל שֶׁנִּכְנַס לְפָנָי וּלְפָנֵים בְּיוֹם-הַפְּפוּרִים", בְּחִינַת 'כְּתָר', בְּחִינַת 'אִיה'.

וְזֶה הִיָּה הַנֶּס חַנּוּכָה - שְׁמִצְאוּ וְהַשִּׁיגוּ: שְׁהַקִּשְׁיוֹת אֵינָם כְּלוּם - כִּי הֵם נְמֻשְׁכִּים מִ'קִּדְשָׁה גְבוּהָ וְעֲלוּנָה מְאֹד'.

וְזֶה בְּחִינַת: "וְלֹא הָיָה בּוֹ לְהַדְּלִיק רַק יוֹם אֶחָד, וְנַעֲשֶׂה נֶס וְדָלַק שְׁמוֹנָה יָמִים" (שם). שְׂכַל הָיָה בּוֹ כִּדֵּי לְהָאִיר רַק יוֹם אֶחָד, הֵינּוּ 'לְעֵתִיד-לְבָא', בְּחִינַת (זְכָרְיָה י"ז, ז): "יוֹם אֶחָד הוּא יוֹדֵעַ לֵה" וְכוּ'.

"וְנַעֲשֶׂה נֶס וְדָלַק שְׁמוֹנָה יָמִים" - שְׁבַחֲנִית יוֹם אֶחָד, 'עוֹלָם-הַבָּא', הָאֹר הַמְּקִיף - הָאִיר בְּתוֹךְ 'שַׁבַּעַת יָמִים', בְּחִינַת הָעוֹלָם-הַזֶּה.

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַדְּלִיק כָּל שְׁמוֹנָה, כִּדֵּי לְהָאִיר בְּיוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל חַנּוּכָה, הַהָאֶרֶה שֶׁל בְּחִינַת 'עוֹלָם-הַבָּא'. וּמִשֵּׁם נְמֻשָּׁךְ לְכָל 'שַׁבַּעַת הַיָּמִים', בְּחִינַת 'עוֹלָם-הַזֶּה'.

וְעַל-כֵּן "בְּכָל יוֹם מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ" (שם) - כִּדֵּי לְחַזֵּר בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְיוֹם רֵאשׁוֹן - כִּי יוֹם רֵאשׁוֹן מְאִיר בְּכָל הַשַּׁבַּעַת יָמִים.

מו.

(לקוטי הלכות, חנפה ו, אביגד ה'ו'ח'ט'י -
על פי לקוטי מוהר"ן ח"א ט, 'תהמת יבסימו')

'חנפה' - הוא זמן "תפלה והודאה"
להשם יתברך, כי אז נעשו נסים
גדולים, ואומרים אז "על הנסים" -
ונסים הם בחינת תפלה, למעלה-
מהטבע.

ועקר התפלה הוא על ידי האמת,
שהוא אור המאיר לצאת מהחשך.
כי הנס של חנפה, וכן כל הנסים, נעשים
בן בכל זמן בכל שנה ושנה.

כי כש'הסטר'א'א'חרא' בחינת 'מלכות'
הרשעה מתגברת על ישראל, ורוצה
לבטל אותם מעבודת השם, כמו שהיה אז
שרצו להשפיע התורה לגמרי חסוֹשֵׁלוֹם.

אזי אין שום עצה ותחבולה להמלט על
נפשו, בראם על ידי האמת. דהיננו:
שיראה לפי מדרגתו, למשך עצמו
ולהסתפל, רק אל האמת לאמתו.

וכן בתפלה: אף על פי שאי אפשר לו
להתפלל בכונה בשום אופן,
וה'מחשבות זרות', שהם בחינת "מי
המבול" (בראשית ז, ז), מבלבלין אותו מאד, עד
שאיך רואה שום צד הצלה.

אזי עקר התקון והצלה, על ידי תבת נח,
בחינת (שם ו, טז): "צהר תעשה לתבה",
הינו שידבר הדבור באמת לפי מדרגתו
במקום שהוא.

וזוה בחינת: "נר חנפה", בחינת אור
האמת, בחינת "שלח אורך ואמתך"
(תהלים מג, ג) - שעל ידי זה יוצאין מכל מיני
חשך, ויכולין להתפלל באמת, שזה בחינת

'חנפה', שקבעו להודות ולהלל, בחינת
'תקון התפלה'.

ועל כן "מדליקין למטה מעשרה
טפחים" (שבת כא:) - ששם עקר
אחיזתם. ו"מדליקין סמוך לפתח" (שם),
בחינת "פתח דבריך יאיר" (תהלים קיט, קל). כי
על ידי אור האמת, יכולין למצא ה'פתח'
לצאת מכל מיני חשך שנצוד בו, ולהכניע
"מי המבול".

וזוה: "שבימי חנפה פסקו מי המבול"
(רש"י בראשית ז, יב), הינו: בכ"ז בכסלו.
וזוה שמוכא ב'תקונים' (תקוני י"ז כט):
"ש'חנפה' הוא בחינת תבת נח" - הינו
בנ"ל.

וזוה בחינת: "וטמאו כל השמנים" (שבת
כא:) - הינו: קדשת הדעת והדבור,
שלא היה אפשר לדבר שום דבור של
קדשה.

"ונעשה גם, ומצאו פך שמן, חתום
בחזתמו של פה-גדול" (שם) -
בחינת חותם האמת, כי "חזתמו של
הקדוש ברוך הוא אמת" (שם נח:).

ועל כן היה הפה-גדול יכול לטהר את
ישראל מעונות ולהוציאם
מהחשך - על ידי שנכנס לפני ולפנים,
במקום נקדת האמת.

וזוה בחינת חנפה, בחינת "חנפת הבית"
המקדש, מקום התפלה, בחינת
(ישעיה נה, ז): "כי ביתי בית תפלה" - כי על-
ידי נר חנפה, בחינת אור האמת, על ידי-
זה עקר תקון התפלה.

ועל כן "קורין בחנפה שנים עשר
נשיאים של שנים עשר

מז.

(לקוטי הלכות, חנכה ז, בהשקטות - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם')

מבאר בכונות (פרי-עצמים, חנכה פ"ד):
"שבחנכה צריכין להמשיך
ה'ש'ש'עשרה מדות של רחמים,
שעקרם הם שמונה, שהם עד 'נצר' - בכל
יום מדה אחת. גם צריכין להמשיך בכל
יום, צרופה אחד של 'אהי"ה' פעמים
'אהי"ה', שהוא בגימטריא 'אמ"ת', פנגד
שמונה פעמים 'אמת' שב'אמת ויצוב'".

הינו: כי זה עקר כלל ה'רחמנות' שצריכין
לרחם על ישראל, שזה בחינת
'ש'ש'עשרה מדות של רחמים' - הוא
להאיר ולהכניס בהם ה'אמת' - שעל-ידי-זה
יכולין להנצל מעונות, ויזכו להתקרב
להשם-יתברך.

ועקר ה'אמת', הוא 'אהי"ה' פעמים
'אהי"ה', כי "אהי"ה" (שמות ג, יד) -
"**דא אנא זמין למהוי**" [אני עתיד להיות] (זהר
ויקרא יג), הינו: שמכין את-עצמו לעשות
תשובה, בכדי שיהיה לו איזה הויה בעולם,
כי קדם התשובה עדין אין לו שום הויה כלל
(לקוטי-מוהר"ן ח"א ו).

אך מחמת שאפלו פשוטה להכין את-
עצמו שיהיה לו הויה בעולם, יש
שעדין קשה לו לשוב פראוי - אף-על-פי-כן
גם הוא צריך בכל פעם להכין את-עצמו
שיהיה לו איזה הויה - דהינו: פדי שיוכל
על-ידי הכנה הזאת, להתחיל להכין את-
עצמו אחר-כך.

וכן ההכנה השניה - יהיה בשביל שיוכל
להכין את-עצמו עוד אחר-כך ביותר.
וכן בלי שעור - עד שיהיה נכלל 'אהי"ה'

שבטים" (ש'לח-ערוף ארז-חיים תרפד, א) - שזה
בחינת 'עלית התפלה ותקונה', בחינת
'שנים-עשר נסחאות התפלה'.

וזה בחינת: "שמונת ימי חנכה" - כי
'תקון-התפלה', הוא בבחינת 'שמונה
ימים', שהם: 'חמשה-חמשי-תורה',
ו'ש'ש'תפלות ביום'. כי עקר 'אור-האמת',
זוכין על-ידי ה'תורה', שהוא 'תורת אמת'.

וזה בחינת: 'משיח' - שהוא משה
ב"שמן משהת קדש" (שמות ל, כה-לא),
בחינת 'אור-האמת', בחינת 'שמן של
חנכה'. וכן ה'כהן-גדול' נמשח ב'שמן-
המשחה', כי נכנס לפני ולפנים על-ידי
בחינת 'אמת', כנ"ל.

וזה בחינת: 'חנופה' - 'חנ"ה כ"ו' (פרי-עצ-
מים, חנכה פ"ד). 'כ"ו', זה בחינת: 'שם
הקדוש', 'עצם האמת'. ועל-ידי-זה נשלם
התפלה, בחינת "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל),
בחינת 'חנה'.

וזה בחינת: "נר חנכה מוסיף והולך"
(שבת כא:). - כי בתחלה 'אור-האמת'
בצמצום גדול, בעת שמנח בתקף החשכות
והגלות. אבל על-ידי שמושך עצמו אל
ה'אמת' גם אז - על-ידי-זה 'מעט נקדתי
האמת' מאיר לו, עד שזוכה ליצא מתוך
החשך. ואז בכל יום "מוסיף והולך" 'אור-
האמת' ביותר, עד שעולה בתכלית העליה.

וזה בחינת: 'חנופ"ה', 'חנ"ו כ"ה' (תקוני-
זהר כט.), בחינת כ"ה אותיות שמיחדין
ישראל בכל יום, הינו בחינת 'אמונה'. כי
על-ידי 'נר חנכה', בחינת 'אור-האמת', זוכין
ל'אמונה' 'תפלה' - כי עקר ה'אמונה' הוא
על-ידי 'אמת'.

ב'אֱהִי"ה', בְּבַחֲנֵת 'אֱהִי"ה' פְּעָמִים 'אֱהִי"ה',
שְׁגִימְטְרִיא 'אֱמ"ת'.

כִּי זֶה עֵקֶר אֱמֶתֶת הָאֱמֶת: שְׁאֵף-עַל-פִּי
שְׁאִינֵנו זֹכֶה מִיַּד לְהוֹיָה גְמוּרָה - אֵף-
עַל-פִּי-כֵן יָכִין אֶת-עֲצָמוֹ, בְּדִי שִׁיזְכָּה עַל-
יְדִיזָה לְהַכִּין אֶת-עֲצָמוֹ אַחֲר־כֵּן.

וְגַם 'זֶה הָאֱמֶת' - הוּא כְּפִי ה'מִדָּה שֶׁל
אוֹתוֹ הַיּוֹם', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת ה'מִדָּה שֶׁל
רַחֲמִים' שְׁמִמְשִׁיכִין ב'אוֹתוֹ הַיּוֹם'.

וּבֵינֵם אַחֲרֵי - צְרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ ה'אֱמֶת' כְּפִי
'אוֹתוֹ הַמִּדָּה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם'. וְכֵן
בֵּינֵם שְׁלִישִׁי וְכוּ'. כִּי יֵשׁ כַּמָּה שְׁנוּיִים לְאִין
מִסְפָּר בְּכָל אָדָם בֵּין יוֹם לַיּוֹם.

עַל-כֵּן צְרִיכִין לְרַחֵם עַל-עֲצָמוֹ, וּלְקַשֵּׁר
אֶת-עֲצָמוֹ לְנִקְדַּת-הָאֱמֶת' בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם, כְּפִי ה'מִדָּה וְהַעֲנִין שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם'
שְׁעוֹמֵד בּוֹ. כִּי בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל דְּרָגָא, יֵשׁ
בְּחִינַת 'נִקְדַּת-הָאֱמֶת' שֶׁיִּכְוֹלִין לְהַתְקַרֵּב
עַל יָדָה לְהַשִּׁיב-יָתֵבְרָךְ.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שְׁמוֹנֵת יָמֵי חֲנֻכָּה' - שְׁבָחָן
אֲנֵנו מִמְשִׁיכִין 'אוֹר־הָאֱמֶת', עַל כָּל
יָמֵי חַיֵּינוּ, שֶׁהֵם 'שִׁבְעִים שָׁנָה', בְּחִינַת
'שִׁבְעָה יָמִים', לְכָל־לָמָּה וּלְקַשֵּׁרם בְּבַחֲנֵת יוֹם
הַשְּׁמִינִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲלִמְאִידָאֵתִי',
בְּחִינַת 'בִּינָה', שֶׁשָּׁם עֵקֶר בְּחִינַת 'אֱהִי"ה'.

וְזֶה בְּחִינַת 'חֲנֻכָּה' - כִּי זֶה עֵקֶר ה'חֲנֻכָּה'
בְּעֲבוּדַת-הַשֵּׁם, מֵה שְׁמַת־חֵילִין בְּכָל
פְּעַם מְחַדָּשׁ. וְאִפְלוּ אִם הוּא זָקֵן גָּדוֹל, אֵף-
עַל-פִּי-כֵן אֲסוּר לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ לְזָקֵן, כְּאִלוּ
כְּבָר אִפְסַת תְּקוּנָה חֲסִי-וְשָׁלוֹם, רַק עַד יוֹם
מוֹתוֹ יִתְחִיל בְּכָל פְּעַם מְחַדָּשׁ.

מה.

(לקוטי-הלכות, חנכה ז, בהשקטות - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם')

עֵקֶר בְּחִינַת 'הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה' - הוּא
לְהַמְשִׁיךְ 'אוֹר־הַדְּעַת הַקְּדוּשָׁה' שֶׁל
ה'צְדִיק־הָאֱמֶת', גַּם לְמַטָּה לְמַטָּה לְכָל
הַמְּדַרְגּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת, לְגַלוֹת לָהֶם: כִּי "מְלֹא
כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ" (ישעיה י ג), וְהַשֵּׁם אִתָּם
עַדִּין - לְחַזְקָם וּלְעוֹרְרָם וּלְהַקְיָצָם, שֶׁלֹּא
יִתְיָאֲשׁוּ בְּשׁוֹם אַפֵּן.

וְזֶהוּ בְּחִינַת מַה שְׁכָתוּב בְּכוֹנוֹת (פְּרִיעִי-חַיִּים,
חֲנֻכָּה פ"ד): "שְׁעַקֵּר נִפְלְאוֹת עֲנִין
חֲנֻכָּה' הוּא: מַה שְּׂאֵז אֲנֵנו מִמְשִׁיכִין, אוֹר
הַשְּׁלֶשֶׁה יְחוּדִים עֲלִיוֹנִים, שֶׁהֵם עוֹלָם
'נִי"ר' - "לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טַפְחִים" (שְׁבַת כ"א):
- בִּימֵי הַחוּל מִמֶּשֶׁה, שְׁמַתָּרִים בְּעֲשִׂית
מְלָאכָה".

ה'מנורה' ו'שבעת הנרות'

**"בהעלתך את הנרות, אל מול פני המנורה" –
יאירו שבעת הנרות" (במדבר ח, ב)
– ענין קדשת שבעת הנרות –**

היננו: [א] שישמר את-עצמו מלהוציא
'שקר' מפיו. **[ב]** ויהיה לו 'יראת-
שמים' שהוא בחינת 'חטם', בבחינת (ישעיה
יא, ג): "והריחו ביראת ה'". **[ג]** ויהיה לו
'אמונת-הכמים' התלוי ב'אדניו', בבחינת
(משלי כב, יז): "שמע דברי הכמים". **[ד]**
ויעצים עיניו מראות ברע (על-פי ישעיה לג, טו).

כי הן הן המעוררין את 'שפע אלקי הנ"ל'
לבוא – כי ה'פה' וה'חטם' וה'עינים'
וה'אזנים' – תלויים ב'מח', והן מעוררין את
ה'מח' שיהיה בבחינת 'קדם' בבחינת 'פנים'.

והן הן "שבעת הנרות" (במדבר ח, ב) – כי
'פה, ותרין נקבא, חטמא, ותרין
עיניו, ותרין אדניו' (תקוני-זהר יג): – הם בבחינת
"שבעת הנרות" שעל-ידם האדם משיג
"פני המנורה" (במדבר שם), ו"מנרתא דא
רישא" (שם), הינו: ה'מח'. ו"פני המנורה",
הינו 'שפע אלקי הנ"ל'.

ו'שפע אלקי' הזאת – הוא בחינת 'ספה',
'דוחה-הקדש' וכו'. והוא
בחינת 'מקיפין' – ש'השכל הזה' הוא גדול
עד למאד, עד שאין ה'מח' יכול לסבלו ואין
נכנס ב'מח', אלא הוא 'מקיף את הראש'
וכו'.

ועל-ידי שמקדשין "שבעת הנרות" –
זוכין להכניס ה'מקיפין' לפנים.

ג.

(ספר המדות, פבד ח"ב ב)

כל ה'פבד' של כל ה'מלכויות', נכללים
ב'ארבע מלכויות'. ועל-ידי "מעשה

"בהעלתך" – צריך להדליק עד שתהא שלהבת
'עולה' מאליה. (רש"י; שבת כא.)

"מנרתא דא רישא, ושבעה נרותיה עליה, אינון תרין
אודניו, ותרין עיניו, ותרין נוקבי חוטמא, ופומא"
(תקוני-זהר יג.)

איתא בדברי רז"ל: "שבהפסוק 'בהעלתך' וכו'
(במדבר ח, ב), מרמז נר חנכה" (מדרש מובא ברמב"ן שם).
הינו: כי 'נר חנכה' הוא בחינת 'הארת המקיפים
לפנים', על-ידי בחינת 'שבעת הנרות' וכו'.

ועל-כן צריכין להדליק כל שמונה – כדי להאיר
ביום ראשון של חנכה, ההארה של בחינת 'עולם-
הבא', ומשים נמשך לכל 'שבעת הימים', בבחינת
עולם-הזה וכו'. ועל-כן "בכל יום מוסיף והולך"
– כדי לחזור בכל יום ויום ל'יום-ראשון', המאיר
בכל ה'שבעת ימים'. (לקוטי-הלכות, חנכה ה, א)

א.

(ח"א ח, ח)

נמצא להלן, בהפטרת שבת חנכה.

ב.

(ח"א נא, א-ב-ג-ד-ה-פסוף)

יש 'שכל' שבא לאדם בלא שום 'הקדמה',
אלא על-ידי 'שפע אלקי', ומכנה בשם
'קדם' בשם 'פנים', שאין צריך להשתמש
בשום 'הקדמה'. ועל-ידי זאת המהירות –
"שלהבת הלב עולה תמיד מאליה" (על-פי

רש"י במדבר ח, ב).

ואי-אפשר לבוא לזה – אלא שיקדש את
פיו וחטמו ועיניו ואזניו –
והן הן מאירין לו 'שפע אלקי הנ"ל'.

מְנוּרָה" (שמות כה, לא-מ; לו, יזכד; במדבר ת, א-ד), וְקָדוֹשׁ-הַחֹדֶשׁ, וְקִטְרֹת, וְשִׁמְרָה מִן מֵאֲכָלִים-טְמֵאִים - כָּל הָאֲרָבַע-מְלָכוֹת מִחֲזִירִים אֶת הַכְּבוֹד שֶׁבְתוֹכָם לְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ.

ד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השיחר, מה-מו)

"מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה וְנִרוֹתֶיהָ" - הֵם עֵקֶר 'אֹרֶה-רְצוֹן' שֶׁהִיא מֵאִיר בְּמִשְׁכַּן וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ - שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָיִם מְכַל מִינֵי חֲשׂוֹךְ שֶׁבְּעוֹלָם, בְּבַחֲנֵינָת (תהלים יח, כט): "כִּי אֶתָּה תֵאִיר נֵרִי".

וּבְשִׁבְלִי-זֶה נִתְקַשָּׂה מִשֶּׁה מְאֹד עַל 'מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (מנחות כט), וּבִיּוֹתֵר מְבָאֵר בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה פֶּרֶשֶׁת בַּהֲעֵלְתָךְ (במדבר-רבה טו, י): "שֶׁנִּתְקַשָּׂה בָּהּ מְאֹד. וְאִפְלוּ כְּשֶׁהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ גָּלָה לוֹ, חֲזַר וְשָׁכַח מַעֲשֵׂיהָ כְּשֶׁיָּרַד. וְחֲזַר וְעָלָה וְשָׁאֵל, וּפָרַשׁ לוֹ. וְחֲזַר וְשָׁכַח. וְכֵן כְּפֹה פְּעָמִים.

עַד שֶׁאָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לֵךְ אֲצֵל בְּצִלָּאֵל, וְהוּא יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ וְכוּ'. וּמִיָּד עָשָׂה אוֹתָהּ בְּצִלָּאֵל.

הַתְּחִיל תְּמָה וְאָמַר: 'אֲנִי, כְּפֹה פְּעָמִים הִרְאָה לִי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִתְקַשִּׁיתִי לַעֲשׂוֹתָהּ, וְאֶתָּה שָׁלָא רְאִיתָ, עֲשִׂיתָ מִדְּעַתָּךְ; בְּצִלָּאֵל - 'בְּצֵל אֵל' הֵייתָ עוֹמֵד כְּשֶׁהִרְאָה לִי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲשִׂיתָהּ?". עַד-כָּאן-לְשׁוֹנוֹ.

וְכָל רוּאָה יִשְׁתוּמָם עַל הַמְּרָאָה הַזֹּאת: אֵיךְ יִתְכַן שֶׁמִּשֶּׁה לֹא יָדַע וְנִתְקַשָּׂה כְּפֹה פְּעָמִים עַל עֲשִׂיתָהּ, וּבְצִלָּאֵל עָשָׂה אוֹתָהּ מִיָּד?

וְאִם מִחֲמַת שֶׁהִיא עוֹמֵד 'בְּצֵל אֵל' כְּשֶׁהִרְאָה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִשֶּׁה עֲשִׂיתָהּ - הֲלֹא מִשֶּׁה בְּעַצְמוֹ בּוֹדָאֵי עֹמֵד שָׁמָּה, וְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ לְמַד עִמּוֹ וְגָלָה לוֹ עֲשִׂיתָהּ פַּעַם אַחֵר פַּעַם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַשָּׂה כָּל-כֶּף. וּבְצִלָּאֵל שֶׁעֹמֵד רַק מְצַדוֹ 'בְּצֵל אֵל', הִשִּׁיג לַעֲשׂוֹתָהּ מִיָּד. "אִם רַבִּי לֹא שָׁנָה, הִיא מְנַלְיָה"! (ערוכין צב.).

אֵךְ מָה שֶׁאֲפָשֵׁר לְהַבִּין בְּזֶה מִרְחוֹק - אֲנִי מַחֲבִיבִים לְחַתֵּר וּלְפָרֵשׁ דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַקָּדוֹשִׁים הָעֹמְקִים מְאֹד מְאֹד.

כִּי בּוֹדָאֵי: מִשֶּׁה נִתְקַשָּׂה מְאֹד מְאֹד כְּפֹה פְּעָמִים בְּמַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת לַעֲשׂוֹת כְּלֵי קְדוּשָׁה וְנִרְאָה כְּזֹאת, שִׁיּוּכָל לְהֵאִיר עַל-יְדֵהּ 'הָאֶרֶת הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה' בְּכָל יִשְׂרָאֵל, בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל מָה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּיו.

שֶׁבְּכָל מִינֵי חֲשׂוֹךְ, וּבְכָל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת שֶׁיַּעֲבֹרוּ עָלָיו - בְּכָלם יִתְגַּבֵּר בְּתַקְוַת-הַרְצוֹן שֶׁיֵּאִיר לוֹ, לַעֲלוֹת מְכַלָּם.

כִּי בּוֹדָאֵי קֶשֶׁה מְאֹד לְהִשִּׁיג הַשְּׁגַת עֲשִׂית כְּלֵי נְפִלְאָה כְּזֹאת, בְּפֶרֶט שֶׁכְּבָר רָאָה מִשֶּׁה בְּעֵינָיו מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם - שֶׁאֲחֵרֵי כָּל הָאוֹתוֹת נִרְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִם יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת-מִצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם-סוּף וּמִתְנַתְּנוּרָה וְכוּ', אַחֲרֵי-כֵן עָשׂוּ מָה שֶׁעָשׂוּ. וְהַבִּין וְרָאָה: כְּפֹה וְכְפֹה קֶשֶׁה לַעֲזֹר לְבַעַל-בַּחֲרָה!

עַל-פֶּן לֹא הָיָה יָכוֹל לְהִשִּׁיג וּלְהַכְנִים בְּדַעְתּוֹ 'עֲשִׂית הַמְּנוּרָה', שֶׁהִיא בַּחֲנִינָת 'הָאֶרֶת-הַרְצוֹן', בְּתַקוּנִים נְפִלְאִים כְּאֵלֶּה הַמְּרַמְזִים בְּ"שִׁבְעָה קִנֵּי הַמְּנוּרָה",

וְאֶחָד־עֶשֶׂר כַּפֹּתוּרִים, וְתִשְׁעָה פְּרָחִים,
וְעֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם גְּבִיעִים.

שִׁכְלָם עוֹלִים אַרְבָּעִים־וְתִשְׁעָה - כְּנֶגֶד
אַרְבָּעִים־וְתִשְׁעָה יְמֵי הַסְּפִירָה
שֶׁעָבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲר־כֵּן קִבְּלוּ אֶת
הַתּוֹרָה בַּיּוֹם הַחֲמִשִּׁים, כַּמְבָּאָר כְּלִזָּה
בְּכּוֹנֶנֶת־הָאָרֶזׁ"ל.

וּמוֹבָא: "שֶׁהוּא שְׁרֵש־הַתּוֹרָה, בְּחִינַת
שְׁעַר־הַחֲמִשִּׁים", "שֶׁלֹּא הִשְׁיִגוּ
מֹשֶׁה בְּחִיּוֹ" (ראש־הַשָּׁנָה כא:), "רַק בַּעֲת
הַסְּתַלְקוֹתָו נִסְתַּלַּק לְשָׁם" (לְקוּטֵי־תּוֹרָה וְאַתְחַנֵּן).

כִּי שָׁם הוּא בְּחִינַת רְצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, בְּחִינַת
רְצוֹן־שְׁבָר־צוֹנוֹת' - שְׁמִכְנִים 'תִּקְוָה
הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל, שִׁיאִיר
לָהֶם בְּכָל מִיַּי חֶשֶׁד וְכוּ' כַּנ"ל, וְעַל־כֵּן
נִתְקַשָּׁה עַל־זֶה מְאֹד.

אָבֵל 'בְּצִלְאֵל' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'תְּלִמִיד
הַהֲגוֹן' - הַבֵּין וְרָאָה: שְׁמָה שְׁנַתְקַשָּׁה
'מֹשֶׁה' כְּל־כֵּן, הוּא מַחְמַת עֵצֶם עֲנוּתָנוֹתוֹ
הַגְּדוּלָּה, שֶׁהָיָה "עֵנּוּ מְאֹד" (בַּמִּדְבָּר יב ג), וְלֹא
רָצָה לְהַחֲזִיק טוֹבָה לְנַפְשׁוֹ.

וְעַל־כֵּן נִתְקַשָּׁה כְּל־כֵּן, וְלֹא הַבֵּין: "אִיךָ
יַעֲשֶׂה מְנוּרָה בְּתַקוּנִים פְּאֵלוֹ,
שִׁיאִיר הַרְצוֹן לְנֶצַח"? - מַחְמַת שֶׁהַבֵּין:
שֶׁהַדָּבָר תְּלוּי בּוֹ, שֶׁצְּרִיךְ שִׁיְהִיָּה נִכְלָל כְּל־כֵּן
בְּרְצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, עַד שִׁיּוּכַל לְהַכְנִים הַרְצוֹן'
לְנֶצַח, בְּכָל יִשְׂרָאֵל.

וְהוּא בְּעֲנוּתָנוֹתוֹ, לֹא הָיָה יָכֹל לְהִשְׁיִג:
'שִׁיְהִיָּה לוֹ פֶּחַ כְּזֶה' - עַל־כֵּן נִתְקַשָּׁה
מְאֹד מְאֹד עַל־זֶה.

אָבֵל 'בְּצִלְאֵל' תְּלִמִידוֹ, הַבֵּין מְרַחֵק
'גְּדֹלַת רַבּוֹ מֹשֶׁה' - שְׂאֵדְרָבָא: מַחְמַת
עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוּלָּה כְּל־כֵּן, הוּא נִכְלָל בְּתַכְלִית
הַבְּטוּל בְּרְצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, כִּי שָׁם אִי־אֶפְשָׁר
לְהַכְלִל בְּשִׁלְמוֹת, כִּי־אִם עַל־יַד תַּכְלִית
הַעֲנוּהָ וְהַבְּטוּל כְּמוֹ מֹשֶׁה.

עַל־כֵּן 'בְּצִלְאֵל', בְּחִינַת ה'תְּלִמִיד' - הִשְׁיִג
מִיַּד עֲשִׂיתָהּ, כִּי הוּא אָמַר: "אֲנִי
בְּטוֹחַ בְּכַחוֹ שֶׁל זִקְנִי, שֶׁהוּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ,
שֶׁבּוֹדָאִי אַעֲשֶׂה אוֹתָהּ, וְאֶגְמַר אוֹתָהּ כְּרֵאוֹי,
כִּי אֲנִי מֵאֲמִין בְּכַחוֹ שֶׁל רַבִּי, שֶׁבּוֹדָאִי יִגְמַר
וְיִגְמַר, וְיִכְנִים 'הָאֶרֶת־הַרְצוֹן' בְּזִה־הַעוֹלָם,
עַד שִׁיאִיר לָהֶם בְּכָל מִיַּי חֶשֶׁד!"

כִּי ה'צְּדִיק־הָאֱמֶת' אֵינוֹ יָכוֹל לִידַע מִגְּדֹלַת
עֲצָמוֹ כְּל־כֵּן, מִגְּדֹלַת הַבְּטוּל וְהַעֲנוּהָ שֶׁלוֹ
- כְּמוֹ שִׁיּוּכַל לְהִשְׁיִג מְרַחֵק, בְּחִינַת
ה'תְּלִמִיד'.

כִּי הַבֵּין: שְׁמַחְמַת זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׁנַתְקַשָּׁה
כְּל־כֵּן עַל עֲשִׂיתָהּ, שְׁזָה מַחְמַת
'עֲנוּתָנוֹתוֹ' - עַל־יַד־זֶה דִּיקָא יִגְמַר ה'תַּקוּן
שֶׁל הַמְּנוּרָה הַנ"ל, שֶׁהוּא ה'אֶרֶת־הַרְצוֹן'.

וְעַל־כֵּן 'בְּצִלְאֵל' דִּיקָא, עָשָׂה אוֹתָהּ
כְּרֵאוֹי, וְהַכְלִיל בְּכַחוֹ שֶׁל 'מֹשֶׁה
רַבּוֹ, וְכַנ"ל.

"בהעלתך את הנרות, אל מול פני המנורה - יאירו שבעת הנרות" (במדבר ח, ב)
"ובמנרתא טבתא, דנהרא על רישין"
 (זמירות ליל-שבת)

יש 'צדיקים הרבה', אבל יש בחינות 'נקודות-האמת בין הצדיקים', ש'שורצים להתקרב אליו, שבזה תלוי הכל וכו'. (לקוטי-מוהר"ן ח"א סו, ד)

להם, כי גרם לא תכבה, כי מקשרים בה'צדיק' בחינת 'משה', שהוא בחינת 'משיח' שנאמר עליו (ברכת הפטרה): **"כי בשם קדשך נשבעת לו שלא תכבה נרו לעולם ועד"**.

ו.

(לקוטי-הלכות, בציעת-הפת ה, כה)

"בהעלתך את הנרות, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (במדבר ח, ב). הינו: שהזהיר אהרן-הכהן **"שעוסק לקרב ישראל להשם-יתברך"** (אבות פ"א מ"ב), על-ידי שממשיך עליהם **"הארת הצדיק-האמת"**.

"בהעלתך את הנרות" - פשתרצה להעלות ולהאיר את **"שבעת הנרות"**, שהם בחינת **"כלל נשמות ישראל"**.

"אל מול פני המנורה" - שהוא בחינת ה'צדיק-האמת', בחינת 'משה', שהוא בחינת **"פני המנורה"**, פני התורה, כי הוא כלול מכל ה'שבעים-פנים לתורה', ועל-כן הוא יכול להאיר כל 'שרשי נשמות ישראל'.

ועל-כן הזהירו: **"אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות"** - ש'כל הפתות שב'ישראל' ש'כלולים ב'שבע פתות'. כלם **"יאירו אל מול פני המנורה"** - שכלם יכינו דעתם אל 'הארת הצדיק-האמת' שמשם מאיר נשמותיהם.

ז.

(לקוטי-הלכות, סימני-בהמה-ותיה-טהורה ז, ל - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יז, ו'יהי הם מריקים שמיהם')

"בהעלתך את הנרות, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות".

ה.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רטו, כ"ד מיני פדיונות; ועל-פי ח"ב ד, ו'את הערבים צויתי לכלפלה')

"בהעלתך את הנרות, אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (במדבר ח, ב). **"בהעלותך את הנרות - פשתרצה להדליק ולהעלות הנרות הקדושות, בחינת 'נפשות-ישראל', שיבערו להשם-יתברך, וגרם יהיה הולך ומאיר בכל מיני השך"**.

"אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות". **"פני המנורה"** - זה בחינת ה'צדיק' שהוא בחינת 'משה', שכל ה'מנורה הטהורה' שהם **"כלל נשמות ישראל"** מאירים ממנו, כי **"הוא שרש כלם"** (לקוטי-מוהר"ן ח"א לד, ב), ועל-כן נקרא **"פני המנורה"** - כי 'פנים' לשון 'רצון'.

שיכנו תמיד: להעלות ולקשר את **"שבעת הנרות"** - שהם **"כלל הנשמות הכלולים ב'שבעה פתות, וכל נשמה ונשמה כלולה מ'שבע מדות' - שיעלה ויקשר כלם "אל מול פני המנורה"** - שהוא ה'צדיק' בחינת 'משה', שמכנים 'תקף הרצון-דקדשה' בלב כל אחד, לבל יניח את ה'רצון הטוב' לעולם.

ועל-ידי-זה יעלו וידליקו ויאירו, ושום חשך לא יוכל להחשיך

וזה מעשה המנרה מקשה זהב, עד ירבה
עד פרהה מקשה היא" (במדבר ח, ב"ד).

"אור המנורה" - זה בחינת אור
הצדיק-האמת, שהוא
עקר אור המאיר בכל העולמות, מכל שכן
בעולם-הזה, וכל האורות שבעולם כלם
נמשכין ממנו.

"פני המנורה" - זה בחינת 'הצדיק'
האמת' 'הרבי-האמת'
שבדור'.

"שבעת הנרות" - הם 'שאר הצדיקים'
אמתיים' הנמשכים
ממנו פענפים מאילן, שהם בחינת
'תלמידיו', כמובא בזהר-הקדוש (פנחס רנ"ג):
"לענין רבי שמעון בר יוחאי והחבריא".

[לשון הזהר שם: "אתו אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרן
נדוד ושלמה, וברכו ליה (להרשב"י) ואמרן ליה: אנת
בוצינא קדישא, וחבריא דילך דאינון שית, לקבל אינון
ז'. ואנת בוצינא קדישא נר מערבי באמצע, דכל שית
נרות נהרין מנה. בכל חד אתמר ביה, (משלי כ, כז): 'נר ה'
נשמת אדם'. ורעיא מהימנא נהיר בך, ואנת בחבריא
דילך, וכלא חד, בלא פרוזא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין
ענפין לכל מארי חכמתא".]

וזההיר הכתוב: "אל מול פני המנורה
יאירו שבעת הנרות" - שבכל
"שבעת הנרות", שהם בחינת 'כלליות כל
הצדיקים שבדור'.

כלם יהיה השתדלותם להאיר: "אל מול
פני המנורה" - להמשיך אור
הצדיק-האמת בעולם, שהוא ה'יחיד
בדורו', שהוא בחינת 'נקדת-האמת שבין
הצדיקים' (לקוטי-מוהר"ן ח"א סו, ד) - שהעקר
להמשיך אורו בעולם, שעל-ידי-זה יתתקן
הכל.

כי יש 'כמה צדיקים אמתיים', וכלם אמת.
אבל "יש צדיק שהוא בחינת נקדת-
האמת שבין הצדיקים" (שם), שהוא עקר
'עצם-האמת' בחינת 'אבן טוב', שהוא עקר
ה'אור המאיר האמת' בכל העולמות, וכל מי
שצריך לקבל אמת צריך לקבל ממנו.

כי 'שאר כל הצדיקים', מכל-שכן 'שאר
הפשרים' ו'העולם' - כלם הם בחינת
'חלונות' אצלו וכו' (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט;
קיב).

כי 'הצדיק' בחינת 'נקדת-האמת' הנ"ל -
הוא ממשיך 'אמת' כזה בעולם, שהוא
בחינת 'שרש תכלית האמת', שעל-ידי-זה
עקר 'בטול השקר' בשרשו.

ועל-כן מזהיר הכתוב: שכל "שבעת
הנרות יאירו אל מול פני
המנורה" - שכל השתדלותם של 'כל
הצדיקים והפשרים' הכלולים ב"שבעת
הנרות", שהם בחינת 'שבעת ימי הבנין'
וכו'.

כלם יהיו עבודתם: "להאיר אל מול פני
המנורה" - להמשיך אור פני
המנורה בעולם, שהוא בחינת 'אור-הצדיק',
שהוא נקדת 'עצם האמת', שעל-ידו עקר
'בטול-השקר' לגמרי עד קצה אחרון.

ח.

(אוצר-נחמני מז)

פעם-אחת התועדו בחדרו של רבנו ז"ל,
מגדולי תלמידיו, והיו
'שבעה' במספר, ואלו הם: א) רבי שמעון
ז"ל תלמידו הראשון. ב) הרב דברסלב רבי
אהרן ז"ל. ג) הרב המקבל רבי יודל מדאשיב
ז"ל. ד) הצדיק רבי שמואל אייזיק מדאשיב

ז"ל. ה) תלמידו המבהק מוהרנ"ת ז"ל. ו) הרב רבי נפתלי מנעמרוז ז"ל. ז) והשביעי כמדמה היה הרב רבי יצחק ז"ל חתן הרב הצדיק רבי יקותיאל המגיד מטיריהאוויצע ז"ל, או הרב רבי ישעיה שלום ז"ל ממעודוועדיבקע בנו של רבי יודל ז"ל הנ"ל.

ורבנו ז"ל בהיותו נח על יצועו, נכנס אתם בש"חה עמוקה ונפלאה מאד, עד אשר קצרה בינתם מלהשיג עמק דבריו הקדושים, ורבנו ז"ל הרגיש זאת ברוח-קדשו, וענה ואמר להם: "איר זענט דאך זיבן" - זייט מקיים (במדבר ח, ב): "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - וועט איר בעסער פארשטיין!" [הרי אתם 'שבעה' - תקימו: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - אז תבינו יותר טוב!] - ורבנו ז"ל המשיך בדבריו. (מוכן על-פי 'לקוטי-הלכות' הנ"ל).

ט.

(טובות-זכרונות ה)

מוהרנ"ת ז"ל נתקרב ובא לרבנו ז"ל, ב'פרשת נצבים', סוף אלול שנת תקס"ב. וזה שבת-קדש קדם ראש-השנה ה'יה, ששמע מוהרנ"ת ה'זמירות' פעם ראשונה מאדמו"ר ז"ל, שנתפעל מזה על כל ימי חייו וכו' וכו'.

ואחר-כך בה'זמירות של "אזמר בשבחין" - היה רבנו ז"ל מתחיל כל חרוז, והמסובין היו גומרין חרוזו וכו'.

ומוהרנ"ת ורבי נפתלי ענו: "ובמנרתא טבתא" - בקול גדול - "דנהרא על רישין!"

וכון מוהרנ"ת ז"ל: "במנרתא טבתא" - זה רבנו ז"ל, שיאיר להן מעתה ב'ראשינו ובמוחינו'. (עי' שם ובעוד מקומות המשך הספור הנפלא).

[שיח-שופי-קדש ח"ב יט: ספר רבי נפתלי: "שבשבת הראשונה שהיה אצל רבנו ז"ל ושמע ממנו את הנגון של 'אזמר בשבחין' - התלהב בדבקות נוראה כל-כך, עד שקשר את ראשו במטפחת, כי חשש שמרב ההתלהבות שיקדה בתוכו, יפגע מוחו חסין-שלום!]

ב'אוצר-נחמני' פא, מובא באידיש (מובא גם בשיח-שופי-קדש הקדש ח"ב תשפא בשנוי-לשון): "בשעת איך האב געהערט פרייטאג-צו-נאכט דעם ערשטן מאל פון רבי'ן זינגען דעם 'אזמר בשבחין' - בין איך אריין אין א מוזא'דיגע התלהבות, מיט אזא דביקות - אז איך האב געמוזט פארבינדן דעם קאפ מיט א 'פאטשיילע'. איך האב מוזא געהאט, אז דער קאפ זאל מיר נישט פלאצן, פון דעם ברען מיטן פלאם וואס האט מיר אינגאנצן ארוםגענומען. איך בין ממש ארויס פון די פלים"!].

הַפְּטוּת שֶׁבַת חֲנֻכָּה

(ויכתיש שני שבת חנכה, מפטירין אותה בשבת חנכה הראשונה)

"וְנַחַל ה' אֶת יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אֲדַמַּת הַקֹּדֶשׁ"
(זכריה ב, טז)

א.

(ח"א מד)

כְּשֶׁאָנוּ מוֹחֲאִין כּף אֶל כּף בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה - **עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ כַּח בְּיַדְנוּ לְטַהַר 'אֹוִיר אֶרֶץ הָעַמִּים, וּלְגַרֵּשׁ 'אֹוִיר הַטָּמֵא'.**

כִּי חוֹזֵר אֶרֶץ תַּחַת מְמֻשְׁלָת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִידוֹ לָתֵת לְכָל מִי שִׁירָצָה. וְנִטְהַר 'אֹוִיר הַמְּקוֹם' שֶׁמִּתְפַּלֵּל שָׁם **אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְשׂוֹאֵב ה'אֹוִיר-הַקְּדוּשָׁה' כְּמוֹ ב'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. נִמְצָא: עַל-יְדֵי-זֶה ה'תְּפִלָּה' הִיא ב'אֹוִירָא דְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.**

וְזֶה פְּרוּשׁ (הוֹשַׁע יב, יא): "וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה" - עַל-יְדֵי ה'יָדִים, עַל-יְדֵי מְחַאֲת-כַּף, הַדְּבוּרִים נְדַבְּרִים ב'אֲדַמַּת קֹדֶשׁ" (זכריה ב, טז). "נְבִיאִים" - לְשׁוֹן דְּבוּר'.

"הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצְּאִים" (זכריה ג, ד)

ב.

(ח"א יז, ה)

ה'פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל' עֲדִין רְחוּקִים מֵהַקְּדוּשָׁה מְאֹד, וְיִכּוּל לִהְיוֹת לָהֶם מְנִיעוֹת רַבּוֹת, וְצָרִיךְ לָהֶם 'יְגִיעוֹת רַבּוֹת' כְּדֵי לְהַפְּשִׁיט מֵהֶם ה'בְּגָדִים צְאִים' שֶׁהַלְּבִישׁוּ, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב **"הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצְּאִים" (זכריה ג, ד).**

כִּי אֵלּוּ **"הַבְּגָדִים הַצְּאִים"**, הֵם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחַזֵּר לְקְדוּשַׁת-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵם מְפַסְּיָקִים כְּמוֹ 'נְהַר הַמְּפַסְּיָק', שְׂאִי-אֶפְשָׁר לְהִלְךְ דְּרֹךְ אוֹתוֹ הַנְּהַר, וְצָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ מֵהֶם **"הַבְּגָדִים הַצְּאִים"**, כְּדֵי לְהַסִּיר ה'מְפַסְּיָקִים' וְה'מּוֹנְעִים' וְה'מְסַכִּים הַמְּבַדִּילִים' בֵּינָם לְבִין הַקְּדוּשָׁה.

וְעַל-יְדֵי שֶׁמְפַשְׁטִין וּמְשַׁלְּכִין מְעַלִּיהֶם **"הַבְּגָדִים הַצְּאִים"** - נִתְּפַטְּלִים כָּל ה'מְנִיעוֹת' וְה'מְסַכִּים הַמְּבַדִּילִים' בֵּינָם לְבִין הַקְּדוּשָׁה.

ג.

(לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת, צִיצִית ה, ז)

עַל-יְדֵי ה'עֲבֹרוֹת' חֲסוּשׁוֹלָם, נַעֲשִׂים **"בְּגָדִים צְאִים"** (זכריה ג, ג), חֲסוּ וְשׁוֹלָם. ו'**בְּגָדִים צְאִים**', זֶה בְּחִינַת 'רִיחַ-רַע' שֶׁל ה'מַעֲשִׂים-רָעִים, שֶׁה'רִיחַ' נִמְשָׁךְ בְּה'בְּגָדִים' דִּיקָא.

כִּי כְּפִי עֲבוּדָתוֹ שֶׁל אָדָם - בֶּן ה'לְבוּשִׁין' שֶׁלֹּו לְטוֹב אוֹ לְהַפֵּךְ. וְעַקֵּר הוּא ה'רִיחַ' כְּנ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי 'מַעֲשִׂים-רָעִים' חֲסוּשׁוֹלָם, הַלְּבוּשִׁין שֶׁלֹּו מְעַלִּין 'רִיחַ-רַע', בְּחִינַת **"בְּגָדִים צְאִים"** כְּנ"ל. וּלְהַפֵּךְ עַל-יְדֵי 'מַצּוֹת צִיצִית' שֶׁהֵם 'תְּקוּן-הַבְּגָדִים' - עַל-יְדֵי-זֶה ה'בְּגָדִים וְהַלְּבוּשִׁין' מְעַלִּין 'רִיחַ-טוֹב' וְכוּ' וְכוּ'.

ד.

(לקוטי-הלכות, תקוות-העכו"ם א)

"ה'בגדים' של האדם, מרמזין על
'מדותיו' של האדם", פמובא

בספר הא"ב (ספר-המדות, בגדים א), כי
ה'מלבושין' הם כפי 'תקון-הברית' של כל
אחד, שפזה תלוי כל ה'מדות', כידוע.

עין במאמר (לקוטי-מוהר"ן ח"א) סימן כ"ט:
"שעקר תקון הבגדים, שיהיו בבחינת
בגדים לבנים, כמו שכתוב (קהלת ט, ח): 'בכל
עת יהיו בגדיך לבנים' - הוא תלוי ב'תקון-
הברית' וכו'".

ועל-כן ישראל משגין ב'מלבושיהם'
מכל השבעים-אמות, ויש להם
כמה מצות בהבגדים, כגון 'ציצית'
ו'שעטנ"ז'.

כי ה'בגדים של ישראל' יקרים מאד, כמו
שכתוב (שיר השירים ד, יא): "וריה
שלמתיה פריח לבנון". כי עקר 'קדשת
ישראל', שהוא 'שמירת-הברית' - תלויים
ונפרים בה'בגדים' כנ"ל.

כי 'בגדי ישראל' הם בבחינת "בגדים
לבנים" כנ"ל, ועל-כן זכו ישראל
ל'תקון-הבגדים', דהינו 'מצות ציצית' שהוא
'תקון-הבגדים', שהוא בבחינת "בגדים
לבנים", בחינת 'טלית לבן'.

הפך 'פגם-הברית', שמשם 'פגם-
הבגדים', דהינו בגדים מלכלכים על-
ידי 'פתמים', בחינת 'דם נדות', שהוא בחינת
"בגדים צואים" (זכריה ג, א).

כי עקר הענש שנענשין להתלבש
ב"בגדים צואים" חסו-שלום - הוא רק
על-ידי 'פגם-הברית', כמו שכתוב (זכריה ג, א):

"ויהושע היה לבש בגדים צואים" - וזה
היה "על שהיו בניו נשואי נכריות" (סנהדרין
צג).

כי 'פגם-הברית' נפר בה'בגדים', בבחינת
(ירמיה ב, לד): "גם בכנפיה נמצאו דם,
נפשות אביונים נקיים", שזה בחינת 'פגם-
הברית', שהוא "כאלו שופך דם נקי חסו-
ושלום" (נדה יג).

כי "בגדים צואים", שהם בגדים
מלכלכים מ'פתמים' ו'דם נדות', שזהו
בחינת 'טלית אדם', שהוא הפך מ'ציצית',
שהוא בחינת 'טלית לבן' כנ"ל - כי 'טלית
אדם' הוא בחינת 'עשו', פמובא בדברי רבנו
(ח"א ח) וכו'.

"ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה"
(זכריה ג, ז)

ה.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הבקר ד, ז)

ה'צדיקים' נקראים 'מהלכים', על-שם
שהולכים מדרגא לדרגא
תמיד, כמו שכתוב (זכריה ג, ז): "ונתתי לך
מהלכים בין העמדים" וכו'.

ו.

(לקוטי-הלכות, ענין מדישו)

ה'מלאכים' אין להם 'בחירה' כי נקראים
"עומדים" (זכריה ג, ז).

ז.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ה, ד)

זה ידוע: שהחלוק שבין ה'צדיק' ובין
ה'מלאכים', היא ה'בחירה' - שעל-ידי-
זה נתעלה אור נשמת ה'צדיק' והשגתו, מאור

נשמתם והשגתם של המלאכים והשרפים וכו' - מחמת שנקראים "עומדים" (זכריה ג, ז), ואין להם 'בחירה'.

וזהו: "אחד מימין ואחד משמאל" - "ומשם יפרד" (בראשית ב, י) - שנפרד הרע' מה'טוב', זה ל'ימין' וזה ל'שמאל'.

"ואמר אל המלאך מה אלה, ויען וכו' לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי" - הינו בחינת ה'רוח-חיים'. פי על-ידי תורה ותפלה, שעל-ידי-זה מבררין ה'טוב' מן הרע', שזה בחינת כל 'מראה המנורה' כנ"ל - על-ידי-זה זוכה ל'רוח-חיים', ונשלים כל ה'חסרונות'.

וזהו: "לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי" אמר ה' צבאות, מי אתה הר הגדול לפני זרבלל למישר" וכו'. פי 'זרבלל' היה אז 'הצדיק-הדור', ועמדו פגודו פמה רשעים לבטלו מעבודתו.

ועל-זה נאמר: "לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי" וכו' - שעל-ידי בחינת המשכת ה'רוח-חיים' שממשיך ה'צדיק-הגמור', על-ידי-זה יכניע ויפיל כל ה'שונאים'.

בחינת: "מי אתה הר הגדול לפני זרבלל למישר" - שכל ה'מונעים' העומדים לפניו כ'הר', כלם יתבטלו על-ידי בחינת ה'רוח-חיים' הנ"ל.

ט.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מז)

וזהו בחינת 'מראה המנורה של זכריה', שמפטירין ב'פרשת בהעלותך' וב'שבת חנכה', שראה את המנורה וכו' - "ושנים זיתים עליה אחד מימין ואחד משמאל, ואמר מה אלה אדני, ויאמר לו הלא ידעת מה אלה, ויאמר לא ידעתי" (זכריה ד, ה).

"ראיתי והנה מנורת זהב בלה וגלה על ראשה, ושבעה נרותיה עליה, שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה - ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על שמאלה - ואען ואמר אל המלאך הדבר בי לאמר מה אלה אדני - ויען וכו' לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי אמר ה' צבאות - מי אתה הר הגדול לפני זרבלל למישר והוציא את האבן הראשה תשאות חן חן לה" (זכריה ד, ב-ג-ד-ו-ז)

ת.

(ח"א ח, ח - נאמרה ב'שבת חנכה' שינת תקס"ג) וזהו (זכריה ד, ב): "ראיתי והנה מנורת זהב" - היא ה'תורה' הנחמדים מזהב" (תהלים יט, א).

"וגלה על ראשה" - פרש רש"י: "מעין" - הוא "המעין היוצא מבית ה'" (יואל ד, יח), הוא ה'תפלה'.

"ושבעה נרותיה" - הם הנשמות דאתרביאו בנן" (תקוני-זהר ל), הנחלקים לשבע פתות'.

"שבעה ושבעה מוצקות" - הם מ"ט אורות, שהוא אור הגנוז לעתיד" (רש"י שם בזכריה), בחינת: "עדן עין לא ראתה" (תקוני-זהר פה), שהוא בחינת ה'תפלה' כנ"ל.

"ושנים זיתים עליה" - פרש רש"י: "שני אילנות" - הינו: 'אילנא דחי' ו'אילנא דמותא', הינו: 'טוב ורע'.

היננו: שגם זכריה נתקשה על עסק תקון המנורה מאד - מחמת שראה ש"שנים זיתים עליה", שהם "שני אילנות", "אחד מימין ואחד משמאל", שהם בחינת 'אילנא דחיי' ו'אילנא דמותא', שהם בחינת 'סטרא דקדשה' ו'סטרא-אחרא' שפנגדה - שמתגבר בכל פעם רע' לעמת 'טוב' וכו'.

על-כן שאל (שם א, ט; ב, ב): "מה אלה" שתי פעמים - כי לא היה יכול להשיג איך יכולין לכבש 'הר' פזה? מאחר שהסטרא-אחרא מתגברת פנגד כל אדם, כל-כך כל-כך, בכל-פעם.

והשיב לו המלאך (שם פסוק ו): "לא בחיל ולא בכח, כי אם ברוחי אמר ה' עבאות" - בחינת 'רצון' שנקרא "רוח ה'" כמו שכתוב (יחזקאל כ, לב): "העלה על רוחכם".

היננו: על-ידי 'תקף הרצון-דקדשה' הנמשך מ"רוח ה'" על-ידי ה'צדיקי-אמת' בחינת 'משה' - על-ידי-זה יתגבר כל אחד, "לא בחיל ולא בכח", כי אם על-ידי 'תקף הרצון' וכו' וכנ"ל.

וזהו (זכריה ד, ז - שם בהפטרחה): "מי אתה הר הגדול לפני זרבעל למישר" - שאפלו ה"הר הגדול", שהוא בחינת 'השונאים והמונעים הגדולים', וכעין שפרש רש"י שם.

"לפני זרבעל למישר" - כי כלם יתבטלו לפני ה'צדיק-האמת', בחינת "זרבעל שהוא בחינת משיח" (תנחומא תולדות יד), על-ידי 'תקף-הרצון' שיאיר בישראל, וכנ"ל.

לקוטי תפלות

חנכה

עמו בשלום". עושה שלום במרומי, הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

❁ [א] לקוטי תפלות ח"א יד ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א יד, 'להמשיך שלום')

ועזרנו ברחמיך הרבים, שנזכה לקיים מצות הדלקת נר חנכה בזמנו בשלמות פראוי, בקדשה ובטהרה ובכונה גדולה ועצומה פראוי.

ונזכה לתקן כל התקונים על-ידי מצות נר חנכה. ויחשב לפניה קיום מצותנו, כאלו קימנוה בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלוים בה. ויאירו לפניה אור קדשת מצותנו, בכל העולמות כלם.

ונזכה לתקן כל העולמות כלם, על-ידי קיום מצוה זו, ועל-ידי קיום כל המצות דאורייתא ודרבנן שתזכנו ברחמיך לקיים כלם, באהבה וביראה ובשמחה גדולה ובשלמות גדולה.

עד שנזכה להמשיך שלום מאתך בכל העולמות כלם, ויקים מקרא שכתוב: "ה' עז לעמו יתן ה' יברך את

❁ [ב] תפלות ותחנונים ❁

השקטה ל'לקוטי תפלות' ח"א נד

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א נד, 'ניהי מקץ - זכרון')

רבנו של עולם, זכנו לקיים מצות הדלקת נר חנכה בזמנו בשלמות. ויהיה חשוב לפניה, כאלו קימנו מצוה זאת, בכל פרטיה ודקדוקיה, וכאלו כוננו כל הפונות הקדושות הפולות במצות הדלקת נר חנכה.

עד שנזכה על-ידי-זה, שתמשיך עלינו הארת קדשת המחין הקדושים, משרשם העליון הקדוש, בבחינת: "לאמשכא משח רבות קדשא ולאדלקא בוצינא".

עד שנזכה על-ידי-זה, להגדיל דעתנו ובינתנו, ולהעמיק מחשבתנו,

לְהַבִּין כָּל הַרְמִזִּים הַקְדוּשִׁים שְׁאַתָּה מְרַמֵּז לָנוּ בְּכָל-עֵת, לְפִי הָאָדָם, וּלְפִי הַמָּקוֹם וְהַזְמַן.

שְׂבַבְכֶּלֶם אַתָּה מְרַמֵּז לָנוּ רְמִזֵּי הַקְדוּשִׁים, לְהִתְקַרֵּב לְעַבֹּדְתֶךָ, וּלְאֲדַבְּקָא מַחֲשַׁבְתָּנוּ בְּעִלְמָא-דְּאֵתִי בַּפְּרֻטִּיּוֹת.

עַד שְׁנִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה, לְהַעֲלוֹת וּלְהַקִּים בַּחֲנִינֵי רִגְלֵי הַקְדוּשָׁה, הַמְּלַבְּשִׁין בְּזֶה-הָעוֹלָם, בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם.

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ב

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ב, ימי חנכה)

וְזַכְּנוּ לְקִיָּם מִצּוֹת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה כְּרֵאוּי, בְּכָל פְּרֻטִיָּה וְדַקְדוּקִיָּה וְכוֹנוֹתֶיהָ וְתַרְי"ג מִצּוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ.

וּלְקִיָּם כָּל הַמִּצּוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה, בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה. לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְבָרְכֶךָ, וּלְזַמֵּר הַלֵּל שָׁלֵם, בְּשִׂמְחָה וְחֵדוּה רַבָּה, וּבְהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל, בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְדוֹלָה.

כִּי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים קָבַעְתָּ לָנוּ שְׁמוֹנֵת יָמֵי חֲנֻכָּה, לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל, שֶׁהֵם שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא.

זַכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְקִיָּם מִצּוֹתֶיךָ בְּאַמֶּת, עַד שְׁנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּאַמֶּת, שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא תָּמִיד, שֶׁהוּא הוֹדָאָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְדוּשׁ, וּבַפְּרֻט בִּימֵי חֲנֻכָּה הַקְדוּשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה.

עַד שְׁנִזְכָּה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וּלְדַעַת וּלְהַפִּיר אוֹתְךָ, וּלְהוֹדוֹת לָךְ,

וּלְבָרְכֶךָ סְלָה בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "הָדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ".

⊗ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ז

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ונהגם')

וְזַכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לְקַדְּשֵׁת חֲנֻכָּה. וְתַעֲזְרֵנוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, שְׁנִזְכָּה לְפַעַל בְּקִשְׁתָּנוּ וּמִשְׁאַלּוֹתָנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים הַקְדוּשׁ, שֶׁתִּמְחַל וְתִסְלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ, וּלְעוֹנוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה.

"סְלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגִדְל חֲסִדְךָ, וְכֹאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּ לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנֵּה", וְשֵׁם נֹאמַר: "וַיֹּאמֶר יְהוָה סְלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ".

סְלַח נָא, מְחַל נָא, כִּפּוּר נָא, עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, שֶׁחָטָאנוּ וְשָׁעוּינוּ וְשִׁפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ מִנְּעוּרֵנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. "חַנּוּנֵי אֱלֹהִים כַּחֲסִדְךָ, כָּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַה פְּשָׁעֵי. הָרַב כַּבְּסֵנִי מִעוֹנֵי, וּמִחַטָּאתֵי טַהֲרֵנִי. הַסְּתַר פָּנֶיךָ מִחַטָּאֵי, וְכֹל עוֹנֹתֵי מִחָה".

וְנִזְכָּה עַל-יְדֵי הַמְּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁל יוֹם-הַכַּפּוּרִים - לְקַבֵּל עַל-יְדֵי-זֶה קְדוּשַׁת יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְדוּשִׁים, שֶׁהֵם חֲנֻכַּת הַבַּיִת. וְנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בִּימֵי חֲנֻכָּה, קְדוּשַׁת הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ.

וְתַרְחַם עָלֵינוּ, וְתִבְנֶה לָנוּ אֶת בַּיִת קְדוֹשֵׁנוּ וְתַפְאֲרָתָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְשֵׁם נִקְרִיב לְפָנֶיךָ אֶת קְרַבְנוֹת

חובותינו, לטהרנו מעונותינו ולסלח
חטאתינו.

ונזכה להקריב לפניך בכל יום ויום,
קרבות התמיד בבקר ובערב.
ובזכות התמיד של שחר, תמחל לנו על
כל העונות של לילה. ובזכות התמיד של
בין הערבים, תמחל לנו על כל העונות
של היום.

כי אתה יודע גדל הרחמנות שעל
ישראל, כשהם נופלים בעונות חס-
ושלום, אשר אין רחמנות בעולם גדול
מזה.

כי אתה יודע עצם קדשתנו בשרשנו,
ועצם דקותנו ורוחניותנו, שאנו
רחוקים לגמרי מעון, ואין עון שיך לנו
כלל, ואין אנו יכולין לשא עלינו על
משאי העונות אפלו יום אחד.

ועקר הרחמנות הגדול מכל מיני
רחמנות, הוא להוציא אותנו
מעונות וחסאים ופגמים, אשר רק זה
הוא עקר הרחמנות האמתית, ואין שום
רחמנות בעולם נחשב כלל כנגד זה
הרחמנות.

על-כן ברחמיך נתת לנו את בית-
המקדש, לכפר על כל עונותינו.
ומעת אשר חרב בית-מקדשנו - חשכו
עינינו, ואין אנו יכולים לנקות עצמנו
מעונות, כי אין מי שיכפר בעדנו, אשר
צרה הזאת גדולה מכל הצרות שבעולם,
כאשר נגלה לפניך אדון כל.

ובכר חלפו ועברו, קרוב לאלפים שנה
מיום החרבן, אשר אנו הולכים
תועים וחסכים, פיתומים ואין אב.

אדון, הקל עלנו, ושלח ישע לגאלנו,
חוס וחסל ורחם עלינו, ואמר
לצרותינו די. ותמהר ותחיש לגאלנו
גאלה שלמה, בגשמיות ורוחניות, בגוף
ונפש וממון.

ותגאול ותפדה נפשנו, מכל החטאים
והעונות והפשעים, ומכל מיני
פגמים שבעולם, ומכל התאות והמדות
רעות.

ותבנה לנו את בית-מקדשנו, בנין
עולם עדי עד, וישבו כהנים
לעבודתם, ולויים לדוכנם, וישראל
למעמדם.

☪ [ה] תפלות ותחנונים ☪

השמטה ל'לקוטי-תפלות' ח"ב ז

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחקם ונהגם')

רבנו של עולם, זכנו לקיים מצות
הדלקת נר חנכה בשמן, ועל-
ידי-זה תמשיך עלינו הארה גדולה
מהש"ע נהורין של אור הפנים, שהם
אורות המקיפים העליונים, שהם בחינת
אור הפנים, ויקים בנו מקרא שפתוב:
"יאר יהוה פניו אליך ויחנך".

ותזמין לנו פרנסתינו, ברוח ובקדשה
גדולה, באפן שבתוך אכילתינו
ופרנסתינו, יהיה בחינת התגלות אורות
המקיפין, שהם בחינת אור הפנים. ויקים

מקרא שכתוב: "להצהיל פנים משמן, ולחם לבב אנוש יסעד".

⊗ [ו] לקוטי-תפלות ח"ב כו ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פא, 'פשאדם משמח את עצמו בשמחה של מצוה')

ואזכה לחזק את עצמי בשמחה גדולה כל-כך, עד שתגיע השמחה לרגלי, שאזכה לרקד מחמת שמחה. ובפרט ב"שבתות יהוה", וב"מועדי יהוה מקראי קדש", ובחנכה, ופורים, ובשארי שמחות של מצוה, תהיה בעזרי תמיד לשמחני בכל עז, עד שאזכה לרקד הרבה מחמת שמחה.

⊗ [ז] תפלות-ותחנונים ח"ב י ⊗

(על-פי שיחות-הר"ן רסא, 'וישב יעקב - ברור האמונה')

רבוננו של עולם, זפנו לקים מצות הדלקת נר חנכה בזמנו, בקדשה גדולה. ועל-ידי קדשת המצוה הזאת, נזכה גם-כן לעינים פקוחות, שתאיר עיננו, ותזפנו לראות באמת, גדל שפלותנו ופחיתותנו, וגדל רוממותך וגדלתך תתברך.

עד שנזכה על-ידי-זה, לברר ולזכך את האמונה הקדושה, שלא יהיה בה שום אחיזת הכפירות ובלבולי אמונה רחמנא-לצלן.

ועל-ידי-זה נזכה לקבל ממך, כל ההשפעות טובות וחסדיך הגדולים. ויקים בנו מקרא שכתוב: "להגיד בבקר חסדך, ואמונתך בלילות".

ונזכה שתפתח לנו כל שערי הקדשה, עד שנזכה לעבד אותך באמת. ויקים מקרא שכתוב: "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים". ונאמר: "פתחו לי שערי צדק, אבא בם אודה י-ה. זה השער ליהוה, צדיקים יבאו בו". אמן כן יהי רצון.

⊗ [ח] תפלות-הבקר ד ⊗

(על-פי 'לקוטי-הלכות' השקמת-הבקר ד - הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דסבינא')

ובכן תעזרנו יהוה אלהינו, ותזפנו לקבל עלינו קדשת ימי החנכה, בקדשה ובטהרה ובשמחה אמתית, ולזכות להדליק בכל יום ויום נרות של חנכה.

כמו שצונו רבותינו זכרונם-לברכה: "להתחיל ביום ראשון להדליק נר אחד, ולהוסיף בכל יום עוד נר אחד, עד גמר שמונת ימי חנכה".

כי כבר הודעתנו על-ידי חכמיך הקדושים: שעל-ידי קדשת נרות של חנכה, על-ידי-זה אנו ממשיכים על עצמנו, המשכות השגות אלקות על-ידי הצמצומים, שמשם עקר הדלקת כל האורות והנרות דקדשה, בחינת: "לאמשכא משח רבות קודשא, ולאדלקא בוצינין, ולאנהרא שרגין".

ונזכה, שימשך עלינו אור "שמן משחת קדש", בחינת תפלין הקדושים, להאיר עלינו הארות השגות אלקותך בדרך נס ופלא, להאיר ולהדליק

הנרות הקדושים, שבהם כלולים כל היחודים והמשכות השגות אלקות למטה, אפלו לנו כמו שאנחנו מנחים בדיוטא התחתונה מאד, שהוא בחינת "למטה מעשרה".

ועל-ידי תקוני הנס של חנכה - נזכה גם אנחנו על-ידי כח הצדיקים הגדולים במעלה, שהם ממשיכין עלינו השגות האור העליון הזה גם במקומנו השפל - וירפאו אותנו מחולי הנפש שהתגברה עלינו עד מאד, אשר "כל אכל תתעב נפשנו והגענו עד שערי מות".

באשר אנחנו יודעים בנפשנו, האין נתגבר עלינו חולי הנפש עד מאד, ובכל יום ויום נחלש נפשנו על-ידי רבוי עוונותינו.

רק אתה ברחמיך הרבים, זפיתנו בקדשת מצוה הנוראה הזאת של הדלקת נרות של חנכה.

שעל-ידי מצוה זאת, הצדיקי-אמת מאירים וממשיכים אור השגות אלקות, אפלו עלינו החולים הגדולים מאד. וממשיכים את האור למטה, בעמק חשכת גופנו מחמת מעשנו הרעים.

ומאירים עלינו, שנזכה לשום לבנו לדבריהם הקדושים, אשר הם מחיים אותנו בדבריהם, וממשיכים אור הקדוש של נר חנכה בעמק החשך.

ואזכה להאמין בזה, ולקיים המצוה הזאת בקדשה, ולהאמין: שבודאי אזכה לצאת על-ידי המצוה הזאת, מחשך לאור גדול, על-ידי זכות צדיקי-אמת המאירים לארץ ולדורים עליה.

ויקיים בי מקרא שכתוב: "גם פי אלך בגיא צלמות, לא אירא רע פי אתה עמדי", "פי אשב בחשך, יהוה אור לי".

ותהן בלב צדיקי-אמת, שירחמו עלי ועל כל ישראל, ויקרבו אותנו ברחמים, ויורידו את-עצמם אלינו, וימשיכו את אורם הקדוש עלינו, ויגלו לנו גם-כן הארות השגות אלקות, יתברך, ויעסקו בתקוננו ובכפואות נפשנו, ויקימו 'מצות בקור חולים' בנפשנו, שיבקרו אותנו בכל יום ויום, ויחיו וישיבו נפשנו, בכל מיני מטעמים טובים.

עד שנזכה לשוב בתשובה שלמה, לקבל ולקיים כל העצות הקדושות שהם נותנים לנו, והכל הוא רפואות גדולות לנפשנו. ועל-ידי-זה נזכה להאיר לנפשנו גם-כן, הארה נפלאה, השגת אלקות, שזה בחינת 'חנכה'.

ונזכה להחיות את חכמתנו בקדשה, ולקבל חיות מאור הפנים, משמחת המצות שנתקבצין בשלש-רגלים, ונזכה לחנפת הבית-המקדש ששם אור הפנים מאיר.

"אור פניך עלינו אדון נשא. אלהים יחננו ויברכנו, יאר פניו אתנו סלה. האירה פניך על עבדך, הושיעני בחסדך".

שְׁנוּכָה עַל-יְדֵי קִדְשָׁת הַדְּלָקַת נֵר חֲנֻכָּה, לְהַמְשִׁיךְ אֶת אור הפנים מִבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, לְהַחֲיוֹת אֶת הַמְּלָכּוֹת-דְּקִדְשָׁה. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַשִּׁיג הַשְּׁגוֹת אֱלֹקוֹתַי, "פְּנִיךָ הָאֵל בְּעַבְדְּךָ, וְלַמְדֵּנִי אֶת חֻקֶּיךָ".

"וַיֵּדַע כָּל פֶּעוּל כִּי אַתָּה פֹּעֵלְתּוֹ, וַיִּבֶן כָּל יִצּוֹר כִּי אַתָּה יִצְרְתּוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, יִהְיֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ, וּמְלָכּוֹתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה".

וְזִכְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְתַן צְדָקָה, וּבְכֹרֶט בִּימֵי הַחֲנֻכָּה, כְּדֵי שֶׁתֹּאמֶר פְּנִיךָ בָּנוּ, וְנִזְכָּה לְקַבֵּל אֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים, עַל-יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁנִּתֵּן לְעַנְיִים שֶׁיָּבֹאוּ לְתוֹךְ בְּתֵינוּ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי-אַמֶּת - אֲשֶׁר הֵם מַגְלִים וְעוֹשִׂים צְמֻצוּמִים וְכֹלִים כְּאֵלֶּה, בְּאִפֵּן שֶׁיִּכּוֹלִים לְהֵאִיר גַּם בְּנִפְשׁוֹתֵינוּ הֶרְחֹקוֹת מִהַקְדָּשָׁה מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁאֵין רְאוּי מִן הַדִּין לְקַרְבָּנוּ.

אַף-עַל-פִּי-כֵן הֵם מוֹסְרִים נִפְשֵׁיהֶם, וְעוֹסְקִים כָּל יְמֵיהֶם, לְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, אֲפֹלוּ עַל הֶרְחֹקִים, לְקַרְבֶּם לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וּמַגְלִים בְּכָל-פַּעַם, צְמֻצוּמִים חֲדָשִׁים נִפְלְאִים, בְּאִפֵּן שֶׁיִּכּוֹלוּ

לְהִתְקַרֵּב, כָּל מִי שֶׁיִּרְצֶה לְקַרֵּב אֶת עַצְמוֹ אֶל הַקְדָּשָׁה.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים כְּאֵלוֹ. וְאַתָּה תִּרְחַם עָלֵינוּ, וּתְבַטֵּל אֶת הַמַּחְלָקַת שֶׁנַּעֲשׂוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, עַל אֵלוֹ הַצַּדִּיקִים שֶׁעוֹסְקִים בְּזֶה לְקַרְבָּנוּ.

אֲשֶׁר בְּשִׁבְל־זֶה יֵשׁ עֲלֵיהֶם מַחְלָקַת אֲפֹלוּ מִצַּדִּיקֵי-עוֹלָם, מַחֲמַת שְׁמֵדַת-הַדִּין מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם, מַחֲמַת תִּקְוָה קִדְשָׁתָם שֶׁל אֵלוֹ הַצַּדִּיקִים, וְאֵינָם יְכוֹלִים לְסַבֵּל הָעוֹלָם מַחֲמַת עוֹנוֹתֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם שֶׁאֵינָם הַגּוֹנִים.

וְאַף-עַל-פִּי שֶׁהֵאֱמַת הוּא כֵּן, אֲבָל כְּבָר הוֹדַעְתָּנוּ: שֶׁאֵין זֶה רְצוֹנְךָ הַטוֹב לְרַחֵק חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, אֲדַרְבָּא אַתָּה רוֹצֵה שֶׁיִּמְלִיצוּ טוֹב בְּעַדְנוּ תָּמִיד.

אַף-עַל-פִּי כִּמוֹ שֶׁאַנְחָנוּ מְלַכְלָכִים בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ, אַף-עַל-פִּי-כֵן אַתָּה רוֹצֵה שֶׁיִּרְחַמוּ עָלֵינוּ, אֲפֹלוּ עַל הַגְּרוּעִים-שֶׁבְּגְרוּעִים. וַיִּמְשִׁיכוּ וַיִּתְקְנוּ תְּקוּנִים, וַיִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֹר הַקְדוֹשׁ, בְּלְבוּשִׁים וְצְמֻצוּמִים נִפְלְאִים כְּאֵלֶּה, עַד שֶׁמֵּאִירִים גַּם בָּנוּ הָאֹר הַקְדוֹשׁ.

וְכֵן מוֹסִיפִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, לְהוֹסִיף אֹר וְקִדְשָׁה לְמַטָּה בְּכָל יוֹם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וּמַעְלִין בְּקִדְשׁ כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַיְּרוּדוֹת, וּמַכְנִיסִין בָּהֶם הַשְּׁגוֹת-אֱלֹקוֹת בְּצְמֻצוּמִים קְדוּשִׁים, עַד שֶׁיִּכּוֹל לְרַפְּאוֹת כָּל הַחוֹלִים שֶׁבְּעוֹלָם.

על-כן רחם עלינו, ובטל את המחלקת שעל אלו הצדיקים האמתיים. וזפני להתקרב אליהם באמת, ועל-ידי-זה יבטלו מאתנו כל החרפות והבושות שבאו עלינו מחמת עונותינו, ויחזירנו בתשובה שלמה, ויקרבנו להשם-יתברך באמת.

אבי שבשמים רחם עלי, שאזכה להאמין ולהתקרב להצדיק-האמת הרחמן הזה, אשר הוא טוב באמת, ומחדש ומבקש תמיד להוסיף ולקרב בכל יום אנשים חדשים להשם-יתברך, ומרחם ועושה תחבולות בחכמתו לקרב כל ישראל להשם-יתברך, אשר כל הצדיקים שבדור כלם נצרכים לזה הצדיק.

כי ה' חכמה-תפאה' שהוא מגלה על-ידי הצמצומים חדשים בכל פעם, הם כלולים מכל גונין יפים ונאים, ויש בהם חדושים נפלאים, אשר יכול להאיר לכל העולם, ולהודיעם, הארת השגת אלקותך יתברך.

ודבריו הקדושים, נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים, כי כל דבריו הם נמשכים מאתך, מחמת שזהו עקר רצונך, לגלות לכל העולם אלקותך.

שבשביל-זה בראת את כל העולמות, בכדי שיכניסו אותך דיקא בזה העולם השפל, על-ידי שיתקבחו כל ישראל לעבודתך, ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם."

על-כן אנכי מפיל תחנתי לפניך בעל הרחמים, שתגלה כבוד מלכותך עלינו מהרה, והופע והנשא עלינו לעיני כל חי, ותרפאני רפואת הנפש ורפואת הגוף, "רפאני ה' וארפא, הושיעני ואושעה פי תהלתי אתה".
"ברוך יהוה לעולם אמן ואמן".

☉ [ט] לקוטי-תפלות ח"א כא ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתים')

– ה'מנורה' וקדשת שבעת הנרות –

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, מלא רחמים, שתרחם עלינו, ותעזרנו ותושיענו מהרה, שנתחיל מעתה לקדש את "שבעת הנרות המאירין אל מול פני המנורה הקדושה", שהם: העינים, והאזנים, והפה, והחטם.

ותזכני לקדש את פי, שלא יצא דבר שקר מפי לעולם, ולא שום דבור הפוגם את הפה חסו-שלום, רק כל דבורי יהיו דברי-אמת תמיד בקדשה ובטהרה. ואזכה לקדש את פי, בתורה ובתפלה ובכל מיני דבורים המקדשין את הפה.

ותזכני לקדש את עיני, ותעזרני להעצים את עיני מראות ברע, ותהיה בעזרי שלא יהיה לי שום הסתכלות על שום דבר שבעולם-הזה כלל. ובפרט תעזרני ותצילני ותמלטני, שלא אסתכל חסו-שלום על שום דבר המביא לידי הרהור חסו-שלום.

ובחוטמי, מנעורי עד היום הזה, בשוגג
ובמזיד באנס ובכזון.

על כלם תמחל ותסלח לי מלא רחמים
חנון המרבה לסלח, ותתקן ברחמיך
כל הפגמים האלו, ולא יהיה נשאר מהם
שום רשם כלל. כי אתה ידעת פי אין בנו
כח לתקן הפגמים האלו, כי הרבינו
לפשע ולפגם בהם.

ואם אתה בעצמך לא תעשה למענה
חס־ושלום, ותתקן כל הפגמים
העצומים האלה ברחמיך, אין בידינו
לתקן פגם אחד מהם, מכל־שפן כלם.
"אם עונות תשמר יי, אדני מי יעמד. כי
עמך הסליחה למען תורא".

חוס וחמל עלינו, חוס ורחם עלינו, כי
אין לנו שכל ודעת איך לרצות
ולפיס אותך, על כל הפגמים הגדולים
והנוראים האלה, שפגמנו עד הנה
בשבעת הנרות הקדושים האלו
הנמשכין מן המזח הקדוש.

ומעצם רבוי הפגמים האלו שפגמנו
בשבעת הנרות הקדושים
האלו, על־ידי־זה נפגם דעתנו ונתעפר
שכלנו ונתבלבל מחנו ודעתנו.

ומחמת־זה באים עלי קשיות
ובלבולים ועקמימיות
שבלב, ומבלבלים ומעקמים את דעתי
ולבי מאד, עד שאיני יכול להתקרב
לשום דבר שבקדשה פראוי, ורוצים
לרחק אותנו לגמרי חס־ושלום מעבודתך
באמת.

חוס וחנני ורחם עלי והצילני, ומלט
נפשי מעתה מפגם הראות, ולא
אתור אחר לבבי ואחר עיני, "העבר עיני
מראות שוא בדרכיך חייני".

וזבני לקדש את אזני, ואזכה לשמע
תמיד דברי חכמים־אמתיים,
ולהאמין בהם, ויהיה לי אמונת־חכמים
בשלמות.

ותהיה בעזרי, שאטה אזני תמיד
לשמע דברי חכמים־אמתיים,
ויפנסו דבריהם באזני, ויעוררו את לבבי
באמת, לשוב אליך ולעשות רצונך תמיד.

ותשמרני ותצילני, שלא אשמע
לעולם ולא יפנס באזני,
שום דבור הפגום. ולא אשמע ולא
אקבל, שום דבור לשון־הרע ורכילות.
ולא אשמע דבורי נבול־פה לעולם, ולא
שום דבור פגום.

רק אזכה לשמע תמיד דבורים
קדושים, מפי צדיקים וכשרים
אמתיים, דבורים המקדשים את און
השומעים.

וזבני שיהיה לי יראת־שמים באמת,
ועל־ידי־זה אזכה לקדש את
חוטמי, ויקים בי מקרא שכתוב:
"והריחו ביראת יהוה".

ובל מה שפגמתי עד הנה בשבעת
הנרות האלו, על־ידי עונותי
ופגמי המרבים שחטאתי עויתי ופשעתי
לפניך, ופגמתי בפני, ובעיני, ובאזני,

❁ [וי] לקוטי-תפלות ח"א כא ❁

(על-פי לקוטי-מוז"ח ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתיים')

- צריך להדליק עד שתהא שלהבת עולה מאליה -

רבוננו של עולם, חוס וחסנו ושמע קול
תפלתנו ברחמים, ותשפיע עלינו
שפע אלקי, שפע השכל האמת, שפע
המקיפים הקדושים, שפע רוח-הקדש.

ויפתח לנו אור השכל, וימהר תנועת
שכלנו, להשיג במהירות גדול
השגת המקיפים הקדושים, ונזכה להשיג
שכל הנקרא 'קדם' שהוא 'אור-הפנים',
עד שלא נצטרך להשתמש בשום
הקדמה.

ועל-ידי מהירת תנועת השכל הזה,
נזכה שתהא "שלהבת לבנו
עולה תמיד מאליה".

ותעזרנו תמיד, שיתלהב לבנו
בהתלהבות גדול באמת,
לעבודתך וליראתך "ברשפי שלהבת
יה".

ועל-ידי התלהבות דקדשה של הלב,
נזכה לתקן את כל הפגמים
שפגמנו על-ידי התלהבות-הלב דסטרוא-
אחרא.

ונזכה לתקן מהרה, את כל פגם
החמימות וההתלהבות שהיה
לנו לדברים גשמיים, לתאוות-רעות
ומדות-רעות, עד אשר באנו לידי חטאים
ועונות גדולים, על-ידי התלהבות-הלב,
לתאוות עולם-הזה.

אנא יהוה, יהמו מעיך עלינו, "האזינה
קולי בקראי לך". ותהיה בעזרנו,
שנזכה לעזרר ולהוליד תמיד תעלומות
המוחין על-ידי קול צעקתנו.

ותרחם עלינו, ותושיענו ותזכנו,
לקדש ולטהר באמת את
'שבעת הנרות' היוצאים מן המח
שבראשינו, שהם הפה, ותריץ עיינינו,
ותריץ אודנינו, ותריץ נוקבי חוטמא.

ועל-ידי-זו נזכה להמשיך אלינו
'אור-הפנים', שהוא
'שפע אלקי', שהוא השגת המקיפים
הקדושים של השכל.

ותשפיע עלינו רוח קדשך, ונזכה
ברחמיך להבין ולהשיג בכל-
פעם, מקיפים חדשים דקדשה, ונזכה
להבין ולהשפיל עמקי סודותיך.

ותעזרנו שנזכה בכל-פעם לקדשה
יתרה, למען נזכה בכל-פעם
להשיג מקיפים חדשים, להכניסם לפנים
לתוך שכלנו, להבין ולהשיג בכל-פעם,
הבנות והשגות חדשות דקדשה, מה שלא
היינו יודעים להבין ולהשיג מקדם.

ונזכה להפיר אותך גם בעולם-הזה,
ולהשיג גדלתך ורוממותך, כל
מה שאפשר להשיג בעולם-הזה, פי לךך
נוצרנו לידע ולהשיג אותך.

⊗ [יא] תפלות ותחנונים ⊗

- השמטה והמשך -

ל'לקוטי תפלות' ח"א כא הנ"ל

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתים')

- ה'מנורה' וקדשת שבעת הנרות -

וּזְכָנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי-אֱמֶת, שְׁזָכוּ
לְקַדֵּשׁ אֶת ה'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת'
בְּשִׁלְמוֹת, עַד שְׁזָכוּ לְבַחֲנֵת 'שְׁפַע אֱלֹקֵי',
בְּחִינַת 'רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ', בְּחִינַת 'הַשְּׂגַת
אוֹרוֹת הַמְּקִיפִין', 'אוֹר־הַפְּנִים', בְּמַדְרָגָה
עֲלִיוֹנָה מְאֹד.

"שְׁמֵרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי", שְׁלֹא אֶפְגַּם
בְּכַבּוֹדֵם חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְלֹא
אֲסוּר מִדְּבַרְיָהֶם יָמִין וּשְׂמֹאל.

וְהַצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי חַרְפוֹת וּבּוֹשׁוֹת
הַבָּאִים עַל אֱלוֹ הַפּוֹגְמִים
בְּקִדְשַׁת 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת', בְּקִדְשַׁת 'אוֹר־
הַפְּנִים', חֲסִי-וְשָׁלוֹם, בְּפֶרֶט עַל-יַדֵּי
שְׁפּוֹגְמִים חֲסִי-וְשָׁלוֹם בְּכַבּוֹד חֲכָמִים-
אֱמֶתִיִּים שְׁזָכוּ בְּשִׁלְמוֹת לְקַדְשַׁת 'שְׁבַעַת
הַנְּרוֹת' וְהַמְּשַׁכֵּת 'אוֹר־הַפְּנִים' בְּעוֹלָם.

וְנִזְכָּה לְקַדְשַׁת 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת'
בְּשִׁלְמוֹת, עַד שְׁנִזְכָּה עַל-יַדֵּי-זֶה
לְהַמְשִׁיךְ הַמַּחֲיִן מִבְּחִינַת מְקִיפִין
לְפָנֵינוּ, עַד שְׁנִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אוֹר
הַחֲכָמָה וְהַמַּחֲיִן דְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם בְּחִינַת
'שְׁפַע אֱלֹקֵי', 'רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ', 'אוֹר־
הַפְּנִים', לְתוֹךְ פְּנִימִיּוֹת דְּעֵתָנוּ מִמֶּשׁ.

עַד שְׁנִזְכָּה עַל-יַדֵּי-זֶה, שְׁנִתְדַבֵּק בְּךָ
לְעוֹלָם, וְלִהְיוֹת נִכְלָל בְּאַחֲדוּתְךָ
בְּאֱמֶת, גַּם בְּחַיִּים חַיּוֹתָנוּ בְּעוֹלָם-הַזֶּה.

עַל-כֵּן בָּאתִי "לְשַׁחַר פְּנִיךְ", אֲדוֹנָנוּ
אֱלֹהֵינוּ, יִכְמְרוּ רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ,
וְתִשְׁתַּדֵּל בְּהַצְלוֹתֵינוּ, וְתִתְאַמֵּץ בְּתַקּוּן
נַפְשׁוֹתֵינוּ.

וְתַעֲזָרְנוּ מֵעַתָּה, שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ עוֹד
שׁוֹם הַתְּלַהּבוֹת בְּלַבְנוּ, לְשׁוֹם
תְּאוּהָ שְׁבַעוֹלָם, אֶפְלוּ לְדַבָּרִים הַמְּתָרִים,
מִכָּל-שֶׁכֶּן וְכָל-שֶׁכֶּן שְׁלֹא יַעֲלֶה בְּלַבְנוּ,
שׁוֹם הַתְּלַהּבוֹת חֲסִי-וְשָׁלוֹם, לְשׁוֹם דְּבַר
הָאֲסוּר לָנוּ.

וְתַעֲזָרְנוּ וְתַחַנְנוּ וְתִשְׁפִיעַ עָלֵינוּ
בְּחַמְלַתְךָ, שְׁנִזְכָּה שִׁיְהִיָּה לָנוּ
הַתְּלַהּבוֹת-הַלֵּב דְּקִדְשָׁה, לְהַתְּלַהֵב
בְּשִׁלְהוּבֵינ-דְּרַחֲמֵימוֹתָ לְשִׁמְךָ וְלַעֲבוּדָתְךָ
בְּאֱמֶת, לְהַתְּפַלֵּל וְלַהֲתַחַנֵּן, לְלַמֵּד וְלַלְמֹד
וְלִקְיָם אֶת כָּל מִצְוֹתֶיךָ, בְּהַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹל
בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאֱמֶת.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִזְכָּה לְתַקּוּן, כָּל פְּגָם
הַתְּלַהּבוֹת דְּסִטְרָא-
אַחְרָא, שֶׁהִיָּה בְּלַבְנוּ מִנְעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם
הַזֶּה, בְּאֶפֶן שְׁנִזְכָּה שִׁיְטָהָר לְבַבְנוּ בְּאֱמֶת.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִזְכָּה לְפָרֵשׁ שִׁיחַתָּנוּ
לְפָנֶיךָ תָּמִיד, וְנִזְכָּה
לְרִצּוֹת וּלְפִיִּס אוֹתְךָ וְלַהֲתַחַנֵּן לְפָנֶיךָ בְּכָל-
פַּעַם, בְּדַבּוּרִים חֲדָשִׁים אֱמֶתִיִּים, שִׁיְהִיָּה
לְנַחַת וּלְרִצּוֹן לְפָנֵינוּ כִּסָּא כְבוֹדְךָ.

וְנִזְכָּה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּהַתְּקַרְבוֹת גְּדוֹל,
בְּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלוֹם, כַּאֲשֶׁר נֶאֱדָה
לְעַם סִגְלָתְךָ.

"לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נָכוֹן
חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי. אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי
מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קִדְשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי."

פְּרַשְׁתַּת מִקָּץ

"וַיְהִי מִקָּץ שְׁנַתִּים יָמִים וַפְּרָעָה חֹלֶם וְהָנָה עֹמֵד עַל הַיָּאָר. וְהָנָה מִן הַיָּאָר עֲלֵת שְׁבַע פְּרוֹת"
(בְּרֵאשִׁית מֵא, א-ב)

א.

(ח"א כג, א-בסוף)

תְּאוֹת־מְמוֹן, הוא בְּחִינַת 'חֲשָׁד',
'אֲנַפְיֹת־חֲשׂוֹכִין'. וְכֵן

מְרֻמָּז בְּזָהָר (מקץ קצג): [וַיְהִי מִקָּץ. רַבִּי חֵיָא פְתַח וְאָמַר]: **"קָץ שָׁם לַחֲשָׁד וְכוּ"** [אָבֹן אֶפֶל וְצִלְמוֹת] (איוב כח, ג), [מֵאֵי אָבֹן אֶפֶל וְצִלְמוֹת], **דָּא** [הוא 'קָץ' דְּאִיהוּ מִסְטָרָא ד'חֲשָׁד'] **זְהֵמָא דְדִדְהָבָא**.

גַּם הַמְדָּרֵשׁ בְּבְרֵאשִׁית דְּבָה' (פט, א), מִתְחִיל פְּרָשְׁתֵּן עִם הַפְּסוּק הַזֶּה; וְעַיִן עוֹד לְהִלְךְ עַל הַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מֵד, ג) 'הַבְּקָר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ', מֵעַנְוֵן 'קָץ שָׁם לַחֲשָׁד', מִתְזַהָר בְּפְרָשְׁתֵּן].

ב.

(ח"א ל, בסוף; ח"י מוהר"ן כא)

זֹאת הַתּוֹרָה הַתְּחִיל לֹאמֵר עַל פְּסוּק: **"וַיְהִי מִקָּץ"** וְכוּ, אֵךְ לֹא סִיּוּם לְבֵאֵר זֶה הַפְּסוּק עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

וְאָמַר אַחֲרֵי־כֵן: **שָׂאם הָיָה רוּצָה לְסִיּוּם פְּרוּשׁ הַפְּסוּק,** הָיָה צָרִיף לֹאמֵר עוֹד תּוֹרָה כְּזֹאת כְּדֵי לְבֵאֵר הַפְּסוּק.

ג.

(ח"א נד, א-ב-ד-ה-ו)

צְרִיכִין לְשַׁמֵּר מְאֹד אֶת הַזְּכָרוֹן, שְׁלֵא יִפֹּל לְשִׁכְחָה. וְעַקֵּר הַזְּכָרוֹן הוּא: לְזַכֵּר תְּמִיד בְּעֵלְמָא־דְּאִתִּי וְכוּ.

וְכֵדִי לְשַׁמֵּר הַזְּכָרוֹן, צָרִיף לְשַׁמֵּר עֲצֻמוֹ שְׁלֵא יִפֹּל לְבְּחִינַת 'רַע־עֵינִי' וְכוּ. גַּם

צָרִיף לְשַׁמֵּר הָעֵינִי מִכְּחֵי־הַמְדָּמָה וְכוּ.

וְהַכְּחֵי־הַמְדָּמָה בָּא עַל־יַדִּי לְשׁוֹן־הָרַע' - כִּי 'כְּחֵי־הַמְדָּמָה' הוּא

'כְּחֵי־הַבְּהֵמִיּוֹת', כִּי גַם 'בְּהֵמָה' יֵשׁ לָהּ זֶה הַכְּחֵי־הַמְדָּמָה. וְהַמּוֹצִיא דְּבָהּ, נוֹפֵל לְבְּהֵמִיּוֹת, וְעַל־כֵּן נִתְגַּבֵּר עָלָיו 'כְּחֵי־הַמְדָּמָה', 'כְּחֵי־הַבְּהֵמִיּוֹת' - כִּי "מוֹצִיא דְּבָהּ הוּא כְּסִיל" (מִשְׁלֵי י, יח).

וְכִשְׁהַדְּעַת' נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ, נוֹפֵל מֵאַהֲבַת הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ לְאַהֲבַת הַבְּהֵמִיּוֹת, בְּבְּחִינַת (הוֹשַׁע ד, ו): **"כִּי אֲתָה תִדְעַת מְאִסְתָּ, וְאִמְאָסְךָ מִכַּהֵן לִי"**.

"כַּהֵן" - הֵינּוּ בְּחִינַת (ישעיה מא, ח): **"אֲבָרְהָם אֲהַבִּי"**, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי, ד): **"אֲתָה כַּהֵן"**, בְּחִינַת (ויקרא ה, יב): **"וְקִמְץ הַכַּהֵן"**.

נ"ב: 'קִמְץ־קִמְצָה' הוּא בְּחִינַת 'אַהֲבָה', עַל־יַדִּי הַכַּהֵן שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֶסֶד'. כְּמוֹ דְּאִתָּא בְּתַקוּנַיִר־זָהָר (ה): **"קִמְץ מִימִינָא, וְקִמְץ הַכַּהֵן מִשְׁמָ"**. וְעוֹד (יט): **"וְהָאֵי נְקוּדָה וְכוּ אֲתַקְרִי קַמְ"י, קוֹמְץ סְתִיּוּם, בְּגִין וְקִמְץ הַכַּהֵן מִשְׁמָ מְלֵא קִמְצוֹ"**. וְעוֹד (קכו): **"וְנְקוּדָה דִּילָהּ קַמְ"ץ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ וְקִמְץ הַכַּהֵן, וְכַהֵנָּא אִיהוּ לִימִינָא"**.

וְאֵז מִתְגַּבֵּר עָלָיו 'כְּחֵי־הַמְדָּמָה', 'כְּחֵי־הַבְּהֵמִיּוֹת', בְּבְּחִינַת (הוֹשַׁע שָׁם): "נְדָמוּ עִמִּי מִבְּלֵי הַדְּעַת". "נְדָמוּ" - הֵינּוּ 'כְּחֵי־הַמְדָּמָה'.

וְזֶה הַכְּחֵי־הַמְדָּמָה' - מִבְּקִשׁ תְּמִיד 'כְּלֵי לְשִׁכְחָה שָׁם, וְעַל־כֵּן הוּא מַחְזִיר תְּמִיד לְשִׁרְוֹת עַל־פִּי שׁוֹנָה הַלְכוֹת'.

וְעַל־כֵּן אִם הֵם מְחַדְּשִׁים דְּבַר בַּתּוֹרָה, הוּא חֲדוּשׁ נְאֻה וּמִתְקַבֵּל (גְּלִיף), כִּי הוּא

בא מ'פחה המדמה' שהוא "מדמה מלתא למלתא" (עין ברכות יט.) - אך שה'רע' שבו, יותר מה'טוב'.

ואלו ה'חדושים' מזיקים ל'פרנסה' - כי "על-ידי 'חדושי-תורה' נבראים שמים וארץ" (הקדמת הזוהר ה.), ועל-ידי-זה באים כל ההשפעות והברכות לעולם.

אך כשה'חדושים' הם על-ידי 'פח' המדמה' - אזי נבראין "רקיעין דשוא" (זוהר שם), ועל-ידם בא 'רעב' לעולם.

ואף שיש בהם גם-כן 'טוב', שהם 'דברי-תורה', שהם בחינת 'שבע' - אך מחמת שה'רע' יותר מה'טוב', על-כן ה'רע' גובר, וה'טוב' נתבטל.

בבחינת: "ולא נודע פי באו אל קרבנה" (בראשית מא, כא) - שמתגבר חס' וש'לום בחינת "שבע שני הרעב" (בראשית שם, נד) על בחינת "שבע שני השבע" (בראשית שם, נג) - שהוא בחינת התגברות ה'רע' על ה'טוב', עד שאין נפר ה'טוב' מפני ה'רע', בבחינת: "ולא נודע" וכו', כנ"ל.

ומה שמחזר ה'פחה המדמה' לשרות על-פי 'שונה הלכות' - הוא מפני: "שה'קלפות' שהם בחינת ה'פחה המדמה', נבראו בערב-שבת בין-השמשות, ובתוך כך קדש עליו היום, ונשארו 'רוח' בלא 'גוף', כמו שכתוב ב'זוהר' (בראשית מח. תרומה קנה; תקוני-זוהר צב:) על פסוק (בראשית ב, ג): "אשר ברא אלקים לעשות".

ועל-כן זה ה'פחה המדמה' שהוא בחינת ה'קלפות', שהוא 'רוח' בלא 'גוף', מבקש לעצמו 'גוף' לשרות בו, והולך אצל ה'שוני הלכות', כי הם בוראים הכל בדברי-

תורתם, על-כן הוא הולך ושוה אצלם, כדי שיהיה נברא לו 'גוף' להתלבש בו על-ידם.

וזה שכתוב: "ועל השנות החלום" (בראשית מא, לב) - הינו: מה שה'חלום' שהוא בחינת 'פחה המדמה', השתדלותו לשרות על ה'שונה הלכות'.

"כי נכון הדבר מעם האלקים, וממהר האלהים לעשותו" (שם) - זה בחינת: "אשר ברא אלקים לעשות" הנ"ל, שהיה נכון הכל ערב-שבת בין-השמשות, וקדש היום, ומחר אלקים 'לעשותו' בלא גוף, ומחמת זה הוא מחזיר תמיד לשרות על ה'שונה הלכות' כנ"ל.

וזה: "חלום פרעה אחד הוא" (בראשית שם, כה) - הינו "חלום פרעה", שהוא בחינת 'פחה המדמה', 'פח בטל', כמו שכתוב (שמות ה, ד): "תפריעו את העם" - הוא בא מ'אחד', הינו מ'אהבה', כי "אחד הוא בחינת אהבה" (עבודת-הקדש ח"א פכ"ז; עמק-המלך ש"ה פכ"ג; של"ה עשרה-מאמרות, מאמר ד; לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, ד).

הינו: מ'אהבה-נפולה' כנ"ל, בחינת: "נדמו עמי מבלי הדעת, כי אתה הדעת מאסת" וכו', כנ"ל.

נמצא: על-ידי 'הסתלקות-הדעת' שבא על-ידי 'לשוך-הרע', שהוא בחינת: "מוציא דבה הוא פסיל", דהינו: שנסתלק מפניו ה'דעת' - על-ידי-זה נופל מ'אהבת השם-יתברך' ל'אהבות-הבהמיות'. ואז מתגבר עליו 'פחה המדמה', 'פחה-בהמיות'. ועל-ידי-זה נפגם הזכרון, ונופל ל'שכחה'. ולהכניע ה'פחה המדמה' - הוא על-ידי בחינת 'יד', בחינת (הושע יב, יא): "ביד הנביאים אדמה" וכו'.

ד.

(ח"ב ב, א"ב-בסוף)

'יְמֵי חֲנֻכָּה' הֵם 'יְמֵי הוֹדָאָה', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (ועל הנסים): "וְקִבְעוּ שְׁמוֹנֶת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלֶיךָ לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵךְ וְכוּ'."

'וְיְמֵי הוֹדָאָה' - זֶה בְּחִינַת 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא'. כִּי זֶה עֵקֶר 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא' - לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵךְ לְשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ, וּלְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שַׁעֲלֵי-יְדֵי-זֶה סְמוּכִים וְקְרוּבִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

כִּי כָּל מֶה שִׁיּוֹדְעִין וּמַכִּירִין אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר, סְמוּכִין אֵלָיו בְּיוֹתֵר.

כִּי שְׂאֵר כָּל הַדְּבָרִים יִתְבַּטְּלוּ לְעֵתִיד בְּכֶלֶם, בְּבְחִינַת: "כָּל הַקְּרִבְנוֹת בְּטִלְיִן, חוּץ מִקְרִבְנֵי תוֹדָה" (וַיִּקְרָא-רַבֵּה ט, ז).

שְׂכָלָא יִשְׂאֵר לְעֵתִיד, רַק בְּחִינַת 'תוֹדָה וְהוֹדָאָה', לְהוֹדוֹת וּלְהַלְלֵךְ וּלְדַעַת אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (ישעיהו יא, ט): "כִּי מְלֶאכֶה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת ה', כַּפִּיִם לַיָּם מְכַסִּים" - שְׂזָה כָּל 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא'.

וּבְחִינַת 'תוֹדָה', שֶׁהוּא 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא' - זֶה בְּחִינַת 'הַלְכוֹת' - כִּי ה'הַלְכוֹת' שְׂזוֹכִין לְלִמּוֹד, בְּפֶרֶט מִי שְׂזוֹכָה לְחַדֵּשׁ בָּהֶם, זֶה בְּחִינַת 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא', בְּבְחִינַת (נְדָה עג): "כָּל הַשְּׂוֹנָה הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם, מִבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶן הָעוֹלָם-הַבָּא".

כִּי כְּשֶׁנִּתְחַדֵּשׁ 'הַלְכוֹת', נִתְחַדֵּשׁ 'שְׂכָל וַיְדִיעָה', וְהַדְּעַת' הוּא עֵקֶר 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא' כְּנ"ל.

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית מֵא, א): "וַיְהִי מִקֶּץ שְׁנָתַיִם יָמִים". "מִקֶּץ" - הֵינּוּ 'סוּף', בְּחִינַת 'הַלְכוֹת', שֶׁהֵם 'שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם-הַבָּא', שֶׁהוּא בְּ'סוּף'.

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית מֵא, א-ב): "וַיְהִי מִקֶּץ שְׁנָתַיִם יָמִים, וּפְרַעַה חֵלֶם וְהִנֵּה עֵמֵד עַל הַיָּאֵר, וְהִנֵּה מִן הַיָּאֵר וְכוּ'".

"שְׁנָתַיִם יָמִים" - הוּא בְּחִינַת "מוֹצְאֵי דְבָה" (בְּמִדְבָר יד, לז), הַנֶּאֱמָר בָּהֶם (שָׁם שָׁם, לד): "יוֹם לְשָׁנָה יוֹם לְשָׁנָה" - שַׁעֲלֵי-יָדָם נִתְקַלְקַל וְנִפְגַּם בְּחִינַת 'אַהֲבַה-דְּקִדְשָׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וְקִמְץ הַכַּהֵן" כְּנ"ל.

וְזֶה: "מִקֶּץ" - שֶׁהוּא בְּחִינַת פְּגַם ה'קָמ"ץ' [פְּגַם 'אַהֲבַת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ' כְּנ"ל - 'מִקֶּץ' אוֹתוֹת קָמ"ץ].

"וּפְרַעַה חֵלֶם" - הֵינּוּ ה'פְּחֵה-הַמְדָּמָה' כְּנ"ל.

"וְהִנֵּה עֵמֵד עַל הַיָּאֵר" - "הַיָּאֵר זֶה פִּישׁוֹן" (רש"י בְּרֵאשִׁית ב, יא), הֵינּוּ בְּחִינַת: "פִּי שְׂוֹנָה הַלְכוֹת" (זֶהוּ בְּרֵאשִׁית כו: תְּקוּנַיִת-זֶהוּ פ.ח. - פִּישׁוֹן הוּא נוֹטְרִיקוֹן פִּי שְׂוֹנָה), שְׁמִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם ה'פְּחֵה-הַמְדָּמָה' כְּנ"ל.

"וְהִנֵּה מִן הַיָּאֵר וְכוּ' - הֵינּוּ: שַׁעֲלֵי-יָדָם בָּא "שֶׁבַע שְׁנֵי שְׁבַע, וְשֶׁבַע שְׁנֵי רָעֵב", הֵינּוּ: 'טוֹב וְרַע' כְּנ"ל. וְהַרְע' מִתְרַבֵּה וְגוֹבֵר עַל ה'טוֹב', בְּבְחִינַת: "וְלֹא נוֹדַע כִּי בָאוּ אֶל קַרְבָּנָה".

וְתִקְוֵנוּ: הוּא 'יוֹסֵף', בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אִסָּף אֶלְקִים אֶת חַרְפְּתִי" - שֶׁהוּא מְמַתִּיק אֶת הַרְע', בְּחִינַת הַרְעֵב, בְּבְחִינַת (יחזקאל לו, ל): "חַרְפַּת רָעֵב". וְהוּא בְּחִינַת: "אִסָּף רוּחַ בְּחַפְּנֵינוּ" (מִשְׁלִי ל, ד), בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית מֵא, לח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ".

וְזֶה שְׁנֶאֱמָר בּוֹ (שָׁם מו, ד): "וַיִּוָּסֵף יִשִּׁית יָדוֹ עַל עֵינָיו" - שַׁעֲלֵי-יָדָיו הַיָּד, נִשְׁמָר ה'עֵינִי' מ'פְּחֵה-הַמְדָּמָה' כְּנ"ל.

וְזָהוּ: "שְׁנַתִּים יָמִים" - כְּמֵאמַר רַז"ל
 (תְּחִיבָה ה:): **"עַל הָאֵי בַר בִּי רַב דְּחַד**
יּוֹמָא, שְׁהִיָּה מְצַטְעַר, עַד שְׁדַרְשׁ לּוֹ רַבִּי
יּוֹחָנָן: 'וְאוֹתֵי יוֹם יוֹם יְדַרְשׁוּן' (שְׁעִיָּה נח, ב),
שְׁיּוֹם אֶחָד בְּשָׁנָה חֲשׂוֹב שָׁנָה".

וְזָהוּ: "שְׁנַתִּים יָמִים" - בְּחִינַת ה'יָמִים'
שְׁנַחֲשִׁבִין לְשָׁנִים, עַל-יַדֵּי לְמוֹד
הַלְכוֹת, בְּחִינַת "יוֹם יוֹם יְדַרְשׁוּן" כְּנ"ל. (וגַמַּר
פְּרוּשׁ הַפְּסוּק עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל, לֹא זָכִינוּ לְשַׁמְעַ.)

[תְּחִי-מוֹהֲרָן פ: מַה שְּׁנֵאמַר שָׁם בְּסוּף (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן ח"ב
ב) עַל פְּסוּק "וַיְהִי מִקְצֵי", עַל פִּי מֵאמַר רַז"ל עַל "בַּר בִּי רַב
דְּחַד יּוֹמָא" - זֶה נִתְגַּלְגַּל עַל-יַדֵּי אִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי-הַנְּעוּרִים
שְׁנִסַּע אֵלָיו עַל 'שְׁבַת חֲנֻכָּה' מִבְּרִסְלָב, וְנִתְעַכַּב בְּנַעֲמָרוּב
וְלֹא בָּא עַל אוֹתוֹ שְׁבַת, וְאַחַר שְׁבַת בָּא לְכָאן.]

וְרַבְנּוּ ז"ל בַּעַת שְׁאֵמַר הַתּוֹרָה 'יָמֵי חֲנֻכָּה' הַנ"ל, לֹא סִיַּם
לְפָרֵשׁ הַמִּקְרָא "וַיְהִי מִקְצֵי" עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל, עַד שֶׁבָּא
הָאִישׁ הַנ"ל אַחַר שְׁבַת, אַז הִתְחִיל לְפָרְשׁוֹ כְּנ"ל. וְהִיָּה
מִעֲגִיגוֹ, כִּי זֶה הָאִישׁ הִיָּה מִמֶּשׁ 'בַּר בִּי רַב דְּחַד יּוֹמָא, כִּי
בְּשַׁבַּת לֹא הִיָּה אֶצְלוֹ רַק אַחֲרֵיכֶּן בַּחֹל יוֹם אֶחָד לְבַד.]

וְרֵאִינוּ נִפְלְאוֹת-הַשֵּׁם, שְׁעַל-יָדוֹ דִּיקָא נֵאמְרוּ דְּבָרִים אֵלּוּ,
שְׁיֵשׁ לָהֶם שִׁיכוֹת אֵלָיו. וְהֵם מְרַמְזִים בַּמִּקְרָא הַנ"ל. וְאִי-
אֶפְשָׁר לְבַאֵר מַה שְׁיֵשׁ בְּלִפְנֵי עַל זֶה, כִּי כָּל דְּבָרָיו הִיוּ
בְּמִשְׁקַל גְּדוּל וְנִפְלֵא, כְּמִבְאָר בְּמָקוֹם אַחַר (עֵינֵי הַעֲרַת
מוֹהֲרָנ"ת בְּלְקוּטִי-מוֹהֲרָן ח"א נח, ח).

וְגַם אַז רְאִיתִי זֹאת, כִּי מִקְדָּם בְּשַׁבַּת לֹא גָלָה כָּלֵל עַל
הַמִּקְרָא "וַיְהִי מִקְצֵי", כִּי "הַתְּגַלְגּוֹת-הַתּוֹרָה, הִיא כְּפִי
הַנִּפְשׁוֹת שְׁנִמְצָא אִז לְפָנָיו" (לְקוּטִי-מוֹהֲרָן ח"א יג, כ). וְאַחֲרֵי-
כֶּן כְּשֶׁבָּא הָאִישׁ הַנ"ל, אַז גָּלָה פְּרוּשׁ הַתְּחִלַּת הַמִּקְרָא עַל-
פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל, הִיָּנוּ "וַיְהִי מִקְצֵי" וְכוּ' כְּמִבְאָר בְּמִקְוֹמוֹ
עֵינֵי-שָׁם. אֲבָל שְׁאֵר הַמִּקְרָא לֹא סִיַּם לְפָרֵשׁ. וְאַנְכִי
הַפְּצַרְתִּי מְאֹד אוֹתוֹ שִׁיפְרֵשׁ לָנוּ הַשְּׁאָר, וְלֹא רָצָה בְּשׁוֹם
אִפּוֹ. וְאִז רְאִיתִי: אִיךָ כָּל דְּבוּר וְדְבוּר יּוֹצֵא בְּמִשְׁקַל כְּפִי
הַנִּפְשׁוֹת וְכַסּוּפִין וְכוּ'.]

ה.

(ח"ב ז, ו-בְּסוּף)

וְלְמַעַלָּה מִן הַכֹּל [מִן כָּל הַמִּקְיָפִים]: הֵם
ה'מִקְיָפִים הָעֲלִיּוֹנִים' שֶׁל
'חֲכָם-הַדּוֹר, שֶׁהוּא ה'רַבִּי שְׁבַדוֹר'.

שְׁעַל-יַדֵּי שְׁזָה 'הַרְבֵּי וְהַחֲכָם שְׁבַדוֹר'
עוֹסֵק לְדַבֵּר עִם תְּלַמִּידָיו
וּמְכַנִּים בָּהֶם דַּעְתּוֹ - עַל-יַדֵּי-זֶה נִכְנָסִים
ה'מִקְיָפִים' שֶׁלֹּא לְפָנִים.

וְה'מִקְיָפִים' שֶׁלֹּא הֵם בְּחִינַת 'אַרְיִכוֹת
יָמִים וְשָׁנִים' - כִּי
ה'מִקְיָפִים' שֶׁלֹּא הֵם בְּחִינַת 'עוֹלָם-הַבָּא',
שֶׁהוּא "יוֹם שְׁכָלוֹ אַרְדָּ" (קְדוּשֵׁין לט: חֲלִין קמב.),
כִּי שָׁם הוּא לְמַעַלְה־מַהְזְמֵן'.

כִּי כָּל הַזְמַן שֶׁל כָּל ה'עוֹלָם-הַזֶּה' כְּלוּ, מַה
שְׁהִיָּה וּמַה שְׁיִהְיָה - הוּא כְּלוֹ אֵין
וְאַפְסֵי, נֶגְדַד יוֹם אֶחָד וְאַפְלוֹ נֶגְדַד רַגַע אַחַת שֶׁל
'עוֹלָם-הַבָּא, שֶׁהוּא "יוֹם שְׁכָלוֹ אַרְדָּ".

וְשָׁם אֵין שׁוֹם זְמַן, כִּי הוּא בְּחִינַת
'לְמַעַלְה־מַהְזְמֵן'. רַק 'סֵדֵר הַזְמַנִּים'
שְׁיֵשׁ שָׁם, הֵם בְּחִינַת הַשְּׁגוֹת שֶׁל
ה'מִקְיָפִים'. שְׁיֵשׁ 'מִקְיָפִים' שֶׁהֵם בְּחִינַת
'יָמִים', וַיֵּשׁ 'מִקְיָפִים' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שָׁנִים',
בְּחִינַת: "תְּקוּפוֹת הַיָּמִים" (שְׁמוּאֵל-א, א, כ),
"תְּקוּפוֹת הַשָּׁנִים" (שְׁמוֹת לד, כב; דְּבַר־הַיָּמִים-ב
כד, כג).

וְאֵלּוּ ה'מִקְיָפִים' שְׁיֵשׁ שָׁם, הֵם בְּחִינַת
'סֵדֵר הַזְמַנִּים' שָׁם. וְהַשְּׁגוֹת
מִקְיָפִים' הַכְּלוּ, זֶה עֵקֶר הַתְּעַנּוּג וְהַשְּׁעִשׂוּע
שֶׁל 'עוֹלָם-הַבָּא, בְּחִינַת (תְּהִלִּים לא, כ): "מַה
רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנַתָּ לִירְאִיךָ", כִּי הֵם הֵם רַב
טוֹב הַצָּפוּן וְטָמוּן וְסִתּוּם מֵעֵין כָּל - אֲשֶׁרֵי
מִי שִׁזְזָכָה לְהַשְׁיָגָם.

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית מא, א): "וַיְהִי מִקְצֵי שְׁנַתִּים
יָמִים וּפְרַעַה חֵלֶם" וְכוּ'.

"שְׁנַתִּים יָמִים" - זֶה בְּחִינַת 'תְּקוּפוֹת
הַיָּמִים' 'תְּקוּפוֹת הַשָּׁנִים'

"איש כפתרון חלמו חלמו חלמנו" (בראשית מא, יא)
- ענין 'פתרון החלומות' של 'יוסף הצדיק' -

ז.

(ח"א יט, ד-בסוף)

**'יוסף', על-ידי שהיה לו 'שלמות לשון-
הקדש', שעקר שלמותו על-ידי
"תרדמה" (בראשית ב, כא), בחינת 'תרגום' (עץ-
חיים שער לד, פ"ב אות ח; ספר-הלכות' פרשת לך-לך
פ"ג; 'שער-המצות' פרשת ואתחנן; 'פרי-עץ-חיים' הנהגת
הלמוד פ"א) - על-ידי-זה היה יכול לפשר
הלמין - כי עקר ה'חלום' הוא ב'שנה', הינו
ב'תרדמה'.**

**ועל-כן היה יודע לפשר חלמין שב'שנה'
ו'תרדמה', כי זכה לברר את
בחינת לשון ה'תרגום', את בחינת ה'תרדמה'
- דהינו: להעלות ה'טוב' שבו ל'לשון-
הקדש', ולהפיל ה'רע' שבו, שזהו בחינת:
'שלמות לשון-הקדש' על-ידי לשון
'תרגום'.**

**כי היה יודע לברר ה'טוב' והאמת' שיש
בה'חלום', בחינת 'תרדמה', בחינת
'תרגום'.**

**ומי שיש לו 'שלמות לשון-הקדש' -
יודע לפשר חלמין ש'בתרדמה' כמו
'יוסף'.**

**כי "ה'חלומות' הם כפי ה'מאכלים'
שאוכל" (רבינו בחיי בראשית מא, א) - כי
בכל-דבר יש 'אותיות', וכששוכב וישן,
עולים ה'אדים' מה'מאכלים' שאכל, ועולים
לה'מח', ונצטרפין ה'אותיות' שיש בהם,
ומזה נעשה ה'חלום'.**

**הנ"ל, שהם בחינת 'עולם-הבא', שהוא 'יום
שכלו ארד', שהוא 'למעלה-מהזמן' - ששם
'סדר הזמנים' הוא בחינת 'מקיפים' כנ"ל,
שהם כל התענוגים והשעשועים של
'עולם-הבא' כנ"ל.**

**"פרעה" - זה בחינת 'יובל' [יובל בחינת
מקיפים], כמובא בזהר (ויגש רי:):
"דכל נהורין אתפרעין ואתגלין מנה".
(והשאר לא באר).**

**[לקוטי-הלכות, נדרים ג, כו: כשנים התורה (ח"ב ז'
הנ"ל) - לא זכינו שייבאר לנו כל הפסוק על-פי התורה, כי
אם 'התחלת הפסוק', עד: "ופרעה חלם" - כי כל דבריו
היו במשקל, כמבאר במקום אחר (עין ב'תיימור"ף פ - נמצא
למעלה בתורה ח"א נד). והנה רשות יש לנו לבאר בתורה כפי
אשר יורנו השם, ויש לבאר הפסוקים האלה על-פי
התורה הנ"ל. (ועירשם באורו בפנים)].**

ו.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים של רבנו ז"ל)

**"מקץ שנתים" (בראשית מא, א). "אחרית
הימים" (דברים ד, ל). "ופרעה חלם"
(בראשית שם). סטרא-אחרא מתחזקת. "והנה
עומד" (שם) שתק. "יאור" (שם) 'תשובה'.
"מבכי נהרות חבש" (איוב כח, יא). "נשאו
נהרות קולם" (תהלים צג, ג).**

**מבאורו של מוהרנ"ת ז"ל: 'קץ' מרמז על
ה'זמן', שהוא בחינת (דברים ד, ל):
"אחרית הימים".**

(ועין בפנים באור מוהרנ"ת ז"ל על הראשי-פרקים של
הפרשיות 'תולדות' ו'יצא', ולפי-זה תבין גם כן).

בתורה. גם על ידי זה היה יכול לפתור
הלומות, כמו שכתוב בתורה.

ט.

(חיי-מותרן, השמטות בסוף הספר - נדפס בסוף
ספרי-מעשיות דפוס ראשון שנת תקע"ה)

אמרו רז"ל (מגלה יח.): "מלי בסלע,
משתוקא בתרי". וזהו מי שאינו
יכול לדבר פראוי כמו שצריכין לדבר
בקדשה ובטהרה, ואז שתיקותו יפה מדבורו.
אבל מי שיכול לדבר פתקונו, בודאי דבורו
שזה שני סלעים.

וזו בחינת 'יוסף' - כי זכה ל'מלכות
שנקרא פה" (תקוני-זחר יז. פתח-אליהו). כי
הוא בבחינת דבור בקדשה בשלמות.

ועל-כן זכה לפתור הלומות, כי "כל
ההלומות הולכין אחר הפה"
(ברכות נה:).

וזוהו (בראשית מ, ח): "לאלקים פתונים ספרו
וכו". 'אלקים' הוא בחינת דין,
בחינת צדק, ו"צדק מלכותא קדישא"
(תקוני-זחר שם), בחינת "מלכות פה" כנ"ל.

ועל-כן אמר יוסף (בראשית מה, יב): "כי פי
המדבר אליכם" - כי הוא זכה
לדבור בשלמות, כנ"ל.

וזוה בחינת (דברים כא, יז): "פי שנים" - כי
'יוסף' היה בכור, שזכה ל'פי
שנים", בחינת דבור פה בשלמות, שהוא
בחינת "פי שנים", בחינת הדבור השלם
"ששנה שני סלעים".

הפך הדבור שאינו בשלמות, ששתיקותו
יפה הימנה, שהשתיקה שזה שני
סלעים.

נמצא: כשאדם אוכל, אם היה אוכל הפך
השני קדם הראשון, היה מתראה
לו חלום אחר, כי בכל דבר יש אותיות
אחרים, ואלו היה אוכל זה הפך תחלה, היו
נצטרפין האותיות בצרופים אחרים, והיה
מתראה לו חלום אחר.

ומי שיש לו שלמות לשון-הקדש, הוא
יודע האותיות שיש בכל דבר כנ"ל -
על-כן הוא יכול לפשר הלמין כנ"ל.

ת.

(שיחות-הר"ן רסב)

דע: שיש חן, שמי שיכול להשתמש
בזה חן, הוא יכול לעשות 'שאלת
חלום', ולידע עתידות על ידי ה'הלומות'.

כי בכל ה'הלומות' בודאי יש בהם
'עתידות', רק שיש בהן כמה פסלת
ותבן, כמו שאמרו רז"ל (ברכות נה:): "כשם
שאי-אפשר לבר בלא תבן כך אין חלום"
וכו. וגם יש 'הלומות ברורים', כמו שכתוב
(במדבר יב, ו): "בחלום אדבר בו".

ומי שיש לו זה חן הנ"ל - הלומותיו
צודקים בודאי. אלא שאפלו
כששומע חלום מאחר שמספר לו, אזי נופל
התבן והפסלת מן החלום, ועל-ידי זה
שומע רק החלום המברר, ויכול לפתור
החלום ולידע העתידות מהם.

ו'יוסף' היה לו זה חן, בחינת (בראשית
מט, כב): "בן פרת יוסף בן פרת עלי
עין". לשון חן, כמו שפרש רש"י - על-
ידי זה היה הלומותיו צודקים - כי
השתמש תמיד ב'הלומות ופתר אותם,
מחמת שהיו הלומותיו צודקים, ונכתבו

"ועל השנות החלום אל פרעה פעמים, כי נכון הדבר מעם האלקים וממהר האלקים לעשותו" (בראשית מא, לב)

יב.

(ח"א נד, ו)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מא, א): "ויהי מקץ שנתים ימים".

"והיה האכל לפקדון לארץ" (בראשית מא, לח)

יג.

(כתב-יד רבנו ז"ל, השיקף לח"א סב, הנדפס בסוף הספר)

בשרואה אדם שהקלפות והתאוות גזברים עליו, אזי יתענה. ועל-ידי ה'תענית', נזדווגו קדשאי-בריך-הוא ושכינתיה א'חור בא'חור, כדי שלא יאחזו ב'אחורים' וכו'.

וכש'אמונה' בשלמות - אזי אין צריך ל'תענית', ומתר לו לאכל, בבחינת (תהלים לז, ג): "ורעה אמונה". 'ורעה' בחינת 'אכילה'.

ו'אכילה' הזאת, מעורר זיווג 'פנים בפנים', בבחינת (בראשית מא, לח): "והיה האכל לפקדון לארץ".

"פקדון" - בחינת 'זיווג'. "ארץ" - בחינת 'אמונה' 'שכינה', בחינת (תהלים שם): "שכן ארץ" - כי אז אין הקלפות יכולין לינק ממנה, אפילו מ'אחורים', כי אז נתבטל ה'קלפות'.

וכל אחד ואחד לפי בחינת תקונו את מדת ה'אמונה' בשלמות - בן מיחד

אבל ה'דבור השלם' שצריכין לדבר ואין השתיקה יפה - אזי בודאי הדבור שזה שני סלעים.

וזהו שאמרו רז"ל (שבת י: מגלה טז): "על משקל שני סלעים מילת, נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים".

"משקל שני סלעים מילת" - הינו בחינת "מלי", בחינת 'דבורים' 'ששונים שני סלעים'. על-ידי-זה נתקנאו בו אחיו וירדו למצרים.

כי "עקר גלות מצרים' היה, לתקן 'פגם' הדבור, שפגמו בו 'דור-הפקדה' שקלקלו ב'דבור' ואמרו (בראשית יא, ג): 'הבה נלבנה לבנים'" (שער-הכונות פסח).

"ולא נודע כי באו אל קרבנה" (בראשית מא, כא)

יד.

(ח"א נד, ו)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מא, א): "ויהי מקץ שנתים ימים".

"חלום פרעה אחד הוא" (בראשית מא, כה)

יא.

(ח"א נד, ו)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מא, א): "ויהי מקץ שנתים ימים".

את ה'שכינה' שהיא 'אמונה' עם 'הקדוש' -
ברוך-הוא' 'פנים בפנים' וכו'.

"הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו"
(בראשית מא, לח)

יד

(ח"א יט, ג)

'יוסף', על-ידי שהיה לו 'שלמות לשון' -
הקדש', כמו שכתוב (בראשית מה, יב):
"כי פי המדבר אליכם" - "בלשון הקדש"
(בראשית-רבה צג, י), על-כן כתוב בו (שם מא, לח):
"הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו".

"רוח אלקים" - הינו 'תקון-הברית',
בבחינת (יהושע ב, יא - שאמרה ר'חב הזונה):
"ולא קמה עוד רוח באיש", כמו שדרשו [על זה] רז"ל (זבחים קטז: -
שאפילו ר'חב הזונה, אחר שזנתה כל המ' שנה שהיו
ישאל במדבר, נתגיירה פשיצאו ממצרים) - **כי ב'לשון-הקדש' תלוי 'תקון-הברית' וכו',**
הינו: 'תקון-הברית' ו'שלמות לשון-הקדש'
תלויים זה בזה.

טו

(ח"א נד, ו)

'יוסף' הוא בבחינת (בראשית ל, כג): **"אסף אלקים את הרפתי" - שהוא ממתיק את הרע, בחינת הרעב, בבחינת (יחזקאל לו, ל): "הרפת רעב".** והוא בבחינת: **"אסף רוח בחפניו"** (משלי ל, ד), בבחינת (בראשית מא, לח): **"איש אשר רוח אלקים בו"**.

טז

(סיום מוהרנ"ת ז"ל ל'לקוטי-מוהר"ן קמא')

ספר 'לקוטי-מוהר"ן' - אפרסמונא דכ"א תליסר נהרין. **"צפנת פענח"** (בראשית מא, מה) - **כל צפונות בו מתגלין ומתבארין.**

"כשבילי דנהרדעא" (ברכות נח: - **כן כל שבילי החכמה האמתית ויראת-שמים ועצות דקדשה, לה נהירין.**

"הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו" (שם שם, לח) - **דמגליא לה דמטמרין.** כל דבריו בגחלי אש זקוקין דגור ובעורין. **"קומו וברכו את ה' אלקיכם מן העולם ועד העולם"** (נחמיה ט, ה), **דגלי לן נהורין.**

"אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת, אין נבון וחסם כמוד" (בראשית מא, לט)

זז

(ח"א לד, ה)

בחינת 'יוסף' נמשך מ'חכמה ובינה' - כמו שכתוב (בראשית מא, לט): **"אחרי הודיע אותך את כל זאת, אין נבון וחסם כמוד"** - הינו 'חכמה ובינה'.

ועל-ידי-זה נעשה: "ויוסף הוא השליט" (שם מב, ו) - **כי ה'נקדה' היא בבחינת 'חכמה', בבחינת 'יו"ד' ו'מעין'.** ו'בינה' הוא ה'נחל' הנמשך מ'מעין', והוא כמו **'א"ו'.** (עין להלן בפסוק: **"ויוסף הוא השליט"**. בראשית מב, ו).

יח

(ח"א לו, א-ב)

זהו בכל: שכל נפש מישראל קדם שיש לה 'התגלות' בתורה ובעבודה, מנסין

וּמְצַרְפִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ בַּגְּלוּת שֶׁל שְׁבַעִים
לְשׁוֹן, הֵינּוּ בְּתַאֲוֹתֵיהֶן, הֵינּוּ בְּמַדּוּתֵיהֶם -
כְּדֵי לְשַׁבְּרָם, וְלָבוֹא אַחֲרֵיכֶם לְהַתְּגַלּוֹת'.

כִּי ה'קִלְפָּה' קִדְמָה ל'פְּרִי', וּמִי שְׁרוּצָה
לְאָכַל ה'פְּרִי', צָרִיךְ לְשַׁבֵּר מִקֶּדֶם
ה'קִלְפָּה'.

וְדַע: שְׁפִלְלוּת שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן, שֶׁל
מַדּוּתֵיהֶן הִרְעוּת הַלְלוּ - הִיא 'תַּאֲוַת-
נְאוּף'. וְהוּא 'תְּקוּן-הַכְּלִי', מִי שֶׁמְשַׁבֵּר
הַתַּאֲוָה הַזֹּאת, אֲזִי בָקָל יָכוֹל לְשַׁבֵּר כָּל
הַתַּאֲוֹת וְכו'.

גַּם 'יוֹסֵף' - קִדְם שְׂזָכָה לְהַתְּגַלּוֹת
הַתּוֹרָה, הֵינּוּ: 'הַכְּמָה בִּינָה' - הַצָּרִיךְ
לָבוֹא בְּנִסְיוֹן בְּצָרוּף, בְּתוֹךְ ה'תַּאֲוָה-
הַכְּלִיּוֹת' שֶׁל שְׁבַעִים לְשׁוֹן הַנֶּלֶל.

וְעַל-יְדֵי שְׁעֵמֶד בְּנִסְיוֹן, וְשַׁבֵּר ה'קִלְפָּה'
שֶׁקִּדְמָה ל'פְּרִי' - זָכָה ל'פְּרִי',
הֵינּוּ לְהַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא 'הַכְּמָה
וּבִינָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מ"א, ל"ט): "אֵין
נְבוֹן וְחָכָם כְּמוֹךְ".

"אַתָּה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי,
רַק הַכֶּסֶף אֲגַדֵּל מִמֶּךָ" (בְּרֵאשִׁית מ"א, מ)

י.ט.

(ח"א קב)

"כָּל מַה שֶׁבָּרָא הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא
בָּרָא אֶלָּא לְכַבּוּדוֹ" (אַבוֹת פ"ו מ"ב), כְּדֵי
לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְפָּפִין הַקִּלְפּוֹת
תַּחַת הַשְּׂכִינָה.

וּבְאִיזָה עֵינָן נִתְּגַלָּה מַלְכוּתוֹ? -
כְּשֶׁמְשַׁפִּיעַ רַב טוֹב לְיִשְׂרָאֵל, אֲזִי

מוֹדִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד כִּי "מַלְכוּתוֹ בְּכָל
מְשָׁלָה" (תְּהִלִּים ק"ג, י"ט)!

וּבְמָה יְכוּלִים לְהוֹרִיד ה'שְׁפַע'? - עַל-יְדֵי
ה'תְּפִלוֹת! - כִּי ה'תְּבוֹת' הֵם 'פְּלִים'
לְקַבֵּל ה'שְׁפַע'. וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד יִזְהַר
בְּתְּפִלוֹתוֹ, שִׁיתְּפַלֵּל בְּאִפְּן שְׂיוּכָל לְעוֹרֵר
ה'שְׁפַע' בְּעוֹלָם.

וּבְאִיזָה עֵינָן יוּכָל לְעוֹרֵר ה'שְׁפַע' בְּעוֹלָם?
- ב'יִרְאָה! - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל
(בְּרֵכּוֹת ו'): "כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ יִרְאֵת-שָׁמַיִם,
דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין".

וַיֵּשׁ שְׁנֵי מִיָּנִי 'יִרְאָה' - א) הָאֶחָד: 'יִרְאָה
עַל-יִזְנָה', שֶׁבָּאָה לְאָדָם לְפַעֲמִים מְתִי
שֶׁתִּרְצָה - וְעַל 'יִרְאָה' כְּזוֹ אֵין שְׂכָר. ב) וַיֵּשׁ
'יִרְאָה' שֶׁבָּאָה לְאָדָם מִכַּח אָדָם עֲצוּמוֹ,
'וְיִרְאָה' זוֹ נִקְרָא: "צָדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת
אֱלֹקִים" (שְׁמוֹאֵל-ב כ"ג, ג). וּב'יִרְאָה' כְּזוֹ,
ה'תְּפִלָּה' נִשְׁמָעֵת, וְשְׁפַע' יוֹרֵד לְעוֹלָם,
וְנִתְּגַלָּה מַלְכוּתוֹ.

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית מ"א, מ): "אַתָּה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי,
וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי, רַק הַכֶּסֶף
אֲגַדֵּל מִמֶּךָ".

"בֵּיתִי" - הוּא 'יִרְאָה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל
(שִׁבְתָּ ל"א): "חֶבֶל עַל דְּלִית לָהּ
דְּרֵתָא" וְכו'.

[חֶבֶל עַל מִי שֶׁאֵין לוֹ חֶצֶר, וְעוֹשֶׂה שְׂעָר לְחֶצְרוֹ.
שֶׁהַתּוֹרָה הִיא ה'שְׂעָר' לְהַכְּנִס דְּרָפָה לְה'חֶצֶר' שֶׁהוּא
ה'יִרְאֵת-שָׁמַיִם'. וְצָרִיךְ לְהַקְדִּים 'יִרְאָה' לְתוֹרָה].

רוֹצֵה-לְזַמֵּר: כְּשֶׁ"צָדִיק מוֹשֵׁל בִּירְאֵת
אֱלֹקִים" - עַל-יְדֵי-זֶה:
"וְעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי", וְתִרְגְּמוּ אוֹנְקְלוֹס:
"וְעַל מִימֵר פְּמֶךָ" - הֵינּוּ: ה'תְּפִלָּה'.

"וַיִּתְּזוּ כָּל עַמֵּי" - הִינּוּ: שִׁיתְעוֹרֵר ה' שִׁפְעוּ
בְּעוֹלָם.

וְזָהוּ: "רַק הַכֶּסֶּף" - הִינּוּ: מְעוֹט
הַמְּלָכוֹת' - כִּי "רַק" הוּא מְעוֹט,
"כֶּסֶּף" הוּא מְלָכוֹת'.

"אֲגַדֵּל מִמֶּךָ" - הִינּוּ: מְעוֹט הַמְּלָכוֹת,
שְׁעֵתָה הִיא בְּמְעוֹט' -
נִתְגַּדֵּל מִמֶּךָ.

כִּי מִכַּח ה'תִּפְלָה' שֶׁהִיא בְּיָרָא' - מוֹרִיד
שִׁפְעוּ בְּעוֹלָם, וְנִתְגַּדֵּל מְלָכוֹתוֹ, כִּנְ"ל.

"וַיִּרְכַּב אֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לוֹ,
וַיִּקְרָאוּ לְפָנָיו אֲבָרָךְ" (בְּרֵאשִׁית מֵא, מֵג)

נ.

(ח"א נח, ד)

'יוֹסֵף' שִׁזְכָּה לְבָרִיתוֹ, כְּתִיב בָּהּ (בְּרֵאשִׁית
מֵא, מֵג): "וַיִּרְכַּב אוֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת
הַמִּשְׁנָה".

הִינּוּ (שְׁמוֹת טז, ה): "מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר יִלְקְטוּ
יוֹם יוֹם" - שְׁעַל־יָדַי 'בְּרִית' זוֹכָה
לְשִׁפְעוּ כְּבוֹלָה'.

וּבַחֲיִנַּת 'שִׁבְת', מְקַבֵּל מ'יוֹסֵף': "לָחֶם
מִשְׁנָה" (שְׁמוֹת טז, כב) - הִינּוּ:
"מִשְׁנָה תוֹרָה" - בַּחֲיִנַּת (מִשְׁלֵי ח, ל): "וְאֵהְיָה
שְׁעִשׂוּעִים יוֹם יוֹם".

וּבַחֲיִנַּת 'שִׁבְת' מִשְׁפִּיעַ לְשָׂאֵר הָעוֹלָמוֹת,
בְּבַחֲיִנַּת (וַיִּקְרָא כה, ו): "וְהִיְתָה שִׁבְת
הָאָרֶץ לָכֶם לְאִכְלָה".

נא.

(ח"א עד)

'אב' נִקְרָא 'חֲכָמָה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית
מֵא, ג) "אֲבָרָךְ", וּפֶרֶשׁ רִשׁוֹ: "אב
בְּחֲכָמָה" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה צ, ג).

נב.

(ח"א פ)

"וַיִּקְרָאוּ לְפָנָיו אֲבָרָךְ", פֶּרֶשׁ רִשׁוֹ: "אב
בְּחֲכָמָה וְרַךְ בְּשָׁנִים" (בְּרֵאשִׁית־
רַבָּה צ, ג) - שֶׁהוּא מַחֲיִן דְּגְדֻלוֹת' וּמַחֲיִן
דְּקִטְנוֹת', בַּחֲיִנַּת 'חֲסָדִים' וְגְבוּרוֹת'. (עֵינן עוֹד
לְהַלֵּךְ בְּפָסוּק: "וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט". בְּרֵאשִׁית מֵב, ו).

"וּבְלַעְדֶּיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ"
(בְּרֵאשִׁית מֵא, מֵד)

נג.

(ח"א י)

וְהִנֵּה כָּלל הַדְּבָרִים: שְׁעַל־יָדַי ה'צַדִּיק',
שֶׁהוּא בַּחֲיִנַּת ה'רוּח', כְּמוֹ שְׁכָתוּב
(בְּמִדְבָּר כז, יח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" - אֶתְעַבֵּר
"אֵל אַחֵר" (שְׁמוֹת לד, יד), 'כְּפִירוֹת'.

וְעַל־יָדַי ה'רוּח', בָּאִים רְקוּדִין וְהִמָּחֵאת־
בָּה' - כִּי עַל־יָדַי ה'צַדִּיק' שֶׁהוּא
בַּחֲיִנַּת ה'רוּח', נִתְעַלּוּ ה'רַגְלִין, וְנִתְגַּלָּה
'הָאָרֶת הַיָּדִים', וְנִתְרַבָּה ה'אֲמוּנָה'.

וְעַל־כֵּן כְּתִיב ב'יוֹסֵף' שֶׁהוּא בַּחֲיִנַּת
ה'צַדִּיק' (בְּרֵאשִׁית מֵא, מֵד):
"וּבְלַעְדֶּיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ"
- כִּי בְלַעְדֵי בַּחֲיִנַּת 'יוֹסֵף', שֶׁהוּא בַּחֲיִנַּת
ה'צַדִּיק' - אֵי־אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹת וּלְהָרִים
ה'יָדִים' וְה'רַגְלִים' כִּנְ"ל.

"צפנת פענח" (בראשית מא, מה)

כה.

(ח"א לו, ראשי-פרקים בסוף התורה)

"צפנת פענח" (בראשית מא, מה), דמגלגלן
'שבעים פנים לתורה'.

נו.

(ח"א צב)

על-ידי מה שאדם נעזנד בתוך ביתו,
יכול להחיות מתים. כמו שכתוב
ב'אלישע' בשהחיה את 'בן השונמית' (מלכים-
ב ד, לח): **"ויילך אחת הנה ואחת הנה".** ומובא
בתקונים (תקוני-זהר כז:): **"אלמלא פנפי ראה**
דנשבי על לבא, הוי לבא אוקיד כל גופא".

וה'ראה' וה'לב, הם בחינות 'עקב'
ו'יוסף'!

כי 'עקב' הוא בחינת 'אמת' - כמו שכתוב
(מ"כ ז, כ): **"תתן אמת ליעקב, ו'אמת'**
הוא בחינת 'תורה', כמו שכתוב (מלאכי ב, ו):
"תורת אמת". ובה'תורה' יש 'חמשה
ספרים', **"כנגד חמשה פנפי ראה"** (תקוני-זהר
ע.).

ו'יוסף' הוא בחינת 'לב' - כי נקרא
(בראשית מא, מה): **"צפנת פענח",**
וכתיב (תהלים קיט, עא): **"בלבי צפנתי" וכו'.**

וכשבוער האש שפלב, הוה אוקיד כל
גופא. ועל-ידי ש'חמשה
פנפי ראה' נעים ונדים - מנשבי על לבא,
ומשככים החמימות שפלב.

נמצא: שעל-ידי מה שאדם, שהוא
בחינת 'תורה', כמו שכתוב (במדבר
יט, יד): **"זאת התורה אדם" -** נעזנד אפלו

[אות ו' בתורה הנ"ל: 'רקודין והמחאת-כף', נמשכין
מבחינת ה'רוח שפלב', פנראה בחוש: כי על-ידי 'שמחת
הלב' הוא מרקד ומכה כף אל כף, וכמובא בתקונים (נג):
"נהאי רוחא נשב, בשית פרקין ודרועא, ובשית פרקין
דשוקין". והיא בחינת 'המחאת-כף' ובחינת 'רקודין'].

[ימי-מוהרנ"ת ח"ב סט: ורבי מענדל שהיה עמי כל
הדרך, שמח הרבה מאד, ורקד הרבה מאד - עד אשר
תמהו כל הרואים: "מהיכן הוא רוקד הרבה כל-כך שלא-
כדרך-הטבע"? - והם לא ידעו מ'ההוא רוחא ונשב בשית
פרקין" וכו' (תקוני-זהר שם), שמשם נמשכין 'המחאת כף
אל כף' ו'רקודין', כמבאר בהתורה "ואלה המשפטים" (ח"א
י הנ"ל, אות ו)].

נד.

(ח"א פ)

מה הוא ה'שלום'? - ש'מחבר תרי הפכים
וכו'! - והוא בחינת 'יוסף', ש'מחבר
תרי הפכים 'חסדים' ו'גבורות' וכו'.

ולכן גם-כן נאמר ב'יוסף' (בראשית מא, מד):
"ומבלעדיך לא ידים איש את ידו
ואת רגלו".

"ידו" - הוא בחינת 'מחין', כמו שכתוב
(תהלים קלד, ב): **"שאו ידכם קדש".**
ו'קדש' הוא 'ראשית', ו'ראשית' הוא
'חכמה' 'מחא'.

ו'רגלו" - הוא בחינת 'גבורות', כמו
שכתוב (ישעיה מא, ב): **"צדק**
יקראהו לרגלו", ו'צדק' הוא ה'דבור',
ו'דבור' הוא בחינת 'גבורות', כמו שכתוב
(תהלים קמה, יא): **"והגבורתך ידברו".**

נמצא שכתוב אצל יוסף: 'חסדים'
ו'גבורות' **פנ"ל.** ו'יוסף' הוא
ה'שלום', מחבר תרי הפכים להיות אחד -
ויבוא ישועות וברכות בגשמיות וברוחניות.
(עין באריכות להלן בפסוק: 'ויוסף הוא השליט'.
בראשית מב, ו).

בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ - יָכוֹל לְשַׁבֵּךְ אֶת הָאִשׁ, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'דִּינִים' - וְיָכוֹל לְהַחִיזוֹת מֵתִים,
שִׁיחֵיו חַיִּים.

כז.

(סיום מוהרנ"ת ז"ל ל'לקוטי מוהר"ן קמ"א)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפֶסוּק (בראשית מא, לח):
"הִנֵּמְצָא כְּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ
אֱלֹקִים בּוֹ".

"וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה, כִּי נִשְׁנִי
אֱלֹקִים אֶת כָּל עַמְלִי וְאֶת כָּל בֵּית אָבִי. וְאֶת שֵׁם
הַשְּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם, כִּי הִפְרִנִי אֱלֹקִים בְּאָרֶץ עֲנִי" (בראשית מא, נא-נב)

כח.

(ח"א נו, ג)

"הַצֵּר בֵּית הַנָּשִׁים" (אסתר ב, יא) - מְלִשׁוֹן
(רש"י בראשית לב, לג): "שִׁנְשׁוּ וְקִפְצוּ
מִמְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" - שֶׁנִּתְרַחֲקוּ מֵהַשָּׁם-
יִתְבָּרַךְ.

וַיֵּשׁ שֶׁכְּבָר הָיוּ קִצְת אֶצֶל הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ,
אֲךָ שֶׁכְּבָר שָׁכְחוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה:
"הַנָּשִׁים" (אסתר שם) - לְשׁוֹן 'שִׁכְחָה', כְּמוֹ
שֶׁכֶּתֶב (בראשית מא, נא) "כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים" וְכוּ'
- שֶׁכְּבָר שָׁכְחוּ אֶת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ.

וַיֵּשׁ שָׁגַם עֵתָה זוֹכְרִים אֶת הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ,
אֲךָ שֶׁ"נִשְׁתָּה גְבוֹרָתָם" (ירמיה נא, ל),
וְאִין לְאֵלֵי-יָדָם לְהַתְגַּבֵּר עַל יָצָרָם.

כט.

(ח"א צז)

קִדְּם 'בְּרִיאַת-הָעוֹלָם', הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ עֵדוֹן
וְקִשְׁט עֲצָמוֹ בְּתַפְלָתוֹן וּבְמַעֲשֵׂים-
טוֹבִים שֶׁל צְדִיקִים, שֶׁצָּפָה שִׁיחֵיו 'צְדִיקִים'

שֶׁעַל-יְדֵי 'מַעֲשֵׂים-טוֹבִים' שֶׁלָּהֶם יִמְשְׁלוּ
בְּתַפְלָתָם, וַיִּפְעְלוּ כָּל מָה שִׁירְצוּ, עַל דְּרֹךְ
(שמואל"ב כג, ג): "צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹקִים".

וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יָכוֹל לָבוֹא לְמַדְרֵגָה זוֹ,
לְמַשֵּׁל בְּתַפְלָתוֹ וְלַפְעֵל מָה שְׂרוּצָה -
אֵלָּא שִׁישׁ שְׁנַי מְנִיעוֹת.

(א) הָאֲחֵת, הִיא 'קִדְּם הַתַּפְלָה' - הִינּוּ:
שְׁעוּמֵד לְהַתְפַּלֵּל בְּגְדוּלוֹת, שֶׁהוּא
מִיָּחַס גְּדוּל, אוֹ מַחֲמַת שֶׁהוּא עֹמֵל וַיִּגַע
בְּעִבּוֹדַת-הַבּוֹרָא, וּמַחֲמַת זֶה אִי-אֶפְשָׁר
שִׁיחֵיה 'מְמַשְׁלָה' לְתַפְלָתוֹ. רַק צְרִיךְ לְשַׁכַּח
כָּל זֹאת, וַיְהִי נִדְמָה לוֹ כְּאִלּוּ הַיּוֹם נִבְרָא,
וְהוּא יַחִיד בְּעוֹלָם.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'מְנַשֶּׁה' - לְשׁוֹן 'נִשְׁיוֹן'
וְ'שִׁכְחָה'.

וְזֶה שֶׁכֶּתֶב (בראשית מא, נא): "כִּי נִשְׁנִי
אֱלֹקִים אֶת כָּל בֵּית אָבִי" - זֶה
הַ'יָּחוּס'.

"וְאֶת כָּל עַמְלִי" - שֶׁעֹמֵל בְּעִבּוֹדַת-
הַבּוֹרָא.

(ב) וְהַמְנִיעָה הַשְּׁנִית, הִיא 'בְּתוֹךְ הַתַּפְלָה'
- כִּי מַחֲמַת עוֹזְנוֹת הָרֵאשׁוֹנִים בְּמַזִּיד,
אוֹ שֶׁהִרְהַר בְּמַזִּיד, נוֹפְלִים לוֹ 'מַחֲשָׁבוֹת-
זְרוֹת' בְּתַפְלָתוֹ, וּמַחֲמַת הַ'מַּחֲשָׁבוֹת-זְרוֹת'
גַּם-כֵּן אִי-אֶפְשָׁר לְמַשֵּׁל בְּתַפְלָתוֹ.

עַל-כֵּן צְרִיךְ לְשַׁבֵּר הַ'מַּחֲשָׁבוֹת-זְרוֹת',
עַל-יְדֵי 'מַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת' שֶׁל
הַתַּפְלָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה: "הַזְדוֹנוֹת" - דְּהִינּוּ:
הַ'מַּחֲשָׁבוֹת-זְרוֹת' -
"נַעֲשִׂין לוֹ בְּזִכְיוֹת" (יומא פז:).

וְזָהוּ בַחֲנִינָת אֲפָרַיִם - כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שם שם, נב): "כִּי הִפְרַנִּי אֱלֹקִים בְּאָרֶץ עֲנִי".

פְּרוּשׁ: כִּי הַדָּבָר שֶׁהָיָה בְּעֲנִיּוֹת מִקֶּדֶם, דְּהֵינּוּ "הָרֵב וַיִּבֶשׁ" (על-פי ישעיה יט, ה; איוב יד, יא; תְּקוּנַיִזְחָר כו:); - וְעַל-יְדֵי הַמַּחְשְׁבוֹת-קְדוֹשׁוֹת, נַעֲשִׂין לּוֹ בְּזִכְיוֹת.

וּכְשֶׁמִתְפַּלֵּל בְּשֵׁתֵי בַחֲנִינּוֹת אֱלוֹ, מְנַשֵּׁה וְאֲפָרַיִם הַנֶּ"ל - וּבּוֹדָאֵי בָּא לְיַדֵי עֲנִיָּה וְשִׁפְלוּת; וּמִן הָעֲנִיָּה נִמְשָׁד הַיְרָאָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מְשַׁלִּי כב, ד): "עַקֵּב עֲנִיָּה יִרְאֵת ה'" - נִמְצָא מִתְפַּלֵּל גַּם-כֵּן בְּיְרָאָה, וְהַיְרָאָה נִקְרָאת מַלְכוּת וְכו'.

נִמְצָא: שֶׁהַתְּפִלָּה יֵשׁ לָהּ בַחֲנִינָת מַלְכוּת. וַיֵּשׁ לְהַתְּפַלֵּה כְּזוֹ בַחֲנִינָת מְמַשְׁלָה. וְזֶה תְּעַנּוּג שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְנִתְמַלֵּא רְצוֹן הַבוֹרָא.

וּמָה מִתְחַלָּה שְׁלֵא הָיָה הַתְּעַנּוּג הַזֶּה - רַק שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ צָפָה לְמַרְחוּק: שֶׁהָיוּ צְדִיקִים שֶׁיִתְפַּלְלוּ בְּאִפְסָן זֶה - וּמָזָה הַתְּעַנּוּג "נִבְרָא הָעוֹלָם בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת" (אָבוֹת פ"ה מ"א).

כָּל-שִׁפּוֹן עֲכָשׁוּ שִׁבְא הַתְּעַנּוּג הַזֶּה - שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ מְחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּפִלַּת שַׁחֲרִית): "וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית".

וְזֶה פְּרוּשׁ הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ס, ט): "לִי גִלְעָד וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֲפָרַיִם מְעוֹז רֵאשִׁי יְהוּדָה מְחַקְקִי".

"לִי גִלְעָד" - לְשׁוֹן "גִּלְעָד" (עֵין בְּרֵאשִׁית לֹא מִזְמַח), שְׁנֵתְגַלָּה הַתְּעַנּוּג שֶׁהָיָה לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ קֶדֶם בְּרִיאַת-הָעוֹלָם,

שֶׁעָדוּן וְקִשְׁט בַתְּפִלָּתוֹן שֶׁל צְדִיקִים, כְּשֶׁהָיָה לּוֹ הַשֵּׁתֵי בַחֲנִינּוֹת שֶׁל מְנַשֶּׁה וְאֲפָרַיִם כְּנ"ל.

"מְעוֹז רֵאשִׁי" - הֵינּוּ: שִׁינְגִּיר הַמַּחְשְׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת.

"יְהוּדָה" - הֵינּוּ: הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית כט, לה): "הַפַּעַם אוּדָה".

"מְחַקְקִי" - וּפְרַשׁ רַש"י: "לְשׁוֹן שְׂרָרָה וּמַלְכוּת" - הֵינּוּ: שֶׁהָיָה לְהַתְּפַלֵּה, מְמַשְׁלָה, וַיִתְגַּלָּה הַתְּעַנּוּג הַנֶּ"ל, וַיַּחֲדֵשׁ עוֹלָמוֹ בַּעֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת כְּנ"ל.

"שֶׁבַע שְׁנֵי הַשְּׁבַע וְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרֵעֵב"
(בְּרֵאשִׁית מא, נג-נד)

ל

(ח"א נד, ו)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית מא, א): "וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים".

"לָכֵן אֵל יוֹסֵף, אֲשֶׁר יֹאמֵר לָכֵם תַּעֲשׂוּ"
(בְּרֵאשִׁית מא, נה)

לא

(עָלִים-לְתַרְוּפָה, מִכְּתֵב הַסֵּתֵלְקוֹת מוֹהַרֵּנ"ת ז' ל וְצוֹאָתוֹ)

אָמַר לְרַבֵּי נַחֲמָן מְטוּלְטְשִׁין: "לָכֵן אֵל יוֹסֵף, אֲשֶׁר יֹאמֵר לָכֵם תַּעֲשׂוּ" (בְּרֵאשִׁית מא, נה) - הָעֵקֶר הוּא הַתְּקַשְׁרוֹת לְצְדִיקִים.

"והרעב היה על כל פני הארץ" (בראשית מא, נו)

לב.

(ח"א כג, א-בסוף)

יש פנים דקדשה, ויש פנים דסטרא-אחרא. ואלו בני-אדם הנזופלים ב'תאות-מזון' - נקשרים ב'פנים דסטרא-אחרא. אבל אלו שמשאם-ומתנם באמונה - דבקים ב'אורי-הפנים דקדשה'.

ועל-כן אמרו רז"ל (בראשית-רבה צא, ה - על בראשית מא, נו; וברש"י שם): **"והרעב היה על כל פני הארץ, מי הם פני הארץ, אלו העשירים" - פי ה'מזון' וה'עשירות' הוא בחינת פנים, פנ"ל.**

"ויוסף הוא השליט על הארץ, הוא המשביר לכל עם הארץ" (בראשית מב, ו)

לג.

(ח"א לד, ב-ג-ד-ה)

הנה הכלל: שה'ממשלה' ביד ה'צדיק' לפעל פעלות פרצונו, כמו שדרשו חז"ל (מועד-קטן טז - על שמואל-ב כג, א): **"צדיק מושל וכו', מי מושל בי - צדיק"**.

וזהו בחינת (בראשית מב, ו): **"ויוסף הוא השליט"**. והוא - שרש כלליות נשמות ישראל. והם - ה'ענפים' שלו המקבלים מפנו.

ועקר ה'ממשלה': להאיר ולהתעורר לבם לעבודת השם-יתברך - הינו: להאיר הארת ה'צדיק' ב'ענפים', הינו: ב'לב ישראל'.

נקצור-לקוטי-מוהר"ן, אות א: על-פן העקר שיתקשר ל'צדיקי-אמת', ולדבר עמהם בעבודת השם-יתברך, ומהם יקבל כח והארה והתעוררות להשם-יתברך, עד שישוב אל השם באמת].

ובחינה הזאת, הינו: "ויוסף הוא השליט" - הוא בחינת 'מלאפוס', כמו שכתוב (בכל ספרי קבלה, ומוזבא ב'שערי-ציון' שער תקו"ה-הנפש): "ברית - מרובה ליסוד, אשר הוי"ה שלו בנקוד מלאפוס"ם.

כי ה'מלאפוס' הוא האותיות 'מלא פוס' - להורות: ש'פלי השפע', הינו ה'פה' של ה'צדיק', הוא 'מלא' מאלקות של השם-יתברך וכו'. פי הדבורים של ה'צדיק, בודאי הוא בשלמות ובמלואה, לכן יכול להמשיך השפע לישראל.

ועל-ידי-זה נקרא בחינת: 'מלא פוס' - להורות: שה'פה' שלו, ב'מלואה' ובשלמות.

וכל אחד ואחד מישראל יש בו בחינת "צדיק מושל", בחינת 'מלא פוס' וכו'.

ו'מלאפוס'ם, הינו בחינת: "ויוסף הוא השליט" - הוא בחינת 'נקדה' עם 'א'ו', הינו: 'הכמה' ו'בינה'.

כי בחינת 'יוסף' נמשך מ'הכמה ובינה' - כמו שכתוב (בראשית מא, לט): "אחרי הודיע אותך את כל זאת, אין נבון וחכם פמוך" - הינו 'הכמה ובינה'.

ועל-ידי-זה נעשה: "ויוסף הוא השליט" - פי ה'נקדה' היא בחינת 'הכמה', בחינת 'יו"ד' ו'מעין'. ו'בינה' הוא ה'נחל' הנמשך מה'מעין', והוא כמו 'א'ו'.

לד.

(ח"א פ)

הנה ידוע: ש'גדול השלום', כמו שדרשו רז"ל (עקצין פ"ג מ"ב): "שלא מצא הקדוש-ברוך-הוא כלי מחזיק ברכה אלא השלום".

ומה הוא ה'שלום'? - שמחבר תרי הפכים! - כמו שדרשו רז"ל (זהר ויקרא יב: על איוב כה, ב): "עשה שלום במרומיו" - "כי זה המלאך מאש, וזה ממים, שהם תרי הפכים, והקדוש-ברוך-הוא עושה שלום ביניהם ומתברם יחד".

והוא בחינת 'יוסף', שמחבר תרי הפכים 'חסדים' ו'גבורות'.

לכך נאמר ב'יוסף' (בראשית מב, ו): "ויוסף הוא השליט" - הוא בחינת 'גבורות'.

"הוא המשביר לכל עם הארץ" (שם) - זה בחינת 'חסדים'.

ונאמר אצלו (שם מא, מג): "ויקראו לפניו אברך", ופרש רש"י: "אב בחכמה ורך בשנים" (בראשית רבה צ, ג) - שהוא 'מחין דגדלות' ו'מחין דקטנות', בחינת 'חסדים' ו'גבורות'.

וזהו בחינת 'קדושי-השם'! - כי 'קדושי-השם' הוא גם-כן בחינת 'חסדים' ו'גבורות'.

כי מתחלה הוא נתלהב ב'שלהובין דרחימותא' (זהר צו לג:) - זהו בחינת 'חסדים'. ואחר-כך מתגבר על יצרו ומוסר-נפשו למות על 'קדושי-השם' - זהו בחינת 'גבורות'. שזהו בחינת 'שלום', בחינת 'יוסף' כנ"ל.

[לקוטי-עצות, שלום י: עקר השלום הוא לחבר שני הפכים. על-כן אל יבהלוך רעיוניך אם אתה רואה איש אחד שהוא בהפוך גמור מדעתך, ונדמה לך שאי-אפשר בשום-אופן להחזיק בשלום עמו. וכן כשאתה רואה שני אנשים שהם שני הפכים ממש, אל תאמר שאי-אפשר לעשות שלום ביניהם.

כי אדרבא: זהו עקר שלמות השלום, להשתדל שיהיה שלום בין שני הפכים. כמו השם-יתברך ש"עושה שלום במרומיו" בין 'אש ומים' שהם שני הפכים. ולזכות ל'שלום', הוא על-ידי 'מסירות-נפש' על 'קדושי-השם'. ועל-ידי-זה זוכין להתפלל בפניו].

כלל העולה: ש'יוסף' הוא בחינת ה'שלום' - וה'שלום' הוא 'כלי' שעל-ידו בוא יבוא כל ההשפעות והברכות לישראל.

וכוננתו יתברך שמו בזה: כדי שיוכל כל אדם הישראלי לדבר דבורים של קדשה לפני השם-יתברך. ומה הוא 'קדשה'? - 'חכמה'.

וזהו כשאדם מדבר בתורה ותפלה בחכמה ושכל, ומבין ושומע מה ידבר, נקרא 'קדשה'. ויש להשם-יתברך תענוג גדול מזה, כי נבנה מזה 'מחין', שהיא 'חכמה', וה'דבור', שהוא בחינת 'ירושלים' וכו'.

ונחזר לעניננו: שעל-ידי ה'שלום' יכול לדבר דבורים בקדשה ובטהרה כנ"ל. וה'שלום' הוא מחבר תרי הפכים כנ"ל, הינו: 'חסדים' ו'גבורות'. הינו: 'היו"ת' שהוא 'חסדים'. ו'אלקיים' הוא 'גבורות'.

ולכן גם-כן נאמר ב'יוסף' (בראשית מא, מד): "ומבלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו".

"ידו" - הוא בחינת 'מחין', כמו שקתוב (תהלים קלד, ב): "שאו ידכם קדש".

וְקַדְשׁ הוּא רְאֵשִׁית, וְרְאֵשִׁית הוּא
הַכֶּמֶה מִחֵא.

וְרִגְלוֹ - הוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, כְּמוֹ
שִׁפְתוֹב (ישעיה מא, ב): "צֶדֶק
יִקְרָאֵהוּ לְרִגְלוֹ", וְצֶדֶק הוּא הַדְּבִיר,
וְדְבִיר הוּא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב
(תהלים קמה, יא): "וְגִבּוֹרֵתָּהּ יִדְבִירוּ".

נִמְצָא שִׁפְתוֹב אֲצֵל יוֹסֵף: הַסְּדִים
וְגְבוּרוֹת פְּנ"ל. וְיוֹסֵף הוּא
הַשְּׁלוֹם, מְחַבֵּר תְּרֵי הַפָּכִים לְהִיּוֹת אֶחָד -
וְיִבּוֹא יְשׁוּעוֹת וּבְרָכוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

לה.

(ח"ב סז)

יֵשׁ צְדִיק שֶׁהוּא הִיפִי וְהַפָּאָר וְהַחַן שֶׁל
כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, בְּבְחִינַת (בראשית לט, ו):
"וַיְהִי יוֹסֵף יִפֵּה תֹאֵר וַיִּפֵּה מְרֹאֵה", בְּחִינַת
(תהלים מח, ג): "יִפֵּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ". כִּי
זֶה הַצְּדִיק־הָאֲמִתִּי שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף,
הוּא הַהֲדוּר וְהִיפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

וּכְשֶׁזָּה הִיפִי וְהַפָּאָר נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם -
דְּהִינּוּ: כְּשֶׁזָּה הַצְּדִיק שֶׁהוּא הִיפִי
שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, נִתְפָּרֵס וְנִתְגַּדֵּל בְּעוֹלָם -
אֲזִי נִפְתָּחִין הָעֵינַיִם שֶׁל הָעוֹלָם.

שֶׁכָּל מִי שֶׁנִּכְלָל בְּזֶה הַחֵן־הָאֲמִתִּי שֶׁל זֶה
הַצְּדִיק שֶׁהוּא הַחַן וְהִיפִי שֶׁל הָעוֹלָם,
דְּהִינּוּ: שְׁמֵת־קָרֵב אֵלָיו וְנִכְלָל בּוֹ - אֲזִי
נִפְתָּחִין עֵינָיו, וַיִּכּוֹל לְרֹאוֹת. וְהַעֲקָר
לְהַסְתַּכֵּל עַל־עַצְמוֹ וְכוּ'. וְגַם יִכּוֹל לְרֹאוֹת
וְלְהַסְתַּכֵּל בְּגִדְלַת הַשֵּׁם וְכוּ'.

וְאֲזִי כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה הַפָּאָר וְהִיפִי שֶׁל הַצְּדִיק־
הָאֲמִתִּי וְנִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ, שֶׁזָּה בְּחִינַת
הַגְּדֻלַּת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִפְתָּחִין
הָעֵינַיִם פְּנ"ל - אֲזִי יֵשׁ לְהָעוֹלָם בְּעַל־

הַבַּיִת, שֶׁהוּא מְשַׁנֵּיחַ עַל הָעוֹלָם וְכוּ'. וְאֲזִי
יֵשׁ בְּעַל־הַבַּיִת, בְּחִינַת רֹאשׁ בַּיִת, שֶׁהוּא
מְחַזֵּק בְּדִקְי הַבַּיִת וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת (בראשית א, א - תְּקוּנַיִי־זֶהָר יח: כד.):
"בְּרֵאשִׁית, רֹאשׁ בַּיִת" - בְּחִינַת
הַבְּעַל־הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם.

הִינּוּ: הַצְּדִיק־הָאֲמִתִּי, שֶׁהוּא הִיפִי וְהַפָּאָר
שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹסֵף,
בְּחִינַת (בראשית מב, ו): "וַיִּוְסֵף הוּא הַשְּׁלִיט
הוּא הַמְּשַׁבֵּיר" וְכוּ' - בְּחִינַת רֹאשׁ בַּיִת,
בְּחִינַת בְּעַל־הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם.

כִּי עַל־יָדוֹ - קִיּוֹם הַבַּיִת־הַמְּקַדָּשׁ, וְקִיּוֹם
הַבָּתִּים וְהַדִּירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

לו.

(ספר־הַמִּדּוֹת, צְדִיק נ)

הַמּוֹנֵעַ הַלֵּכָה מִתְלַמִּידוֹ, כְּאִלּוּ גּוֹזְלוֹ
מִנְחַלַּת אָבוֹתָיו, וְאִפְלוֹ עֶבְרִין
שֶׁבְמַעֲי אֲמֵן מִקְלָלִין אוֹתוֹ וּמְנַקְבִין אוֹתוֹ
כְּכַבְּרָה. וְאִם לְמַדּוֹ - זוֹכָה לְבְרָכוֹת פִּי־יוֹסֵף,
וְזוֹכָה וּמְלַמְּדָה לְעוֹלָם־הַבָּא.

[הַרְבַּ מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל, צִין לְהַגְמֵרָא בְּסִנְהֶדְרִין (צא: צב.):
אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב: כָּל הַמּוֹנֵעַ הַלֵּכָה מִפִּי תְלַמִּיד,
כְּאִלּוּ גּוֹזְלוֹ מִנְחַלַּת אָבוֹתָיו וְכוּ'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן חֲסִידָא:
כָּל הַמּוֹנֵעַ הַלֵּכָה מִפִּי תְלַמִּיד, אִפְלוֹ עֶבְרִין שֶׁבְמַעֲי אֲמֵן
מִקְלָלִין אוֹתוֹ וְכוּ'. עוֹלָא בַר יִשְׁמַעְאֵל אוֹמֵר: מְנַקְבִין אוֹתוֹ
כְּכַבְּרָה וְכוּ'.

וְאִם לְמַדּוֹ, מַה שְׂכָרוֹ? - אָמַר רַבָּא אָמַר רַב שֵׁשֶׁת: זוֹכָה
לְבְרָכוֹת פִּי־יוֹסֵף, שְׁנַאֲמַר (מְשַׁלִּי יא, כו): "וַיְבָרַכְהָ לְרֹאשׁ
מְשַׁבֵּיר", וְאִין "מְשַׁבֵּיר" אֵלָּא יוֹסֵף, שְׁנַאֲמַר (בראשית מב,
ו) "וַיִּוְסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ, הוּא הַמְּשַׁבֵּיר לְכָל עַם
הָאָרֶץ".

"וַיָּבֹאוּ אֶחָי יוֹסֵף, וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ אַפְּיִם אֶרְצָה"

(בראשית מב, ו)

"וְאַתֶּם הָאֲסֻרוֹ וַיִּבְחַנוּ דְּבָרֵיכֶם הָאֱמֶת אֲתָנֶם"

(בראשית מב, טז)

לז.

(ח"א יא, ה"ד)

'שְׁמִירַת־הַבְּרִית' יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת.

יֵשׁ מִי שְׂזוּגוֹ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל - וְאֶף־עַל־
פִּי־כֵן הוּא שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ עַל־פִּי
הַתּוֹרָה, שְׂאִינוֹ יוֹצֵא מְדִינַי הַתּוֹרָה.

וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית, שְׂזוּגוֹ
מִשְׁבֵּת לְשֵׁבֶת.

וְהוּא בְּחִינַת: (א) 'יְחוּדָא־עֲלָאָה'. (ב)
'וְיְחוּדָא־תַּתָּאָה'.

וְזֶה בְּחִינַת: (א) 'הַלְכָּה'. (ב) וְ'קַבְּלָה'.

'קַבְּלָה' - הִיא בְּחִינַת (תְּהִלִּים כט, ב):
"ה'שְׁתַּחֲוּוּ לֵיה' בְּהַדְרַת קִדְשׁ" -
רֵאשֵׁי־תְבוֹת 'קַבְּלָה' (פְּרִיעֵץ־חַיִּים, שְׁעַר הַשְּׁבֵת
פכ"א).

וְ'הַלְכָּה' - הִיא בְּחִינַת (שָׁם ק, א): "הָרִיעוּ
לֵיה' כָּל הָאָרֶץ" - רֵאשֵׁי־תְבוֹת
'הַלְכָּה' (פְּרִיעֵץ־חַיִּים, שְׁעַר הַזְּמִירוֹת פ"ד; 'שְׁעַר־
הַפְּסוּקִים' תְּהִלִּים ק).

"הַשְׁתַּחֲוּוּ לֵיה' בְּהַדְרַת קִדְשׁ" - זֶה בְּחִינַת
'יְחוּדָא־עֲלָאָה' - הֵינּוּ זְווג שֶׁל
שְׁבֵת. וְזֶה בְּחִינַת 'בְּרִית עֲלָאָה', שְׁשֵׁם עֶקֶר
ה'הַשְׁתַּחֲוּיָה' - בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית מ"ב, ו): "וַיָּבֹאוּ
אֶחָי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ". וְהוּא בְּחִינַת "הַדְרַת
קִדְשׁ", בְּבְחִינַת (דְּבָרִים ל"ג, יז): "בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר
לוֹ".

"הָרִיעוּ לֵיה' כָּל הָאָרֶץ" - זֶה בְּחִינַת
'יְחוּדָא־תַּתָּאָה', הֵינּוּ זְווג שֶׁל
חֹל וְכוּ'.

לח.

(ח"ב ס)

"כְּשֶׁהָיָה רַבִּי עֲקִיבָא בְּתַפְּיסָה, אָמַר לוֹ
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי: רַבִּי,
לְמַדְנֵי תוֹרָה, וְאִם לֹא, אֲנִי אוֹמֵר לְיוֹחָאִי
אָבָא וּמוֹסְרָךְ לְמַלְכוּת" (פְּסָחִים קי"ב).

כִּי רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה מְקַהֵל קְהֵלוֹת וְדוֹרֵשׁ
בְּרַבִּים. וְסָבַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: שְׁמַפְנֵי זֶה
נִתְפַּס בְּתַפְּיסָה - מִחֲמַת שֶׁהָיָה דוֹרֵשׁ בְּרַבִּים
וְשָׁמְעוּ בְּנֵי־אָדָם שְׂאִינָם מְהַגְנִים.

כִּי עַל־יְדֵי 'חֲדוּשֵׁי־תוֹרָה' שְׁמַגְלִין, נִמְשָׁךְ
'אֲלֻכוֹת' לְתוֹךְ 'מַחַ שְׁשׁוּמַע'. וְאֶף־עַל־
פִּי שְׂזָהוּ 'תַּפְּיסָה' כְּבִיכּוֹל, בְּבְחִינַת (שִׁיר־
הַשִּׁירִים ג, ו): "מִלֶּךְ אֲסוּר בְּרֵהֻטִים", "בְּרֵהֻטֵי
מַחֲיִין" (תְּקוּוּנַיִ־זְהַר), בְּחִינַת (תְּהִלִּים ס"ח, יט) "שְׁבִיתָ
שְׁבִי" - אֶף־עַל־פִּי־כֵן הוּא נִיחָא לְהַשְׁמֵ-
יְתַבְרָךְ שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה.

אָבָל כְּשֶׁלּוֹמַד תּוֹרָה לְתַלְמוּד שְׂאִינוֹ
הַגּוֹן, וּמִמְשִׁיךְ 'אֲלֻכוֹתוֹ יְתַבְרָךְ'
לְתוֹךְ 'מַחַ שְׁלוֹ' - זֶהוּ 'תַּפְּיסָה' מִמְשֵׁ - וְעַל־
כֵּן 'עֲנִשׁוּ תַּפְּיסָה'.

וְסָבַר רַשְׁבִּי שֶׁנִּתְפַּס רַבִּי עֲקִיבָא בְּתַפְּיסָה
- כִּי עַל־יְדֵי ה'תַּפְּיסָה' יִתְתַּקֵּן,
וַיִּזְדַּכְּכוּ הַדְּבוּרִים שֶׁהַכְּנִים לְתַלְמוּדִים
שְׂאִינָם הַגּוֹנִים' - בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית מ"ב, טז):
"וְאַתֶּם הָאֲסֻרוֹ וַיִּבְחַנוּ דְּבָרֵיכֶם".

וְעַל־כֵּן אָמַר רַשְׁבִּי לְרַבִּי עֲקִיבָא:
"שִׁילְמוּ תוֹרָה", וְעַל־יְדֵי־זֶה
יִתְתַּקֵּן הַפְּגָם - עַל־כֵּן אָמַר לוֹ: "וְאִם לֹא,
אֲנִי אוֹמֵר" וְכוּ' (עֵינן בְּפָנִים).

"וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׁקִיָּהֶם, וְהָנָה אִישׁ צְרוּר כִּסְפוֹ בְּשִׁקּוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת צְרוּרוֹת כִּסְפֵיהֶם הַמָּה וְאֲבִיהֶם, וַיִּירְאוּ. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַעֲקֹב אֲבִיהֶם: אֲתִי שִׁבַּלְתֶּם, יוֹסֵף אֵינְנִי, וְשִׁמְעוֹן אֵינְנִי, וְאֵת בְּנֵימָן תִּקְחוּ, עָלַי הָיוּ כְּלָנָה"
(בְּרֵאשִׁית מ"ב, ל"ה-ל"ו)

לט.

(ח"א י"ד)

עקר ה'תפלה' אינם יודעים כִּי-אם 'צדיקי-הדור'.

כִּי יֵשׁ 'בְּעֵלֵי-גְאוּה', שְׂאִינָם רוֹצִים: "שִׁילְכוּ לְצַדִּיקִים!" - וְאוֹמְרִים: "שֶׁהֵן בְּעֵצְמָם יְכוּלִים לְהִתְפַּלֵּל!" - וּמוֹנְעִים גַּם אַחֲרַיִם כְּשֵׁי שֶׁלָּהֶם 'צַעַר' אוֹ חוֹלָה': "לִילְךָ לְצַדִּיקִים!"

כִּי בְּאֵמֶת - צַדִּיק מוֹשֵׁל בְּתַפְלָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוּאֵל-ב' כ"ג, ג'): "צַדִּיק מוֹשֵׁל" וְכו'.

וְהוּא [הַבַּעַל-גְּאוּה] מִתְנַאֵה בְּעֵצְמוֹ: "שִׁיְכוּל לְהִתְפַּלֵּל, וַיֵּשׁ לוֹ ה'מְמַשְׁלָה!"

וְהֵם מְעַכְבִּים תְּאוֹתוֹ שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְאֵינָם מְבַקְשִׁים מִצַּדִּיקִים: "שִׁיתְפַּלְלוּ עֲלֵיהֶם!" - כִּי חוֹשְׁבִים: שֶׁהִתְעַנוּ וְסָגְפוּ אֶת עֵצְמָם, וּבִזָּה הֵם צַדִּיקִים!

אָבֵל הָאֵמֶת אֵינּוּ כֵּן! - כִּי כָּל ה'תְּעֵנִיתִים' שֶׁהִתְעַנוּ - אֵין זֶה אֶלָּא כְּמוֹ 'שִׁק' שֵׁי שֶׁ בּוֹ 'חוֹרִים' הִרְבָּה, וְכִשְׁמֵרִיקִים אֶת ה'שִׁק', אַף-עַל-פִּיֶּיךָ נִשְׁאָרוּ בּוֹ ה'חוֹרִים'. וְה'גּוֹף' נִקְרָא 'שִׁק', כְּמֵאִמֶר הַתְּנָא: "שְׂרֵי שִׁקְךָ" (שִׁבְת קנב.).

וְאִם הִתְבוֹנְנִי בְּעֵצְמִי - הָיוּ רוֹאִים: שֶׁאֲחַר כָּל ה'תְּעֵנִיתִים', עֲדִין נִשְׁאָרוּ אֲעֲלָם כָּל תְּאוֹתֶם קְשׁוּרִים בְּשִׁקָּם, הֵינּוּ בְּגוֹפָם.

וְלֹא 'תְּאוֹתֶם' בְּלִבְד נִשְׁאָר קְשׁוּר בְּגוֹפָם' - כִּי אִם גַּם 'תְּאוֹת-אֲבִיהֶם' שֵׁי שֶׁ אֲעֲלָם מִשְׁעַת הַהוֹלָדָה, מִחֲמַת שֶׁלֹּא נִתְקַדַּשׁ אָבִיו בְּשְׁעַת זְווג - גַּם זֶה קְשׁוּר בְּגוֹפָם' עֲדִין.

וּבְיַדִּי אֵלּוּ הָיוּ רוֹאִים אֶת כְּלָזָה - תְּרַדָּה גְדוֹלָה הָיָה נוֹפֵל עֲלֵיהֶם - כִּי הָיוּ רוֹאִים: "אֵיךְ הֵם עוֹמְדִים בְּמַדְרָגָה פְּחוּתָה וְשִׁפְלָה!"

זֶה פְּרוּשׁ (בְּרֵאשִׁית מ"ב, ל"ה): "וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׁקִיָּהֶם, וְהָנָה אִישׁ צְרוּר כִּסְפוֹ בְּשִׁקּוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת צְרוּרוֹת כִּסְפֵיהֶם הַמָּה וְאֲבִיהֶם, וַיִּירְאוּ".

אַחַר כָּל ה'תְּעֵנִיתִים', שֶׁהוּא ה'הֲרַקַת הַשִּׁק', בְּחִינַת ה'גּוֹף' - עֲדִין: "וְהָנָה אִישׁ צְרוּר כִּסְפוֹ" - שֶׁ'קְשׁוּר וְצְרוּר', 'כִּסְפוֹ וְתְּאוֹתוֹ' - "בְּשִׁקּוֹ" וְגוֹפוֹ.

"וַיֵּרְאוּ אֶת צְרוּרוֹת כִּסְפֵיהֶם הַמָּה וְאֲבִיהֶם" - הֵינּוּ: לֹא דֵי 'צְרוּרוֹת כִּסְפֵיהֶם', שֶׁהוּא 'תְּאוֹת עֵצְמָן'. כִּי-אִם גַּם "הַמָּה וְאֲבִיהֶם" - הֵינּוּ: ה'תְּאוֹת שֶׁל אֲבִיהֶם' - גַּם הַמָּה לֹא נִפְלוּ מֵהֶם.

וְזָהוּ: "וַיִּירְאוּ" - כִּי 'תְּרַדָּה' נִפְלָה עֲלֵיהֶם - וְאֵזִי לֹא הָיוּ רוֹצִים לְהִשְׁתַּרֵּר וְלִמְלֹךְ.

זֶה פְּרוּשׁ (בְּרֵאשִׁית מ"ב, ל"ו): "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַעֲקֹב אֲבִיהֶם: אֲתִי שִׁבַּלְתֶּם, יוֹסֵף אֵינְנִי, וְשִׁמְעוֹן אֵינְנִי, וְאֵת בְּנֵימָן תִּקְחוּ, עָלַי הָיוּ כְּלָנָה".

זֶה רִמָּז: עַל 'תּוֹכַחַת הַשִּׁכְל' - כִּי ה'שִׁכְל' מוֹכִיחַ אֶת ה'בְּעֵלֵי-גְאוּה' הַרוֹצִים לְהִתְגַּדֵּל. כִּי 'יַעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת ה'שִׁכְל', כְּמוֹ שֶׁתְּרַגְּם אוֹנֵקְלוֹס (בְּרֵאשִׁית כ"ז, לו'): "וַיַּעֲקֹבֵנִי" - "וְחִכְמֵנִי".

וְזֶה: "אֲבִיהֶם" - כִּי "אֵב בְּחֶכְמָה" (זֶהר קדושים פא: האזינו רצ.).

וְהִינּוּ: שֶׁהַשְּׂכָל מוֹכִיחַם וְאוֹמֵר לָהֶם: "אֵתִי שִׁבַּלְתֶּם" - כִּי "כָּל הַמִּתְנַגֵּא, חֲכָמָתוֹ מִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ" (פסחים סו:).

"יוסף איננו" - זֶה בְּחִינַת 'תְּקוּן הַמְּעוֹת'. הִינּוּ: עֵדִין לֹא תִקְנֶתֶם הַמְּעוֹת, שֶׁהוּא לְחֶרֶף וּלְקִלוּן, וַיֵּשׁ לָכֶם לְהַתְּבַיֵּשׁ מִחֲמַתּוֹ - כִּי 'תְּקוּן הַמְּעוֹת' הוּא בְּחִינַת 'יוסף', עַל שֵׁם (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אִסָּף אֲלֵכֶם אֶת הַרְפָּתִי".

"וְשָׁמְעוּן אִינְנוּ" - הִינּוּ: עַל-יְדֵי שֶׁאֵין לָךְ בְּחִינַת 'יוסף' - אֵין לָךְ בְּחִינַת 'שָׁמְעוּן' - בְּחִינַת (שם כט, לג): "כִּי שָׁמַע ה' כִּי שָׁנוּאָה אֲנֹכִי" - כִּי אַתָּה אֵינְךָ שָׁנוּא, כִּי מִחֲמַת שְׂלֵא תִקְנֶת אֶת-עַצְמְךָ, בְּוִדְאֵי אֵינְךָ יָכוֹל לְהוֹכִיחַ אַחֲרֵיכֶם, כִּי יֹאמְרוּ לָךְ: "קִשַּׁט עַצְמְךָ תַּחֲלָה" וְכוּ' (בְּבֵא-מִצִּיעָא קז:), וְעַל-כֵּן אֵינְךָ שָׁנוּא.

כִּי הַמִּוֹכִיחַ הוּא שָׁנוּא - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (פְּתוּבוֹת קה:): "הָאֵי צוּרְבָא מִרְבָּנָן דְּמִרְחֵמֵי לֵה בְּנֵי מְתָא, לָאוּ מְשׁוּם דְּמַעְלֵי טְפִי, אִלָּא מְשׁוּם דְּלֹא מוֹכַח לְהוּ בְּמַלְי דְּשִׁמְיָא". נִמְצָא: שֶׁהַמִּוֹכִיחַ הוּא שָׁנוּא.

"וְאֵת בְּנֵימִין תִּקְחוּ" - זֶה מוֹרָה עַל 'גְּדֻלוֹת', כִּי פִרְשׁ רַש"י (בְּרֵאשִׁית לה, יח): "בְּנֵימִין - עַל שֵׁם אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בֶּן יִמִּין", וְ"אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הוּא גְבוּהַ מִכָּל הָאָרְצוֹת" (זְבָחִים נד:).

וְהִינּוּ: לֹא דֵי שֶׁאֵין לָכֶם כָּל הַבְּחִינּוֹת הַלְלוּ, עִם-כָּל-זֶה: "וְאֵת בְּנֵימִין תִּקְחוּ" - שֶׁאַתֶּם לוֹקְחִים לְעַצְמְכֶם 'גְּדֻלוֹת'.

וְהִינּוּ דְסִיִּם הַשְּׂכָל הַמִּוֹכִיחַ אוֹתָם: "עָלִי הָיוּ בְּלִנְה" - כִּי הַכֹּל נוֹפֵל עָלַי, כִּי "כָּל הַמִּתְנַגֵּא, חֲכָמָתוֹ מִסְתַּלְקֶת מִמֶּנּוּ".

וְהַעֲצָה הַיְעוּצָה לְבַטֵּל הַגְּאוּה' - הוּא עַל-יְדֵי הַתְּקָרְבוֹת לְצַדִּיקִים וְכוּ'.

מ.

(ח"א יז, א-ב-ג-ד-ה-ט)

'יִרְאָה וְאַהֲבָה', אֵי-אֲפָשֶׁר לְקַבֵּל כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'צַדִּיקֵי-הַדּוֹר' - כִּי הַצַּדִּיק הַדּוֹר הוּא הַמְּנַלָּה הַיִּרְאָה וְהַאֲהָבָה וְכוּ'.

וְכַשְׁנַחֲשָׁךְ אֲצֵל אֶחָד הַיִּרְאָה וְהַאֲהָבָה, בְּבְחִינַת (ישעיה נ, ג): "אֲלֹבִישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת, וְשָׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם".

"שָׁמַיִם" - זֶה בְּחִינַת 'אֵשׁ וּמִיִּם' (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ד, ז), הִינּוּ: 'יִרְאָה וְאַהֲבָה' - נִתְלַבְּשִׁים בְּ"קְדָרוֹת", וְנִחַשְׁכִּים וְנִתְכַּפְּסִים בְּ"שָׁק", דְּהִינּוּ: שֶׁנַּחֲשָׁךְ אֲצֵלוֹ הַיִּרְאָה וְהַאֲהָבָה.

זֶה מִחֲמַת שֶׁנַּחֲשָׁךְ אֲצֵלוֹ 'אוֹרֵי-הַצַּדִּיק', שֶׁמִּמֶּנּוּ מִקְבָּלִין 'יִרְאָה וְאַהֲבָה' כְּפִנ"ל, וְאֵינוֹ זוֹכֵה לְהִבִּין וּלְרְאוֹת אוֹרוֹ הַגָּדוֹל וְכוּ'.

וְזֶה מִחֲמַת 'עֲבִירַת הַמַּעֲשִׂים' וְכִסְיֻלוֹת הַשְּׂכָל' - שֶׁעַל-יְדֵי 'מַעֲשִׂים-רָעִים', נִתְחַשָּׁךְ 'שְׂכָלוֹ' בְּכִסְיֻלוֹת, דְּהִינּוּ: 'דַּעוֹת נִפְסָדוֹת' וְ'חֲכָמוֹת נְכַרְיֹת' וְכוּ'.

וְהַתְּקוּן לָזֶה, לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל 'כִּסְיֻלוֹת הַשְּׂכָל': הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'מִזְבַּח'.

כי עקר יניקת ה'פסילות', דהיגו:
ה'קלפות' - הוא רק מבחינת 'מזבח',
היגו בחינת 'אכילה', כי "שלקנו של אדם
מכפר במזבח" (ברכות נה.) וכו'.

ואז פשה'מזבח' בתקונו, היגו:
שה'אכילה' בכשרות פראוי - אזי
נכנעים ה'קלפות', היגו ה'פסילות' וכו',
ונתרום ונתגדל ה'שכל' וכו'.

אבל פשאוכל בזולל וסובא, שזה בחינת
'פגם המזבח' - אזי יונקים
ה'קלפות', דהיגו ה'פסילות', יותר מהראוי,
ואזי מתגבר ה'פסילות' על ה'שכל'.

וזה בחינת (זבחים נג.): "מזבח בחלקו של
טורף" - זה בחינת (תהלים קיא, ה): "טורף
נתן ליראיו", בחינת 'אכילה בכשרות',
שעל-ידי-זה מכניעין ו'טורפין' אותן, היגו:
את ה'קלפות' וה'פסילות' וכו'.

ולהשלים 'פגם המזבח', הוא על-ידי
'גרים'.

כי כל העבודה-זרה אין להם פח, כי אם
מ'פגם המזבח' וכו', כי פחם הוא
מה'ניצוץ-הקדוש' של ה'מזבח דקדשה'
שנפל לשם.

ועל-ידי ה'גרים' - מכניע העבודה-זרה'
שנעשה מ'פגם חלקי המזבח',
ואזי חוזרין ניצוץ חלקי המזבח למקומם,
ונשלים המזבח.

אך איך אפשר לעשות 'גרים' - והלא הם
רחוקים מאד מ'קדשת ישראל', ומאין
בא זאת שיבוא להם על הדעת שיתגירו?!

אך דע: שזה נעשה על-ידי בחינות (משלי
יט, ד): "הון יסיף רעים רבים" - היגו:

על-ידי 'צדקה' שנותן ל'תלמיד-חכם'
שכלול מפמה נפשות ישראל.

כי באמת איך אפשר לעכום לבוא
ל'אמונת ישראל', והלא הם רחוקים
מאד מישראל?!

אך על-ידי 'צדקה', הוא לוקח נפשות,
כי לוקח לעצמו 'רעים ואוהבים'.
נמצא: שכל מה שנותן צדקה ליותר
אנשים, קונה לו 'רעים' יותר.

ועל-ידי זאת ה'אהבה', נזדבד האויר.
וכל מה שנותנים ליותר אנשים
'צדקה', וקונה 'אהבה' עם יותר אנשים,
נתרבה יותר ה'אויר הנח והזך' וכו'.

כי ה'שנאה' היא בחינת 'רוח-רעה', 'בלבול
האויר', שעל-ידי-זה אין יכולין לשמע
ה'דבור'. ולהפך: 'אהבה ורעות' הוא בחינת
'אויר הנח והזך', שעל-ידי-זה נשמע
ה'דבור' למרחוק.

וזה נעשה על-ידי 'צדקה', בחינת: "הון
יסיף רעים רבים" - שעל-ידי 'צדקה',
הוא לוקח לו 'רעים ואוהבים', פנ"ל.

ועל-יך העקר לתן 'צדקה' ל'צדיקים'
אמתיים' ול'עניים הגונים'
שכלולים מפמה נפשות ישראל - כי בזה
הוא מגדיל מאד השטח של ה'אויר הנח
והזך, פנ"ל.

ואזי פשה'אויר' נח וזך - אזי פשמדבר זה
שיכול לדבר 'דבור הקדוש' - אזי זה
ה'דבור' נכתב ונחקק בה'אויר', והולך
ונשמע למרחוק, בבחינת (אסתר ט, ד):
"ושמעו הולך בכל המדינות" - כי מחמת
שה'אויר' נח וזך, יכולים לשמע למרחוק.

וְאֵזִי זֶה הַדְּבָר נִכְתָּב בְּסִפְרֵיהֶם שֶׁל
הָעִבּוּרִים - וְאֵזִי מוֹצְאִים הָעִבּוּרִים
בְּסִפְרֵיהֶם הַפֶּה אֲמוֹנָתָם - כְּמוֹ שֶׁמְצִינֵנוּ
כְּמֵה גֵרִים שֶׁנִּתְּנִירוּ מִחַמַּת זֶה, מִחַמַּת
שֶׁמְצִאוּ בְּסִפְרֵיהֶם הַפֶּה אֲמוֹנָתָם.

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית מ"ב, ל"ה-ל"ו): "וַיְהִי הֵם מְרִיקִים
שְׂקֵיהֶם, וְהִנֵּה אִישׁ צָרוּר כֶּסֶף
בְּשִׁקּוֹ. וַיֵּרְאוּ אֶת צָרוּרֵת כֶּסֶפִּיהֶם הַמָּה
וְאֲבֵיהֶם, וַיֵּרְאוּ. וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב
אֲבֵיהֶם: אֵתִי שִׁבַּלְתֶּם, יוֹסֵף אֵינְנוּ, וְשִׁמְעוֹן
אֵינְנוּ, וְאֵת בְּנֵימִן תִּקְחוּ, עָלַי הִיוּ כְּלָנָה.

"וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׂקֵיהֶם" - הֵינּוּ בַחֲיִנַּת:
"לְבָשׁוּ שָׂמִים קְדָרוֹת וְשִׁק" וְכוּ'.
שָׂמִים הֵינּוּ 'יִרְאָה וְהִאֲהָבָה' כִּנ"ל.

וּכְשֶׁהֵם מְרִיקִים אֶת הַשִּׁק וְהַחֲשֵׁד מִן
הַיִּרְאָה וְהִאֲהָבָה - "וְהִנֵּה אִישׁ
צָרוּר כֶּסֶף בְּשִׁקּוֹ" - "צָרוּר כֶּסֶף" זֶה
בַּחֲיִנַּת הַצְּדִיק, בַּחֲיִנַּת (מְשַׁלֵּי ז, כ): "צָרוּר
הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ", שֶׁהֵם הַצְּדִיקִים (רש"י
שם).

"בְּשִׁקּוֹ" - הֵינּוּ: שֶׁ'אֹר הַצְּדִיק נִתְּחַשֵּׁד
וְנִתְּלַבֵּשׁ וְנִתְּכַפֵּה בְּקְדָרוֹת
וְשִׁק. הֵינּוּ: שֶׁמְרַגְּשִׁים: שֶׁהַשִּׁק וְהַחֲשֵׁד
שֶׁהָיָה עַל הַיִּרְאָה וְהִאֲהָבָה - זֶה מִחַמַּת
שִׁק וְחֲשֵׁד, שֶׁנִּחַשֵּׁד לָהֶם 'אֹר הַצְּדִיק'
כִּנ"ל.

"וַיֵּרְאוּ אֶת צָרוּרֵת כֶּסֶפִּיהֶם הַמָּה
וְאֲבֵיהֶם" - הֵינּוּ: שֶׁרְאוּ וְהִכִּירוּ:
שֶׁ"צָרוּרֵת כֶּסֶפִּיהֶם" תְּלוּי בְּהַחֲמֵר
וְהַצְּוֹרָה, שֶׁנִּקְרָא: "הַמָּה וְאֲבֵיהֶם".

"הַמָּה" - זֶה הַחֲמֵר, שֶׁהֵם כְּלִי-
הַמַּעֲשֶׂה.

"וְאֲבֵיהֶם" - הוּא הַשִּׁכְּל' שֶׁנִּקְרָא 'אב',
בַּחֲיִנַּת "אב בַּחֲכָמָה" (זֶהר
קְדוּשִׁים פ"א: הַאֲזִינוּ רצ.).

הֵינּוּ כִּנ"ל: שֶׁהַתְּגִלּוֹת 'אֹר-הַצְּדִיק',
שֶׁיִּזְכּוּ לְהַכִּירוּ וּלְהַבִּין וּלְטַעַם
וּלְרְאוֹת 'אֹרוֹ הַגְּדוֹל' - הוּא תְּלוּי בְּשִׁלְמוֹת
הַמַּעֲשִׂים וּבְזָכוֹת הַשִּׁכְּל'.

"וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אֲבֵיהֶם" - הֵינּוּ:
'תּוֹכְחוֹת הַשִּׁכְּל', שֶׁמוֹכִיחַ אֶת
הַחֲמֵרִים, שֶׁהֵם 'כְּלִי-הַמַּעֲשֶׂה' - שֶׁהוּא
תּוֹלָה הַסְּרַחוֹן בְּכִלֵּי הַמַּעֲשֶׂה.

וְזֶה: "אֵתִי שִׁבַּלְתֶּם" - שֶׁעַל-יְדֵי
הַמַּעֲשִׂים הָעֲכוּרִים, גּוֹרְמִים כְּלִי
וְהַפְּסֵד לְהַשִּׁכְּל'.

"יוֹסֵף אֵינְנוּ" - זֶה בַּחֲיִנַּת: "הוֹן יִסִּיף"
רַעִים רַבִּים הִנ"ל.

"וְשִׁמְעוֹן אֵינְנוּ" - זֶה בַּחֲיִנַּת: "וְשִׁמְעוּ
הוֹלֵךְ בְּכָל הַמְּדִינּוֹת",
הַנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי בַּחֲיִנַּת: "הוֹן יִסִּיף" כִּנ"ל.

"וְאֵת בְּנֵימִן תִּקְחוּ" - זֶה בַּחֲיִנַּת: "מְזַבַּח
בַּחֲלָקוֹ שֶׁל טוֹרֵף", שֶׁהוּא 'בְּנֵימִן'
(זְבָחִים שֵׁם וְרש"י), שֶׁעַקֵּר שִׁלְמוֹת הַשִּׁכְּל' תְּלוּי
בְּזֶה, כִּנ"ל.

דְּהֵינּוּ: שֶׁהַשִּׁכְּל' מוֹכִיחַ וְאוֹמֵר: שֶׁעַקֵּר
הַחֲפָרוֹן שֶׁנִּתְּעַבֵּר הַמָּה, הוּא
תְּלוּי רַק בְּכִלֵּי הַמַּעֲשֶׂה - דְּהֵינּוּ: 'צְדָקָה',
שֶׁהִיא תְּלוּי בְּמַעֲשֶׂה, בַּחֲיִנַּת (שְׁעִיָּה ל"ב, יז):
"וְהָיָה מַעֲשֶׂה הַצְּדָקָה" - שֶׁעַל-יְדֵי נִשְׁלָם
הַשִּׁכְּל'.

כִּי כְּשֶׁנּוֹתְנִין 'צְדָקָה' - עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂין
'גֵרִים' כִּנ"ל. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁלָם

ה'מִזְבֵּחַ, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "שְׁלַחְנוּ שָׁל אָדָם",
 דְּהִינּוּ: שְׂזוּכִין לְאָכֵל בְּקִדְשָׁה. וְאִזִּי נִשְׁלַם
 ה'שִׁכְּלִי. וְאִזִּי זוּכִין לְרֵאוֹת 'אֹר הַצְּדִיק'.
 וְעַל־יְדֵי־זֶה מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ 'רֵאָה וְאֶהְבָּה'
 בְּנִ"ל.

"שָׂאוֹל שָׂאֵל הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלְדֹתָנוּ"

(בְּרֵאשִׁית מִג, ז)

מא.

(ח"א רכט)

דַּע: שֵׁשׁ 'עֲצִים', שֶׁכְּשֶׁעוֹשִׂין מֵהֶם
 'מִטָּה', הֵם מְסַגְּלִים לְהוֹלֵדֵת בְּנִים
 וּלְגַדְלָם. וְכֵן לְהַפְּדוֹ: יֵשׁ שְׂאִינָם מְסַגְּלִים.

וְזֶה מְרָמָז בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מִג, ז): "שָׂאוֹל
 שָׂאֵל הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלְדֹתָנוּ". וְאִתָּא
 בַּמְדָּרָשׁ (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה צא, י): "אִפְלוּ עֲצֵי
 עֲרִיסוֹתֵינוּ גָּלָה לָנוּ" - כִּי עַל־יְדֵי 'עֲצֵי
 הַמִּטָּה', עַל־יְדֵי־זֶה סִגְלַת הַהוֹלְדָה'.

"קָחוּ מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ בְּכַלִּיכֶם, וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ
 מִנְחָה, מֵעֵט צְרִי וּמֵעֵט דְּבִשׁ נִכְאֵת וְלֹט
 בָּטָנִים וּשְׂקָדִים" (בְּרֵאשִׁית מִג, יא)

מב.

(ח"ב סג)

דַּע: כִּי 'יַעֲקֹב אָבִינוּ' כְּשֶׁשָּׁלַח אֶת בְּנָיו
 עֹשְׂרֵת הַשְּׁבֹטִים לְיֹוסֵף, שָׁלַח עִמָּהֶם
 נִגְנוֹן שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

וְזֶה סוּד (בְּרֵאשִׁית מִג, יא): "קָחוּ מִזְמֶרֶת
 הָאָרֶץ בְּכַלִּיכֶם" וְכוּ' - בְּחִינַת 'זְמֹר
 וּנְגִינוֹן' שֶׁשָּׁלַח עַל־יְדֵים לְיֹוסֵף, וְכִמוֹ שֶׁפָּרַשׁ

רש"י: "מִזְמֶרֶת - לְשׁוֹן זְמֹר" וְכוּ' [שֶׁהַכֹּל
 מִזְמָרִים עָלָיו כְּשֶׁהוּא בָּא לְעוֹלָם].

כִּי דַע: כִּי כָּל רוּעָה וְרוּעָה, יֵשׁ לוֹ 'נִגְנוֹן'
 מִיַּחַד' לְפִי הָעֹשִׂבִים' וּלְפִי ה'מְקוֹם'
 שֶׁהוּא רוּעָה שָׁם.

כִּי כָּל בְּהֵמָה וּבְהֵמָה, יֵשׁ לָהּ 'עֹשֵׁב מִיַּחַד'
 שֶׁהִיא צְרִיכָה לְאָכְלוֹ. גַּם אֵינּוּ רוּעָה
 תָּמִיד בְּמְקוֹם אֶחָד.

וּלְפִי הָעֹשִׂבִים' וְה'מְקוֹם' שֶׁרוּעָה שָׁם, כֵּן
 יֵשׁ לוֹ 'נִגְנוֹן' - כִּי כָּל 'עֹשֵׁב' וְ'עֹשֵׁב'
 יֵשׁ לוֹ 'שִׁירָה' שְׂאוֹמֵר, שֶׁזֶּה בְּחִינַת "פָּרַק
 שִׁירָה". וּמ'שִׁירַת הָעֹשִׂבִים', נַעֲשֶׂה 'נִגְנוֹן שֶׁל
 הָרוּעָה' וְכוּ'.

וְעַל־יְדֵי שֶׁה'רוּעָה' יוֹדֵעַ ה'נִגְנוֹן' - הוּא
 נוֹתֵן כַּח בְּהָעֹשִׂבִים! - וְאִזִּי יֵשׁ
 מְרַעָה לְבִהֲמוֹת, וְיֵשׁ לְבִהֲמוֹת לְאָכֵל.

גַּם ה'נִגְנוֹן', הוּא טוֹבָה לְה'רוּעָה' בְּעֶצְמוֹ!

כִּי מִחֲמַת שֶׁהוּא תָּמִיד בֵּין בְּהֵמוֹת, הִיָּה
 אִפְשָׁר שֶׁיִּמְשִׁיכוּ וְיֹורִידוּ אוֹתוֹ מִבְּחִינַת
 "רוּחַ הָאָדָם" (קִהְלֹת ג, כא) לְ"רוּחַ־הַבְּהֵמִיּוֹת"
 (שם), עַד שֶׁיִּרְעָה הָרוּעָה אֶת־עֶצְמוֹ (רש"י
 בְּרֵאשִׁית לז, יב).

וְעַל־יְדֵי ה'נִגְנוֹן' נִצּוּל מְזָה! - כִּי ה'נִגְנוֹן'
 הוּא 'הַתְּבַרְרוֹת הָרוּחַ' שֶׁמְבַרְרִין
 'רוּחַ הָאָדָם' מִן 'רוּחַ הַבְּהֵמָה', כִּי זֶהוּ עֵקֶר
 הַנִּגְנוֹן: לְלַקֵּט וּלְבַרֵּר ה'רוּחַ־טוֹבָה', כְּמַבְאָר
 בְּמְקוֹם־אַחַר (לְקוּטֵי־מוֹתֵרֵן ח"א נד, ו). וְעַל־כֵּן
 עַל־יְדֵי ה'נִגְנוֹן' נִצּוּל מ'רוּחַ־הַבְּהֵמִיּוֹת'.

וְיֵשׁ חֲלוּקִים רַבִּים בְּנִגְנֵנָה! - כִּי יֵשׁ נִגְנוֹן
 שָׁלֵם, וְיֵשׁ נִגְנוֹן שֶׁהוּא בְּכֹמָה בְּבוֹת',
 וְיִכּוּלִים לְחַלְקוֹ לְבִבוֹת' וְעֵנִינִים'.

"וְכִסֵּף מִשְׁנֵה קָחוּ בְיָדְכֶם" (בראשית מג, יב)
- ענין 'שפיע כפולה' -

מג.

(ח"א נח, ד)

'יוסף' שזכה ל'ברית', כתיב בה (בראשית מא, מג): 'וירכב אותו במרכבת המשנה'.

הינו (שמות טז, ה): "משנה על אשר ילקטו יום יום" - שעלידי 'ברית' זוכה ל'שפיע כפולה'. (עין עוד לעיל בפסוק: 'וירכב אותו במרכבת המשנה'. בראשית מא, מג).

מד.

(ח"ב מ, בסוף)

"אין אדם מת וחצי תאותו בידו" (קהלת רבה א). נמצא: שאין ממלא תאותו ורצונו בממון לעולם, כי תמיד חסר לו.

אבל יש בחינת 'שפיע כפולה', בחינת (איוב כב, כה): "וְכִסֵּף תוֹעֵפוֹת לָךְ", שהוא לשון 'כפול'. נמצא: שבזה ה'שפיע' נתמלא רצונו, מאחר שהיא 'כפולה' (ולא סים רבנו ז"ל - עין לקוטי הלכות, ברכת המזון ד, טזיז).

"ואל שדי יתן לכם רחמים" (בראשית מג, יד)

מה.

(ח"ב ח, ב-ג)

עקר ה'תפלה' היא 'רחמים ותחנונים' (אבות פ"ב מ"ג). ועקר ה'רחמים' תלוי ב'דעת' - כמו שכתוב (ישעיה יא, ט): "לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את ה' בפנים לים מכסים".

ודע: שה'מלך' יש לו כל הנגון כלו בשלמות, אבל השרים אין להם רק איזה חלק בנגון, כל אחד לפי מקומו.

ועל-כן אמר דניאל לנבוכדנצר (דניאל ד, יד-יח): "אנת הוא אילנא וכו', ומזון לכלא בה" - כי נבוכדנצר שהיה 'מלך' ויש לו כל ה'נגון', על-כן עלידו נמשך כל ה'מזון' - כי ה'מזון' נמשך עלידי ה'נגון' כנ"ל.

ועל-כן 'יעקב אבינו', אף שלא היה יודע אז שהוא 'יוסף', רק כפי מה שספרו לו ה'שבטים' הנהגותיו של 'יוסף' - שלח לו 'נגון' השיך לשר כמותו, כפי מה ששמע מבניו דרכיו והנהגותיו.

כי 'יעקב' רצה לפעל אצלו עלידי ה'נגון' מה שהיה צריך, על-כן שלח לו אותו: ה'נגון של ארץ-ישראל'.

וזהו שאמר לבניו: "קחו מזמרת הארץ בכליכם" - הינו: שיקחו בחינת ה'נגון' הנ"ל, שהוא בחינת "זמרת הארץ" כנ"ל - ב'כלים' שלהם.

"והורידו לאיש מנחה, מעט צרי, מעט דבש, נבאת ולט, בטנים ושקדים" - הם בחינת 'משקולות ומדות הנגון' - כי ה'נגון' נעשה מ'גדולי הארץ', כנ"ל.

[חיי-מוהר"ן תקפה: פעם אחת ספרו לפני רבנו ז"ל: מנסיעת הרב הקדוש מברדיטשוב ז"ל ליאס, ואיך שאסף שם ממון הרבה! - אמר רבנו ז"ל: "נגון טוב מזה! ובפרט נגון של ארץ-ישראל בודאי טוב מזה!]

אם היו לוקחין בעל 'תאות-ממון' שעליו דרשו רז"ל (ברכות נד. על דברים ג, ה): "ובכל מאדך - יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו" - אף-על-פי-כן אם היו מראין לפניו 'נגון של ארץ-ישראל', היה נתבטל אצלו כל תאותו אל הממון].

כִּי לַעֲתִיד יִגְדַל הַדְּעַת, וְאִז לֹא יִהְיֶה שׁוּם
 'הֶזֶק וְאַכְזָרִיּוֹת', כִּי יִתְפַּשֵּׁט הַרְחֻמְנוּת'
 עַל-יְדֵי הַדְּעַת'.

וְלַפְעָמִים כְּשֶׁהַסְטֵרָא-אַחֲרָא יוֹנְקַת מִן
 הַרְחֻמְנוּת' - אִזִּי הֵם מְמַשִּׁיכִין
 לַעֲצָמָן הַרְחֻמְנוּת, וְאִזִּי נִתְמַעֵט הַרְחֻמְנוּת'
 אֲצֻלָּנוּ. וְאַפְלוּ 'מַעֵט הַרְחֻמְנוּת' שֶׁנִּשְׁאָר, הוּא
 בְּבַחֲיַנַּת 'אַכְזָרִיּוֹת'.

כִּי עַל-יְדֵי שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן הַרְחֻמְנוּת' -
 נִתְקַלְקַל הַרְחֻמְנוּת' וְנַעֲשֶׂה 'אַכְזָרִיּוֹת',
 כִּי "רַחֲמֵי רַשְׁעִים אַכְזָרִי" (משלי יב, י). וְעַל-כֵּן
 גַּם 'מַעֵט הַרְחֻמְנוּת' הַנִּשְׁאָר אֲצֻלָּנוּ, הוּא
 בְּבַחֲיַנַּת 'אַכְזָרִיּוֹת' - כִּי נִתְקַלְקַל עַל-יְדֵי
 שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן הַרְחֻמְנוּת' חֲסִי-וְשָׁלוֹם.

וְזֶה בְּחִינַת (איכה ד, ג): "גַּם תִּנְיָם חָלְצוּ שֵׁד"
 - זֶה בְּחִינַת 'רַחֲמֵי דְסְטֵרָא-אַחֲרָא',
 בְּחִינַת: "כְּשֵׁד מְשֻׁדִּי" (ישעיה יג, ו).

כִּי 'שֻׁדִּי' הוּא בְּחִינַת 'רַחֲמֵי דְקַדְשָׁה',
 בְּבַחֲיַנַּת (בראשית מג, יד): "וְיֹאֵל שֻׁדִּי יִתֵּן
 לָכֶם רַחֲמִים" - שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', שֶׁהוּא
 'שֻׁדִּי' דְּהַמְעַרְכוֹת'.

וְעַל-יְדֵי "שֵׁד מְשֻׁדִּי", בְּחִינַת 'רַחֲמֵי
 דְסְטֵרָא-אַחֲרָא', בְּחִינַת: "גַּם
 תִּנְיָם חָלְצוּ שֵׁד" - עַל-יְדֵי-זֶה: "בֵּית עַמִּי
 לְאַכְזָר" (איכה שם).

כִּי עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהֵם יוֹנְקִים מִן הַרְחֻמְנוּת',
 עַל-יְדֵי-זֶה גַּם 'מַעֵט הַרְחֻמְנוּת' הַנִּשְׁאָר
 אֲצֻלָּנוּ - נִפְגָּם וְנַעֲשֶׂה אַכְזָרִיּוֹת, כַּנֶּל. וְעַל-
 יְדֵי-זֶה נִפְגָּם הַדְּעַת, וְאִזִּי הֵם יוֹנְקִים חֲסִי-
 וְשָׁלוֹם מִפְּגַם-הַדְּעַת' וְכוּ'.

וְכִשֶּׁהַדְּעַת נִפְגָּם חֲסִי-וְשָׁלוֹם - מְזַה בֹּא
 חֲסִי-וְשָׁלוֹם 'תְּאוֹת-נְאוֹד' וְכוּ'.

וְאִזִּי כְּשֶׁנִּפְגָּם הַרְחֻמְנוּת' וְהַדְּעַת' - אִי-
 אֶפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל בְּבַחֲיַנַּת 'רַחֲמִים
 וְתַחֲנוּנִים'. וְאִזִּי הִתְפַּלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין,
 וְהַסְטֵרָא-אַחֲרָא בּוֹלְעַת הִתְפַּלָּה חֲסִי-וְשָׁלוֹם.

כִּי עַקֵּר יִנְיַקַת הַסְטֵרָא-אַחֲרָא הִיא מְבַחֲיַנַּת
 'דִּינִים', שֶׁהֵם 'מַחִיךְ-דְּקִטְנוּת' וְכוּ'.
 בְּחִינַת אֱלֹקִים, כִּידוּעַ, וְעַל-כֵּן הֵם נִאֲחָזִין
 בְּתְפִלָּה זו, וּבּוֹלְעִין אוֹתָהּ חֲסִי-וְשָׁלוֹם.

וְאִזִּי צְרִיכִין 'בְּעַל-כַּח גְּדוּל', שְׂיֻכַּל
 לְהִתְפַּלֵּל 'תְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין' וְכוּ'.
 כְּמוֹ בַּעַת שֶׁהִיא 'מַעֲשֶׂה זְמַר', שֶׁהַצֶּרֶד
 'פִּינְחָס' לְהִתְפַּלֵּל 'תְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין'.

כִּי כְּשֶׁזֶה הַבְּעַל-כַּח' מִתְפַּלֵּל 'תְּפִלָּה
 בְּבַחֲיַנַּת דִּין, וְאִזִּי הַסְטֵרָא-אַחֲרָא רוֹצֵה
 לְבַלֵּעַ אוֹתָהּ, כַּנֶּל - אִזִּי זֹאת הִתְפַּלָּה'
 עוֹמֶדֶת בְּבֵית-הַבְּלִיעָה' שָׁלוּ וְכוּ', וְאִזִּי הוּא
 מְכַרַח לִתֵּן 'הַקְּאוֹת'.

הִינּוּ: שֶׁהַסְטֵרָא-אַחֲרָא מְכַרַח לְהַקִּיא
 וּלְהוֹצִיא כָּל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הַדְּעַת'
 וְהַרְחֻמְנוּת' וְהַתְּפִלוֹת' שֶׁבַלַע וְכוּ', וְהוּא גַּם
 מְכַרַח לְהַקִּיא וּלְהוֹצִיא 'עֲצָמוֹת הַחַיּוֹת' שָׁלוּ
 מִמָּשׁ וְכוּ'.

מו.

(ח"ב סב)

"אֵלֶּה מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר לג, א).
 אֵיחָא בְּמִדְרַשׁ (מוֹבָא בְּעֶשְׂרֵה-מְאֻמְרוֹת'
 לְהַרְמ"ע מִפְּאַנּוּ): "שִׁמְסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - דְּהִינּוּ
 הַנְּסִיעוֹת' שֶׁבְּנֵי-יִשְׂרָאֵל נוֹסְעִין מִמְּקוֹם
 לְמְקוֹם - הֵם מְכַפְרִין עַל "אֵלֶּה אֱלֹקֵיךָ
 יִשְׂרָאֵל" (שמות לב, ד-ח) - הִינּוּ: עַל 'פְּגַם
 עֲבוּדַת-זָרָה'.

כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁאִין עוֹבְדִין 'עֲבוּדַת-זָרָה', יֵשׁ
 'פְּגַם עֲבוּדַת-זָרָה' - כִּי 'קַלְקוּל

מז.

(לקוטי־הלכות, ברפת־השחר ה, סב)

וְעַל־כֵּן דָּוִד בְּגִמְטְרִיא ד"י, בְּחִינַת
'שד"י' (חגיגה יב. "שֶׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי"),
בְּחִינַת (בראשית מג, יד): "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם
רְחֵמִים וְשַׁלַּח אֶת אֲחֵיכֶם אַחֵר" וְכוּ' -
שְׁמֵרְמִזוּ עַל קֶץ הַגְּאֻלָּה הַזֹּאת (בראשית־רבה צב,
א), שְׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר מַה שֶּׁהִתְחַנֵּן יַעֲקֹב אָבִינוּ
עָלֵינוּ (תנחומא מקץ י): "הָאֹמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי,
יֹאמֵר לְצָרוֹתֵינוּ דִּי".

וְזֶה בְּכָלֵל, וּבְפֶרֶט!

בְּכָלֵלִיּוֹת־יִשְׂרָאֵל - שִׁיאֹמַר דִּי
לְצָרוֹתֵינוּ! כִּי כָּבֵד
מִשֶּׁךְ עָלֵינוּ הַשְּׁעֵבֹד וְאָרֶךְ עָלֵינוּ הַגְּלוּת מְאֹד
מְאֹד, וּבֹדָאֵי סוּף כָּל סוּף יֹאמַר דִּי לְצָרוֹתֵינוּ
וַיִּמְהַר לְגַאֲלָנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם וְכוּ'.

וְכֵן בְּפֶרֶטִיּוֹת אֶעֱלֶה כָּל אֶחָד - וּבְפֶרֶט אוֹתָן
שֶׁהִתְחִילוּ קִצָּת, וּכְבֵּר הָעֵלָה אוֹתָם
הַצְּדִיק־הָאֵמֶת מִמְּקוֹם שֶׁהָעֵלָה אוֹתָם, כְּאִשֶּׁר
יֹדֵעַ כָּל אֶחָד בְּנַפְשׁוֹ, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן עוֹבֵר
עֲלֵיהֶם בְּכָל פֶּעַם וּבְכָל יוֹם וְכוּ' מַה שֶּׁעוֹבֵר
עֲלֵיהֶם.

וְצָרִיכִים לְבַטֵּחַ בְּכַחַם שֶׁל 'זְקֵנִים־
דְּקִדְשָׁה' שְׁעוֹסְקִים לְחֻזֵּק אֶת
הַדְּצוֹן, וּמְשִׁיבִים עָלֵינוּ בְּחִינַת דָּוִד
מְשִׁיחַ - שִׁיאֹמַר דִּי לְצָרוֹת־הַנַּפְשׁוֹ וְכוּ',
שֶׁל כָּל אֶחָד בְּפֶרֶטִיּוֹת.

מח.

(לקוטי־הלכות, מזוזה ג, ז)

וְזֶה בְּחִינַת שֵׁם 'שד"י' שְׁפוֹתְבִין עַל
הַמְּזוּזָה (רמ"א יורה־דעה רפח, טו; זֶהר פְּנִיחָם
רנא: רנח. ועוד הרבה). כִּי שֵׁם 'שד"י' הוּא בְּחִינַת
'צָדִיק' (זֶהר פְּנִיחָם רנח.) - זֶה בְּחִינַת (תהלים לו,
כא): "צָדִיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן", בְּחִינַת 'בְּעַל־צִדְקָה'

הָאֵמוּנָה' הִיא גַם־כֵּן בְּחִינַת 'עֲבוּד־הַזָּרָה'
וְכוּ'.

וְעַל־יְדֵי הַנְּסִיעוֹת' שֶׁל יִשְׂרָאֵל, נִתְפַּכֵּר
וְכוּ'.

"כָּל־זְמַן שֵׁשׁ עֲבוּד־הַזָּרָה בְּעוֹלָם,
חֲרוֹן־אַף בְּעוֹלָם" (ספרי ראה).
נִמְצָא: כְּשֶׁנִּתְפַּכֵּר פְּנִים 'עֲבוּד־הַזָּרָה' - נִמְתַּק
ה'חֲרוֹן־אַף', וְנִמְשָׁךְ 'רְחֵמֹנֹת'.

וְעַקֵּר ה'רְחֵמֹנֹת' - הוּא בְּבְחִינַת (בראשית
מג, יד): "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן
לָכֶם רְחֵמִים" - "לָכֶם" דִּיקָא, הִינּוּ:
שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָנוּ ה'רְחֵמֹנֹת', שִׁימְסֹר
אֶת ה'רְחֵמֹנֹת' בְּיַדֵּינוּ.

כִּי אֶעֱלוּ יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לִהְיוֹת: שְׁגַם
הַחֹלְאָת הַקְּשָׁה וְכָל הַיְסוּרִין
הֵם ה'רְחֵמֹנֹת' שְׁלוֹ, כִּי בּוֹדָאֵי כָּל מַה
שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה לְהָאָדָם, אֶפְלוּ 'יְסוּרִין
קָשִׁים', הַכֹּל הוּא רַק רְחֵמֹנֹת'.

אָבֵל אָנוּ מְבַקְשִׁים: "שִׁיתֵּן וַיִּמְסֹר בְּיַדֵּינוּ
אֶת ה'רְחֵמֹנֹת"! - כִּי אֵין אָנוּ
מְבִינִים ה'רְחֵמֹנֹת' שְׁלוֹ, וְגַם אֵין אָנוּ יְכוּלִין
לְקַבֵּל אוֹתוֹ ה'רְחֵמֹנֹת' שְׁלוֹ הַנִּלְ. רַק
שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִתֵּן בְּיַדֵּינוּ אֶת ה'רְחֵמֹנֹת' -
שֶׁאֵנָּחֵנוּ בְּעֵצְמֵנוּ נִרְחַם עָלֵינוּ, וְאֶעֱלָנוּ
ה'רְחֵמֹנֹת' בְּפִשְׁטוֹת, לְהַתְּרַפָּא מִן הַחֲלִי
וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה.

וְזֶהוּ: 'יִשְׂרָאֵל־לִי' - רְאִישֵׁי־תְבוּת: "אֵל־
שֶׁ־דֵּי יִתֵּן לָכֶם רְחֵמִים" - כְּנִל
- כִּי ה'רְחֵמֹנֹת' נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי "מִסְעֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל". (עֵין בְּאוֹר עַל הַתּוֹרָה הַזֹּ - בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת,
ערוֹבֵי־תַחֲמוּמִין ג).

שְׁמַמְשִׁיךְ הַבְּרָכָה, בְּבַחֲיִנַת (מְלֹאכֵי ג, י):
 "וְהִרְיַקְתִּי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דִי".

שְׁזָהוּ בַּחֲיִנַת 'שִׁד"י' (תְּגִיגָה יב. "שְׁאֲמַר לְעוֹלָמוּ
 דִי") - בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית מִג, יד): "וְאֵל
 שְׁדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים" - שְׁשֵׁם 'שִׁד"י'
 מְשַׁפֵּיעַ בְּרָכָה וְחַיִּים וְרַחֲמִים עַד בְּלִי דִי.

"אַלְקִים יַחְנֶךָ בְּנִי" (בְּרֵאשִׁית מִג, כט)

מ.ט.
 (ח"א א)

אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ תְּמִיד לְהִסְתַּכֵּל
 בַּה'שֶׁכֶל שֶׁל כָּל דָּבָר, וּלְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ
 אֶל ה'חֲכֵמָה וְה'שֶׁכֶל שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר - כִּי
 שְׂיֵאִיר לוֹ ה'שֶׁכֶל שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, לְהִתְקַרֵּב
 לְהַשֵּׁם יִתְפַּרֵּךְ עַל-יְדֵי אוֹתוֹ הַדָּבָר.

כִּי ה'שֶׁכֶל הוּא 'אֹר גְּדוֹל', וּמֵאִיר לוֹ בְּכָל
 דְּרָכָיו, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קִהְלֶת ח, א): "חֲכֵמַת
 אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו". וְה'חֲכֵמָה וְה'שֶׁכֶל הוּא
 ה'חַיּוֹת שֶׁל כָּל דָּבָר, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם ז, יב):
 "הַחֲכֵמָה תַּחֲיֶיהָ" וְכו'.

וְזֶה בַּחֲיִנַת 'עֵקֵב' - כִּי 'עֵקֵב' זָכָה
 לְבִכּוּרָה, "שֶׁהוּא רֵאשִׁית, שֶׁהוּא
 בַּחֲיִנַת חֲכֵמָה" (זֶהָר מְשַׁפְּטִים קכא: תְּקוּנֵי-זֶהָר ל),
 כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים קיא, י): "רֵאשִׁית חֲכֵמָה".

אֵךְ מַחֲמַת שְׁאֹר-הַשֶׁכֶל גְּדוֹל מְאֹד - אִי-
 אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת אֵלָיו, כִּי אִם עַל-יְדֵי
 בַּחֲיִנַת 'נֹו"ךְ', שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת 'מַלְכוּת' וְכו'.

וְאִזִּי מְקַבֶּלֶת ה'מַלְכוּת, שֶׁהִיא בַּחֲיִנַת
 'נֹו"ךְ' - 'חַיּוֹת' מִן ה'חֲכֵמָה שֶׁהִיא
 בַּחֲיִנַת 'חֵי"ת' - וְנִתְחַבֵּר וְנִתְקַשֵּׁר הַח' וְהַנ',
 וְנַעֲשֶׂה "אֹר הַלְבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה" (יִשְׁעִיָה ל

וְעַל-כֵּן 'עֵקֵב' שֶׁהוּא בַּחֲיִנַת ה'שֶׁכֶל כְּנ"ל
 - זָכָה ל'ח"ך' - כְּמוֹ שְׁפָתוֹב
 (בְּרֵאשִׁית לֵג, יא): "כִּי חֲנַנִי אֱלֹקִים".

וְעַל-כֵּן בָּרַךְ אֶת הַשְּׁבֹטִים ב'ח"ך', כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (שָׁם שָׁם, ה): "הִילָדִים אֲשֶׁר
 חָנַן וְכו'.

וּבְנֵימִין לֹא הָיָה אֵז, וְעַל-כֵּן בָּרְכוּ יוֹסֵף
 ב'ח"ך', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם מִג, כט):
 "אַלְקִים יַחְנֶךָ בְּנִי".

"הַבְּקָר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שְׁלַחוּ הֵמָּה וְחִמְרֵיהֶם"
 (בְּרֵאשִׁית מִד, ג)

ג.

(ח"א לח, ב-ד-בְּסוּף)

כְּשֶׁפּוֹגְמִין ה'דְּבוּר' - אֵז עַל-יְדֵי הַפָּנִם,
 נַעֲשֶׂה מ'רוּחַ פִּי', ר'רוּחַ
 סְעָרָה וְכו'.

וְזֶה בַּחֲיִנַת (תְּהִלִּים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה
 עָשָׂה דְּבוּר" - שְׁעוֹשִׂים וּמִתְקַנִּים
 ה'דְּבוּר, וּמַעֲלִים אוֹתוֹ מִבַּחֲיִנַת ר'רוּחַ סְעָרָה'.

וּבְנֵי-אָדָם שְׂדָנִים כָּל אָדָם לְכַף-חֹבָה,
 וְחוֹקְרִים תְּמִיד עַל 'חֹבוֹת בְּנֵי-

אָדָם' - הֵם מִבַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית ו, יג): "קֶץ כָּל
 בָּשָׂר", כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב כח, ג): "קֶץ שָׁם
 לַחֲשָׁד וּלְכָל תְּכַלִּית הוּא חוֹקֵר" (זֶהָר נח סג.
 מִקֶּץ קצג. זֶהָר-חֲדָשׁ נח כו.) - שֶׁהוּא 'חוֹקֵר' תְּמִיד
 לְעֵשׂוֹת 'תְּכַלִּית וְכַלִּיּוֹן' לְכָל דָּבָר, וּלְעוֹרֵר
 דִּין וּלְהַלְשִׁין וּלְקַטְרֵג וְכו'.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְרְאוֹת, לְאֲכַפֵּי־אֵל סְטָרָא
 ד"קֶץ כָּל בָּשָׂר", תַּחַת הַדְּבוּר שֶׁל
 הַקְּדָשָׁה וְכו'.

וּכְשֶׁהוּא בּוֹפֵף אֶת רֹחוֹ סְעָרָה, דְּהִינּוּ:
 שֶׁהוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ כָּל הַדְּבוּרִים
 שֶׁנִּפְּלוּ לְתוֹכוֹ, אָז: "יָקָם סְעָרָה לְדַמְמָה"
 (תהלים קז, כט).

וְתִקְוֶן-הַדְּבוּר, לְהַעֲלוֹת
 לְשִׁרְשָׁה - הוּא עַל-יְדֵי
 הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹמְדִין בְּצַר לְאָדָם, בְּעֲנִיּוֹת
 וּבְדַחְקוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לִילָה'.

וְחַז"ל אָמְרוּ (תְּהִלָּה יב:): "הַלּוֹמֵד תּוֹרָה
 בְּלֵילָה, מוֹשְׁכִין עָלָיו חוֹט שֶׁל חֶסֶד
 בַּיּוֹם".

"חֶסֶד" - הוּא בְּחִינַת "בְּקָר דְּאַבְרָהָם". כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב בְּזֶהָר (מִקֶּץ רג. על בְּרֵאשִׁית מד, ג): "הַבְּקָר
 אֹר' - דָּא 'בְּקָר דְּאַבְרָהָם'. וְהָאֲנָשִׁים
 שְׁלָחוּ - אֲנָוִן מְאֹרֵי דְדִינִין'. הַמָּה
 וְחִמּוּרֵיהֶם' - אֲנָוִן וְכָל 'סֵטֶר מְסֻבָּא'".

וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (רוֹת ג, יג): "שֹׁכְבֵי עַד הַבְּקָר".
 אֲזִי נוֹפְלִים כָּל הַמְּקַטְרְגִים הַשּׁוֹלְטִים
 עַל הַדְּבוּר, וְאֵז הַדְּבוּר יוֹצֵא בְּשִׁיר
 וְשִׁבְחָה וְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵז: "בְּרִן
 יַחַד כּוֹכְבֵי בְקָר" וְכו' (אִיּוֹב לח, ז).

"לָמָּה שִׁלַּמְתָּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה" (בְּרֵאשִׁית מד, ד)

נא.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, דְּעַת לג)

כִּי שֶׁמִּשְׁלָמִין לוֹ "רָעָה תַּחַת טוֹבָה"
 (בְּרֵאשִׁית מד, ד) - הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְרַחֵם עָלָיו, וְנוֹתֵן לוֹ שֶׁכָּל גְּדוֹל בְּעֲבוּדַת-
 הַבּוֹרָא.

הַפְּטָרָה פְּרִשְׁת מִקֶּץ

– בְּשֵׁאינו חל בַּחֲנֻכָּה –

(ההפְּטָרָה ל'שַׁבַּת חֲנֻכָּה, נִמְצָא ב'עֲנִינֵי חֲנֻכָּה')

"וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ, כִּי רָאוּ כִּי חֲכַמַת אֱלֹקִים
בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט" (מְלָכִים-א ג, כח)

"וְזֹאת אִמְרַת: גַּם לִי גַם לְךָ לֹא יִהְיֶה, גְּזֵרוֹ"
(מְלָכִים-א ג, כו)

ב.

(ח"א סא, א)

כָּל הַמִּשְׁפָּטִים הֵן מִן הַמֶּלֶךְ, בְּבַחֲיִנַת
(מְלָכִים-א ג, כח): "וַיֵּרְאוּ מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי
רָאוּ כִּי חֲכַמַת אֱלֹקִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת
מִשְׁפָּט".

וְהַמֶּלֶךְ הוּא לְפִי הַמְּזוֹן, וְכִשְׁהַגּוֹף נָקִי –
אֲזִי הַמֶּלֶךְ בְּרוּר, וְאֲזִי יָכוֹל
לְהוֹצִיא "מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת" (תְּהִלִּים יט, י), הַנְּהַגּוֹת
יִשְׂרָאֵל.

אָבֵל כְּשֶׁנֶּדוֹן בְּמוֹתְרוֹת, עַל-יְדֵי אֶפְסָס
אֲמוֹנַת-חֲכָמִים – אֲזִי עוֹלָם אֲעֲשִׂים
סְרוּחִים אֶל הַמֶּלֶךְ, וּמַעֲרַבִּים וּמְבַלְבְּלִין
דַּעְתּוֹ, וְאֲזִי אֵינּוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא "מִשְׁפָּטֵי
אֱמֶת", וְאֲזִי יוֹצֵא "מִשְׁפָּט מְעַקֵּל" (חֲבֵקוּק א,
ד).

הֵינּוּ: עַל-יְדֵי שֶׁהָעֲשָׂנִים סְרוּחִים מְסַבְּבִין
וּמְקִיפִין הַמֶּלֶךְ, וּמְבַלְבְּלִין אוֹתוֹ –
עַל-יְדֵי־זֶה יוֹצֵא "מִשְׁפָּט מְעַקֵּל", בְּבַחֲיִנַת
(תְּהִלִּים קמז, ט): "מִשְׁפָּטִים בָּל יִדְעוּם", הֵינּוּ:
בְּלִבּוֹל הַמוֹחִין.

א.

(ח"ב ב, ב, בְּסוּף)

וְדַע: שִׁ"מְזִמּוֹר לְתוֹדָה" (תְּהִלִּים ק) – הוּא
מְסַגֵּל ל'מְקַשֶּׁה-לִילְד', דְּהֵינּוּ: לוֹמַר
אוֹתוֹ.

כִּי "מְזִמּוֹר לְתוֹדָה", רִאשִׁי-תְבוּת 'מ"ל' –
בְּחִינַת "שְׁבַע-יָרְדֵי קְלִי" שֶׁהִיזְלָדָת צַעֲקַת
קִדְּם הַלְּדָה" (זֶהר פְּנִיחָס רמט:).

וַיֵּשׁ בְּמְזִמּוֹר זֶה: קס"ח אוֹתִיּוֹת. קס"ח
הוּא 'חֶסֶד' בְּא"ת ב"ש, שְׁעַל-יְדֵי
הַחֶסֶד בְּחִינַת הַלְּכוֹת' – הַהוֹלְדָה בְּנִקְלָה.

וַיֵּשׁ מ"ג תְּבוּת בְּזֶה הַמְּזִמּוֹר – כִּי 'קְשׁוּי'
לִילְד' הוּא עַל-יְדֵי שִׁישׁ קְלָפָה שֶׁהִיא
אוֹמְרַת: "גְּזֵרוֹ, אֲנִי לִי אֲנִי לֹא יִהְיֶה"
(מְלָכִים-א ג, כו) – כִּי אֵינּוּ רוֹצֵה שִׁיֵּצֵא לְאוֹר
הָעוֹלָם, וּכְנֻגְדֵי־זֶה יֵשׁ מ"ג תְּבוּת בְּזֶה
הַמְּזִמּוֹר, כְּנֻגְדֵי בְּחִינַת 'ג"ס' הַנִּלְ – כִּי
הַמְּזִמּוֹר הַזֶּה הוּא סְגֻלָּה ל'מְקַשֶּׁה-לִילְד',
כְּנֻל.

ג.

(ח"ב ה, יא)

"עוונות המִשְׁפָּט" (אבות פ"ה מ"ח) - נעֲשֶׂה
על־יְדֵי בְּחִינַת 'תַּפְּלִין'
רְעִים'. כִּי יֵשׁ בְּחִינַת 'תַּפְּלִין' מִחִין, שֵׁשׁ
בָּהֶם 'פְּסֻלֹת'.

כִּי ה'תַּפְּלִין' מִחִין נֶעֱשִׂין, על־יְדֵי שְׁמַעְלִין
ה'לְחֹת וְשִׁמְנוּנִית הַגּוֹף, מִבְּחִינַת (וַיִּקְרָא
טו, ג): "הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ", לְבְּחִינַת 'חֹתֶם'
דְּקִדְשָׁה, בְּחִינַת 'תַּפְּלִין' מִחִין.

וַיֵּשׁ 'לְחֹת' שְׁצָרִיכִין לְצֵאת, בְּבְחִינַת 'טֶפֶת'
עֲשׂו וַיִּשְׁמַעֲאֵל; וְכִשְׁמַעְלִין בְּחִינַת
'אֵלוֹ הַשְּׁמֹנִינִית', מִבְּחִינַת "הַחֲתִים בְּשָׂרוֹ",
אֵל ה'מֹח' - אֲזִי נִתְעַרַב 'פְּסֻלֹת' בְּה'מֹחִין'
וְה'תַּפְּלִין'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נֶעֱשֶׂה 'קִלְקוּל' הַמִּשְׁפָּט,
בְּבְחִינַת (חֲבִקוּק א, ד): "רִשְׁעֵ"

מִכְתִּיר אֶת הַצְּדִיק" - הֵינּוּ ה'פְּסֻלֹת'
שְׁמַתְעַרְב וּמְסַבֵּב אֶת ה'מֹח', עַל־יְדֵי שְׁמַעְלִין
בְּחִינַת 'טֶפֶת' עֲשׂו וַיִּשְׁמַעֲאֵל אֵל ה'מֹח' -
עַל־יְדֵי־זֶה נִתְקַלְקַל ה'מִשְׁפָּט'.

וְזֶהוּ (חֲבִקוּק שָׁם): "עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט
מְעַקֵּל" - הֵינּוּ: 'קִלְקוּל' הַמִּשְׁפָּט'
כַּנֵּל.

כִּי ה'מִשְׁפָּט' עַל־יְדֵי ה'מֹח', כָּמוֹ שְׁפָתוֹב
בְּשִׁלְמוֹה (מְלָכִים א ג, כח): "כִּי רָאוּ כִּי
הִכְמַת אֱלֹקִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט". וְעַל
כֵּן כְּשֶׁנִּפְגַּם ה'מֹח', נִתְקַלְקַל ה'מִשְׁפָּט'.

וְעַל־יְדֵי 'קִלְקוּל' הַמִּשְׁפָּט, בְּחִינַת (חֲבִקוּק
א, ד): "מִשְׁפָּט מְעַקֵּל" - עַל־יְדֵי־
זֶה בָּא חֲסִדוֹשְׁלוֹם 'טְמֵאָה הִדּוּע'. (עֲגוּר־שָׁם
בְּפָנִים בְּאַרְיִכוֹת).

לקוטי תפלות

פרשת מקץ

תפלות בענין: מקץ שנתים ימים - תקופות הימים והשנים | ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו - הארת הידים ורגלים, המחאת כף ורקודין | כי נשני אלקים את כל עמלי ואת כל בית אבי - לשבח היחוס-משפחה, והעמל בעבודת-השם | ויוסף הוא השליט על הארץ - מי מושל בי צדיק | ואל שידי יתן לכם רחמים

שְׁהֵם הַמְקִיפִים שְׁלֹמֵעֶלָה-מֵהַזְּמַן, שְׁהֵם רַב טוֹב הַצָּפוֹן וְגִנּוּז לִירֵאִיךָ.

אֲשֶׁר כָּל הַזְּמַן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם-הַזֶּה, מֵהַ שְׁהִיָּה, וּמֵה שְׁהִיָּה - אֵינּוּ עוֹלָה כָּלֵל כְּנֶגֶד יוֹם אֶחָד וְאֶפְלוּ כְּנֶגֶד שְׁעָה אַחַת שֶׁל הָעוֹלָם-הַבָּא, שֶׁהוּא לְמַעְלָה-מֵהַזְּמַן, שֶׁהוּא יוֹם שֶׁכָּלוּ אָרֶךְ וְטוֹב. אֲשֶׁרִי מִי שְׁיִזְכֶּה לָזֶה.

חֹסֶם וְחַמֵּל עָלַי, וְזַפְנִי לַעֲבֹד אוֹתְךָ בְּתַמִּימוֹת גְּדוֹל, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה וּבְכַפְשִׁיטוֹת גָּמוּר.

עַד שְׁאַזְכֶּה לַעֲבֹר וְלַעֲלוֹת עַל כָּל הַחֲכָמוֹת שֶׁבָּעוֹלָם, שְׁיֵאִיר עָלַי 'הָאֶרֶץ הַרְצוֹן-הָעֲלִיּוֹן', וְאַזְכֶּה לְכֹסֶף

⊗ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ז ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם')

"וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים" (בראשית מא, א)

שְׁנֵזֶכֶה לְהַשִּׁיג בְּעוֹלָם-הַזֶּה - 'אוֹרוֹת הַמְקִיפִין הָעֲלִיּוֹנִים' שֶׁל עוֹלָם-הַבָּא, הַנִּקְרָאִים 'תְּקוּפוֹת-הַיָּמִים' וְ'תְּקוּפוֹת-הַשָּׁנִים'

אֲבִינוּ אָב הַרְחֵמֵן, הַמְּרַחֵם רַחֵם נָא עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלַבְנוּ בִּינָה, לְהַבִּין וְלַהֲשַׁפִּיל, לְשִׁמְעַע לְלַמֵּד וְלַלְמֹד, לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וְלַקְיָם, אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה.

עַד שְׁנֵזֶכֶה לְהַשִּׁיג 'אוֹרוֹת הַמְקִיפִין הָעֲלִיּוֹנִים', שֶׁהֵם עֶקֶר שְׁעֲשׂוּעַ וְתַעֲנוּג עוֹלָם-הַבָּא, שֶׁהֵם אֲרִיכַת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים, חַיִּים טוֹבִים וְאַרוּכִים בְּאַמֶּת,

וְלֹהֵשׁתוֹקֵק וְלֹהֵתַגְעָגַע אֶלֶיךָ בְּאֵמֶת,
בְּרִצּוֹן מִפְּלֶג מְאֹד מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר.

וְאֹזְכָה לַחַיִּי עוֹלָם-הַבָּא, לְיוֹם שְׁכָלוֹ
אָרֶךְ וְטוֹב, וְנֹזְכָה וְנַחֲיָה וְנִרְאָה,
וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבִרְכָה, לְשָׁנֵי יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ,
וְלַחַיִּי הָעוֹלָם-הַבָּא.

וְאֹזְכָה בְּרַחֲמֶיךָ, לְהַשְׁיֵג וְלִהְרַגִּישׁ חַיִּי
עוֹלָם-הַבָּא - בְּעוֹלָם-הַזֶּה,
וְלִרְאוֹת עוֹלָמִי בְּחַיִּי.

שְׂאֹזְכָה לְהַשְׁיֵג 'תְּקוּפוֹת-הַיָּמִים'
וְתְקוּפוֹת-הַשָּׁנִים'. לְהַשְׁיֵג
בְּעוֹלָם-הַזֶּה, ה'מְקִיפִים' שֶׁל עוֹלָם-הַבָּא
הַנִּקְרָאִים 'יָמִים', וְה'מְקִיפִים' הַנִּקְרָאִים
'שָׁנִים'.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ 'שִׁפְעַת הַכֶּתֶר עָלֵינוּ
דְּקַדְשָׁה', וְשֵׁם תְּטַהֲרֵנוּ מִכָּל
חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וְיִתְהַפְּכוּ
שָׁם כָּל עוֹנוֹתֵינוּ לְזָכוֹת.

☉ [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א י ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א י, וְאֵלֶּה הַמְּשַׁפְּטִים)

"וּבְלַעַדֶיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ"

(בְּרֵאשִׁית מֵא, מֵד)

שְׁנֹזְכָה לְהַמְשִׁיךְ הַרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַצְּדִיקִי-
אֵמֶת לְתוֹךְ יָדָנוּ וְרַגְלָנוּ, וְלִתְקוֹן 'פָּגַם הַיָּדִים
וְהַרְגָלִים', וְלִהְאִיר הַיָּדִים וְרַגְלֵים עַל-יְדֵי
הַמְּחַאֲת-כַף וְרַקוּדֵי דְקַדְשָׁה

וְתַעֲזָרְנִי לְהִתְקַשֵּׁר בְּאֵמֶת, עִם רוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ שֶׁל צְדִיקֵי-אֵמֶת.
וְאֹזְכָה לְשֹׂאב וְלִהְמַשִּׁיךְ לְתוֹךְ לְבִי, אֶת
רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ שֶׁל צְדִיקֵי-אֵמֶת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֹזְכָה ל'יִשְׂרָאֵל לְבָב"
בְּאֵמֶת, שְׂיִהְיֶה לְבִי נִכּוֹן
עִם יְהוָה תָּמִיד, בְּאֵמֶת וּבְאִמוּנָה-שְׁלֵמָה,
וּבַעֲנוּה אֲמִתִּיּוֹת.

וְאֹזְכָה בְּרַחֲמֶיךָ, שְׂיִהְיֶה נִמְשָׁךְ הַרוּחַ-
הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה, לְתוֹךְ יְדֵי וְרַגְלֵי.
עַד שְׂאֹזְכָה לְתַקֵּן 'פָּגַם הַיָּדִים וְהַרְגָלִים',
לְגַלוֹת וְלִהְאִיר 'הָאֵרֶת הַיָּדִים וְהַרְגָלִים'.

עַד שְׂיִתְעוֹרֵר לְבִי בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה
לְשִׂמְךָ הַגְּדוֹל בְּאֵמֶת, עַד שְׂתִתְפַּשֵּׁט
הַשִּׂמְחָה הַקְּדוּשָׁה לְתוֹךְ יְדֵי וְרַגְלֵי.

עַד שְׂאֹזְכָה לְהַמְּחַאֲת-כַף וְרַקוּדֵי
דְּקַדְשָׁה. בְּאֵפֶן שְׁנֹזְכָה לְהַמְּתִיק
דִּינֵים, מִעָלֵינוּ וּמִעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי מְחַאֲת-כַף וְרַקוּדֵי
דְּקַדְשָׁה, וְאֹזְכָה בְּרַחֲמֶיךָ לְנִשְׂא וּלְהַרִים
וְלִהְעֵלוֹת אֶת יְדֵי וְרַגְלֵי, לְנִקּוּתָם מִכָּל
פָּגַם.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, "חֲזֵק יָדִים רַפּוֹת,
וּבְרַכֵּים כּוֹשְׁלוֹת תְּאַמֵּץ", וּתְרַחֵם
עָלֵי, וּתְטַהֵר וּתְקַדֵּשׁ אֶת יְדֵי וְרַגְלֵי,
וּתְאֹמַר "לְאִסּוּרִים צְאוּ".

וְאֵל תִּתֵּן לְמוֹט רַגְלֵי. וְתוֹצִיא אֶת רַגְלֵי
מִמְּאָסָר, וְרַגְלֵים אֲשֶׁר יָרְדוּ לְמָוֶת,
תוֹצִיאֵם לְבִטּוּחַ מִהֲרָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
מִמָּוֶת לְחַיִּים, וּיְקִיִּם בִּי מִקְרָא שְׂכָתוֹב:
"רַגְלֵי עֲמְדָה בְּמִישׁוֹר".

וְיָדִים פְּגוּמִים הַמְּלַכְלָכִים בְּכִמָּה מִיָּנִי
לְכַלּוּכִים וּפְגָמִים רַבִּים מְאֹד,
תְּרַחֵם עָלֵיהֶם לְנִקּוּתָם וּלְטַהֲרָם, וְתוֹצִיאֵם
מִטְּמָאָה לְטַהֲרָה.

וְתִמְחַל וְתִסְלַח לִי בְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, עַל כָּל מִינֵי פְגָמִים שִׁפְגַמְתִּי בְיָדֵי וּבְרַגְלֵי. וְתִזְכֶּה אוֹתִי מֵעַתָּה, שְׂיִהְיוּ יָדַי וּרְגָלַי, קְדוּשִׁים וְטָהוּרִים מִכָּל מִינֵי פְגָמִים שֶׁבָּעוֹלָם.

וְתִהְיֶה בְּעִזְרִי. שְׂאֲזֹכָה לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוֹת בְּיָדַי וּבְרַגְלֵי, בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, בְּאֶפֶן שְׂאֲזֹכָה לְהָרִים אֶת יָדַי וְאֶת רַגְלֵי, לְשֵׁרֶשֶׁם שֶׁבְקִדְשָׁה, וְתִתְגַּלֶּה הָאָרְתָם הַגְּדוּלָּה, וְאֲזֹכָה לְהִמְחִאתָ-כֶּף וְרַקוּדִין דְּקִדְשָׁה.

הַטּוֹרְדוֹת, וְכָל הַרְעִיוֹנוֹת הַמְבַלְבְּלִים, וּבִכְפָּרְט בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

בְּאֶפֶן שְׂנִזְכָּה לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ, בְּכָל לַב, בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּה, מֵעַמְקָא דְלִבָּא בְּאֵמֶת, בְּמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וְזִכוֹת, שֶׁתִּהְיֶה הַמְחַשְׁבָּה קְשׁוּרָה אֶל כָּל דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה, בְּקֶשֶׁר אֲמִיץ וְחִזְק בְּאַחֲדוֹת גָּמוּר, וְלֹא יַעֲלֶה עַל לְבָנוּ שׁוֹם פְּנִיָּה וּמַחְשְׁבָה-זָרָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה.

רַק נִזְכָּה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, לְהַעֲבִיר מִדַּעְתָּנוּ כָּל הַפְּנִיּוֹת וְכָל הַמְחַשְׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת, וְלֹא יַעֲלֶה עַל דַּעְתִּי שׁוֹם מַחְשְׁבָה שֶׁל שְׁטוֹת, שֶׁל אֵיזָה צַד גְּדֻלוֹת שֶׁל הַבַּל, לְחַשֵּׁב שְׂאֲנִי מִיָּחָס וּבַעַל-מִשְׁפָּחָה, אוֹ לְהַדְמוֹת בְּעֵינַי שֶׁכָּבַר הָיָה לִי יְגִיעָה וְעָמַל בְּעִבּוּדַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.

אֲךָ אֶפִּיר חֶסְרוֹנִי, וְאֲדַע שְׁפִלוֹתִי בְּאֵמֶת, וְאֲשַׁכַּח אֶת כָּל מִשְׁפַּחְתִּי וּבֵית אָבִי, וְאֶת כָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת שֶׁמְגִיעַ מֵהֶם אֵיזָה צַד פְּנִיָּה שֶׁל גְּדֻלוֹת וְהַתְנַשְׂאוֹת. רַק אֶעֱמַד כָּרֵשׁ וּכְאֲבִיוֹן, וְאֲדַע פְּחִיתוּתִי וְגִרְעוּתִי וְשְׁפִלוּתִי בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ.

אֲבָל אֶהְיֶה בְּטוֹחַ בְּחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹל, שְׂאֵתָה "שׁוֹכֵן אֶת דְּכָא וְשִׁפְל רּוּחַ", וְאֵתָה "קְרוּב לְנִשְׁבְּרֵי לֵב".

וּבְחֶסֶדְךָ הַגְּדוֹל לְבַד, אֲרַחֵיב אֶת לְבִי לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּית, אֲגִלָּה וְאֲשַׁמְחָה בִּישׁוּעָתְךָ.

❁ [ג] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"א צז ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א צז, 'אלקים אל דמי')

"כִּי נִשְׁנִי אֱלֹקִים אֶת כָּל עַמְלֵי וְאֶת כָּל בֵּית אָבִי"
(בראשית מא, נא)

שְׂנִזְכָּה לְשַׁכַּח בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה, יָחוּס מִשְׁפַּחְתָּנוּ וּבֵית-אָבִינוּ, וְכָל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת וּפְנִיּוֹת שֶׁל גְּדֻלוֹת וְהַתְנַשְׂאוֹת, וְיִגִּיעַתָּנוּ וְעָמַלְנוּ בְּעִבּוּדַת-הַשֵּׁם - וּלְגַרְשׁ כָּל הַמְחַשְׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת וְרְעִיוֹנוֹת הַמְבַלְבְּלִים - וְנִדְּעֵ שְׁפִלוֹתָנוּ בְּאֵמֶת - וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְמַטֵּל בְּתְּפִלוֹתֵינוּ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ כֹּחַ לְפַעַל בְּתְּפִלָּתָנוּ כָּל מָה שְׂנִרְצֶה

וּבְכֵן בָּאתִי לְפָנֶיךָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, הַבוֹחֵר בְּתְּפִלַּת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, וּמִתְאַוֶּה לְתְּפִלָּתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר רַק בְּשִׁבְלִי-זֶה בְּרָאתָ עוֹלָמְךָ יֵשׁ מֵאִין הַמְחַלֵּט בְּעִשְׂרֵה-מְאֻמְרוֹת, לְפִי שֶׁצִּפִּיתָ וְרָאִיתָ שְׂאֵתָה עֵתִיד לְהַתְּעַדֵּן וּלְהַתְּעַנֵּג וּלְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּתְּפִלָּתוֹ שֶׁל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.

עַל-כֵּן, רַחֵם עָלַי, וְעַל חֲבֵרְתָנוּ, וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲמַד לִימִין צְדָקָנוּ, וְתִהְיֶה בְּעִזְרָנוּ בְּכָל עֵת, שְׂנִזְכָּה לְגַרְשׁ מֵאִתָּנוּ, כָּל הַמְחַשְׁבוֹת

בְּאִפֵּן שֶׁתְּהִיָּה תִּפְלָתִי בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, זָכָה וְצָחָה וְנִכְוֶנָה וְשִׁגְוֶרָה בְּפִי, בְּאִפֵּן שֶׁתִּשְׁמַע וְתִקְבַּל אֶת תְּפִלוֹתֵינוּ וְתַחֲנוּתֵינוּ וּבִקְשׁוֹתֵינוּ.

וְנִזְכָּה לְמַשַּׁל בְּתִפְלוֹתֵינוּ, שִׁיְהִיָּה לָנוּ כַח לְפַעַל בְּתִפְלָתָנוּ כָּל מָה שְׁנִרְצָה, אִפְלוּ לְשָׁנוֹת הַטָּבַע.

וְתַמְלֵא כָּל מִשְׁאֵלוֹת לִבְנוֹ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, וְתַתְּעֵדֵן וְתִשְׁתַּעֲשַׁע עִם תְּפִלוֹתֵינוּ תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּקְיַם אֶת עוֹלָמְךָ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ בְּכַח הָעֲשָׂרָה-מֵאָמְרוֹת.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ חֲסִדִים טוֹבִים תָּמִיד, וְתַמְתִּיק וְתַבְטִיל מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, כָּל הַדִּינִים שְׁבַעוּלָם. וְתִשְׁבֵּר וְתַבְטִיל מֵעָלֵינוּ, כָּל הַגְּזֵרוֹת-קְשׁוֹת שְׁבַעוּלָם, בֵּין אוֹתָם שְׁכָבָר נִגְזְרוּ, וּבֵין אוֹתָם שְׁרוּצִים לְגִזְרֵי חֵסֶד-וְשָׁלוֹם.

☪ [ד] לְקוּטֵי-תִפְלוֹת ח"א לַד ☪

(על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א לַד,
וְאוֹתָם תַּהֲיֶה לִי מִמְלַכַת כְּהַנִּים)

"וְיוֹסֵף הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ, הוּא

הַמְּשַׁבֵּר לְכָל עַם הָאָרֶץ" (בְּרַאשִׁית מַב, ו)

שְׁנוֹזָפָה לְהַתְּקַרֵּב וּלְהַתְּקַשֵּׁר לְצַדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים שֶׁהֵם שָׂרֵשׁ כְּלָלִיּוֹת נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל - וְלִקְשֹׁר אֶת לִבִּי, לְדַבְּרֵי פִיהֶם הַקְּדוּשִׁים, לְנִקְדָּתָם הַקְּדוּשָׁה, שִׁימְטֵל וְיֵאִיר נִקְדָּתָם הַקְּדוּשָׁה, מִפִּיהֶם לְלִבִּי - וּלְבַטֵּל עַל יְדֵי זֶה מִלִּבְנוֹ, כָּל הַתְּאֻוֹת-רָעוֹת וּמַדּוֹת-רָעוֹת

אֶךְ אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֲנִי מְקוּוֶה וּמִיחַל לְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְלַחֲסִדֶיךָ הַגְּנוּזִים. כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ צְפוּן לְבָבִי, וְעֵצָם שָׂרֵשׁ נִקְדָּתִי הַטוֹבָה, אֲשֶׁר בְּאֵמֶת לְאֲמַתּוֹ יֵשׁ בִּי שָׂרֵשׁ נִקְדָּה טוֹבָה וְקְדוּשָׁה וְטֵהוֹרָה, כִּי אֲנִי מְזַרַע בֵּית-יִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁמַתִּי מִשְׂרֵשֶׁת בְּנִשְׁמַת הַצַּדִּיק-הָאֲמִתִּי, שֶׁהוּא שָׂרֵשׁ כְּלָלִיּוֹת נְשִׁמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

עַל-כֵּן בְּאֵמֶת לְאֲמַתּוֹ, בְּפָנִימִיּוֹת שָׂרֵשׁ נִקְדָּתִי הַטוֹבָה, אֲנִי צוֹעֵק אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְלִב-שָׁלֵם, שֶׁתַּחֲסֵם עָלַי, וְתַרְחֵם עָלַי, וְתַחֲנֵנִי מֵאוֹצַר מִתְּנַת-חַנּוּם, וְתַעֲזָרְנִי לְהַסִּיר מִמֶּנִּי עֲרַלְת-לִבִּי, וּשְׁבִירַת-לִבִּי, וְחִרְפַת-לִבִּי.

וְאַזְכָּה לְהַטּוֹת לְבָבִי אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת לְאֲמַתּוֹ, וְלִשְׁבֵר וּלְבַטֵּל מִלִּבִּי כָּל הַתְּאֻוֹת-רָעוֹת, וּמַדּוֹת-רָעוֹת, וְעַקְמִימִיּוֹת-שְׁבַלְב, וְרַע-הַלֵּב, וְתַחֲזִירְנִי בְּתִשׁוּבָה-שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, בְּאֵמֶת וּבְלִב-שָׁלֵם, וְאַזְכָּה מִהֲרָה לְלִב-טֵהוֹר, לְלִב-טוֹב, לְלִב-קְדוּשׁ, לְלִב-שָׁלֵם, כְּרִצוֹנְךָ הַטוֹב.

וּבְכֵן בָּאתִי לְפָנֶיךָ ה' אֱלֹקֵי וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתַי, מוֹשֵׁל בְּכָל, אֲשֶׁר בְּרַאתָ עוֹלָמְךָ בְּרִצוֹנְךָ הַטוֹב, בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, כִּדִּי שִׁיקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכּוּ לְמַשַּׁל בְּךָ כְּבִיכּוֹל, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹקִים" וּכְתִיב: "יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתֵינוּ".

עַל-כֵּן אוֹתָךְ אֲדַרְשׁ אוֹתָךְ אֲבַקֵּשׁ, לְפָנֶיךָ אֶתְחַנֵּן, לְפָנֶיךָ אֶשְׁתַּטַּח, בְּקִידָה בְּכַרְיָעָה בְּהַשְׁתַּחֲוּיָה, בְּכַפִּיפַת

וְעֵתָה מָה אֶעֱשֶׂה וּמָה אֶפְעַל, לְהִיכֵן אֲנוּס לְעִזְרָה, הַבִּיטָה בְּעַנְיִי, כִּי רַבּוּ מְכַאוּבֵי וְצָרוֹת לְבָבִי.

ראש, בכניעת חיל, באימה, ביראה, ברתת וזיע, בלב נשבר ונדכה, נאנח ונדכא, ממשך וממרט.

צור ישראל וקדושו, גואל ישראל, רחם עלינו למען שמך, וזכנו בחסדיך העצומים, להתקרב ולהתקשר לצדיקים-האמתים, שהם שרש כלליות נשמות ישראל.

ותזכני לדבר עם פה אל פה, ולשמע מפיהם-הקדוש, דבורים-קדושים, וידברו על לבי דברים המתישבין על הלב.

ואזכה לקשר את לבי, לדברי פיהם הקדושים, לנקדתם הקדושה. ותמשל ותאיר נקדתם הקדושה, מפיהם ללבי.

ועל-ידי-זה יתבטל מלבי, כל החרפות-לב, וכל הערלת-לב, וכל העקמימות-שבלב. ויהיה לבי ישר עם יהוה תמיד.

ותזכני לקדש את פי בדבורים-קדושים, ותעזר לי לתקן כל הפגמים שפגמתי בפי, עד שאזכה שיהיה פי "מלא ברפת יהוה", ו"ימלא פי תהלתך".

ויהיו כלי-השפע שלי, שהם "אמרי פי", בשלמות גדול. עד שאזכה להמשיך תמיד, שפע-טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום, על-ידי "אמרי פי".

ותשמע תפלתנו תמיד, ותבטל רצונך מפני רצוננו, ונגזר אמר ויקום, ותקים מקרא שפתוב: "אנכי יהוה אלהיך המעלה מארץ מצרים, הרחב פיך ואמלאהו".

ותעזרנו ברחמיה, שנזכה מהרה לקדשת-הברית באמת, ונזכה לתקן כל מיני פגם-הברית שפגמנו עד הנה.

וזכות 'יוסף-הצדיק' שעמד בנסיון, וזכות כל הצדיקים-אמתים שעמדו בנסיונות רבות אין מספר, וכפו את יצרם למען שמך - יגנו עלינו.

חום וחנו ורחם עלינו, ומלא משאלותינו ברחמים, חנו וענו ושמע תפלתנו, כי אתה שומע תפלת כל פה עמך ישראל ברחמים, ברוך אתה שומע תפלה. "יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי".

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"ב ח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

"ואל שדי יתן לכם רחמים" (בראשית מג, יד)

ונזכה להשמר ולהנצל, שלא יהיה כח להסטר-א-אחרא, לינק מן הרחמנות-דקדושה - ונזכה להשמר ולהנצל, מן ה'אכזריות', ומן ה'פעס', ומן ה'קפדות'. ולהיות טוב ומטיב לכל באמת, ולרחם על הבריות תמיד

ותעזר רחמיה הרבים וחסדיך העצומים עלינו, ותשפיע עלינו רחמים וחסמלה וחינה. ותזכנו להתפלל תפלתנו לפניך בכל לב ונפש, בחן ובחסד וברחמים, כבן המתחטא

לפני אביו, ויערב לפניך שיחותינו
ותפלותינו ותחנונינו. ונזכה לעורר
רחמיך האמתיים עלינו.

עד שאזכה לעורר רחמיך האמתיים
עלי, באפן שאזכה לשוב בתשובה-
שלמה לפניך באמת.

ונחשב לפניך - כבן יחיד, כבן יקר,
כבן חביב, כבן המתחטא לפני
אביו ועושה לו רצונו באהבה, בחסד
וברחמים בחמלה וחנונה, ונשפך לבנו
כמים נכח פניך יהוה.

ותצילני ברחמיך הרבים, שלא יהיה
כח להסטרא-אחרא, לינק מן
הרחמנות-דקדשה, ולא יהיה נפגם
הרחמנות-דקדשה על-ידם חסו-שלום.

ותשמרני ותצילני, מן האכזריות, ומן
הפעס, ומן הקפדות. ואזכה
להיות טוב ומטיב לכל באמת כרצונך
הטוב, ולא יהיה בלבי שום פעס וקפדות,
ולא שום אכזריות כלל.

הושיעני מעתה אבי שבשמים, וזכני
מהרה לתפלה בשלמות,
בכונת-הלב באמת, שאזכה להתפלל
תמיד לפניך ברחמים ותחנונים, ולאפוישי
ברחמי טובי, בכל-עת.

ותשפיע עלי רחמים, שאזכה לרחם
על הבריות תמיד כרצונך
הטוב.

אֲנֹשֶׁר־יִהְיֶה כֹּהֵן

לְיַחְנֹכֶה כְּזֶה׃

- לְהַמְשִׁיךְ בּוֹ -

כָּל הַתְּקוּנִים הַנּוֹרְאִים הָאֵלֶּה!

(לְקוּטֵי-עֲצוֹת, 'מוֹעֲדֵי-הַשֵּׁם' חֲנֻכָּה ג)

וּמֵאֲלֵיךָ יִבְיֶן הָאָדָם׃

נֶשֶׁחֲנֹכֶה כְּזֶה׃

- אִי-אֶפְשֶׁר לְזַכּוֹת -

כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'הַתְּקַרְבוֹת'

לְרַב וּמִנְהִיג, שֶׁהוּא 'רַחֲמַן אֱמֵתִי'!

אֲנֹשֶׁר־יִהְיֶה כֹּהֵן לְמִצְאָאוֹ!

(לְקוּטֵי-עֲצוֹת, 'מוֹעֲדֵי-הַשֵּׁם' חֲנֻכָּה ד)